

30.10.2013.god. u 12.30 h

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Poštovani predsjedniče 40. Vlade Crne Gore Đukanoviću, članovi Vlade, poštovani poslanici 25. saziva Skupštine Crne Gore, otvaram 4. posebnu šednicu jesenjeg zasijedanja u 2013. godini.

Kao što znate, danas je premijerski sat, poslanička pitanja su na dnevnom redu. Idemo već uobičajenim redom. Nadam se da će pitanja biti manje uobičajena, interesantrija, ali u svakom slučaju očekujemo da u ovom skraćenom obliku od šest klubova koji su prisutni dobijemo dobra pitanja, a još bolje odgovore.

Izvolite, kolega Simoviću.

MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedniče Skupštine.

U ime Poslaničkog kluba Demokratske partije socijalista, predsjedniku Vlade postavljam pitanje:

Gospodine predsjedniče, koje programe je Vlada realizovala i realizuje u oblasti kulture, očuvanja i zaštite kulturno-istorijskog nasljeđa Crne Gore i koje aktivnosti Vlada planira u narednom periodu u ovoj oblasti?

Ovo pitanje postavljam sa željom da još jednom naglasimo značaj ovih aktivnosti za očuvanje kulturnog i državnog identiteta Crne Gore.

Ovo pitanje postavljam i u vremenu u kojem slavimo dva vijeka od rođenja Petra II Petrovića Njegoša, a istovremeno iskazujući poštovanje i prema svima onima koji su sebe nesebično ugradili u kulturne i državne temelje Crne Gore.

Vidni su rezultati i Vladinog programa "Crna Gora - jedna kulturna adresa", koji je realizovan u cijeloj Crnoj Gori uz učešće nacionalnih i gostujućih institucija kulture iz regiona. Dobra osnova za dalju realizaciju programa u ovoj oblasti je rekonstrukcija brojnih centara kulture na sjeveru u: Mojkovcu, Šavniku, Plužinama, Žabljaku, Pljevljima, Rožajama, Andrijevici, Plavu i Petnjici.

Svakako, posebno važan program, koji je pokrenut 2010. godine i još uvijek traje je "Cetinje - grad kulture", program koji je primjeren značaju i značenju Cetinja za kulturni i državni identitet Crne Gore. Program čiji će rezultati biti novi razvojni potencijal Cetinja i doprinijeti oživljavanju uloge i funkcije Prijestonice i njenoj međunarodnoj afirmaciji.

Pored značaja očuvanja i zaštite kulturnog, istorijskog i prirodnog nasljeđa za društvo, veoma je bitno naglasiti i socijalne i ekonomske aspekte.

Razvoj turizma na Cetinju, a i u drugim sredinama umnogome se oslanja i preklapa sa razvojem kulture i zaštite kulturno-istorijskog nasljeđa i upravo ovi segmenti u značajnoj mjeri utiču na njegovu održivost. Promovisanje i razvoj turizma u sprezi sa kulturnim i istorijskim nasljeđem imaju mnogo veće efekte na lokalnu ekonomiju nego kada se to radi odvojeno.

Isto tako, brojni projekti u ovoj oblasti međusobno se prožimaju i podstiču i druge sektore, što sve zajedno donosi nova radna mjesta, preduzetničke mogućnosti i jačanje lokalne ekonomije.

Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Predsjedniče Vlade, izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Gospodine predsjedniče Parlamenta, poštovane dame i gospodo poslanici, gospodine Simoviću,

Vlada Crne Gore posvećena učvršćivanju svijesti o našem državnom i kulturnom identitetu pažljivo i promišljeno kreira i razvojnu i kulturnu politiku.

Polazeći od značaja Cetinja, kulturni i državni identitet Crne Gore u namjeri da afirmišemo njegove razvojne potencijale oživljavajući ulogu i funkcije prijestolnice Crne Gore kroz njegovu međunarodnu afirmaciju, Vlada Crne Gore je usvojila program "Cetinje - Grad kulture" 2010-2015. godina, već krajem 2009. godine.

Za realizaciju navedenih programskih aktivnosti planirana su sredstva u iznosu od 20 miliona eura, koji se obezbjeđuju u budžetu Crne Gore. Koristim ovu priliku da podsjetim na aktivnosti koje su realizovane. U okviru programa "Cetinje - Grad kulture" obilježen je niz značajnih državnih jubileja. 100 godina od obnove Kraljevine Crne Gore, 100 godina od osnivanja Kraljevskog pozorišta Zetski dom, 150 godina od smrti knjaza Danila, 520 godina od smrti Ivana Crnojevića.

Koordinacioni odbor Vlade Crne Gore donio je program u okviru kojeg se brojnim aktivnostima obilježava 200 godina od rođenja Petra II Petrovića Njegoša. U ovoj jubilarnoj godini štampaće se i kapitalno djelo "Monografija crnogorske dinastije", autora profesora doktora Đorđija Borozana i profesora doktora Živka Andrijaševića.

Uvažavajući kulturno-istorijske vrijednosti Cetinja za Crnu Goru, Vlada je donijela odluku da Ministarstvo kulture ima svoje sjedište na Cetinju. I za ovu namjenu je adaptirana i opremljena zgrada nekadašnje rezidencije predsjednika Crne Gore.

U cilju afirmisanja i promovisanja kulturne i turističke ponude Cetinja, posebnu pažnju smo posvetili svim objektima koji pripadaju Narodnom muzeju Crne Gore, čija je vrijednost fondova i zbirki neprocjenjiva. Sanirali smo, rekonstruisali ili adaptirali, sve sadržaje Vladinog doma, reprezentativno znanje Crnogorske galerije umjetnosti Miodrag Đurić, Mauzolej Petra II Petrovića Njegoša na Lovćenu, Biljardu, Etnografski muzej, Mauzolej Vladike Danila na Orlovom kršu, Dvorsku crkvu na Ćipuru u kojima su inhumirani zemljani ostaci Ivana Crnojevića, čime smo odali dužnu počast gospodaru Ivanu Crnojeviću - osnivaču Cetinja.

Završeni su projekti rekonstrukcije i restauracije dvora Kralja Nikole, sa pripadajućim objektima i dvorištem i sanacije reljefa Crne Gore, takođe i procedure za njihovu realizaciju. Novim reformskim zakonima iz oblasti kulturne baštine formirali smo i nove institucije. Upravu za zaštitu kulturnih dobara i Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore, a za potrebe njihovog smještaja, adaptirana je i rekonstruisana bivša upravna zgrada "Oboda".

Realizovani su sanacioni radovi na nacionalnoj biblioteci "Đurđe Crnojević", bivšem italijanskom i bivšem francuskom poslanstvu.

Posvetili smo pažnju i prvoj državnoj instituciji kulture u Crnoj Gori - Kraljevskom pozorištu Zetski dom, kroz sanacione radove, a intenzivno radimo na kreiranju najboljeg projektnog rješenja za rekonstrukciju ovog zdanja. Vodeći računa o značajnom arhivskom fondu Crne Gore, završili smo projekat dogradnje objekta za Državni arhiv na Cetinju, čiji se početak realizacije planira u narednoj godini.

Vlada je kroz program "Cetinje - grad kulture" sufinansirala i rekonstrukciju Njegoševe ulice na Cetinju.

Potvrđujući svoju brigu prema istorijskom i kulturnom nasljeđu, Vlada je vratila u vlasništvo države zgradu nekadašnjeg Belgijskog poslanstva, gdje je privremeno smješten administrativni dio Fakulteta likovnih umjetnosti.

Posebno raduje činjenica da kontinuirano teku radovi na izgradnju Univerzitetskog kompleksa Umjetničkog fakulteta, što će dodatno osnažiti i opremiti našu namjeru da se Cetinju udahne energija i kreativnost mladih naraštaja, stasavati u ovom zdanju a tradiciji velikih crnogorskih umjetnika, među kojima su brojni potekli sa Cetinja. Jedan od njih je i Dado, čije smo grobno mjesto izgradili na Koščelama, poštujući umjetnikovu želju.

Inoviranjem planske dokumentacije, revitalizacijom kulturnih dobara predano radimo na nominacionom dosijeu za upis istorijskog jezgra Cetinja na listu Svetske baštine, uvjereni da će uloženi trud u taj projekat biti od višestruke koristi za kulturnu i turističku promociju Cetinja na globalnom nivou. Vođenja ovim ciljem i u namjerom da obezbijedimo nova radna mjesta za građane Cetinja, Vlada Crne Gore, u saradnji sa Prijestolnicom Cetinje, osnovala je Marina Avramović centar, kao višenamjenski centar čime smo uz pogodne uslove poslovanja i paket biznis olakšnica koje budućim investitorima nudi Prijestolnica Cetinje stvorili čvrst temelj za razvoj privrednih i kulturnih djelatnosti.

Krajem godine Koordinacionalni odbor za sprovođenje programa "Cetinje grad kulture 2010.-2015." usvojiće programske aktivnosti koje ćemo realizovati u 2014. i 2015. godini, sve u cilju afirmacije Prijestolnice Cetinje i unapređenje njene kulturne i turističke ponude.

Vodeći se načelom ravnomyernog razvoja kulturne na cijeloj teritoriji Crne Gore, Vlada je donijela program razvoja kulture na sjeveru Crne Gore, koji se u kontinuitetu realizuje od 2008. godine, tokom budžetske 2009. godine, realizovano je 4,5 miliona eura za sanaciju i opremanje centara za kulturu na sjeveru Crne Gore, i to: u Mojkovcu, Šavniku, Plužinama, Žabljaku, Petnjici, Rožajama, Andrijevići, Murinu, Plavu i Gusinju uključujući bivši Dom vojske u Pljevljima. Pored toga, podsjetiću da su sanirani Polimski muzej, Kula Redžepagića, spomen kuća Mihaila Lalića i Novice Cerovića i Muzej u Kolašinu. U saradnji sa Opštinom Pljevlja realizujemo rekonstrukciju Centra za kulturu u Pljevljima za što je Vlada do sada uložila 2,6 miliona eura. U toku je rekonstrukcija Centra za kulturu u Mojkovcu sa dosadašnjim Vladinim ulaganjem od 1.200.000 eura. U saradnji sa Opštinom Berane planiramo i rekonstrukciju i dogradnju Centra za kulturu u Beranama, čim se završi izrada projektne dokumentacije.

U okviru realizacije programa razvoja kulture na sjeveru do sada je izvedeno preko 1000 programa nacionalnih institucija kulture, opštinskih institucija kulture, kao i gostujućih institucija iz regiona.

U narednom periodu, Vlada će realizovati program koji će na istim principima biti posvećen Nikšiću i podrazumijevaće kontinuiranu organizaciju i produkciju kulturnih i umjetničkih programa, rekonstrukciju, adaptaciju, tehničko-tehnološko opremanje postojećih javnih ustanova kulture, odnosno objekata kulture, kao i sanaciju i rekonstrukciju kulturnih dobara na teritoriji Nikšića, kao što su: Dvor kralja Nikole, Carev most, most na Moštancima i arheološki lokalitet Crvena stijena. Neke aktivnosti kao što su rekonstrukcija sale "18. septembar" i "Scene 213" već se realizuju za šta je Vlada obezbijedila 2 miliona eura.

Master plan korišćenja Doma revolucije nas obavezuje da pronađemo investitore koji će zajedno sa Vladom ostvariti privredni i kulturni interes Nikšića.

Treba pomenuti i program zaštite očuvanja kulturnih dobara, donijet u skladu sa Zakonom o zaštiti kulturnih dobara kako bi se profilisao realan i racionalan okvir za

organizovano, dinamično i kontuirano ulaganje u unapređenju stanja u oblasti kulturne baštine.

Iskoristiću priliku da podsjetim i na to da smo u aprilu otvorili i privremeno zatvorili poglavlje Obrazovanje i kultura , da je Vlada Crne Gore nedavno uputila inicijativu ka Evropskoj komisiji za pristupanje novom evropskom programu iz oblasti kulture "Kreativna Evropa" čime ćemo omogućiti, crnogorskim kulturnim djelatnicima korišćenje novih evropskih fondova. Podsjetiću i na to da smo održali kontinuitet u isplati nadoknada za istaknute kulturne stvaraoce 46, koliko ih je sada, te da u kontinuitetu izmirujemo zakonske obaveze prema samostalnim umjetnicima. Uspješno smo realizovali festivale i manifestacije od posebnog značaja za kulturu Crne Gore, međunarodni festival "Kotor Art", uz UNESCO prokroviteljstvo, HercegNovski filmski festival, "Ratkovićeve večeri poezije" i nedavno završeni Internacionalni TV festival u Baru. Crna Gora se i ove godine predstavila na Venecijanskom bijenalu umjetnosti i Marketu Filmskog festivala u Kanu, a raduje činjenica kako prvi put imamo crnogorskog kandidata za prestižnu filmsku nagradu Američke akademije "Oskar".

Zahvaljujem na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Jeste li zadovoljni odgovorom? Izvolite.

MILUTIN SIMOVIĆ:

Zadovoljan sam odgovorom i ovo je prilika da se zahvalim predsjedniku Vlade na datom odgovoru i mislim da je ovo dobra prilika da pozdravimo načelo koje je Vlada imala u realizaciji ovih projekata, načelo poštovanja potrebe ravnomjernog razvoja kulture širom Crne Gore. Svakako ovo je dobra prilika da istaknemo i da posebno pozdravimo projekat koji se realizuje na Cetinju , projekat "Cetinje - grad kulture" i da pozdravimo i sadržaj toga projekta, njegovu sveobuhvatnost, da pozdravimo vrijednost koja će biti, ukupnu vrijednost toga projekta, razumio sam 20 miliona eura do kraja projekta, i da pozdravimo odgovoran odnos u realizaciji toga projekta u ovim prethodnim godinama i odgovorno planiranje za nastavak realizacije toga projekta u 2014. i 2015. godini.

Takođe, ovo je, siguran sam, dobra prilika da ukažemo i da iskažemo očekivanje da sve ono što je bila adaptacija raznih javnih ustanova iz oblasti kulture širom Crne Gore, od Mojkovca do Rožaja, Pljevalja, Petnjice i ostalih gradova, da i tehničko-tehnološko opremanje tih ustanova da će biti garancija kontinuiranog odvijanja programa iz oblasti kulture, da će se te investicije na takav način oploditi u tim sredinama.

Svakako, na kraju, ovo je dobra prilika da kroz primjer Cetinja ukažemo da je upravo to najbolji mogući primjer na kojem se pokazuje interakcija ovih projekata iz oblasti kulture, i turizma, prije svega, i u tom pravcu bih istakao nekoliko indikatora koji govore o tome. Ako pogledamo broj posjetilaca Cetinja u posljednjih 7 - 8 godina, i vidimo da je u ovoj godini zaključno sa oktobrom, zahvaljujući organizovanim turama, Cetinje podsjetilo 110.000 posjetilaca, da smo imali oko 70,000 individualnih posjeta i da smo imali 35.000 posjetilaca u mnoštvu manifestacija u okviru programa koje je organizovala naša Prijestonica. Sigurni smo da je to najbolja moguća garancija da ćemo dobiti nova radna mjesta , da će to biti najbolja moguća garancija za plasman autohtonih proizvoda sa Cetinja kojih ima u izdašnom obimu i kojih će biti sve više, da će to biti najbolja garancija za rast

prometa u turističkim i ugostiteljskim objektima na Cetinju i da će sve to značiti rast lokalne ekonomije na Cetinju. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam na onome što sam doživio kao priču o crnogorskoj kulturi iako nijesam čuo sve vrijeme riječi crnogorska kultura, ali ja sam je doživio kao crnogorska kultura.

Koleginica Jonica. Izvolite.

SNEŽANA JONICA:

Ovo je proceduralna reakcija. Meni je zaista žao i prosto mi je neprijatno što svaki premijerski sat moram da počinjem sa proceduralnim reakcijama, ali ovo je prilika kada imamo punu pažnju javnosti da popričamo malo o kredibilitetu Skupštine i o tome ko pokušava da ga naruši.

Meni je žao što jedan od onih zbog kojih imam proceduralnu reakciju u ovom trenutku nije u sali, ali vjerujem da će biti u prilici da čuje razloge. Dakle, radi se o tome da je prekršen član 191 stav 2 Poslovnika koji se odnosi na vrijeme dostavljanja odgovora na poslaničko pitanje, ali i član 50 stav 3 odgovora na zahtjev za obavještenje.

Sjećate se da sam prošlu sjednicu, takođe, započela sa istom pričom o članu 50, o zahtjevima koji su posljedica četiri poslanička pitanja i 65 zahtjeva po članu 50 da bismo došli do jednog običnog odgovora koji je konačno ispred mene. Ali, da je ova sjednica započeta u 12, da je bilo sreće da počnemo da radimo na vrijeme, u 12,10 smo obaviješteni usmeno iz službe da je stigao odgovor, u 12 i po je stigao u Klub poslanika i ne bih ja bila sitničava za vrijeme dostavljanja odgovora na pitanje od ministra unutrašnjih poslova koje se tiče, da preciziram, diskrecionog izdavanja državljanstva, da taj odgovor na moje poslaničko pitanje nije 23. septembra dostavljen nezavisnom dnevniku "Vijesti". Možda je prilika da ovdje definišemo da li je Skupština zaista nazdorni mehanizam nad radom Vlade, da li je poslaničko pitanje zaista ključni mehanizam da dobijamo informacije koje nam trebaju, za koje četiri godine potrebno da se dobije ovakav odgovor. Da podsjetim, jedan ste od dvojice zbog kojih sam reagovala i vi jer sam na moj zahtjev po članu 50 od vas dobila odgovor da u mišljenju Agencije o zaštiti podataka o ličnostima ne piše da vi trebate na to da mi odgovorite iako je taj isti podatak vaš ministar dao Nezavisnom dnevniku "Vijesti". Ja sam vam poslala novo mišljenej Agencije za zaštitu podataka o ličnosti gdje je precizirano da morate i vi da odgovorite. Poslala sam premijeru pitanje koji mi je odgovorio da je naložio ministru unutrašnjih poslova da mi dostavi odgovor. Ministar unutrašnjih poslova je odgovor dostavio "Vijestima" meni nije. Sada ne znam je li mu ... direktno naložio da odgovori meni, a indirektno naložio da odgovori "Vijestima". Dozvolite mi da završim. Ja mogu da razumijem da gospodin Konjević, između dva prethodna radna mjesta - radnog mjesta u "Vijestima" i radnog mjesta u Skupštini, više voli ono u "Vijestima", ali ja očekujem da Vi obezbijedite da se poštuje Skupština.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ja od Vas nijesam očekivao da se sad tako titulišemo, jer ako bismo gledali đe i ko je što radio imali bismo druge priče ovdje. Znači, konkretno, kao što ste vidjeli nijesam imao što da krijem, jedan predlog sam imao za državljanstvo. Jedan, jedini predlog za državljanstvo. Nije bilo da sakrijemo podatak nego da poštujemo zakon. Informaciju ste dobili, a kako mediji dolaze do informacija, kao što znate i premijer se ljuti i ja se ljutim.

Prema tome, tu nemate u nama saveznike, i to je nešto što je sloboda medija i pravo da čuvaju izvore, kako su do toga došli, bitno da je javnost dobila te podatke, to je bio i vaš motiv i mislim da je tu Parlament ispoštovan, time što je javnost dobila informaciju koja je na Parlamentu. Pa nekada je bolje da javnost zna prije Parlamenta, jer Parlament obično kasni u nekim stvarima tog tipa.

Koleginica je kršila pomalo Poslovnik, ali ona je domaća, a vi ste gosti. Ovo je premijerski sat, ne bismo da imamo taj dijalog.

Izvolite, kolega Miliću.

SRĐAN MILIĆ:

Prije svega da se izvinim ljudima koji su me čekali u petnaest do jedan na jednom sastanku. Ovim putem ih obavještavam da nije moja krivica nego ovi koji počinju pola sata kasnije, a da je do mene počinjali biste u 12 sati. Koristim priliku a se u ime svih nas izvinim svima u Crnoj Gori što kasnimo pola sata, a sa druge strane kažu da nije problem što kasnimo pola sata sa početkom, ali je problem što kasnimo sa izvršavanjem zaključaka Skupštine Crne Gore, kasnimo sa svim onim što ova Skupština Crne Gore donese kao obaveznost za Vladu Crne Gore i, što je najstrašnije, kasnimo u odnosu na građane Crne Gore koji trebaju da ostvare ta prava. Pošto mi je više puta spočitavano da sam postavljao pitanja koja nijesam dostavljao u ovom dijelu, mislim da je pitanje dostavljeno premijeru, da se imao vremena premijer spremiti za odgovor, da moram da naglasim da mi je posebno bitno ovo vezano za radnike kako KAP-a, tako i "Radoja Dakića", tako i "Oboda", "Lipke", "Gornjeg lbra", bjelopoljskih preduzeća, hercegnovskih preduzeća, a o tome ću u onom drugom dijelu da ne bih kršio proceduru. I potrebno mi je samo u ovom dijelu, koji se tiče obrazloženja.

Mislim da je potpuno nesporno da nijesu sprovedeni zaključci Skupštine Crne Gore, da je potpuno nesporno da nije ista situacija u Skupštini Crne Gore kao što je bila prije, da su postojali ljudi koji su pokušali predlaganje zaključaka oko KAP-a i glasanje za te zaključke zajedno podržali su kolege iz DPS-a, da promovišu, kao neku novu saradnju. Danas imamo situaciju da su drugi predložili način rješavanja situacije Kombinata aluminijskog Podgorica i da se oko toga treba raspravljati već iduće nedelje. Moralna, profesionalna i ljudska satisfakcija poslanika SNP-a koji su izdržali i medijsku i svaku drugu harangu je što su naši zaključci izdržali test vremena. To što smo mi predložili da se stečaj u KAP-u uvede prije godinu i po, tada smo bili jedini koji su to predlagali, ne mora nekoga mnogo da brine, što se tiče Vlade Crne Gore, što se tiče Skupštine Crne Gore, ali mora da brine građane Crne Gore, jer smo izgubili stotine miliona evra. Mora da brine i one koji bi trebali da se javno izvinu poslanicima SNP-a zbog naslova u svojim novinama, da je SNP svojim zaključcima gurnula državu u dužničko ropstvo, što je neistina i što je vrijeme pokazalo da je neistina. Ali, ono što mi je bitno, ja nemam volju da se obračunavam ni sa kim, ne želim da trošim vrijeme na način da dan pred Premijerski sat, šaljem poruke i odgovore i onima koji su me pitali i onima koji me nijesu pitali. Već pokušavam da riješimo problem, a naš problem vezano za KAP ću predstaviti samo vezano za radnike "Radoja Dakića", uporno govorim da ti ljudi imaju sudsku presudu i da će nas na kraju čekati presuda Suda za ljudska prava u Strazburu.

Gospodine predsjedniče Vlade, Vi dobro znate ko je porodica Mijanović, ljudi koji su inovatori, koji su za inovaciju dobili nagrade, inovacije vezano za "Radoje Dakić". Nijesu mogli da naplate sredstva za tu inovaciju. Tužen je bio "Radoje Dakić". Otišli su prema Sudu za ljudska prava u Strazbur i dobili su presudu. Presudu u kojoj se kaže da je državi

Crnoj Gori naloženo da ona isplati dosuđeni iznos porodici Mijanović, koji je trebao da im isplati "Radoje Dakić", nalazeći da država nije učinila sve što je dužna da se konkretna presuda izvrši, ali o tom u drugom dijelu, kada budemo pričali o ovim preduzećima.

Prvo ću da saslušam oko KAP-a, ali ću i da kažem da imam konkretna rješenja u okviru onoga što je vrlo zanimljivo štivo, a to je Vaš ekspeze od prije godinu dana, gdje ste poslali poruke i ove vezane za smjene u Vladi Crne Gore, ali ste poslali i poruke gdje se mogu naći sredstva koja nedostaju da bi se obezbijedilo da svi građani, a naročito radnici u Crnoj Gori, koji su žrtve procesa privatizacije dobiju ono što im pripada, a o tom - potom. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Predsjednik Vlade Đukanović. Izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Gospodine Miliću,

Veći dio Vaših pitanja za ozbiljan odgovor iziskuje više vremena od pet minuta koje nam stoji na raspolaganju. Zato ću usmeno odgovoriti na Vaš upit o KAP-u, a ostatak odgovora ću Vam dostaviti u pisanoj formi ili ako se dogovorimo da u nastavku kroz dopunske odgovore i pitanja dam odgovor i na neko od drugih pitanja.

Najprije u odnosu na Vaše konstatacije o negativnim efektima ugovora o kupoprodaji akcija KAP-a i ugovora o poravnanju koji su potpisani za vrijeme dok sam obavljao funkciju predsjednika Vlade, želim da ponovim, KAP nije bio uspješno preduzeće koje je upropašćeno lošom ili čak bespotrebnom privatizacijom. Prije privatizacije ovo preduzeće je bilo opterećeno nagomilanim dugovima, problemima nelikvidnosti, zastarjelom tehnologijom i prevelikim brojem zaposlenih. Ukupne obaveze KAP-a prije privatizacije iznosile su preko trista dvadeset miliona eura. Privatizacija KAP-a obavljena je zakonito, apsolutno javno, stručno, slijedeći ekonomske i društvene interese Crne Gore. Kupoprodajna cijena, ugovorene investicije, socijalni program i program zaštite životne sredine, kao i definisana cijena električne energije su elementi koji ukazuju da je država potpisala dobar ugovor u svom i u interesu radnika KAP-a. U godinama prije eskalacije ekonomske krize novi vlasnik je ispunjavao sve ugovorom predviđene obaveze i KAP je u tom periodu bio uspješno preduzeće, koje je doprinosilo boljem poslovanju ukupnog repolanca i rastu izvoza i zaposlenosti.

KAP je pod teretom ekonomske krize, kao i obaveza koje smo ugovorom o kupoprodaji nametnuli novom vlasniku, posebno u pogledu zadržavanja radnika, ispunjavanja socijalnog programa i nerealno visoke cijene električne energije, zapao u finansijske probleme, koji su dramatično doveli u pitanje njegov opstanak. Vlada je donijela Odluku da pomogne njegovom opstanku procjenjujući da je to u interesu ekonomske i socijalne stabilnosti društva i očuvanja potencijala za budući razvoj. Zato još jednom, ne slažem se sa Vašim viđenjima da je Ugovor o poravnanju nekvalitetan, jer je na štetu države i radnika. Intervencija države formalizovana kroz ugovor o poravnanju, bila je uslov preživljavanja KAP-a u godini globalnog sloma aluminijske industrije i svjetske ekonomije u cjelini.

Vlada se kroz potpisane ugovore i politikom kontinuiranog restrukturiranja i oporavka KAP-a odgovorno odnosila prema ovom preduzeću, radnicima i ukupnoj ekonomiji. Nakon donošenja skupštinskih zaključaka od 29.02.2012., kao i onih od 8.06.2012.godine, Vlada

je predano radila na preuzimanju akcija koje CEAK posjeduje u KAP-u, uz obavezu od ... proizvodnje u KAP-u. Detaljno su analizirane mogućnosti preuzimanja akcija u skladu sa zakonom i ugovorom o poravnanju zajedno sa pravnim konsultantom Savjetom za privatizaciju i kapitalne projekte Crne Gore. Zaključeno je da je arbitražni postupak dugotrajan i skup proces koji bi nas samo formalno doveo do cilja, jer bi nakon pretpostavljenog uspješnog epiloga postali većinski vlasnici kompanije koja je preopterećena dugovima sa malim izgledima da nastavimo poslovanje. Takođe je aktivirani ugovor o zalozima na akcijama za koje je bilo neophodno plaćanje iz Budžeta Crne Gore u visini od 40 miliona eura po osnovu garancija, nije moglo biti efektivirano. Međutim, i u slučaju da se na ovaj način moglo doći do predmetnih akcija takođe bi postali vlasnici kompanije koja je opterećena dugovima. Zato je Vlada predložila Parlamentu model koji je obezbjeđivao da država postane vlasnik akcija koje je CEAC imao u KAP-u i Rudniku boksita Nikšić i da preuzmemo privredna društva rasterećena od dugova koja bi mogla održivo poslovati. Na žalost, taj predlog nije u Skupštini dobio potrebnu većinu. Takođe ni moguće alternative koje su bile sastavni dio informacija na Skupštini nijesu ocijenjene kao prihvatljiva opcija.

Zaključci koji su umjesto njih na Skupštini usvojeni nijesu ponudili konkretan predlog za rješavanje ovog problema. Naše uvjerenje je i danas da bi implementacijom modela koje je Vlada predložila Parlamentu KAP bio restrukturiran da bi dobio zainteresovanog strateškog partnera, preferirajući prerađivače aluminijuma čiji bi ovu industriju dugoročno postavili na zdrave osnove i razrješili dugo prisutni problem u odnosima KAP-a i Elektroprivrede.

Kada je u pitanju revizija poslovanja KAP-a, podsjećam vas da je u Skupštini postignut dogovor da Državna revizorska institucija obavi taj posao. Državna revizorska institucija je započela pripreme za reviziju poslovanja, ali je u međuvremenu u KAP-u otvoren stečaj.

Državna revizorska institucija je javno iznijela stav da ne može izvršiti ovu reviziju zbog otvaranja stečaja u KAP. Skupština, kao osnivač ove institucije, može direktno od nje potražiti odgovor na ovo pitanje.

Imajući u vidu potrebne procedure za angažovanje ekspertskog tima koji bi mogao izraditi studiju dugoročne održivosti i razvoja aluminijske industrije u Crnoj Gori, s jedne strane, i zadati rok s druge strane, smatrali smo da je najefikasniji način formirati tim od domaćih eksperata koji imaju iskustvo. Takav zaključak je usvojen na Vladi u skladu sa tim urađena je analiza održivosti KAP-a čiji je rezultat potvrdio osnovanost modela koji je bio predložen Skupštini na usvajanje, ta analiza je trebala da posluži kao osnova za detaljnu i sve obuhvatnu studiju. U međuvremenu takođe otvoren je stečajni postupak u KAP-u čime se promijenilo činjenično stanje. S obzirom na očekivanu prodaju imovine privrednog subjekta u stačaju potencijalnom kupcu imovine omogućeno je da sam definiše optimalni model valorizacije kupljene imovine. U Vladi postoji spremnost da se sa kupcem imovine razgovaraju o konkretnim modelima koji podrazumijevale aktiviranje prerađivačkih kapaciteta i stavljanje pogona na glinice u funkciji, a samim tim i Rudnika boksita u Nikšiću. Sada je šansa da dobijemo partnera koji će imati mogućnost da razvije privredno društvo koje naslijeđenih dugova. Naravno, uspjeh ove operacije ne zavisi samo od Vlade već i od spremnosti parlamentarne većine da prihvati neku od mogućih formula rješavanja ovog problema. Da rezimiram. Vlada je imala i ima stav u pogledu budućnosti KAP-a, Vlada je predložila model i rješenje ali uspjeh i opstanak KAP-a je više nego ikada neizvjesan ,prevashodano zato što predlog Vlade za rješavanje ovog važnog pitanja za ekonomski i

društveni razvoj Crne Gore, nije dobio zeleno svjetlo u Parlamentu. Kao što znate, nakon uvođenja stečaja u KAP-u, Skupština Crne Gore donijela je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju kojim je propisano da pravo na odlazak u starosnu penziju do 30.09.2013.godine imaju zaposleni kojima je aluminijskoj industriji prestao radni odnos zbog uvođenja stečaja ako su navršili 30 godina staža osiguranja. Prema podacima dostavljenim od strane stečajnog upravnika, 243 zaposlena u KAP-u imali su pravo na penziju ukoliko im bi se regulisala obaveza za benificirani radni staž ako je prijavljena u stečajnu masu dužnika. U cilju rješavanja ovog problema Vlada je predložila da zaposlenima treba povezati radni staž, kako bi bili u situaciji da iskoriste postojeće zakonske pogodnosti i ostvare pravo na penziju. Obaveza KAP-a po navedenom osnovu prema Fondu PIO za ove zaposlene iznosila je cirka 2,2 miliona eura. Na ovaj način se konačno riješio socijalni status zaposlenih koji su zbog uvođenja stečaja u KAP-u ostavila bez posla, a ispunjavali su uslove definisane Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom invalidskom osiguranju. Vlada je uključena u pripremu socijalnog programa da zaposlene koji u završnoj fazi restrukturiranja Kombinata ostanu bez posla, to će doprinijeti optimizaciju broja zaposlenih u KAP-u sjedne jer rješavanje socijalnog statusa onih koji ga napuste druge strane.

U ovom trenutku očekujemo da iz KAP-a dobijemo konačan broj potrebnih radnika za ovaj nivo proizvodnje u stečaju na osnovu kojeg će se i definisati socijalni program kao i kriterijumi po kojima će se vršiti isplate. Nivo otpremnina koje je realno očekivati je onaj koji je bio definisan kroz raniju realizaciju socijalnog programa za KAP, Boksite i Željezaru, i biće naravno u punoj saglasnosti sa sindikatom. Zahvaljujem na pažnju.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Kolega Miliću, imate Vi malo više vremena.

SRĐAN MILIĆ:

Vlada je donijela zaključak 16.05.2013.godine, stečaj uveden u julu mjesecu 2013. Nije mi jasno zašto je toliko vremena trebalo da konstatujete da niste napravili studiju, ali dobro. Parlament je odradio svoj posao zahvaljujući i potpredsjedniku Parlamenta gospodinu Raduloviću, koji je zaista obišao region, obezbijedio je jednu vrlo kvalitetnu prezentaciju onoga što bi trebalo da bude aluminijska industrija u regionu i ne samo sa nivoa teorije nego i sa nivoa prakse. Kao rezultat toga svega imaćemo vjerovatno iduće nedelje i raspravu o predlogu ljudi iz Demokratskog fronta o KAP-u. Sad očekujem da oni eksperti koji su se pojavljivali kad smo mi iz SNP-a predložili to daju svoj puni doprinos, jer je greota bilo da izgube sedam dana da sjede kući a da ništa ne rade nego da napišu po jedno slovo. Ono što je bitno - mi moramo da rješavamo taj problem, moramo da rješavamo i zbog Evropske unije, zbog otvaranja osmog poglavlja, zbog restrukturiranja, ali odgovora na pitanje koje sam juče postavio pa nijesam dobio odgovor. Šta je to danas u Crnoj Gori motor ekonomskog razvoja Crne Gore, koje su to firme? Pričao sam o Italiji, pričao sam o Olivetiju, pričao sam o Fijatu. Ko je to danas u Crnoj Gori? Mala i srednja preduzeća? Veliki kolektiv? Koga smo mi to sačuvali? Elektroprivreda Crne Gore? Dakle, mi moramo da imamo jednu promjenu u načinu kako se vodi ekonomska politika, ali otom-potom biće poslaničkih pitanja.

Ja sam u obavezi i prema zaposlenima iz KAP-a, i prema zaposlenima iz Boksita, prema zaposlenima Autoprevoznog, prema Zoranu Vukotiću i Nikoli Rakoviću iz KAP-a, a

spisak ljudi koji trebaju da ostvare ova prava ja imam, ali dostaviće ga oni, ja mislim da su ga i dostavili, dostaviće Vam taj spisak. I za te ljude moramo to da obezbijedimo i uopšte nije to pitanje hoće li to Milo Đukanović, Ranko Krivokapić ili Srđan Milić platiti, to mora da plati država Crna Gora, kao što će platiti do zadnjega centa sve ono što se duguje i zaposlenima u "Radoju Dakiću", i zaposlenima u Gornjem Ibru iz Rožaja, i zaposlenima u bjelopoljskim preduzećima a svi spiskovi su ođe. I naravno, sad sam ovdje kometarisao sa kolegama, oko kulture ste pominjali samo Cetinje. Varate se ako ste završili Mojkovac i Petnjicu, i tamo ćete da izgubite. A ovo Cetinje vjerovatno je trebalo zbog promocije i da pošaljete neke jake signale svom biračkom tijelu. Oko Oboda, imam obavezu prema zaposlenim u Obodu. Postavili su Vam dosta pitanja, kad i kako je došlo do promjene vlasništva starog Oboda sa upravnim zgradama. Dostaviću Vam ja ova pitanja, ne morate se mučiti danas da odgovarate. Ko je vršio procjene kakva je bila posljednja odluka o prodaji iste i ko je odluku donio, da li je istina da radnici imaju 31,5 % akcija u Obodu, postoji li tenderska dokumentacija o prodaji istih, koliko je bilo ponuđača tenderu, da li je moguće da neko ko ima 31,5% kapitala nije obaviješten da se vrši prodaja tog kapitala, da li je Obod trebao sačuvati, pitaju vas, predsjedniče Vlade, od krađe i od svega onoga što se dešavalo u prethodnom periodu. Tačno je rekao predsjednik Opštinskog odbora SNP-a na Cetinju, da sam razgovarao sa investitorima, ja njih ne krijem, imaćete priliku da čujete ko su eminentni investitori iz Italije. Neću čekati poslije izbora da Vas obavijestim da ćete imati priliku da znate ko su i šta žele da naprave na prostoru Cetinja, ali evo da ne zloupotrebjavam i da ne budem inspirativan za kolege koje pokušavaju da nešto dobace, zaista ne čujem o čemu pričaju. Gdje ćemo naći pare? Pare imamo u pet stotina miliona eura nenaplaćenih poreskih potraživanja, zato što diskriminišemo one koji uredno plaćaju porez, a obezbjeđujemo da ovi ostali ne plaćaju porez. Pare ćemo naći u onih milijardu evra prometa u turizmu koje ne oporezujemo. Ali ćemo pare, predsjedniče Vlade, naći i ako počnemo da radimo, a vjerovatno je za to promjena na čelu predsjednika Vlade neophodna u onome što ste Vi ovdje napisali, a to je ekspoze. U svim slučajevima u kojima se pokaže da partneri nijesu ispunjavali svoje investicione obaveze prema zaposlenima, tehnološkim viškom ili drugim, važne ugovorne klauzule, bez oklijevanja treba te ugovore raskinuti. U svim slučajevima kada je partner dobio određena koncesiona prava na neko državno dobro, a to pravo neracionalno koristi, takve koncesije treba oduzeti. Tamo gdje su partneri, podvlačim predsjedniče Vlade, zauzeli atraktivne lokacije na crnogorskoj obali i čekaju bolje vrijeme za sticanje trgovačkog profita dozvoljenim mjerama ekonomske politike, takve anražmane treba okončati. Ovo su milijarde evra. Ima još jedan element gdje možemo naći pare, predsjedniče Vlade. Podsjećam Vas na ovu presudu prema porodici Mijanović iz Suda za ljudska prava u Strazburu, a to je, imamo državnu imovinu koju ne koristimo, predsjedniče Vlade. Prije svega da vidimo da li imamo taj registar državne imovine, a da nakon toga uđemo u prodaju državne imovine, da podmirimo obaveze prema svim ovim ljudima. I ne treba nijedan od ovih ljudi koji su zaposleni u ovim preduzećima da glasa SNP. Meni je dovoljna čast što su mi ukazali povjerenje da se borim za njihova prava, i meni, i SNP-u Crne Gore, a ubijeđen sam da u ovom parlamentu postoji parlamentarna većina koja će podržati da se ova pitanja konačno počnu rješavati. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Vidim da je najbolji biznis za Cetinje permanentni izbori. To je način da Cetinje procvjeta, permanentni izbori.

Izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Gospodine Miliću, dozvolite da pokušam da kratko odgovorim na nekoliko pitanja koja ste pokrenuli u osnovnom i u dopunskom pitanju, a kao što sam kazao, vjerujem da ćete ipak većinu i vjerujem valjanih odgovora dobiti u pisanoj formi.

Prije svega Vaše prvo dopunsko pitanje je bilo - zašto je trebalo toliko vremena od donošenja Vladine odluke da KAP uđe u stečaj, do otvaranja stečajnog postupka?

To pitanje nije u nadležnosti Vlade. To pitanje je definisano zakonom i postoje nadležni državni organi izvan Vlade koji su u obavezi da implementiraju tu proceduru. Procedura je malo zahtjevna i ona je tražila očigledno toliko vremena koliko je tražila. Pokrenuo je taj koji je potegao pitanje svog potraživanja, a to je bilo Ministarstvo finansije, ali nakon davanja inicijative za pokretanje stečaja, onda procedura izlaza iz nadležnosti Vlade i ulazi u nadležnost sudskih organa.

Drugo, da li je Parlament dobro obavio posao u slučaju KAP-a ili ne, ostaju razlike među nama. Vi mislite da jeste, ja mislim da nije, i mislim da tu leži najvažniji dio odgovora zbog čega danas imamo ovakvo stanje u KAP-u, a ne neko koje bi možda moglo biti. Ne tvrdim da bi bilo, ali držim da postoje realne mogućnosti da bi taj industrijski kapacitet mogao, da je bilo prihvatanja određenih rješenja koje je Vlada predlagala, dobiti adekvatnog strateškog partnera.

Studija potpredsjednika Parlamenta Radulovića je nešto što je svakako jedan prilog razmišljanjima o budućnosti KAP-a koju će svako ozbiljan, a Vlada je ozbiljna, uzeti u razmatranje. Želim takođe, da vam kažem da u Vladi i u Crnoj Gori postoje makar jednako kompetentni ljudi, kao što je potpredsjednik Parlamenta, koji su se takođe ovim pitanjima veoma pomno bavili ne samo mjesecima, nego i godinama i koji imaju veoma adekvatna znanja za rješavanje ovog problema, i dobar dio tih znanja su upravo utkali u rješenja koja smo predlagali u ovom Parlamentu.

Slažem se s Vama da se mora nastaviti sa rješavanjem ovog problema, i to se slažem s oba spekta rješavanja problema za koja ste se založili. Prije svega, ako sam razumio Vaše pitanje, šta je motor ekonomskog razvoja?

Mislim da između ostalog su to i ovakvi industrijski sistemi. Znači, mislim da je veoma jasno iz svega što sam do sada govorio, da je motor crnogorskog razvoja, razvoj turizma i usluga, razvoj energetike, oživljavanje proizvodnje hrane, ali i čuvanje industrijskih jezgara i njihova dalja diversifikacija. Tako da sam potpuno saglasan sa takvim Vašim viđenjem, i hvala Vam što ovakvim komentarom dajete za pravo onome što je Vladina orijentacija u ovom dijelu naše razvojne politike. Takođe, želim da Vam kažem da sam saglasan i sa Vašom drugom opaskom da, naravno, zaposleni u KAP-u koji budu proglašeni tehnološkim viškom moraju dobiti odgovarajuću nadoknadu i već sam u odgovoru na osnovno Vaše pitanje kazao čak i kolika će biti ta naknada, na nivou onoga što je isplaćeno za radnike zaposlene u Željezari i Rudnicima boksita i KAP-a do sada.

Napokon, otvorili ste pitanje ekspozea i mojih datih obećanja u ekspozeu. Želim da Vam, i zbog Vas i zbog Parlamenta, i zbog ukupne javnosti kažem, da ništa u ovih nešto kraće od godinu dana nije propušteno da se uradi od onog što je rečeno u ekspozeu. Dakle, svaki ugovor je pod rendgenom. Dakle, od Ugovora o privatizaciji do Ugovora o koncesijama i gdje god je do sada postojala pravna mogućnost da se ti ugovori raskinu, oni su raskinuti. Gdje god smo naišli na upozorenje pravnih konsultanata da bismo možda nepažljivim ulaskom u raskid ugovora mogli proizvesti veće finansijske štete po državu,

tražimo sa pravnim konsultantima i dalje rješenja kako raskinuti ugovore, a da to ne proizvede ovakve štetne finansijske posledice. I završavam time.

Recimo, evo, samo zbog podsjećanja javnosti, dakle, bez obzira što ja veoma respektujem zainteresovanost bivših radnika u "Obodu" za rješavanje njihovog, u ovom slučaju, socijalnog problema. Evo, možda biće korisno da podsjetimo jer je prošlo nekoliko godina.

Vlada je predložila raskid radnog odnosa uz obavezu da svakom radniku isplati otpremninu u iznosu od 500 eura za svaku godinu radnog staža i 1926 eura kao fiksni dio otpremnine. Od 1.181 zaposlenog ponudu je prihvatilo 1.179, dakle, samo nijesu dvojica, kojima je do 21. aprila 2008. godine isplaćen cjelokupni iznos. Ukupna sredstva po tom osnovu su isplaćena u nivou od 18 miliona eura. Dakle, ja samo hoću da kažem slijedeće, da mi jako brzo zaboravljamo činjenice. U Crnoj Gori je taj proces, dakle, definisanja prava na otpremninu za radnike za kojima je prestala potreba, veoma kvalitetno rađen, rekao bih, veoma izdašno finansiran od strane države, mnogo izdašniji nego u nekim razvijenim državama i ekonomijama Evropske unije. Zahvaljujem na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Povreda Poslovnika. Da čujemo.

SRĐAN MILIĆ:

Dakle, zbog nas svih, nemojmo da dovodimo u situaciju da je neko iz "Oboda" tražio nešto što mu ne pripada. To što je Vlada dala je na osnovu Odluke, predsjedniče Parlamenta, a ne na osnovu bilo kakvog diskrecionog prava predsjednika Vlade, predsjednika Skupštine ili predsjednika parlamentarne partije. Ali, radnici "Oboda" traže ono što im ova država nije obezbijedila, predsjedniče Vlade, a to je: za one koji su proglašeni tehnološkim viškovima, da se u potpunosti izmire obaveze, da se iplate zaostale naknade, da se vrate izdvojena sredstva od 7% u Fond za stambenu izgradnju u periodu od 90-te do ove godine, to zna sve predsjednik Vlade, i sad ćemo mi da mašemo ovdje i da usmjeravamo jedne na druge radnike i da kažemo da smo jednima dali, a drugima nijesmo dali. Ne, predsjedniče Skupštine. Naš zadatak je, ukoliko imamo neodgovorno ponašanje Vlade Crne Gore, da damo prije svega podršku svima onima koji traže u Crnoj Gori da budu jednaki, da ne bude niko diskriminisan, i zbog toga ću ove zahtjeve koji su uputili predstavnici "Oboda", predstavnici ostalih firmi, dostaviti i Vama, i predsjednicima svih parlamentarnih klubova. Ako Vlada ovo ne želi da uradi, kad-tad predsjedniče Skupštine čeka novu Vladu da ispunjava one obaveze koje će nam doći od Suda za ljudska prava u Strazburu, jer ono što se duguje to mora i da se plati. Izvinjavam se, zbog ovog kršenja pravila, ali je bilo potrebno da kažem. Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Predsjedniče Vlade, želite li Vi?

Samo izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Želim samo da kažem, Parlament može, recimo, da donese odluku i da svima kojima smo isplatili ovako bogate otpremnine iz sledećeg budžeta kupimo stanove.

Razmislite da u 2015. im izgradimo i po neku vikendicu. Znači, sve to možemo. Samo, postavlja se pitanje je li to odgovorno gazdovanje državom.

Ja smatram da je ova država odgovorno vodila politiku isplate otpremnina onima koji su postali tehnološki viškovi zahvaljujući nespremnosti njihovih preduzeća za poslovanje na otvorenom tržištu. To je sve.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Razjasnili smo se.

U ime Socijaldemokratske partije, kolega Borislav Banović.

Izvolite.

BORISLAV BANOVIĆ:

Poštovani gospodine predsjedniče Vlade,

Generalni sekretar NATO-a gospodin Rasmussen je prilikom nedavnog susreta sa predsjednikom Vujanovićem rekao, citiram prema navodu medija: "Integracija Crne Gore u NATO može biti dug proces, ali je važno zadržati dinamiku reformi, čak i u vremenima ekonomskih poteškoća. Zato Crnu Goru ohrabujemo da nastavi da rješava izazove koje smo zajedno identifikovali u akcionom planu za članstvo. Ti izazovi su:

- jačanje vladavina prava,
- borba protiv korupcije i organizovanog kriminala,
- pronalaženje sredstava za modernizaciju crnogorskih oružanih snaga i
- ukazivanje vašoj javnosti na važnost evroatlantskih integracija."

Pridruživanje Alijansi je jedan od strateških prioriteta svih vlada nakon obnavljanja nezavisnosti. Međutim, sve je češći utisak da na tom planu stvari ne idu dinamikom kojom se moglo i očekivalo.

Pitanje je, kako vi i vaša Vlada vidite, ocjenjujete sadašnje stanje i perspektive u procesu pridruživanja NATO-u, a posebno kako vidite dosadašnje napore i rezultate, koji do sada očigledno nijesu bili dovoljni. Šta Vlada namjerava dalje činiti u rješavanju problema u ove četiri oblasti koje je generalni sekretar NATO-a istakao kao ključne za dalji napredak?

Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Predsjedniče, izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Gospodine Banoviću,

Želim da istaknem da napore koje ulažemo u sveobuhvatne reforme koje sprovodimo u cilju ostvarivanja spoljnopolitičkih prioriteta Crne Gore doživljavamo, prije svega, kao preduslove za unapređenje kvaliteta života crnogorskih građana. Kao i uvijek do sada prednost ćemo davati kvalitetu reformi u odnosu na rokove. Članstvo u NATO je prioritetan državno politički cilj kojem je Vlada u potpunosti posvećena. Uključivanjem u evroatlantske strukture osiguraćemo punu bezbjednost i stabilnost naše države i doprinijeti jačanju sigurnosti na prostoru zapadnog Balkana. Takođe, biće to važan podsticaj ekonomskom razvoju, prevashodno zbog utiska pouzdanosti destinacije koji je presudno važan samim investitorima.

Podsjetili se na četiri oblasti koje je 16. oktobra ove godine pomenuo generalni sekretar NATO-a gospodin Rasmussen, a koje smo i ranije u saradnji sa saveznicima identifikovali kao one u kojima je važno zadržati dinamiku reformi i potrebno uložiti dodatne napore kako bi Crna Gora uspješno sprovela sve aktivnosti na putu do punopravnog članstva u NATO. Kako što sam već više puta rekao naša očekivanja da ćemo biti prva naredna članica NATO saveza temeljimo na rezultatima ostvarenim kroz saradnju u okviru programa Partnerstva za mir, implementacijom kvalitetnih godišnjih akcionih planova, kao i na bazi odgovornog izvršavanja obaveza naših vojnika u mirnovnim misijama.

Da podsjetim, četvrti godišnji nacionalni plan Vlada je usvojila 17. oktobra ove godine oslanjajući se na napredak, rezultate i iskustva iz prethodna tri ciklusa MAP-a i uzimajući u obzir preporuke saveznika u vezi sa ključnim reformskim oblastima. Taj dokument ima preciznu strukturu kako bi se jasno reflektovali prioriteta Crne Gore i pratile aktivnosti u njihovom ispunjavanaju, a prezentiran je 28. oktobra u Briselu. I ovog puta saveznici su izrazili snažnu podršku evroatlantskim aspiracijama Crne Gore uz ocjenu da smo u dosadašnjem procesu sprovođenja reformi pokazali zavidan uspjeh. U institucionalnom kontekstu ojačali smo strukture koje se bave evroatlantskom integracijom. Savez za članstvo u NATO će ubuduće imati još značajniju ulogu u procesu definisanja, usmjeravanja, nadgledanja ključnih aktivnosti u ovom procesu. Imenovan je nacionalni koordinator za NATO i formiran komunikacioni tim. Jačanje javne podrške za članstvo u NATO i dalje predstavlja važan izazov na kojem će Vlada raditi pojačanim intenzitetom. Cilj je da se kroz otvoreni dijalog poveća informisanost o NATO, da se fokus javnosti stavi na činjenice, a da se kvaitetnom argumentacijom radi na otklanjanju još uvijek prisutnih predrasuda i emocija.

U cilju ostvarivanja uspješnog javnog dijaloga, a posebno imajući u vidu da je članstvo u NATO u interesu države Crne Gore i svih njenih građana, a ne samo vlasti, odnosno vladajućih partija, u narednoj fazi biće od izuzetne važnosti što šire uključivanje svih najviših državnih zvaničnika, predstavnika parlamentarnih partija i predstavnika cjelokupne društvene zajednice, NVO, medija, akademske zajednice i privrednih udruženja.

Zapravo, ovo je pravi momenat da se svi oni koji prepoznaju značaj članstva u NATO za stabilnost i dalji razvoj Crne Gore zapitaju šta su učinili da crnogorskim građanima objasne važnost ovog pitanja i svojim autoritetom doprinesu promociji ideje članstva Crne Gore u NATO. Ovo se posebno odnosi na sve političke partije koje su podršku birača na prethodnim izborima zavrijedile, između ostalog, i zalažući se za članstvo u NATO. Teško je razumjeti, a danas imamo više nego 2/3 podršku za članstvo u NATO-u u Skupštini Crne Gore, dok prema istraživanjima javnog mnjenja trenutno oko 40% građana podržava članstvo u NATO. Upravo u toj razlici je potrebno tražiti prostor za obezbjeđivanje šireg razumijevanja, a time i ubjedljivije podrške građana evroatlantskoj integraciji. To, kao što znate, nije formalan uslov za članstvo, ali jeste svakako važan pokazatelj spremnosti jednog društva da u svakom smislu bude pouzdan dio NATO saveza.

Kada je riječ o vladavini prava, u pitanju je oblast koja ubjedljivo potvrđuje kompatibilnost dva integraciona procesa. Integacije u NATO, integracije u EU. Kao što je poznato trenutno smo jedina zemlja Zapadnog Balkana u procesu pregovora sa EU i prvi kandidat koji pregovore počinje od poglavlja koja se odnose na pravosuđe, osnovna prava, borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala, dakle, poglavlja 23 i 24. Otvaranje ova dva, ali i jednog broja drugih poglavlja očekujemo na međuvladinoj konferenciji krajem godine, što će bez sumnje imati pozitivnu rezonansu i u Alijansi, jer obje organizacije čine

gotovo iste države članice i počivaju na istim demokratskim vrijednostima. U funkciji ostvarivanja dalje reforme odbrambenog sektora Vlada je odobrila korišćenje prihoda od prodaje i izdavanja bivših vojnih nekretnina. Standard koji propisuje NATO je na nivou 2% GDP-ia koji u godinama ekonomske krize nije danas u mogućnosti u potpunosti da ispuni ni jedan broj članica NATO-a. Na nama je da pokažemo spremnost da izdvajamo više sredstava za modernizaciju naše vojske, što su Vlada i Parlament učinili i tokom ove 2013. godine, obezbjeđujući rast sredstava u budžetu za tu namjenu.

Usvojen je i novi strateški pregled odbrane u skladu sa NATO standardima, formirano je odeljenje za vojnoobavještajne poslove u Ministarstvu odbrane čije je kadrovsko jačanje u toku. Vlada je usvojila strategiju sajber bezbjednosti, a u završnoj je fazi i akcioni plan daljih reformi sektora bezbjednosti. S toga dozvolite da u zaključku istaknem da su dosadašnji naponi Crne Gore na ovom planu bili efektivni i da se naša država zahvaljujući rezultatima NATO partnerima preporučila kao izvjestan skori dio te Alijanse. Kao što vidimo kriterijumi za članstvo i u ovoj organizaciji su vremenom sve zahtjevniji, ali Vlada je bezrezervno posvećena njihovom dostizanju.

U izjavi generalnog sekretara Rasmunsena da je važno zadržati dinamiku reformi mi upravo vidimo i priznanje i podršku za naš dosadašnji ukupan rad i ohrabrenje za ono što su usaglašeni planovi i ciljevi. Kada ćemo dobiti poziv za članstvo, svakako prevashodno zavisi od nas, ali ne manje i od toga hoće li NATO pitanje proširenja uopšte tretirati na narednom Samitu. Imajući u vidu da će na tom skupu dominantno biti druga strateški važna pitanja za budućnost Alijanse. Mogu samo da ponovim da će Vlada, bez obzira na tu neizvjesnost, četiri pitanja o kojima smo danas govorili tretirati kao prioritet u radu i da podijelim sa vama uvjerenje da ćemo u susret sledećem Samitu NATO moći da saopštimo rezultate na tom planu koji će značiti nedvosmisleni potvrdu da je Crna Gora spremna za članstvo u NATO savez. Zahvaljujem na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, predsjedniče Vlade.

Kolega Banoviću, izvolite.

BORISLAV BANOVIĆ:

Predsjedniče Vlade, slažem se sa Vama da treba prednost da dajemo kvalitetu u svim poslovima koje radimo u odnosu na rokove. Međutim, i rokovi su bitan dio svakog posla koji se radi i svakog državnog posla. Dakle, jedna je stvar ako smo završili taj posao kvalitetno ove godine i sledeće pa da ispunimo uslove ili zahtjeve koji se pred nama postavljaju u pridruživanju NATO i da onda kao članica NATO idemo u sve ove dalje reforme koje smo, evo i razgovarali i Vi razgovarali sa kolegama poslanicima, povodom ovih naših pitanja i premijerskog sata. Bitno je da, ipak, ne gubimo vremena ako ne moramo da ga gubimo. Bitno je da ako možemo kvalitetnije da sprovodimo reforme, a mislim da možemo, mislim da ćete se Vi složiti da smo mogli neke stvari i u ovim oblastima bolje uraditi u prethodnom periodu, da to i uradimo. Da ako nema stvarnih objektivnih razloga za kašnjenje da ne kasnimo. Dakle, mi imamo objektivno trajanje određenih reformskih procesa koji zahtijevaju veliko vrijeme ali da pokušamo da subjektivne razloge produžavanja tih procesa i kašnjenja u tim procesima da smanjimo na minimum. U tom smislu sam govorimo, slažem se sa Vama da je urađen veliki napor, da su urađeni veliki rezultati u ovoj oblasti i da se ima efekata i da su ti naponi, kako ste rekli, bili efektivni. Ponavljam da oni očigledno nijesu dovoljni, bar nijesu dovoljni za sljedeći samit NATO-a,

pretpostavljam. Možda se svi zajedno pozitivno iznenadimo, volio bih da je to tako. Na osnovu onoga što imam i ličnih i kao član NATO parlamentarne delegacije, na pretposljednem proljećnjem zasijedanju te skupštine, između ostalog, postavio sam pitanje generalnom sekretaru upravo tako, što mi se činilo da su možda sada ti kriterijumi malo strožiji za nas nego što su bili za Hrvatsku ili za Albaniju kao posljednje koje su ušle. On je u jednom dijelu odgovora vješto politički i diplomatski odgovorio - mi smo spremni kada vi budete spremni. Dakle, oni ocjenjuju da nijesu spremni i mi se možemo sa tim složiti. To je objektivna ocjena, ali hajde da vidimo što možemo više uraditi da budemo spremni.

Na primjer, kao člana Odbora za bezbjednost, iskreno rečeno, frapira me činjenica da se Vrhovni savjet odbrane nije sastao povodom ovog pitanja, na primjer Izvještaja NATO-a godinu dana jer ne znam da li se, pošto nemam informacije sve o tome šta se tamo raspravljalo, imamo dva člana tog savjeta ovdje, dva predsjednika, nema trećeg koji saziva te sjednice, da na tom tijelu nije raspravljano šta se dešava sa ukupnim napretkom. Takvi pokazatelji, ipak, ukazuju na to da možda ne radimo sve što bi trebalo uraditi od Vrhovnog savjeta odbrane do neke najniže jedinice ili najniže administrativne jedinice, nije sve učlanjenje u NATO i pridruživanje NATO-u, nije stvar vojske i nije stvar samo ovih institucija koje su zadužene za sektor bezbjednosti nego cijelo društvo i države. U tom smislu, smatram da se svi negdje više možemo oko toga založiti. Slažem se sa time da i partije i kolege sa kojima dijelimo programska opredjeljenja, a ne dijelimo neke druge stvari, u tom dijelu, u odnosu na NATO, možda mogu više. Ipak bih fokus stavio na ove koje su u Vladi, dakle na moju partiju i naše predstavnike u Vladi, na vašu partiju i vaše predstavnike, da rade i u tom smislu više i bolje, a svakako možemo podijeliti kasnije svi zajedno udio u tom poslu, ako stvarno dijelimo opredjeljenje. Tu je da se pogledamo malo jer i takvih sumnji ima da li je to opredjeljenje u Crnoj Gori generalno takvo kao što se na tom političkom nivou, kao što je ovdje dvije trećine u parlamentu i da li je ono stvarno takvo kao što se deklariše ili ima tu nekih zazora na osnovu kojih nas oni procjenju da još nijesmo spremni, da možda nijesmo mi načisto sami sa sobom ili neki od nas, u kojoj mjeri i na koji način i koliko brzo, na kraju krajeva, želimo da se pridružimo.

Jedan sam od onih koji od početka smatra i mislim da je upravo ova priča koje ste se dotakli sa kolegom Milićem maloprije najbolji argument za to, da smo 90-ih godina bili u jednom bezbjedonosnom bezbjedonosnom kao što je NATO ne bi imali problema danas kao što ima ni Obod, ni Aluminijski kombinat, dio problema, dio bi svakako bio, promjene ekonomskog sistema i društvenog i te tranzicije. Ono što smo sami sebi dodali ratovima i sukobima, govorimo o balkanskim zemljama danas, a u ono vrijeme jednoj zemlji, dakle toga ne bi bilo da smo bili članica NATO-a i toga neće biti kada budemo članica NATO-a. To je poenta i to treba da razumijemo svi u Crnoj Gori, da je taj faktor mira i bezbjednosti u tom smislu garantovan, koliko NATO može garantovati na svjetskom nivou, na generalnom nivou, ali jeste na ovom regionalnom. Nijedna članica NATO-a dosad nije ratovala među sobom niti je imala bilo kakav sukob, a mi treba da shvatimo da smo na trusnom balkanskom području i da je bitno da što prije uđemo kao mala zemlja pod jedno značajnije bezbjedonosno i mirovno, da tako kažem, okruženje. U tom smislu je ovo moje pitanje bilo motivisano, prije svega da u parlamentu malo porazgovaramo i da fokusiramo se zajedno, i vi u Vladi, i mi u Parlamentu, na jedno jako značajno pitanje. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kao što rekoste, imamo dva predsjednika, nemamo trećeg.
Izvolite, predsjedniče.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Gospodine Banoviću, želio bih prije svega da se složim sa vašim potenciranjem značaja ovog pitanja za budućnost Crne Gore. Ubijeđen sam da je ovo najvažnije državno-političko pitanje Crne Gore danas i u budućnosti, djelimično i zbog nas samih, a još više zbog regionalnog konteksta kojem pripadamo. Jednom riječju, ukoliko bih mogao razumjeti da na nekom drugom dijelu evropskog kontinenta neko sebi može dati za pravo da promišlja da li će pripadati integracionim procesima, bilo evropskom ili evroatlantskom, to da sam potpuno siguran da države Zapadnog Balkana nemaju alternativu kada je u pitanju integraciona agenda.

Naša alternativa, i dalja i novija istorija je to više puta potvrdila, je alternativa međusobnih sukobljavanja, prolivanja krvi, svekolikih nacionalnih, vjerskih i kulturoloških tjeskoba koje su samo potvrđivale da na ovom prostoru žive ljudi sa nedovoljno izgrađenim nivoom tolerancije prema različitostima. Dakle, ne smijemo čekati da ta svijest kod nas naraste jer se plašim da ćemo proći još kroz nekoliko epizoda međusobnog sukobljavanja. Umjesto toga, mislim da moramo ubrzano grabiti ka integracionim ciljevima da bismo i na taj način osnažili mehanizme stabilnosti u regionu Zapadnog Balkana.

Drugo, četiri pitanja na kojima radimo su, zaista, zahtjevna pitanja. Hoću da sa vama podijelim još jedan zaključak. Prije svega, jasno je da postoji nedvosmislena politička volja u Crnoj Gori da idemo ka tim ciljevima. Zahvaljujući toj političkoj volji smo, rekao bih, gotovo moguće brzo savladavali dosadašnje dionice na putu do članstva u NATO-u i Evropskoj uniji. Teško da smo, rekao bih, mogli obezbijediti kakvo dopunsko ubrzanje prolaska kroz prethodne faze.

Ključno pitanje je ovdje pitanje kapaciteta. Dakle, mi idemo onoliko brzo koliko imamo kapaciteta. Drugi zaključak je da ti kapaciteti, ipak, nijesu za potcjenjivanje. Ti kapaciteti su rastući jer su ti kapaciteti obezbijedili da mi idemo ovako dobrim tempom kroz prethodne faze. Dakle, mi nemamo ni danas dovoljne kapacitete i jasno je da se u svakoj sljedećoj fazi suočavamo sa sve komplikovanim zahtjevima, ali mislim da nam to na neki način ostaje svima zajednički zadatak, i u Parlamentu, i u Vladi, i u svim društvenim strukturama. Treba uporno da ponavljamo da ovdje nije riječ o integraciji Vlade ni državnih organa nego integraciji društva, da obezbijedimo stalno narastanje kapaciteta koji će moći da odgovore što potpunijem organskom srastanju Crne Gore sa porodicom evropskih i evroatlantskih društava.

Moje uvjerenje je, gospodine Banoviću, da ćemo biti uspješni u rješavanju ova četiri pitanja. Zaista mislim da smo na odličnom putu kada je u pitanju vladavina prava. Dozvolite da uprkos skepsi koja je konačno bila jako smještena i u ovom parlamentu, podsjeticu vas šta su neki od naših opozicionih kolega mislili kada je u pitanju otvaranje pregovora o poglavljima 23 i 24, dakle za nekoliko mjeseci je država Crna Gora pripremila akcione planove za poglavlja 23 i 24 koji su od strane evropskih partnera ocijenjeni kao zadovoljavajući. Danas svi govorimo o tome da ćemo na vladinoj konferenciji u bliskoj budućnosti otvoriti pregovore o poglavljima 23 i 24.

Za mene je ovdje ključno pitanje implementacija. Da ne mislimo da je to neka implementacija na dugi rok, implementacija koja je počela. Dakle, za mene su ključna pitanja sada kako ćemo formirati Sudski savjet, kako ćemo formirati Tužilački savjet, kako ćemo izabrati državnog tužioca, hoćemo li na tim mjestima obezbijediti potreban stručni autoritet, potrebnu kompetentnost, da se obezbijedi mnogo veći nivo efikasnosti u radu i tih državnih struktura, da bismo, onda, mogli da kažemo da smo i u tom dijelu odgovorili

očekivanja naših evropskih partnera. Očekivanja da to treba da uradi Vlada nijesu realna očekivanja. Prosto Vlada tu nema nikakvih nadležnosti. Moramo biti svjesni da je uzimanjem odgovornosti da neke od tih funkcija popunjavamo izborima u parlamentu, mi smo preuzeli odgovornost da rezultat tog usaglašavanja ne bude truli politički kompromis, ne bude trgovina međuparlamentarnim političkim partijama nego da izraz tog izbora bude neupitan stručni autoritet koji će stati na čelo tih organa i koji će obezbijediti da sve ono što želimo da ostvarimo u toj oblasti bude i ostvareno. To je za mene danas prioritarno pitanje kada je u pitanju vladavina prava. Ubijeđen sam da ćemo na planu dalje reforme bezbjednosnog sektora ispuniti naša očekivanja. Mislim da idemo dobro kada je u pitanju reforma vojske i reforma sektora odbrane.

Kao što sam kazao, i time završavam, imamo ozbiljan nivo političke odgovornosti u narednih godinu dana. Znači, javni dijalog kojeg smo projektovali, za koji smo definisali komunikacione smjernice moramo razruditi, njega ne može voditi predsjednik Parlamenta ili predsjednik države ili predsjednik Vlade, njega mora voditi mnogo širi krug ljudi, dakle počev od poslanika, lidera političkih partija koji su opredijeljene za NATO, moramo ga voditi na način koji neće biti propagandistički, moramo ga voditi da kažem ne nabusito, nego uvažavajući okolnost da imamo dio javnosti koji ne podržava taj pravac društvenog razvoja Crne Gore, dakle da zaista pokušamo da objasnimo ljudima zašto mi mislimo da je za sve nas bolje da budemo u NATO.

Ponoviću ono što sam prije neki dan rekao u jednoj televizijskoj emisiji - veoma saosjećam sa onim rijetkim ali dovoljno brojnim koji u Crnoj Gori nose traumu stradanja člana njihove porodice tokom 1999. godine, vrlo saosjećam sa njima. Ali, mislim da nam to nikome ne daje za pravo da nas ta trauma vodi u donošenju racionalnih odluka. Jer, razum nas mora voditi da kažemo - ne dozvolimo nikada više situaciju da se to ikome dogodi u Crnoj Gori. E ako tako rezonujemo onda ćemo glasati da Crna Gora bude u NATO-u, da predstavnik Crne Gore sjedi za stolom u Briselu, jer se tamo odlučuje konsenzusom i da se nikada više ne donese odluka koja će biti na štetu Crne Gore, bez našeg učešća.

Evo, ja mislim da je to negdje ideja i mislim da bi se trebali svi zaista, u narednih godinu dana, ovim pozabaviti kao ključnim državno političkim prioritatom Crne Gore. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Leži mi tema pa je volim slušati, a nije najinteresantnija, mislim da je Cetinje interesantnije.

Kolega Pajoviću, izvolite vi sa vašim pitanjem, Pozitivna Crna Gora.

DARKO PAJOVIĆ:

Poštovani predsjedniče, predsjedniče Vlade, uvaženi ministri, kolege, dame i gospodo poslanici,

Na osnovu člana 187 stav 2 Poslovnika Skupštine, postavio sam sljedeće pitanje premijeru:

Da li ćete utvrditi političku odgovornost za aferu "snimak" čiji su akteri između ostalih i članovi vaše Vlade?

Od našeg posljednjeg razgovora, mislim na Skupštinu i na vas, kada je u pitanju afera "snimak", desile su se mnoge stvari. Ja bih malo hronološki podsjetio da afera "snimak" predstavlja jedan od ključnih izazova, a to je ono o čemu ste govorili maloprije, a

to je vladavina prava sa čim vi jeste zadovoljni, sa čim mi u opoziciji nijesmo zadovoljni, a veliki je znak pitanja i naših međunarodnih partnera koliko su čime zadovoljni.

Dakle, jedan sistem vrijednosti za nas koji smo skoro 25 godina proživjeli pod vladavinom jedne koalicije ili jedne stranke po prilično neshvatljivom sistemu vrijednosti, sistemu vrijednosti koji dovodi u pitanje državu Crnu Goru jer afera "snimak" više nije samo pitanje odgovornosti funkcionera jedne ili druge partije, to je pitanje države Crne Gore, jer u cijeloj ovoj priči imamo jedan objekat koji se zove DPS, imamo jedan subjekat koji se zove država, a koliko je meni poznato subjekat bi trebao uvijek da vrši radnju nad objektom. Ovdje imamo malo izopačenu situaciju. U međuvremenu ste samu aferu, odnosno produkovanja afere stavili pod patronat kontraobavještajnih službi i određenih centara moći iz bivše Vlade Republike Srbije, šta god, kasnije ste prešli na teren opozicije. Svjedoci smo i ignorisanja nečega što su bili zahtjevi Evropske komisije, koji, ako vam nisu poznati, glase da se očekuje pravna i politička refleksija na temu afere "snimak", izgovorio je Štefan File, 16. oktobra.

Tužilačka istraga u koju je neko imao više, neko manje povjerenja, je konstatovala da nema elemenata, jedna istraga koja je bila krajnje nevjerovatna, koja je počela sa konstatacijom Državnog tužioca da apsolutno nema nikakvih elemenata, u čini mi se 48 sati nakon pojavljivanja same afere, da bi kasnije opet bila vraćena na sto i na kraju smo imali finale gdje nam je rečeno da nema elemenata ili da budemo krajnje precizni, izvjesni gospodin Ajanović, iz Pljevalja, izvinjavam se što pominjem njegovo ime, više nego izvjesno moratće da plati za sve ono što su bila, mogu slobodno reći, nedjela velikog broja ljudi na oktobarskim izborima kada je i vršena zloupotreba državnih resursa u partijske svrhe.

Više je nego jasno da nemamo kapaciteta u tužilaštvu i upravu u prethodnom govoru, čini mi se da smo tu saglasni, da će možda neko novo vrijeme donijeti bolje tužilaštvo i bolju nezavisnost i efikasnost pravosudnih organa, jer je ovo što su oni uradili sa aferom "snimak", jedan veliki šamar, veliki šamar demokratiji i veliki šamar evropskoj budućnosti Crne Gore. Ali, ono što smo mi, konkretno u opoziciji, najzad čini mi se, spoznali svi, nakon moje kolege 24 godine parlamentarnog života, mi u Pozitivnoj nakon godinu dana, da su sve te pobjede Demokratske partije socijalista zapravo satkane na onome što smo čuli u aferi "snimak". Da imamo nevjerovatne taktike prema nezaposlenima, gdje zaposlite jednog nezaposlenog i dobijete četiri nova birača. Imate čovjeka koji je to izgovorio. Imate taktiku i za zaposlene - pismo već čuvenog poštologa simbolično poslato iz Ulice slobode, ovdje u Podgorici, taktika za zaposlene je da prijetite da će se izgubiti posao ukoliko se ne glasa za vladajuću stranku.

Ja govorim na bazi onoga što sam čuo i što sam vidio, da ne bi bilo neke dileme. Za zaposlene u državnim preduzećima koji više vode računa o državnoj svojini, a manje o partijskim interesima, oni su vam autistični, izgovorio je takođe vaš funkcioner. Mislim da je više degutantno govoriti o davanju kredita i pomoći prilikom elementarnih nepogoda onima koji su samo vaši članovi.

I na kraju te cijele priče vaših već čuvenih izbornih pobjeda na koje ste jako ponosni, sa svim tim resursima koje imate, sa svim ovim metodama koje su za mene lično sramne, imate na kraju ipak i pismo i biračke spiskove, pa ste voljni da pišete i brišete iz biračkih spiskova.

Dakle, moje pitanje je - da li će iko utvrditi političku odgovornost, ne unutar jedne stranke, to je nešto što je zanimalo neke druge partije, nas zanima iz razloga što su glavni akteri ove priče, a podsjetiću, ljudi koje sam ovdje citirao su poslanici, direktori državnih

preduzeća, direktori Zavoda za zapošljavanje, direktori Montenegroerlajnsa itd. Oni ipak čine nešto što se zove državni aparat. Zbog toga i kažem da afera "snimak" daleko prevazilazi utvrđivanje odgovornosti unutar bilo koje stranke.

Je li vam nešto smiješno, gospodine Jeliću?

U redu, vidim da se nešto smješkate, pa sam mislio da vam je nešto smiješno u cijeloj ovoj priči, samo pitam. Moje je demokratsko pravo da pitam.

Dakle, za nas je ovo pitanje državnih interesa Crne Gore, budućnosti i to one evropske budućnosti Crne Gore koja, sasvim sigurno, pripada nekim drugim generacijama političara, generacijama koje nisu odrastale na ovim metodama i generacijama koje će vjerujem premijeru Đukanoviću, sve ove stvari o kojima ste govorili, a vrlo su važne i inspirativne i žao mi je što ne možemo i o tome pružiti nekoliko činjenica, kao što je pitanje članstva u NATO, kao što je pitanje vladavine prava, ipak mnogo brže i mnogo efikasnije dovesti do onoga što treba da bude evropska budućnost Crne Gore. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Predsjedniče Vlade, izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Gospodine Pajoviću,

Želim da podsjetim i vas i crnogorsku javnost da sam od prvog dana saopštio kristalno jasan stav o aferi "snimak", kao jednoj od niza afera pokrenutih od strane dijela opozicije i njima naklonjenih medija, zato u odgovoru na vaše pitanje neću reći ništa novo.

Ponoviću najvažnije stavove koji su protekom vremena učvršćeni dodatnim argumentima i epilogom realizovanih političkih i pravosudnih istraga organizovanih ovim povodom. Zahvaljujem vam za tu mogućnost i želim da kažem da će se vjerovatno zbog toga što je ovo pitanje meni adresirano u dvostrukoj ulozi, predsjednika Vlade i predsjednika Demokratske partije socijalista, odgovor pokušati da se osvrne na obje dimenzije moje odgovornosti.

Dakle, afera "snimak", kao i neke druge afere, lansirana je od strane političke konkurencije Demokratske partije socijalista i u cilju javnog suđenja DPS-u u namjeri da se pospješi smjena vlasti u Crnoj Gori. Takođe da se u tu svrhu osujeti progres Crne Gore na putu integracija, kako bi se Vlada držala u poziciji permanentno optuženog pred Evropskom unijom i međunarodnom zajednicom, da bi se takvim stanjem odnosa na relaciji Crna Gora - EU pojačali argumenti za zahtjeve opozicije za hitnom smjenom vlasti. U toj funkciji su i izjave koje se mogu čuti posljednjih dana, nakon objavljivanja izvještaja o sinhronizaciji napretka.

Znajući dakle to od samog početka, respektovao sam okolnost da postoji realan interes domaće i relevantne i međunarodne javnosti, za odnos države prema ovoj iskonstruisanoj priči. Te da bi ignorisanje tog interesa moglo naškoditi Crnoj Gori. Zbog toga, založio sam se da se objektiviziraju svi argumenti i u potpunosti rasvijetli ovaj slučaj. To je bio i razlog da podržimo u Skupštini formiranje Anketnog odbora i da damo puni doprinos njegovom radu kroz učešće 17 članova rukovodstva Demokratske partije socijalista sa svih nivoa među kojima sam bio i ja, pojedini članovi Vlade ili zaposleni u Vladi. Sve što smo tvrdili od početka u vezi sa ovom aferom dobilo je verifikaciju u izvještaju anketnog odbora. Nijedna od optužbi opozicije nije potkrijepljena argumentima

koji bi zavrijedili većinsku podršku predstavnika političkih partija koji su učestvovali u radu Odbora. Takođe u više navrata javno sam apelovao na nadležne organe sudske vlasti, da ažurno, profesionalno i kompetentno obave sve radnje kojima bi se utvrdilo činjenično stanje povodom svake optužbe sadržane u konstruisanom dosijeu afere "snimak". Vršilac dužnosti državnog tužioca je na parlamentarnom odboru za antikorupciju saopštio rezultate tužilačke istrage koji su poznati javnosti.

Kao predsjednik Vlade uvijek sam iskazivao puno povjerenje u institucije sistema svih grana vlasti pa i u ovom konkretnom slučaju. Znao sam da će ozbiljan i objektivan odnos prema činjenicama pokazati da nije bilo zloupotrebe državnih resursa u izbornom procesu, kao što su to željeli imputirati oni koji su osmislili ovu aferu, već da uzroci njihovih izbornih poraza stoje na drugoj strani. Svi koji sjedimo u ovoj sali znamo da su u ovom slučaju predmet pažnje bili slobodno izneseni lični stavovi pojedinih članova rukovodstva jedne partije, na partijskom skupu, što je uobičajeni metod rada svih, ne samo crnogorskih političkih partija. Smatram zato da bi svako insistiranje a u nastavku ove priče, u stvari predstavljalo atak na kredibilitet državnih institucija, pa i dovođenje u pitanje kredibiliteta samog Parlamenta koji je na predlog Anketnog odbora o ovom pitanju donio sud.

Treba takođe imati u vidu da je objavljivanje izvještaja Evropske komisije o napretku kao i skoro održavanje izbora u jednom broju lokalnih zajednica poslužilo kao povod za različite, zlonamjerne interpretacije i ponovno aktuelizovanje afere "snimak". Iako se u izvještaju, u dijelu političke borbe protiv korupcije i odjeljku gdje se govori o Skupštini i izborima kroz rad Anketnog odbora i o preporukama OEBS-a i ODIHR-a u stvari samo konstatuje stanje i preduzete aktivnosti ovim povodom.

Mislim da je i državnom i partijskom linijom ovim konkretnim povodom sa naše strane izražen veoma odgovoran odnos i prema domaćoj i prema inostranoj javnosti. Zato smatram da nema prostora za dalja očekivanja na liniji Vašeg postavljenog pitanja. Nastavak dezavuisanja javnosti ovom pričom kao i stranih partnera i pokušaji skretanja pažnje vlasti sa pitanja od suštinskog značaja za građane i za državu, samo bi išli na ruku njenim tvorcima.

Da rezimiram. Što se utvrđivanja bilo čije političke odgovornosti ovim povodom tiče, želim jasno da saopštim, da je po mom mišljenju parlamentarnom istragom na ovo pitanje stavljena tačka. Takođe, očekujem da će nadležni pravosudni organi, efikasno i kompetentno okončati dio posla koji je u njihovoj nadležnosti. To nam je vjerujem svima potrebno i zbog višeg nivoa vlastitoga samopoštovanja i zbog daljeg unapređenja međunarodnog ugleda naše države.

Zahvaljujem na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Kolega Pajoviću, izvolite.

DARKO PAJOVIĆ:

Predsjedniče Vlade, ne mogu biti to lični stavovi. Može biti lični stav vašeg poslanika, poslanika vaše stranke da zloupotrebljava Zavod za zapošljavanje. To ne može, može da bude lični stav, ali mora se tražiti politička odgovornost. Dakle, on je član vaše stranke, on sjedi ovdje u Parlamentu i on po njegovim riječima, po onome što je cijela Crna Gora čula, zloupotrijebio je državnu instituciju koja se zove Zavod za zapošljavanje. Zavodom za zapošljavanje kao javnom institucijom, koliko ja znam, rukovodi Vlada. Vi

danas samo ovdje govorite da su to lični stavovi, sve je u redu. Shvatam da želite da se ogradite od pojedinih izjava i to je politički legitimno, ali pitanje odgovornosti tih ljudi mora biti pokrenuto, to je i Vama jasno.

Anketni odbor nije bio tu da utvrđuje političku odgovornost u tom kontekstu u kojem sam ja iskazao. Na žalost, bez uvrede, ali mislim da vaši koalicioni partneri u tom momentu nijesu shvatili sav značaj zaključaka Anketnog odbora. Na kraju i svjedoci smo da pojedine predloge koje smo imali prije toga apsolutno ne bi prošli test vremena, Vi ste nam upravo ovdje saopštili da to što je stajalo u njihovim zaključcima apsolutno ne bi bilo prihvaćeno.

Dakle, ne stoji tvrdnja da je Anketni odbor uradio kompletan posao, stoji tvrdnja da je to bio tehnički izvještaj, zahvaljujući, opet ću ponoviti, vašim koalicionim partnerima koji nijesu shvatili u potpunosti značaj i neophodnost političke odgovornosti cijelog slučaja, ako su uopšte to i željeli. Mnogo puta sam kazao i ponoviću, bez uvrede. Mnoge benefite vašeg načina rada, metoda afere "snimak" danas upravo oni dijele sa Vama i kada su u pitanju ministarska mjesta i kada su u pitanju direktorska mjesta i sve ostale stvari.

Dakle, razumijem da je za to potrebno mnogo više političke snage i političke energije nego što su oni pokazali tada. Ali vraćajući se na prethodno, govorimo o političkoj odgovornosti, nema ličnih stavova ukoliko zloupotrebljavate Zavod za zapošljavanje, nema ličnih stavova ukoliko zloupotrebljavate određene komisije, nema ličnih stavova ukoliko zloupotrebljavate dodjele kredita, nema ličnih stavova ukoliko gradite vašu političku strategiju na nesreći elementarnih nepogoda pojedinih ljudi kako se to desilo u Mojkovcu. Tu nema ličnih stavova ili da budem krajnje precizan, te lične stavove mora neko da sankcioniše, taj neko ste Vi. Jer ste Vi na čelu nečega što se zove izvršna vlast. Daleko od toga da se radi o ozbiljnom i odgovornom poslu nadležnih državnih organa, konkretno u ovom slučaju mislim na rad tužilaštva.

Dajem Vam dva ključna argumenta. Prvi argument je da 48 sati nakon pojavljivanja afere "snimak" državni tužilac će konstatovati da apsolutno nema nikakvih elemenata i u tome nema ništa strašno i to je legitimno. Ali je potpuno nevjerovatno da nakon sedmicu ili dvije neki drugi vrhovni ili državni tužioci, tačnije rečeno njegov zamjenik, pokreće istragu. Po čijem nalogu? Zašto dva dana nakon pojavljivanja nema elemenata, a ima nekoliko sedmica nakon toga? Koga je ispitao taj državni tužilac? Pošao je kod vaših kolega da pita jeste li to radili, jeste li bili nevaljali. I ja treba da konstatujem da je to ozbiljna tužilačka istraga. Ne, nije. Ja potpuno odgovorno kažem da se radi o potpuno neodgovornom činu i lično smo svjedoci mi u Pozitivnoj, jedan frapantan odnos državnog tužioca prema pitanju političke korupcije, gdje je legitimno da se pošalje odgovor da nije bilo političke korupcije, jer na računima bankovnim neke osobe nije uplaćena priznanica sa iznosom na kojem bi trebalo vjerovatno da piše politička korupcija i provjeravani su mobilni telefoni, da bi se konstatovalo da li ima falsifikovane diplome. Dakle, tužilaštvo i rad Vrhovnog državnog tužioca ili njegovih zamjenika apsolutno je ne ozbiljno, već u potpunosti suprotno. Ja ne želim da izgovorim taj termin neozbiljnosti. Ali želim da izgovorim termin da je pod potpunom političkom dominacijom i da to nije dobro. Rekao sam i ponoviću, nije dobro ni za nas, nije dobro ni za Vas. Jer Vas čeka sud vremena, čeka sud vremena svakoga u politici. Sačekaće i nas, sačekaće i vas, za pet – deset godina. Ja se nadam iskreno manji niz godina i pitanje je kako se tada treba suočiti sa onim građanima koje nijeste zapošljavali, kojima nijeste davali humanitarnu pomoć, kojima nijeste omogućavali socijalna davanja i sve ostale stvari.

Dakle, ja ovdje govorim o odgovornosti. Žao mi je što ne postoji dovoljno svijesti kod sad već mogu reći vladajuće koalicije, jer opet ću ponoviti ipak je taj Anketni odbor donio

zaključke zahvaljujući nespremnosti vaših koalicionih partnera. Danas sa žaljenjem mogu da konstatuju da borba, prije svega za dostojanstvo čovjeka, se mora u Crnoj Gori nastaviti sa ili bez saglasnosti mnogih političkih činilaca jer, to jeste borba za demokratiju i za budućnost evropske Crne Gore, one Crne Gore koja se ne suprotstavlja Evropskoj uniji i one Crne Gore koja nikad ne traži svoje protivnike u susjednim državama kao što ste vi to vrlo nerijetko činili, čak u slučaju afere „snimak“. Podsjetiću vas da tu nijeste optužili opoziciju, nijeste optužili nezavisne medije, vrlo jasno ste naveli ko su i neke druge stvari ... iz ove afere. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Izvolite, predsjedniče Vlade.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Prije svega složio bih se sa Vama, gospodine Pajoviću, da niko od nas, čak i kada bi htio ne može pobjeći od suda vremena. Siguran sam da će nam vrijeme svima objektivno suditi i za ono što smo učinili, kako smo učinili, i za ono što ništa nijesmo učinili. Ja svakako ne bježim od tog suda i siguran sam da će taj sud objektivno valorizovati ono što je Demokratska partija socijalista, zajedno sa drugim odgovornim političkim strukturama, učinila za ovu zemlju. Siguran sam, takodje, da će i vrijeme pomoći da se jasnije identifikuje odgovornosti za politiku permanentnog opstruiranja ove zemlje i u onoj fazi u kojoj je trebalo obnoviti njenu nezavisnost i u ovoj fazi u kojoj je ulagan ne mali napor da se ona uspori na putu ostvarivanja svojih strateških ciljeva članstva u NATO i Evropsku uniju.

Mislim da ćemo tada moći da steknemo jasniju sliku ko je bio na kojoj strani istorije i ko je kome doprinio. Dakle, ko je doprinio onima koji su trebali da zaštite nacionalni interes Crne Gore, a ko je doprinio onima koji su iz raznih pobuda pokušavali da ugroze strateške nacionalne interese Crne Gore. Neće tu mnogo pomagati to što je to uradio neko ko iz pozicije parapolitičke strukture u Crnoj Gori želi da dođe do vlasti. Jednako će biti odgovorni i oni koji su im iz parlamentarnih klupa pomagali da na takav način uspore crnogorski evropski put. Toliko na tu temu.

Što se tiče Anketnog odbora, mi ćemo tu ostati u nepomirljivim razlikama. Vi ste nezadovoljni izvještajem Anketnog odbora, i ja. Da je bilo poštenog pristupa Anketni odbor je mogao zaključiti samo jednu rečenicu a to je da nakon svih tih silnih saslušanja nije dobio nijedan argument za tvrdnje koje su iznešene u aferi „snimak“, nijedan. Pet sati sam sjedio sa vašim predstavnicima i sa gospođom koja sada sumnjičavo vrti glavom u odnosu na ovu moju konstataciju. Pet sati, za tih pet sati, dakle, su svi imali nebrojeno puta priliku da saopšte to što imaju, čuli su argumente i ni jednom u tih pet sati se nijesmo složili oko nečega da postoji argument koji će dokazati iznešenu sumnju. Umjesto toga vi danas nastavljate da pričate o zloupotrebama. Čak da ste u pravu i da je iznošenjem ličnog stava neko na partijskom sastanku kazao da treba zloupotrebiti neku instituciju, a nije tako rečeno, pa to nije valjda pitanje o kojem treba da razgovaramo ovdje, nego je pitanje da li je zloupotrebljena ta institucija, i to nije pitanje političke odgovornosti, nego je pitanje krivične odgovornosti. Kao što znamo i vi i ja, iskontrolisano i politički i krivično konstatovano da nije zloupotrebjeno. Vi biste sada htjeli da nastavimo sa komunističkom praksom diferenciranja unutar Demokratske partije socijalista, a nećemo, naravno, nećemo. Možete biti sigurni da nećemo. Mi smo pristali na jedan politički proces, koji je bio politički proces suđenja Demokratskoj partiji socijalista zbog dugog trajanja na vlasti. Epilog tog procesa smo vidjeli u izvještaju o radu Anketnog odbora i finalnu verifikaciju tog

izvještaja ovdje u Parlamentu. Što se nas tiče, politički proces je završen. Ne postoji autoritet, domaći ili strani, koji će nam sada naložiti da se mi diferenciramo unutar naše partije. O nama će se suditi na izborima. Mi smo partija...(Upadica). Ti izbori su vam bili odlični kada ste osvojili onaj procenat glasova na parlamentarnim izborima i bili su naravno "lopovski" kada ste ih izgubili za mjesec dana u Nikšiću. Dakle, taj nivo političke kulture u Crnoj Gori jako dobro znamo.

Znači, što se nas tiče o nama će suditi crnogorska politička javnost na izborima. Njihove sudove do sada znamo. DPS je partija koja u svakom izbornom procesu dobija 40% podrške crnogorske javnosti. Dakle, zaista ne želim ovdje da vas podsjećam koliko je pretenciozno iz perspektive jedne male partije dijeliti lekcije partijama sa takvom reputacijom.

Prihvatamo, dakle, parlamentarno kolegijalno da imate pravo i to da predlažete, ali to je razumljivo kao dio jeftinih, dnevnih politikantskih igara i na takve igre morate dobiti ovakav odgovor. Znači, što se nas tiče, zaista, Anektni odbor je završio posao, Parlament je usvojio izvještaj, politički proces je završen onako kako je morao biti završen na bazi iskonstruisane afere, a naravno, naš poziv pravosudnim organima, i bez poziva oni će raditi svoj posao i kada god dodju do zaključka da je neko u Crnoj Gori nešto zloupotrebio iz ove ili one partije treba da to procesuiraju i da svakog od nas privedu licu pravde. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Idemo dalje. U ime Kluba četiri partije kolega Andrija Popović. Izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Poštovana Skupštino uvažene građanke i građani Crne Gore i crnogorske dijaspore, poštovani predsjedniče i članovi Vlade,

Ispred poslaničkog kluba albanskih partija, Demokratske partije i Force, Hrvatske građanske inicijative i Liberalne partije, a u ime Liberalne partije postavljam premijeru pitanje:

Zašto se ne primjenjuje Zakon o Prijestonici Cetinje koji je usvojen 2008. Godine, ili se parcijalno primjenjuje, naročito u dijelu obaveze Vlade da odredi da sjedišta pojedinih ministarstava, drugih organa uprave i javnih ustanova, čiji je ona osnivač, budu u Prijestonici?

Obrazloženje: Prijestonica Cetinje je istorijski, kulturni i duhovni centar Crne Gore, stoji u članu 1 Zakona o prijestonici iz 2008. godine, ali i istorijsko i državotvorno sjedište crnogorske države. Sve je to i dalje manje - više mrtvo slovo na papiru, a pretpostavljam da su Prijedlog novog zakona o prijestonici, prije nekoliko dana, podnijeli Skupštini Crne Gore poslanici DPS-a, slučajno, neposredno prije predstojećih lokalnih izbora na Cetinju. Činjenica je da obaveze Vlade koje proističu iz Zakona o prijestonici punih pet godina uglavnom nijesu realizovane, naročito u dijelu obaveze da odredi da sjedište pojedinih ministarstava drugih organa uprave i javnih ustanova čija je Vlada osnivač moraju biti u Prijestonici. Naravno, po aktuelnom Zakonu sjedište Ustavnog suda treba biti na Cetinju a mrtvo slovo na papiru je ostao član Zakona koji se odnosi na Skupštinu Crne Gore, da će odrediti da sjedište pojedinih javnih, naučnih i kulturnih ustanova i državnih organa bude u Prijestonici. Uglavnom, što se tiče realizacije zakona iz 2008. godine naša prijestonica Cetinje gotovo i da nije osjetila da je donešen prije punih pet godina i stoji činjenica da je izigrana. Naročito je u važećem Zakonu iz 2008. godine sporno finansiranje Prijestonice, a

onda idemo u drugu krajnost i ako bi se usvojio novi prijedlog zakona o Prijestonici koji je u Skupštinskoj proceduri naročito u dijelu finansiranja lokalna uprava na Cetinju bi bila ubuduće relaksirana bilo kakvih novčanih problema za razliku od svih ostalih opština u Crnoj Gori koje su, uglavnom, u veoma lošoj finansijskoj situaciji. Predviđeno je u Prijedlogu novog zakona o Prijestonici osnivanje fonda za razvoj Prijestonice čija sredstva bi činila 10% projektovane vrijednosti kapitalnog budžeta Crne Gore za svaku budžetsku godinu a ne treba zaboraviti da Cetinje iz legalizacionog fonda dobija oko 2 miliona eura godišnje.

Postavlja se pitanje što u tom slučaju da rade građani, odnosno građanke cetinjske opštine koji će ostati puki siromasi i pored bogate lokalne uprave jer ipak se neće moći svi zaposliti u organima lokalne uprave i njenim javnim preduzećima.

Jedino politika otvaranja nvoih radnih mjesta u Prijestonici koja se, prije svega, odnosi na proizvodna preduzeća, mala i srednja, koje stvaranje dohotka ali i potezi naše Vlade, poput srpske koja je dovela velike kompanije u Srbiju, poput "Fijata", "Boša", "Gorenja", može pokrenuti privredni oporavak Cetinja i proces njegove revitalizacije. Takav privredni ambijent treba da napravi Vlada Crne Gore ako mislimo da Cetinje bude za Crnu Goru ono što je bilo vjekovima naš sveti grad, naš ponos, izlog Crne Gore.

Na taj način se jedino može zaustaviti odliv mladih ljudi iz Prijestonice sa Cetinja koji sve više postaje grad ljudi trećeg doba. Crna Gora ima moralni imperativ da snažno pomogne Cetinje kao što je Cetinje vjekovima bilo svjetionik i bastion slobode Crne Gore i spašavalo nas istorijske ljage a ne tako davno posljednji put 90-ih godina prošlog vijeka kada je Cetinje bilo mjesto okupljanja slobodnih ljudi iz čitave Crne Gore i kada smo uz vojstvo liberala i Liberalnog saveza krenuli ka obnovi i početku demokratizacije naše države.

Veoma je interesatno da Crnogorci ne kažu da je neko ili nešto iz Cetinja, ili da je nešto bilo u Cetinju, nego kažu da je sa Cetinja, odnosno na Cetinju.

Vjerujem da kada prođu i ovi lokalni izbori na Cetinju nećemo na našu Prijestonicu zaboraviti naredne četiri godine, a Liberalna partija ne spori da je u posljednjih nekoliko godina bilo i određenih pozitivnih pomaka u Prijestonici Cetinju. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Izvolite, predšedniče Vlade, ajmo opet na Cetinje.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Gospodine Popoviću, značaj koji Prijestonica ima za Crnu Goru obavezuje nas da zajedno i uz punu posvećenost obavljamo poslove iz nadležnosti državnih organa ili organa Prijestonice, dobrinoseći razvoju Cetinja grada kojeg svi doživljavamo svojim gradom, svih građana Crne Gore.

Sve aktivnosti koje je Vlada Crne Gore pokrenula i realizovala na Cetinju u kontinuitetu prevashodno su bile usmjerene ka punoj valorizaciji značaja i značenja koje ono ima za državni kulturni identitet Crne Gore, aktiviranju njegovog razvojnog potencijala u cilju dostizanja višeg kvaliteta života građana Cetinja, oživljavanju njegove uloge i funkcije, kao Prijestonice, kao i njegove pune međunarodne afirmacije. U tom duhu su bili i naponi Vlade na realizaciji obaveza definisanih Zakonom o prijestonici 2008. godine.

Podsjetiću vas da je Vlada, na sjednici od 23. jula 2009. godine, razmatrajući prijedlog programa aktivnosti "Godine kulture na Cetinju", donijela odluku da se sjedište tada Ministarstva kulture i sporta i medija preseli na Cetinju. Od novembra 2010. godine

sjedište Ministarstva kulture na Cetinju za tu namjenu adaptiranoj i opremljenoj zgradi nekadašnje rezidencije predsjednika Crne Gore. Istovremeno je otvorena i nova rezidencija predsjednika u adaptiranom Plavom dvorcu.

Cetinje je rekonstrukcijom bivše zgrade "Trgoprometa" na Balšića pazaru uoči proslave šeste godišnjice sticanja nezavisnosti Crne Gore dobilo reprezentativan objekat - Crnogorsku galeriju umjetnosti Miodrag Dado Đurić, koja danas spada u red renomiranih objekata kulture u regionu i bez sumnje jedan od najznačajnijih izložbenih prostora u Crnoj Gori.

U skladu sa Zakonom o zaštiti kulturne baštine i Zakonom o kulturi pristupilo se reorganizaciji Republičkog zavoda za zaštitu spomenika kulture, Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture i Centra za arheološka istraživanja osnivanjem novih institucija, Uprave za zaštitu kulturnih dobara i Centra za konzervaciju i arheologiju Crne Gore 2011. godine, a za potrebe smještaja ovih institucija rekonstruisana je bivša upravna zgrada "Oboda". Unaprijeđeni su uslovi za rad nacionalne biblioteke "Đurđe Crnojević", sanacioni radovi realizovani su i u Kraljevskom pozorištu Zetski dom.

Završen je projekat proširenja državnog arhiva na Cetinju, čija se realizacija planira u narednom periodu.

O aktivnostima Vlade u odnosu na obilježavanje značajnih državnih jubileja na Cetinju, već sam govorio u odgovoru na pitanje poslanika Simovića. Neću ponavljati ni osvrt na aktivnosti koje se odnose na realizaciju međunarodnog projekta "Makok" i stvaranja preduslova da se Cetinje nađe na listi svjetske baštine UNESCO, pa ipak ukazujem na njih s razlogom, jer su tu obaveze Vlade koje proističu i iz Zakona o prijestonici.

Najveći državni projekat koji se tiče obrazovanja na Cetinju je gradnja univerzitetskog kompleksa Fakulteta umjetnosti. Riječ je o zahtjevnoj investiciji vrijednoj više od 20 miliona eura, koja je trenutno u drugoj godini realizacije. Ukazaću i da od 2011. godine Fakultet za pomorstvo Kotor na Cetinju ima otvoren studijski program Menadžment o pomorstvu, kao i da je objekat belgijskog poslanstva koji je Vlada kupila, dala na korišćenje Fakultetu likovnih umjetnosti.

Vlada je na sjednici od 1. avgusta 2013. godine donijela odluku da sjedište Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija bude na Cetinju. Direkcija javnih radova napravila je prostornu analizu objekata nekadašnjeg ruskog poslanstva za te potrebe, uvažavajući činjenicu da je on u režimu zaštite spomenika kulture. Orijentaciona vrijednost rekonstrukcije objekta sa opremanjem potrebnih sadržaja neophodnih za smještaj 140 službenika iznosi 1,8 miliona eura. Predviđeno je da se radovi na rekonstrukciji Ruskog poslanstva završe, Ministarstvo vanjskih poslova i Evropskih integracija preseli na Cetinje do kraja jula 2014. godine.

Preseljenjem Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija na Cetinje ostvaruje se ne samo kontinuitet aktivnosti Vlade da sjedište pojedinih ministarstava i drugih organa uprave, javnih ustanova, čije osnivač prenese u prijestonicu, već se na ovaj način čini realnim i opravdanim da u skladu sa mogućnošću člana 12 Zakona o prijestonici, jedan broj zemalja i međunarodnih organizacija donese odluku za svoja diplomatska, konzularna i druga predstavništva otvori na Cetinju.

Stvaranje uslova za smještaj Ustavnog suda na Cetinju ostaje naš prioritet. Nepostojanje odgovarajućeg prostora i nedostatak sredstava za izgradnju novog, razlog su da ova institucija još uvijek nije dobila svoj prostor na Cetinju i time nije ispunjena obaveza iz člana 10 Zakona o Prijestonici. U pogledu prostornog planske dokumentacije, Vlada Crne Gore je kroz projekat "Lam" koje implementira Ministarstvo održivog razvoja i turizma,

finansirala izradu prostornog urbanističkog plana prijestonice, čime se stvaraju prostorno-planske pretpostavke za preseljenje još jednog broja državnih organa u Prijesticu.

Podsjetiću, da u cilju realizacije programa razvoja investicionih projekata od posebnog značaja, za prijestonicu, u Budžetu Crne Gore utvrđujemo posebne pozicije, putem kojih se na osnovu pripremljene investicono-tehničke dokumentacije finansiraju razvojni projekti prijestonice, koji su prethodno usaglašeni između nadležnih organa Crne Gore i prijestonice.

Vi pitanjem podsjećate da je obaveza odrađivanja sjedišta pojedinih ministarstava, drugih organa i javnih ustanova, čiji je osnivač Vlada na Cetinju, oročena prelaznim i završnim odredbama, rokom od 6 mjeseci, od dana stupanja na snagu zakona, a obezbjeđenje uslova za rad tih institucija na period od godinu dana i da su ti rokovi protekli zasnivajući na tome tvrdnju da se zakon ne primjenjuje. Vlada, kako se vidi iz sadržaja ovog odgovora, ovom izuzetno važnom pitanju naše državne politike nije pristupala formalno ni brzopleto. Aktivnosti koje smo kontinuirano i sa maksimalnim budžetskim naprezanjem vodili projektujući njihove dalekosežne efekte, rezultirali su ne samo snaženjem postojećih institucija, već i otvaranjem novih. Te činjenice potvrđuju da smo Zakon o prijestonici odgovorno implementirali i moramo tako nastaviti.

Iskustvo koje nam donosi implementacija ovog zakona, i ne samo njega, opominje nas da rokove za realizaciju složenih državnih obaveza određujemo vodeći računa o kompleksnosti pitanja koja moramo razriješiti i da posebno kada su u pitanju poslovi od značaja moramo uvijek više voditi računa o kvalitetu rješenja nego o brzini realizacije.

Zahvaljujem na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Kolega Popoviću, izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Može se reći da sam relativno zadovoljan odgovorima. Ja ću svakako postaviti dopunsko pitanje na koje tražim pismeni odgovor, i ako ste vi djelimično odgovorili na ovo, ako sam dobro zapamtio da će se Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija do kraja jula 2014. godine preseliti u prijestonicu. U svakom slučaju dopunsko pitanje bi glasilo i za sve ove ostale institucije, u kojem roku će se realizovati obaveze Vlade Crne Gore, shodno Zakonu o prijestonici, a tiču se seljenja pojedinih ministarstava drugih organa uprave i javnih ustanove iz glavnog grada Podgorice u prijestonicu Cetinje.

Tu je odgovoreno na dio ovoga, samo bih htio da kažem i iskoristim priliku, na Cetinju je najveći problem odliv mladih ljudi. Gdje god krenete, vjerujte, bilo koji kafić u Kotoru, na crnogorskom primorju, kada nekoga pitamo od mladih ljudi odakle ste, ne treba mi odgovoriti, znam da je ili sa Cetinja ili Nikšića, eventualno Bosne i Hercegovine, Srbije. Većina od tih mladih ljudi imaju završen fakultet, rade kao konobari odnosno konobarice na primorju. Ono što je bitno na Cetinju, ne samo na Cetinju, nego na čitavom sjeveru Crne Gore, nerazvijenom sjeveru, da se napravi takav privredni ambijent, gdje će mladi ljudi ostajati u tim gradovima i gdje će svoju sreću tražiti u svojim rodnim gradovima. To je ono što je po meni najvažnije da se uradi. U ovom trenutku takav ambijent može samo da napravi Vlada.

Nije samo Cetinje, dakle, možemo se vezati i za opštine koje dobijaju sredstva iz legalizacionog fonda, sve opštine u Crnoj Gori, izuzev Podgorica, Herceg Novi, Tivat, Budva, Bar. Dakle, sve su one nerazvijene.

Na kraju, evo, zloupotrebiću priliku zato što se o tome raspravljalo prije, o otpremninama ovih propalih preduzeća u Crnoj Gori, radnicima, koristeći priliku da ste vi tu, predsjedniče Vlade. Samo da kažem da mnogi radnici iz tih propalih firmi, mislim da je to iznos od 1.928,00 eura ili tako nešto, dobili su rješenja poodavno, prije više od pola godine, ta im sredstva mnogo znače, molim vas da utičete na to da se ta sredstva isplate, jer ipak dobili su rješenja više od pola godine, a nema ništa od tih sredstava.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Nemate pravo na dopunsko pitanje, ali premijer ima pravo da odgovori.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Da iskoristim priliku da učinim jedan komentar, inspiraciju mi je dao upravo poslanik Popović.

Dakle, usaglašavajući se sa njegovim predlogom da u odnosu na dopunsko pitanje dostavimo pisani odgovor, a djelimično sam već kazao vezano za tempo preseljenja Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija na Cetinje, inspiraciju mi je dao time što je djelimično kroz obrazloženje osobnog pitanja govorio o potrebi jednog osmišljenijeg koncepta ekonomskog razvoja Cetinja, i tu smo saglasni.

Zaista mislim da su apsolutno neupitni naponi koje je država uložila, da kroz razne svoje politike, kulturnu politiku, ali i politike koje su uobličene kroz Zakon o Prijestonici, politike koje su podrazumijevale seljenje dijela državnih kapaciteta iz Glavnog grada u Prijestonicu, da kažem udahne onaj jedan dio života koji Cetinju pripada na osnovu njegovih istorijskih zasluga.

Ono o čemu moramo voditi računa to je kako da Cetinje iskoristi svoje aktuelne potencijale u interesu svog budućeg ekonomskog, demokratskog, evropskog razvoja. I neupitno je da Cetinje ima te potencijale, i neupitno je da su ih pametni ljudi i prije nas identifikovali, na neki način definisali i u oblasti turizma, i u oblasti poljoprivrede, valorizujući ono što su ruralni djelovi cetinjske opštine, ali i u politici industrijskog razvoja.

Mislim da je jako dobro da primijetimo da je lokalna uprava zaista, to može poslužiti kao primjer, ne znam koliko je ko ovdje u Parlamentu bio u prilici da to pogleda, a da je lokalna uprava u Cetinju, možda i u Danilovgradu, u odnosu na sve druge lokalne uprave zaista napravila jedan jako inspirativan paket podrške ljudima koji žele da se bave biznisom. I to je nešto što očigledno još uvijek nije dovoljno, jer to mora biti poduprto i sa ovom politikom podsticaja od strane Vlade. Ja mogu da kažem u ovom trenutku da potencijali investiciono razvojnog fonda i potencijali drugih državnih fondova, ministar poljoprivrede je nedavno govorio o fondu kreditnom kojeg je pod povoljnim uslovima dobio, Abu Dabi investment fond je nešto što danas garantuje da možemo da kažemo da sredstava ima. Postavlja se pitanje da li imamo preduzetničkog talenta i preduzetničke odvažnosti da krenemo u realizaciju nekih projekata koji bi značili kvalitetno rješavanje pitanja egzistencije tih ljudi i njihovih porodica, ali i važan doprinos razvoju, u ovom slučaju Prijestonice i ekonomije Crne Gore u cjelini.

Moramo nešto dalje raditi na tom planu, a čini mi se da je kapitalno važno da nastavimo sa politikom stvaranja dobrog ambijenta koji će privući strane investitore. Očigledno da do onog vremena do kojeg domaći preduzetnici ne budu u stanju da daju presudno važan pečat tempu ekonomskog razvoja mi moramo pokušati da to nadomjestimo sa povoljnim ambijentom koji će privući strane investitore. Mislim da Cetinje

predstavlja dobar primjer na tom planu i ja sam optimista. Mislim da ćemo u narednom periodu imati šanse da kroz valorizaciju ovih potencijala o kojima sam govorio, mi ostvarimo ono što nam je na neki način istorijski dug i što je realna mogućnost da kapacitete iz Cetinja i iz drugih naših gradova, zaista stavimo u funkciju kvalitetnijeg života ljudi u Crnoj Gori. Hvala na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Na redu je kolega Kalač.

Siguran sam da neće pitati o Cetinju, ne učestvuje na izborima na Cetinju.

ALMER KALAČ:

Poštovani predsjedniče Skupštine, neću pitati o Cetinju danas.

U ime poslaničkog kluba Bošnjačke stranke, predsjedniku Vlade postavljam sljedeće pitanje:

Zašto u fabrici Gornji Ibar Rožaje, ni nakon 10 godina od plokretanja stečaja taj postupak nije okončan?

Gornji Ibar Rožaje je bila jedna od najpoznatijih kompanija iz oblasti drvne industrije u bivšoj Jugoslaviji sa radnim vijekom od skoro 70 godina. Osnovana je 1937. godine i radila je sve do 2003. kada je uveden stečaj. 2007. godine, nakon neuspjelih tendera prodaje imovine, Vlada vrši otkup fabrike, a radnicima prestaje radni odnos i isti se šalju na Biro rada. Broj radnika u ovoj fabrici dostizao je skoro 2.500. U momentu pokretanja stečaja u fabrici je bilo zaposleno 711 radnika.

Ako uzmemo u obzir da prosječna porodica broji minimum četiri člana, dolazimo do podatka da je zatvaranjem ove fabrike ugroženo skoro 3.000 lica. Danas svoje egzistencijalne potrebe ove osobe podmiruju od socijalnih naknada koje su, kao što svi znamo, izuzetno niske. Uništen je gigant koji je bio nosilac privrede, ne samo Rožaja, već i velikog dijela sjevera.

Ja ne bih sad iznosio statističke i istorijske podatke koji su ovdje, a i na drugim mjestima, pomenuti bezbroj puta, ali da je u vrijeme tranzicije taj odnos prema fabrici Gornji Ibar bio brižljiviji sigurno ne bi otišao u nelikvidnost. Što znači da je u prelomnom trenutku za tu fabriku izostala pomoć.

U odgovoru, odnosno u odgovoru na pitanje poslanika Milića, dobio sam podatak da je uz otpremnine za radnike Oboda isplaćena i cifra od 500 eura po godini radnog staža. Za radnike Gornjeg Ibra taj iznos je 125 ili 126 eura po godini radnog staža. Po mom mišljenju, to je još jedan pokazatelj neravnopravnog odnosa prema ovoj fabrici. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolega Kalač.

Predsjedniče Vlade, izvolite.

Ima pitanje o Cetinju, čuli ste, razlika u isplati otpremnina.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Gospodine Kalač,

Usljed dugogodišnjih ekonomskih, finansijskih i drugih problema u AD Gornji Ibar i Šumskom preduzeću AD Rožaje, 22.10. 2003. godine pokrenut je stečajni postupak. Cilj stečajnog postupka je bio da se kroz reorganizaciju implementira Vladin program sanacije i

revitalizacije šumarstva i drvoprerade i uspostavi tehnološko jedinstvo AD Gornji Ibar Rožaje i Šumskog preduzeća AD Rožaje, kako bi se pripremili za vlasničku transformaciju.

Kako pokušaji reorganizacije uprkos značajnoj podršci Vlade, uključujući i finansijsku, nijesu dali rezultate, Vlada je 19. 10. 2007. godine realizovala otkup preduzeća po cijeni od 3,2 miliona eura. Uplaćena sredstva iskorišćena su za isplatu neizmirenih obaveza prema radnicima, isplatu doprinosa i povezivanja radnog staža zaposlenih.

Podsjetiću vas da su iz dijela koji se odnosi na Gornji Ibar Rožaje u cjelosti izmirena potraživanja radnika kao povjerilaca iz prioritetne klase koja obuhvataju zarade radnika prije i u toku stečaja, za 596 radnika u iznosu od 1.100.682 eura, isplaćen je socijalni program za 347 radnika u iznosu od 1.544.383 eura, i to za otpremnine po 1.974 eura, i po godini radnog staža 120 eura, kao što ste maloprije kazali.

Objašnjenje: Pretpostavljam da je u kolektivnom ugovoru koji je potpisan između poslodavaca i sindikata, Vlada je pokušala da u svakom slučaju pomogne rješavanje obaveza koje su predviđene kolektivnim ugovorom koji se razlikovao od preduzeća do preduzeća.

Iz prodaje AD Rožaje u cjelosti su izmirena potraživanja radnika kao povjerilaca iz prioritetne klase, koja obuhvataju zarade radnika prije i u toku stečaja za 180 radnika, u iznosu 302. 566 eura. Isplaćen je i socijalni program za 88 radnika u iznosu od 310.022 eura, i to za otpremnine po 1.974, i po godini staža 70 eura.

Sve navedeno učinjeno je nakon šest neuspješnih javnih konkursa za prodaju. Dakle, objekti Ibar fabrike građevinske stolarije, fabrika panel ploča, i fabrika lamelnih ploča sa objektom šumarskog preduzeća bili su predmet javnih tendera šest puta. Cijena na prvom tenderu je bila 5,4, na posljednjem 1,9 miliona eura. Međutim, niko nije bio zainteresovan da po navedenim cijenama kupi preduzeće.

Pored toga što je izdvojila 3,2 miliona za kupovinu Gornjeg Ibra AD Rožaje i Šumarskog preduzeća AD Rožaje, Vlada je prihvatila da se odrekne svojih potraživanja u korist radnika, kao i da preuzme obavezu uplate poreza i doprinosa, duga prema Upravi za šume i Elektroprivredi u ukupnom iznosu od preko 5,5 miliona eura. Sve to Vlada je uradila u namjeri da stvori uslove za transformaciju preduzeća i da da značajan doprinos rješavanju socio ekonomskih problema zaposlenih.

Dva su razloga zbog čega stečajni postupci do sada nijesu okončani. Prvi je, veliki broj sudskih sporova koji se odnosi na utvrđivanje potraživanja kao i sporovi imovinsko pravne prirode. Drugi razlog je preostala imovina dužnika koju čine zemljišta i pašnjaci, uglavnom se nalazi na seoskom područjima i ako je više puta nuđena putem javnog oglasa zainteresovanih kupaca nije bilo osim za jednu parcelu. Posljednji oglas za prodaju imovine objavljen je 7. 10.2013. godine.

Vlada Crne Gore i dalje nastoji da pronađe investitora koji bi pokrenuo proizvodnju u AD Gornji Ibar. Cilj je da se u najvećoj mogućoj mjeri aktiviraju proizvodni kapaciteti, da se otvore nova radna mjesta i doprinese ekonomskom razvoju Opštine Rožaje. Urađena je i studija poslovne i razvojne mogućnosti, optimizacije kapaciteta kupljene imovine AD Gornji Ibar i Šumskog preduzeća AD Rožaje.

Podsjećam, zemljište na prostoru ove fabrike i dalje je upisano na Opštinu Rožaje koja je više puta isticala da će zemljište ustupiti budućem investitoru ukoliko dođe do privatizacije. Uz aktivno učešće drvoprerađivača sa prostora opštine Rožaje i šire, uz podršku opštine Rožaje i intenzivnu aktivnost Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja i Ministarstva finansija, vjerujemo da bi se mogao aktivirati pogon lamelnih elemenata koji bi uz ne tako velika ulaganja zaposlio 60 do 80 radnika. Nedavno smo reorganizacijom javne

uprave djelatnosti šumarstva i drvoprerade objedinili u Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja i pojačali pažnju Vlade u odnosu na ove djelatnosti. Očekujemo da ćemo korak po korak doći do rješenja i u granicama realno mogućeg obnoviti makar jedan dio proizvodnje u preduzeću Gornji Ibar iz Rožaja. Zahvaljujem na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Izvolite, kolega Kalač.

ALMER KALAČ:

Zahvaljujem.

Ako je prosječna potrošačka korpa 800 eura, a isplaćena pomoć u iznosu nešto manjem od 2.000 eura, znači da su ti ljudi sa tim sredstvima mogli preživjeti nešto oko dva i po mjeseca. Pomenuli ste fabriku za proizvodnju lamelnih elemenata, to je jedan od pogona fabrike Gornji Ibar. Predstavnici Vlade su prilikom otvaranja te fabrike izjavili da ima zaliha u iznosu od 12 miliona maraka i da ova fabrika može raditi tri godine, odnosno može tri godine da ne radi, a da radnici primaju plate. Za dvije nepune godine to preduzeće je propalo. Da li je ikada pokrenuto utvrđivanje odgovornosti za njegovu propast? Koliku odgovornost nosi Ministarstvo ekonomije kao nadzorno i koliku odgovornost nosi Ministarstvo finansija kao vlasnik fabrike Gornji Ibar? Jasno mi je da stečajni postupak ne vodi Vlada već Privredni sud, ali stičem utisak da je interes da se ovaj proces vodi što duže. Nekada je vladala deviza Gornji Ibar radi Titograd se gradi. Tada je svima bilo u interesu da je ova fabrika što jača.

Na političkim skupovima i uoči posljednjih parlamentarnih izbora pojedinci, koristeći emocije ljudi čiji je radni vijek prošao u ovoj fabrici, obećavali su njeno pokretanje. Međutim, paralelno sa tim vršene su radnje kako pomenuta fabrika ne samo ne bi bila pokrenuta već u cjelosti eliminisana. Izmjenama detaljnog urbanističkog plana zone centar na lokaciji sadašnje fabrike planirana je izgradnja stambenih i drugih zgrada. Kao i mnogo puta do sada, jedno govore, a rade sasvim suprotno. Ostavljam građanima da procijene na koga se to odnosi.

Svjedoci smo i svakodnevnog izvoza sirovine, oble građe, naročito prema Kosovu. Iako se ugovorima o koncesiji koncesije daju isključivo radi prerade, a ne radi izvoza, koja firma i koliko izvozi može se lako utvrditi pregledom carinske dokumentacije. Dnevni iznos dostiže cifru i do 400 metara kubnih ove građe. Od oko 50.000 metara kubnih bruto drvne mase na godišnjem nivou 60 do 70% raspoređeno je na dugogodišnje koncesione ugovore. Neki od tih ugovora ubrzo počinju da ističu, pa bi se ta drvna masa mogla preusmjeriti na pokretanje i proizvodnju u nekim djelovima fabrike uz dobrog strateškog partnera. Svima nama je jasno da ova fabrika više nikada ne može raditi kapacitetom kojim je radila, jednim dijelom zbog zastarjelosti tehnologije, a drugim dijelom zbog pljački, uništavanja one tehnologije koja je bila dobra. Predstavnici Vlade treba da preduzmu hitne mjere na obezbjeđenju one imovine koja je ostala, kao i na utvrđivanju odgovornosti za štetu nastalu nakon angažovanja agencije koja je trebala da tu imovinu čuva, jer se u tom periodu upravo i desila najveća šteta. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vama.

Od kada nema Titograda nema ni fabrika.

Izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Priča o Gornjem Ibru je priča koja bi se mogla odnositi i na još jedan broj preduzeća u Crnoj Gori, priča koja generalno ima sljedeći zajednički imenitelj. U Crnoj Gori smo propustili da registrujemo nešto što se tada događalo na globalnoj sceni. Događalo se nakon pada Berlinskog zida, proces globalizacije, otvaranje tržišta i on je značio da se moramo hitno prilagoditi poslovanju u drugačijim uslovima, na otvorenom tržištu. Za to vrijeme smo, kao što se sjećate, u parlamentu i na drugim mjestima, nažalost ne samo tada nego i danas, vodili prilično jalove priče koje nijesu uopšte željele da uvažavaju ono što su realni ekonomski tržišni elementi. Mi danas pričamo jednu takvu priču, recimo o Kombinat aluminijuma. Podsjetiću vas da smo mnogo puta vodili priču o cetinjskom Obodu. Je li to sveta fabrika ili je fabrika koja treba da obezbijedi tržišnu održivost? Jer, ako je sveta, onda nema niko da se otpušta iz fabrike, sa devizom ili svi ili niko. Pošto je bio zaključak da je sveta, onda su otišli svi. Tako da je ovo priča o nama, a ne o Gornjem Ibru. Ovo je priča o tome da smo vrlo zakašnjelo neke lekcije učili, sa posljedicama koje, da smo bili inteligentniji, nijesu morale biti plaćene u ovoj mjeri.

Naravno, kada danas pokušavamo da podvučemo crtu ispod pitanja Gornjeg Ibra možemo mu pristupati na različite načine. Mogao bih vam sada kazati, ako je Vlada kupila za tri i po miliona nešto što prema posljednjoj šestoj prodaji nije našlo kupca za 1,9 miliona, onda nećemo valjda reći da je to Vlada uradila iz tržišnih razloga. Uradila je to iz socijalnih razloga.

Drugo, ako je Vlada pristala da se odrekne svojih potraživanja i da izmiri obaveze prema zaposlenim po osnovu povezivanja radnog staža i obaveze prema Elektroprivredi za plaćanje struje koju nije platio Gornji Ibar, takođe smo valjda iščistili bilanse sa namjerom da stvorimo uslove da restrukturirano preduzeće možda dobije nekog investitora. Očigledno u svemu tome ne postoji realan interes investitora. Ono što mislim da nije do sada iskorišćeno u dovoljnoj mjeri, to je da se na nivou Rožaja organizuje jedan, po meni, nesumnjiv preduzetnički potencijal. Ako bi možda mogli govoriti o sredini, posebno na sjeveru Crne Gore, koja je uvijek imala viška preduzetničke inicijativnosti, to je bila opština Rožaje. Danas, kao što vidimo, na temelju nestalog Gornjeg Ibra, postoje preduzeća i u ovoj oblasti koja relativno uspješno rade, relativno uspješno, imamo u vidu da nijesu diverzifikovala svoju proizvodnu lepezu do mjere koja bi zadovoljavala ono što su interesi Crne Gore u racionalnoj upotrebi naših sirovina. Ali, mislim da bi na relaciji opština Rožaje i matično ministarstvo, a sve to skupa okrenuto preduzetnicima sa teritorije opštine Rožaje moglo da se, i to sam kazao u zadnjem stavu odgovora na pitanje, dođe do...koja bi značila makar aktiviranje lamerilnice. Onda vjerujem da bi to mogao biti zamajac za dalje.

Evo, hoću samo da kažem da sa pažnjom razmatramo to pitanje, da smatramo da na tragu ovog što smo govorili o strategiji ekonomskog razvoja drvo kao jedna realna sirovina predstavlja ozbiljan resurs za ekonomski razvoj naše države. Zbog toga smo tako udubljeni u pokušaje da neka od uspješnih preduzeća sa sjevera Crne Gore nakon restrukturiranja pomognemo da stanu na noge i da krenu da na racionalan način koriste tu sirovinu, proizvodeći izvozne proizvode i doprinoseći na taj način ukupnoj ekonomskoj ravnoteži, prije svega na spoljno-trgovinskom planu. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Ovim smo dva sata premijerskog sata završili, uz mala produženja danas koja smo pustili jer nije bilo kolega iz Demokratskog fronta. Nastavljamo sa poslaničkim pitanjima.

Pauza samo dva minuta i red kakav ste dobili, i satnica je malo prekoračena. Hvala vam.

- pauza -

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Poštovane kolegice i kolege, uvaženi potpredsjednici, nastavljamo sa onim što slijedi nakon premijerskog sata, a to su poslanička pitanja.

Prva poslanička pitanja upućena su potpredsjedniku Vlade za politički sistem, unutrašnju i vanjsku politiku i ministru pravde gospodinu Dušku Markoviću.

Prvo pitanje postaviće poslanica Snežana Jonica. Izvolite.

SNEŽANA JONICA:

Hvala, potpredsjedniče.

Gospodinu Dušku Markoviću, potpredsjedniku Vlade za politički sistem, unutrašnju i vanjsku politiku, postavila sam sljedeće poslaničko pitanje:

Da li je Vlada Crne Gore uradila analizu poštovanja načela efektivnosti, odnosno djelotvornosti, konzistentnosti, odgovornosti, transparentnosti, neophodnosti i ekonomičnosti prilikom izrade, predlaganja, usvajanja i primjene propisa?

Ukoliko jeste, kada je ta analiza urađena i kakvi su njeni pokazatelji pojedinačno za svako načelo. Ukoliko postoji tražim da mi se dostavi tekst navedene analize. Ukoliko nije rađena ovakva analiza, moje pitanje je zašto nije urađena.

Da li ste zadovoljni kvalitetom primjene propisa u Crnoj Gori? Šta se desilo sa realizacijom strategija regulatorne reforme? Savjet za regulatornu reformu i unapređenje poslovnog ambijenta je na sjednici održanoj 04.decembra 2009. godine donio Odluku o formiranju operativnog tima koji je zatim pripremio a Savjet usvojio politiku sprovođenja giljotine.

Tražim da mi dostavite Odluku o formiranju operativnog tima i ukoliko je bilo izmjena sve njene izmjene, kao i sve izvještaje o realizaciji preuzetih aktivnosti koje je navedeni operativni tim dostavio Savjetu od dana njegovog formiranja do dana postavljanja ovog pitanja.

Odgovor sam tražila i u pisanoj formi.

Ono što želim da naglasim, ključno pitanje u ovom poslaničkom pitanju jeste da li ste vi kao potpredsjednik Vlade zadužen za politički sistem, unutrašnju i vanjsku politiku zadovoljni kvalitetom primjene propisa u Crnoj Gori. To je razlog postavljanja ovog pitanja.

Odluku koju sam tražila, izvještaje koje sam tražila da dostavite, nema potrebe da ih danas u odgovoru čitate i da trošite vrijeme za to, jer u suštini znam šta sadrže. Ne želim da trošite u vašem odgovoru i vrijeme na to da mi govorite da je donijet akcioni plan, jer jedan akcioni plan je donijet 2012. godine, ali da je prije toga donijet još jedan akcioni plan koji takođe nije baš do kraja realizovan, a prije toga je donijeta i politika sprovođenja giljotine i definisani njeni ciljevi i rokovi. Upravo su me ciljevi te politike ponukali da Vam postavim ovo pitanje, jer jedan od ciljeva je, recimo, da se poboljša pozicija Crne Gore na Duing biznis listi Svjetske banke i Svjetskog ekonomskog foruma. Upravo od vremena kada je definisana ova politika i ovi ciljevi do danas Crna Gora je pala za 15 mjesta niže na Duing biznis listi Svjetske banke, pa se postavlja pitanje, jesmo li ove ciljeve samo definisali

pa smo radili da bude gore u kontekstu tih ciljeva ili nijesmo radili dobro da bi smo ih ostvarili?

Želim, takođe, da prokomentarišete i to zašto od 1.748 preporuka koje su definisane od strane operativnog tima imamo 404 neprihvaćene preporuke, jer je to ¼, pa se postavlja pitanje ili smisla rada tima koji je pripremao preporuke ili kvaliteta urađenog ili samovolje onih koji su onda 1/4 preporuka odbili. Takođe, umjesto priče o tome da imamo akcione planove da će se nešto uraditi, voljela bih da mi prokomentarišete da li je svih 417 preporuka u 2012. koje je planirano realizovano, svih 425 u 2013. da li će biti realizovano, jer smo onda pri kraju priče.

Na kraju, obrazloženje ovog poslaničkog pitanja, moje pitanje - da li smo uspostavili sistem odgovornosti za definitivno loš kvalitet primjene propisa u Crnoj Gori i da li zbog tog sistema odgovornosti Vlada izbjegava inicijativu SNP-a o donošenju zakona o Vladi, zakona o Skupštini, naročito zakona o Vladi, kojim bi se i definitivno propisala odgovornost za one koji predlažu propise u kojima svjesno predlažu stvari koje nijesu spremni da realizuju. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala.

Potpredsjednik Vlade gospodin Marković. Izvolite, odgovor na pitanje.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Poštovana poslanice Jonica,

Na samom početku želim da vas upoznam da se ovim pitanjima direktno u Vladi bavi Ministarstvo finansija kao i tijelo Savjet za regulatornu reformu na čijem čelu je kolega potpredsjednik Lukšić. Ja sam u odgovoru na vaše pitanje pribavio određene informacije. Vidim da vi dio tih informacija ne želite da čujete, ali ću ja ipak dio tih saopštiti zbog vas i zbog javnosti.

Vlada Crne Gore nije uradila posebnu analizu poštovanja načela efektivnosti, konzistentnosti, odgovornosti, transparentnosti, nephodnosti i ekonomičnosti prilikom izrade, predlaganja, usvajanja i primjene propisa. Međutim, Vlada je kao metodološki princip kroz svoj program predvidjela da se uradi preliminarna analiza uticaja propisa i da se radi preliminarna analiza uticaja propisa za svaki zakon. To je definisano članom 33 Poslovnika Vlade u kojem se kaže da je obaveza predlagača zakona da u postupku pripreme zakona i drugih propisa sprovede analizu uticaja propisa u skladu sa aktom Ministarstva finansija i dostave ga Vladi uz predlog propisa.

Želim takođe da vam saopštim da implementacija propisa ostaje naš ozbiljan problem i generalno ne možemo biti zadovoljni implementacijom propisa. Evropska komisija je takođe prepoznala slabost u tom pogledu što je konstatovano u Izveštaju o napretku. Svjesni ovog problema u periodu koji slijedi Vlada će posvetiti posebnu pažnju pitanju implementacije propisa, a jedan od prvih koraka koji će biti preduzeti u tom pravcu je obaveza svih ministarstava da istovremeno sa predlogom zakona pripremaju podzakonske akte predviđene zakonom, u cilju brže implementacije zakona.

Jedna naša analiza koju smo radili, interna, pokazala je da u našem pravnom sistemu od ranije postoji jedan zabrinjavajući broj zakona za koje nijesmo stvorili pretpostavke za njihovu implementaciju. Donošenjem podzakonskih akata mi želimo da u sledećoj godini obavežemo predlagača zakona da za Vladu uz predloge zakona pripremaju

i predloge podzakonskih akata kao propratni materijal i na taj način ih dodatno podstaknemo da stvaraju uslove za njihovu implementaciju. Takođe, sva ministarstva će imati obavezu da u okviru upravne oblasti iz njihove nadležnosti sagledaju stepen implementacije u odnosu na podzakonske akte koje u vršenju javnih ovlašćenja donose regulatorna tijela, fondovi, komore, savjeti i drugi subjekti i o tome obavještava Vladu. Primjera radi, Ministarstvo pravde je nakon usvajanja Zakona o krivičnom postupku pripremilo plan implementacije Zakonika o krivičnom postupku koji je sadržao tri cjeline. Prva se odnosila na propise koje je trebalo usaglasiti sa Zakonikom o krivičnom postupku, podzakonske akte koje je potrebno donijeti radi implementacije ZKP-a, rokove za njihovo donošenje i nadležne organe. Drugi dio se odnosio na obuku, koji je sadržavao ciljne grupe i plan obuke. Treći dio je obuhvatio upoznavanje javnosti, a četvrti dio nabavku potrebne opreme i procjenu kadrovskih i prostorno tehničkih uslova u državnom tužilaštvu.

Sva ova pitanja pratila je posebna komisija, i ne zbog toga što sam na čelu tog ministarstva, mislim da ovo može biti dobar model kako treba obezbijediti i pratiti implementaciju ključnih zakona na osnovu sistemskih zakona.

Kada je u pitanju realizacija Strategije regulatorne reforme, na predlog Savjeta za regulatornu reformu i unapređenje poslovnog ambijenta Vlada je usvojila Akcioni plan za regulatornu reformu i unapređenje poslovnog ambijenta. Ovaj dokument objedinjava tri vrste reformi: regulatornu reformu, giljotinu propisa, reformu lakoće poslovanja i procjenu regulatornih efekata, dokument o kojem sam već govorio. Reforme obuhvaćene akcionim planom regulisane su Memorandumom o razumijevanju zaključenim u maju 2010.godine između Vlade i Međunarodne finansijske korporacije, kao dijela Svjetske banke.

Prva komponenta Akcionog plana za regulatornu reformu i unapređenje poslovnog ambijenta, regulatorna reforma odnosno giljotina propisa obuhvata tri faze koje podrazumijevaju inventuru i sakupljanje propisa, analizu propisa, pripremu preporuka za revidiranje pojedinih propisa. Tokom 2011.godine sprovedena je prva i druga faza giljotine propisa gdje je analizom regulative obuhvaćeno oko 690 propisa i 320 administrativnih postupaka. Kao rezultat cjelokupnog procesa, konsultanti Međunarodne finansijske korporacije su pripremili oko 1.750 preporuka o kojima ste i vi govorili. U proces giljotine propisa bili su uključeni predstavnici resornih ministarstava kroz operativni tim za regulatornu reformu formiran od strane Savjeta u januaru 2010.godine, kojim je koordinirao tadašnji kabinet potpredsjednika za politički sistem, tadašnji kabinet, potpredsjednik za politički sistem, unutrašnju i spoljnu politiku. Sada je to u nadležnosti drugog resora i drugog potpredsjednika. Predstavnici resornih institucija bili su zaduženi za dostavljanje podataka i neophodnih informacija o regulatornom okviru.

Nakon završetka prve faze, inventure i sakupljanja propisa, operativni tim za regulatornu reformu je prestao da postoji i sve dalje aktivnosti je preuzelo Ministarstvo finansija u ime Savjeta za regulatornu reformu i unapređenje poslovnog ambijenta. Nakon prikupljenih stavova, resornih organa o mogućnosti implementacije preporuka giljotine propisa u crnogorski regulatorni sistem, Vlada je u maju 2012.godine, na predlog Savjeta za regulatornu reformu razmotrila i usvojila Akcioni plan za implementaciju preporuka giljotine propisa. Uvažavajući navedeno, Vlada Crne Gore je u aprilu 2013.godine usvojila informaciju o realizaciji preporuka iz giljotine propisa za period maj - decembar 2012.godine. Shodno usvojenoj informaciji, utvrđeno je da je tokom perioda od osam mjeseci 2012.godine, realizovano svega 175 preporuka, odnosno stepen realizacije iznosi nešto oko 40,05%, što apsolutno nije dovoljno i nije zadovoljavajući rezultat. Na taj način je

izmijenjeno 13 zakona i 27 podzakonskih akata. Znam, pitanje je preobimno zavrašavam, ovo je samo dio odgovora. U potpunom odgovoru ćete dobiti i priložene akte koje ste tražili. Zahvaljujem se.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

Koleginica Snežana Jonica. Izvolite, komentar na odgovor potpredsjednika Markovića.

SNEŽANA JONICA:

Gospodine Markoviću, tačno sam znala da će vam faliti vremena da odgovorite na ono što sam vam konkretno tražila i zato sam i rekla da mi ne čitate Akcioni plan, jer ga ja imam.

Ja znam da je Akcioni plan jako lijepo napisan i politika sprovođenja giljotine je super napisana i lijepo je da se čuje ono kad se pročita, mene je oduševilo, ali ja znam da se nije primijenila i zato sam vas pitala. E sad, jedan odgovor ste dali i tu ćemo se složiti, mada ste vi onako malo drugačije rekli, ali ste mi odgovorili isto što i ja mislim. Generalno ste nezadovoljni primjenom propisa u Crnoj Gori. Imajući u vidu da je nadležnost Vlade Crne Gore, po članu 100 Ustava druga po redu, da izvršava zakone i druge propise i opšte akte, znači da ste nezadovoljni radom Vlade Crne Gore. Što ste kao potpredsjednik uradili da popravite rad Vlade Crne Gore u ovom resoru, prebacili ste u odgovornost drugom potpredsjedniku odgovarajući mi na pitanje. Ja sam potpuno ciljano definisali ove resore, jer znam da se giljotina iz tog resora pokrenula u prethodnom sazivu Vlade, ali obično je i manir da se to nešto preseli od jednog do drugog, pa dok se snađemo u realizaciji strategije akcionih planova vrijeme prolazi, a opet nemam konkretan odgovor. Kako komentarišete činjenicu da smo krenuli sa ciljem da poboljšamo položaj Crne Gore na ovoj biznis listi Svjetske banke, smanjenjem administrativnih barijera, a onda od kada smo krenuli pali smo 15 mjesta niže, sa 156. na 81. skoro na začelje te liste Svjetske banke. To nam je super preporuka investitorima i svima ostalima. Ono što je takođe lijepo definisano u politici sprovođenja giljotine je bukvalno priznanje Vladi, vi ste to rekli. Da u Crnoj Gori postoje propisi koji stvaraju pravnu nesigurnost koji ne mogu biti primijenjeni koji nijesu sprovođili, koji stvaraju nepotrebne troškove privatnog sektora i time smanjuju konkurentnost privrede, koji obezbjeđuju povoljnije uslove pojedinim interesnim grupama kada se donose na netransparentan način. Mi pričali godinama i vi napisali u politici sprovođenja giljotinje poslije masu vremena.

Međutim, nijesam slučajno pitala za analizu po konkretnim načelima, jer kad bismo definisali šta su ta načela i je li ta analiza rađena došli bismo do mnogo toga. Recimo na čelu neophodnosti govore o tome da propis ne može da sadrži nepotrebne procedure koje dovode do visokih administrativnih troškova, a jedan od onih o kojima ja stalno govorim je Zakon o crnogorskom državljanstvu, jedan od onih je i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o administrativnim taksama. Iskreno se nadam da je došao kod vas u Ministarstvu na mišljenje, iskreno se nadam da ste dali pozitivno mišljenje, pa da pokažete da ste makar u ovom dijelu počeli da primjenjujete ove principe, koje ste definisali kao načela, ali evo vidjećemo brzo, da li ste definisali ta načela iskreno ili samo reda radi. Imamo na čelu efektivnosti da propisom treba da se rješavaju konkretni problemi, a svjesni smo čak i iz vašeg nalaza da neki propisi više prave probleme nego što ih rješavaju. Imamo propise koji su i mogla bi ih sad nabrojati imam ih prilično ovdje, ali fali vremena, suprotni propisi iz

jednog zakon i iz drugog zakona i na taj način prave pravnu konfuziju. Definisacu samo jedan, recimo ZKP-u mjere tajnog nadzora su definisane sudijama i tužiocima, a Zakonom o unutrašnjim poslovima ministru unutrašnjih poslova. A ako smo to dozvolili sebi u nečem tako osjetljivom kao što su mjere tajnog nadzora, onda da ne pričamo o masi drugih zakona, koji se u velikoj mjeri nalaze neprimjenljivim, zato što je jednim zakonom propisano jedno o istom, drugim zakonom propisano, potpuno drugo.

I završavam ovim. Jedno od objašnjenja je načelo neophodnosti da se primjena propisa u praksi kontinuirano prati i analizira i da se u zavisnosti od rezultata tog praćenja analiziranja propisa stavlja van snage. Da je ovo ikad rađeno više bi se stavili van snage ili promijenili zakon o profesionalnoj rehabilitaciji, zapošljavanju lica sa invaliditetom po osnovu kojeg je Vlada Crna Gora lica sa invaliditetom otela 21 milion eura, žaleći se za nedovoljno dobro zakonsko rješenje.

Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem se kolegici Jonici.

Riječ ima kolegica Jasavić. Svoje poslaničko pitanje će postaviti potpredsjedniku Markoviću. Izvolite, kolegice Jasavić.

AZRA JASAVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Poštovane kolege, poštovani građani Crne Gore, danas se puno govori o Cetinju i negdje se nameće utisak da smo se svi pripremili, zato što su lokalni izbori na Cetinju, da se obraćamo građanima Cetinja.

Ja želim da upravo uputim poruku građanima Cetinja, da će se moje pitanje odnositi na Cetinje, ali ne zbog lokalnih izbora, već zato što svi mi koji vjerujemo u građansku Crnu Goru jesmo dužni Cetinju. To sam maloprije rekla i predsjedniku Parlamenta. Jer, da nije bilo Cetinja, ranijih 90-tih, kada se iz Demokratske partije socijalista vodio rat za mir, danas ja ne bih bila niti živjela u Crnoj Gori, niti se bavila politikom iz duga prema mojoj vjeri u građansku Crnu Goru, koju jedino jeste sačuvao cetinjski narod. Ja iz osobitog poštovanja prema Cetinjanima govorim o "Obodu" i želim da informišem javnost da je premijer danas kada je informisao crnogorsku javnost, dezinformisao istu, na način što je dao poluinformaciju, a kada date poluinformaciju onda ste dezinformisali javnost. A to je da su radnici "Oboda" dobili otpremninu od 1.950 eura i po 500 eura po godini staža. Premijer je samo u pravu za jedan dio radnika. Iz poštovanja prema ogromnom broju radnika njih 400 i nešto, koji nijesu dobili 500 eura po godini staža, želim da uputim poruku, da premijer danas nije govorio cijelu istinu. Zašto to krije odgovoriće nam ministar rada.

Moje pitanje danas za gospodina Duška Markovića jeste:

Da li prema Vašim informacijama je pokrenut krivični postupak prema odgovornim licima zbog kako navode radnici "Oboda" nezakonite rasprodaje imovine ovog preduzeća i njenog krčmljenja prema odgovornim licima zbog, kako navode radnici, "Oboda" nezakonite rasprodaje imovine ovog preduzeća i njenog krčmljenja?

Dana 24.maja 2012. godine primili ste delegaciju NVO-a, Koordinacioni odbor bivših radnika, penzionera "Oboda" u sastavu Dragan Banović, Jovan Zuber, Miketa Martinović, radi upoznavanja sa situacijom u kojoj se nalaze bivši radnici penzioneri kao i o preostaloj imovini fabrike "Obod". Tom prilikom su vas radnici upoznali sa kriminalnim radnjama koje su se dešavale vezano za imovinu "Oboda" tražeći od Vas pomoć, da kod nadležnih

institucija urgirate da se pokrene pitanje utvrđivanja krivične odgovornosti lica koja su raskrčmila imovinu "Oboda" bez saglasnosti manjinskih vlasnika radnika "Oboda", a čuli smo da su oni suvlasnici oko 30% imovine. Tom prilikom su se posebno osvrnuli na prodaju placa u Bečićima, kao i na nestanak 70 hiljada eura iz kase uzajamne pomoći koje su nestale bez traga. Vi ste im tom prilikom obećali da ćete od nadležnih institucija zatražiti informacije, izjašnjenja o navodima koje su oni Vama saopštili na tom sastanku.

Od Vas, do danas kako oni saopštavaju, nijesu dobili nikakvu povratnu informaciju zbog čega pitamo, da li je prema informacijama koje ste dobili nakon prijema radnika "Oboda", a obećali ste da ćete se tragom te informacije raspitati šta se dešava sa krivičnim postupcima? Da li su pokrenuti krivični postupci prema odgovornim licima zbog kako navode radnici, nezakonitog kršenja te imovine? Samo zbog vremena želim da se fokusiram na pitanje za kase uzajamne pomoći gdje je podnijeta krivična prijava za 70 hiljada eura koje su nestale bez traga. Finansijskog direktora "Oboda" su pitali radnici šta je sa tim. Znam da su davali neki građani obaveštenja, ali Vi kao resorni ministar koji ima mogućnost da na najkvalitetniji mogući način od institucija koje su negdje vezane za vas, a to su tužilaštva i sudovi, molim vas da nam odgovorite da li ste tragom ove informacije bilo šta saznali i šta je povodom ovoga urađeno. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Potpredsjedniče Markoviću, izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Poštovana poslanice Jasavić, tačno je kako navodite u obrazloženju Vašeg pitanja da sam primio na razgovor predstavnik nevladine organizacije koordinacionog odbora bivših radnika, penzionera EI "Obod" u maju, tačnije 24. maja 2012. godine, i to na njihov zahtjev. Gospodin Banović mi je tom prilikom predstavio probleme sa kojima se susrijeću bivši radnici i penzioneri "Oboda" počev od 2003. godine kada je prekinuta proizvodnja, odnosno 2008. godine kada je 1180 radnika odlukom Borda direktora poslato na biro rada uz otpremninu od 1.920 eura plus po 500 eura po godini staža. Predstavnicima te NVO saopštio sam tom prilikom da ću tražiti od nadležnih institucija informacije i izjašnjenja o njihovim navodima, što sam i učinio.

Informaciju sam dobio od Vrhovnog državnog tužilaštva dostavljajući im zabilješku o razgovoru, 20. jula 2012, u kojoj mi je apostrofirano da je formirano sedam krivičnih predmeta Obod od kojih su u završnim postupcima svi okrivljeni oslobođeni optužbe. Dobio sam povodom Vašeg pitanja dodatne podatke u kojim mi saopštavaju da je novi pretres zakazan za 04.11. ove godine. Sve te podatke ćete dobiti u detaljnom pismenom odgovoru, jer mi vrijeme ne dozvoljava da o svakom predmetu saopštavam činjenice, lica i odluku Državnog tužioca, odnosno odluke nadležnih sudova.

Takođe, upravo zbog zainteresovanosti za navedeni predmet tražio sam informacije od Ministarstva ekonomije. Ono mi se aktom broj 01223/6 izjasnilo da je Vlada Crne Gore u februaru 2008. godine svim zaposlenima ponudila sporazumni raskid odnosa, kao i da se tom ponudom Vlada obavezala da svakom radniku isplati otpremninu u iznosu od 500 eura za svaku godinu radnog staža i 1.926 eura kao fiksni dio otpremnine. Od 1181 zaposlenog ponudu je prihvatilo 1179. Već je bilo danas o tome govora, i ukupna sredstva koja su isplaćena po ovom osnovu iznosila su 18 miliona eura.

Ugovorom o sporazumu o raskidu radnog odnosa precizirano je da zaposleni neće imati pravo na naknadna potraživanja od Oboda, osim onih potraživanja koja su odlukama prihvaćena od strane Odbora direktora kao što su topli obrok, prevoz, stambena pitanja. U ponudi je navedeno da svi zaposleni kod Zavoda za zapošljavanje mogu da ostvare svoja prava kao tehno-ekonomski višak što podrazumijeva i pravo na novčanu naknadu po Zakonu o zapošljavanju, itd, itd. Taj odgovor Ministarstva ekonomije je dug, da ne gubim vrijeme, uglavnom i kao što vidim i Vi raspolazete ovim podacima.

Ono što želim da takođe da Vam saopštim kao odgovor koji sam dobio, a tiče se nepokretnosti zemljišta u vlasništvu "Oboda" u Bečićima površine od 5.300m², jeste da je isto prodato u septembru 2007. godine po cijeni od 400 eura po kvadratnom metru, što je bio znatno veći iznos u tom trenutku od procijenjene vrijednosti od strane ovlaštenog procjenitelja. Prodaju je odobrio Savez za privatizaciju Vlade Crne Gore, a samu prodaju realizovala je Vladina komisija za akciju. Sredstva od prodaje placa, Odlukom Odbora direktora namijenjena su za rješavanje stambenih problema radnika "Oboda" koji su na to imali pravo. Krajem 2009. godine Odbor direktora je donio odluku da se cjelokupna sredstva od prodaje placa podijele radnicima u vidu stambenih kredita nakon čega su sprovedeni neophodni postupci i po kriterijumima iz važećih akata, raspodijeljena sredstva u iznosu od oko dva miliona eura. To su podaci koje sam dobio vezano za dobijena sredstva iz ove prodaje.

Takođe, želim da Vas obavijestim da je gospodin Banović sa advokatom, gospodinom Mitrićem, bio po njihovom zahtjevu primljen na razgovor u Vrhovno državno tužilaštvo u martu 2012. godine, da je povodom tog razgovora sačinjena službena zabilješka koja je dostavljena Osnovnom tužilaštvu na Cetinju. Gospodin Banović tom prilikom nije Vrhovnom državnom tužiocu ponudio materijalne dokaze, pa je upućen da ih dostavi Osnovnom državnom tužiocu na Cetinju.

Znači, ovaj odgovor je detaljan, sadrži mnogo više podataka nego što sam ja uspio da ih saopštim za ovako kratko vrijeme, ali ćete ih Vi u svakom slučaju dobiti najkasnije u toku sjutrašnjeg, eventualno, preksjutrašnjeg dana. Zahvaljujem se, potpredsjedniče.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala i Vama.

Koleginica Jasavić, komentar odgovora.

Izvolite.

AZRA JASAVIĆ:

Zahvaljujem.

Ono što se nameće iz vašeg odgovora jeste to da sam, mogu priznati, čula vrlo nevjerovatne stvari, a to je da je tužilaštvo tražilo od gospodina Banovića da dostavi dokaze. To je nešto što ministar pravde uz dužno uvažavanje ne bi mogao da kaže, iz razloga što građani ukazuju na osnove sumnje i na indicije, a dokaze pribavljaju nadležni državni organi, i to je elementarna stvar koja ukazuje da institucije države ne funkcionišu, odnosno tužilaštvo ne funkcioniše. Ja sam kao građanin u prilici da odem u državni organ, bilo koji, posebno tužilaštvo, i da ukažem na indicije, a tužilaštvo je dužno da tragom indicija i osnovane sumnje ispita i dođe do dokaza. To je nešto što je nevjerovatno. Nevjerovatno je i to da je taj plac u Bečićima bukvalno rekoste, novac od tog placa, raspoređen na način što su po regularnim uslovima raspisani konkursi, raspodijeljena sredstva radnicima "Oboda", a oni su prije toga proglašeni tehnološkim viškom. Tu se neke

stvari ne poklapaju i to je posao za državno tužilaštvo. Sada pozivam državno tužilaštvo da se vrlo ozbiljno nakon Vaših izjava pozabavi ponovo svim ovim navodima iz službene zabilješke gospodina Banovića, rekli ste da je gospodin Banović u pitanju i da tragom tih indicija pribavi i obnovi ove krivične postupke. Rekli ste da je sedam krivičnih prijavi podnijeto, da su oslobođeni optužbe, sedam ljudi je oslobođeno optužbe. Radnici nemaju nikakvu informaciju 30% akcija imaju upravo radnici. Šta je sa 92 poslovnih prostora koja su bila širom Jugoslavije u "Obodu"? Niko ne zna od tih radnika, kako su oni prodavani, po kojoj cijeni, gdje su te pare? Vrlo je bitno da znamo gdje je novac od rasprodaje tolike imovine.

Ono što su radnici tražili od tadašnjeg direktora koji je u to vrijeme bio aktuelan, da ne pominjem ime, da im se dostavi informacija šta se sa time radilo? Niko nije dostavio, ni taj dotični gospodin koji je bio 2006. godine kada je najviše imovine rasprodatu, informaciju šta se radilo sa tim novcem? Donijeta je jedna nezakonita odluka koja je i osporena, da se novac dijeli na radnike, na način što će dobiti novac radnici koji imaju preko 30 godina radnog staža. Sudski organi su tu odluku proglasili nezakonitom, ali je Obod i dalje nastavio da prodaje, na žalost, po tim istim uslovima sve nekretnine i raspoređuje novac po nezakonitim procedurama.

To je nešto što mi očekujemo od tužilaštva, koje će obnoviti, vjerujem kada bude rekonstruisano na osnovu ustavnih reformi ove postupke, jer ovo je jako zabrinjavajuća priča oko Oboda jer definitivno da o radnjama Oboda i radnjama direktora Oboda koji su napredovali u Demokratskoj partiji socijalista, pa ih imate na najznačajnijim pozicijama u Demokratskoj partiji socijalista, sadržani, ja govorim o osnovama sumnje i krivičnih djela mnogih propisanih krivičnih zakonika oko zloupotrebe službenog položaja i pozivam sa ovog mjesta nadležno državno tužilaštvo u izmijenjenom sastavu da ponovo ispita sve okolnosti oko Oboda jer su radnici Oboda, ovo nije patetika, ovo je život, na ivici gladi. Njihove, ali to nije za vas, to je pitanje za drugog ministra, njihove penzije su, zahvaljujući ovom sporazumu kog vi tvrdite da je ispoštovala Vlada, nije ispoštovala, jer doprinosi koje je trebala Vlada da plati nisu plaćeni na način kako je trebalo, Vlada je nezakonito postupala.

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Ja vas zaista molim, kolegice Jasavić, da ne zloupotrebljavate toleranciju koju ja imam kada ste vi u pitanju, o ograničenju vremena. Zaista vas molim da to ne radite više.

Zahvaljujem.

Prelazimo na set pitanja namijenjenih potpredsjedniku Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem i ministru za informaciono društvo i telekomunikacije, gospodinu Vujici Lazoviću.

Prvo pitanje će postaviti kolega Aleksandar Damjanović. Izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Zahvaljujem se, potpredsjedniče Skupštine.

Potpredsjedniče Vlade, gospodine Lazoviću, ja sam vam postavio sljedeće poslaničko pitanje:

U kojoj fazi se nalaze pregovori sa kompanijom "Global Ports" nakon sprovedene tenderske procedure za privatizaciju "Kontejnerski terminali i generalni tereti" a.d., koji su najznačajniji događaji vezani za predmetnu privatizaciju obilježili posttenderski period i da li

su Vlada Crne Gore i tenderska komisija zaštitili državne interese i interese zaposlenih u ovoj privatizaciji?

Po dobrom starom običaju odgovor sam tražio u pisanoj formi, on naravno nije stigao, ali je zato stigao odgovor na moje pitanje slične sadržine, koje sam postavio 24. jula 2013. godine i tada najavio da ćemo na sljedećoj sjednici da nastavimo naš dijalog, a odgovor na to pitanje je stigao 30. oktobra ove godine, dakle danas, nakon puna tri mjeseca.

Pitanje je tada bilo jednostavno, da li ste vi zadovoljni tenderskim postupkom privatizacije u onom momentu kada se privodio kraju i da li će Savjet za privatizaciju i Vlada da daju zeleno svjetlo za ovakvu ponudu. Dobio sam u tom odgovoru dakle, istorijat tendera koji nam je bio poznat i tada, dakle u julu, ali sam na kraju dobio sljedeće. Naveli ste dakle u tom odgovoru, shodno utvrđenoj proceduri tenderska komisija za privatizaciju je podnijela izvještaj a Savjet za privatizaciju i kapitalne projekte sa predlogom dakle taj izvještaj će biti podnešen sa predlogom radi usvajanja i to ste naveli tada, na prvoj narednoj sjednici koja se očekuje do kraja jula. Ja sam vas pitao šta se u međuvremenu dešava, jer je neobjašnjivo, makar meni, ćutanje odnosno stidljivost koju pojedini mediji, pa i pojedini servisi imaju u odnosu na ovu privatizaciju, dakle, zli jezici bi rekli da i oni imaju neke interese da se ćuti, zato je ovdje parlament Crne Gore i ovakav dijalog, jer mi nemamo interesa da ćutimo, nego da bukvalno kažemo sve što mislimo o svemu i da idemo u susret pravu građana da ovdje čuju istinu a ne u tim medijima, koji im prećutkuju jedan ovakav posao, od koga će i te kako da zavisi ekonomska perspektiva i Bara i Crne Gore.

U međuvremenu sam vidio da prate oni kojima je to u opisu posla. Dakle, i predstavnici ove kompanije, pa mi se čini da je gospodin Marin ili Nerin rekao da su oni dali dobru ponudu, dobru ponudu za njih, ja mislim lošu ponudu za Crnu Goru, da su spremni da ulažu i da su spremni da poboljšaju svoju ponudu. Ja sam vas pitao za ključne stvari koje su se u međuvremenu desile, sem što su cijene akcija padaju i došle su na 15 centi sa nekoga nivoa koji je bio višestruko veći. Definisane su i neke krajnje, uslovno rečeno, ponude, koje nisu ni ... 50 miliona evra kakve su trebale da bude. Najavljeno je ne da će, ne broj radnika ostati zaposlenih na 586 već da će za 360 morati da ide još dolje, pa će ova firma sa nekada 1000 zaposlenih da pane na 200 zaposlenih, a za ovih 360 radnika treba najmanje po 35 hiljada po radniku, 12 miliona a šest je predvidio strateški partner i naravno u međuvremenu se desilo da su poslanici opozicije i SO Bar 12 odbornika uputili inicijativu ka barskom parlamentu da se zakaže vanredna sjednica, gdje bi raspravljali o ovoj privatizaciji i mi ovdje da damo doprinos toj inicijativi.

POTPREDŠEDNIK SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Potpredsjednik Lazović, odgovor. Izvolite.

VUJICA LAZOVIĆ:

Poštovani potpredsjedniče, dame i gospodo poslanici, uvaženi poslaniče Damjanoviću, da vas obavijestim da se tenderski postupak za prodaju 62% kapitala društva a.d. "Kontejnerski terminali i generalni teret" - Bar, dakle privodi kraju, u završnoj je fazi i mi ćemo sutra na sjednici Vlade razmatrati predlog ugovora o kupoprodaji akcija i razmatračemo konsecioni akt. Slažem se sa vama da o svakoj privatizaciji kada smo u prilici treba otvoriti raspravu, koji ništa ne smije da bude u tom smislu zatvoreno, jer mislim

da ćemo u konačnome ići u susret rješenju koje će biti na dobrobit građana i na dobrobit ekonomskog razvoja ne samo jednog grada, nego cijele Crne Gore.

Ovo kažem, zato što ćete biti u prilici kada budete, nadam se brzih dana, razmatrali koncesioni akt za ovaj projekat da se kao poslanici izjasnite o čitavom postupku i čitavoj proceduri, jer znate da je u nadležnosti Skupštine usvajanje tog koncesionog akta, dakle, predlog će biti prosljeđen sljedeće nedelje i tražićemo da se razmatra po hitnoj proceduri.

Kako smo zaštitili interese države u ovom postupku, dozvolite da saopštim da je kupoprodajna cijena u iznosu od 8.071.000 povećan u odnosu na podnesenu ponudu od 7.100,000 eura a istovremeno da saopštim, tačno je mi smo u julu otvorili raspravu na sjednici za privatizaciju po predlogu tenderske komisije. Bilo je određenih pitanja i potrebe razrješenja i poslije toga je tenderska komisija pripremila završni dokument koji smo nedavno na sjednici Savjeta za privatizaciju ponovo razmatrali, prihvatili i taj materijal je sutra na sjednici Vlade.

Takođe, kroz ugovor su zaštićeni interesi države i kroz obavezu investitora da implementira razvojne programe, misli se na pozicioniranje ovog preduzeća kao Južnoadranskog pravca prema Balkanu, razvoj grada Bara kao glavnog regionalnog, distributivnog i logističkog čvora za region Balkana, razvoj konkurentnog portfolia proizvoda koji uključuje usluge kontejnerskog pretovara, usluge kontejnerskog održavanja, skladištenje, hladnjače i poslove intermodelarnog operatora kontejnerskog tereta.

Takođe, obaveza investitora da realizuje investicioni program u infrastrukturu i savremenu opremu u iznosu od 13.000.000,00 eura u roku od tri godine od preuzimanja društva, i dodatni program u iznosu od 7,6 miliona eura u periodu od pet godina, nakon prve faze.

Takođe, obaveza je da sprovede socijalni program u skladu sa važećim kolektivnim ugovorom i da za realizaciju programa za podrške zaposlenim obezbijedi iznos od 6,5 miliona eura. Znajući da je ovo osjetljivo pitanje zaštite interesa radnika, mi smo u toku ove procedure uključili i predstavnike sindikata i oni su sa predlogom ugovora koji sutra Vlada razmatra potpuno saglasni.

Takođe, želim da saopštim da u predlogu ugovora o kupoprodaji akcija su predviđeni precizno utvrđeni mehanizmi zaštite interesa države, u slučaju nepoštovanja obaveza od strane kompanije "Global Ports" koji između ostalog uključuju. Dakle, prvo u slučaju da "Global Ports" ne ispuni obavezu da izvrši investicioni program, pravo države na raskid ugovora i da za ugovornu kaznu zadrži 100% iznosa kupoprodajne cijene. U slučaju nepoštovanja i raskida ugovora o koncesiji predviđeno je nastupanje automatskog raskida ugovora o prodaji akcije i pravo države da kao ugovornu kaznu zadrži 100% iznosa kupoprodajne cijene i konačna obaveza "Global Ports" da primijeni kolektivni ugovor koji je u primjeni u ovom preduzeću i pravo države da kao ugovornu kaznu zadrži 50% iznosa kupoprodajne cijene, u slučaju da ugovor o kupoprodaji akcija bude raskinut po ovom osnovu.

U koncesionom aktu koji ćete biti u prilici već početkom sljedeće nedjelje da imate, vjerovatno i na sjednici Odbora, ne vjerovatno nego sigurno. Između ostalog, interese države smo zaštitili kroz članove koji glase na sljedeći način. Dakle, država zadržava vlasništvo na području koncesije dok je pravo koncesionara ograničeno samo na pravnu korist od koncesije i pravo na unapređenje i građenje. Dozvoljava se korišćenje samo za koncesionu djelatnost tj. za lučke usluge, a za bilo koju drugu djelatnost mora se dobiti saglasnost Vlade i obaveza je da preduzeće uključi u međunarodne transportne sisteme.

Koncesiona naknada u fiksnom iznosu je na 500.000 eura godišnje, a varijabilna je 500 eura po kontejneru ili 0,2 eura po toni generalnog tereta.

S obzirom da je bilo određenih špekulacija, a i sa vama svakako želim da podijelim zabrinutost, da vidimo kakav nam je partner, kakva je to kompanija, da li će ona moći da ostvari to što obećava. Hoću da saopštim sljedeće. Global force holding je jedinstvena lučka grupa i operator u Turskoj i trenutno upravlja sa tri vodeće komercijalne i kruzine luke od kojih se jedna bavi kontejnerskim terminalom. Na primjer, Luka Agdenis raspolaže pretvornim kapacitetom od pet miliona generalnog i rasutog tereta i 500.000 kontejnerskih jedinica godišnje. Od 2003. godine Global force holding je razvio portfolio najvećeg lučkog operatora u Turskoj sa 50% tržišta kruzine luka u Turskoj prema broju putnika u 2012. godini. Konačno, samo još jedna rečenica, ako dozvolite, kompanija je ostvarila profit u 2012. u iznosu od 12,4 miliona eura, a vrijednost ukupne imovine kompanije na 31.12.2012. godine iznosi 255 miliona eura. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Riječ je o važnim investicijama, zato i prekoračenje vremena.
Kolega Damjanović, komentar. Izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Evo prave slučajnosti da sam postavio pitanje prije nego što će Vlada da da konačnu riječ u njenom dijelu nadležnosti, jer će, nadam se, ovdje parlament davati konačnu riječ oko ovog koncesionog akta, pa ćemo se dobro ispričati oko svega ovoga. Ključno pitanje je ostalo ovdje nerazjašnjeno. Kažete da smo ušli u privatizaciju jer nam treba neko ko će da nam pozicionira Luku Bar koja ovdje posluje već 40 godina i koja je i te kako dobro pozicionirana i u Crnoj Gori, a i na mapi evropskih luka. Govorite o kompaniji koja ima, čak, pet miliona kapacitet, mislim da je kapacitet Luke Bar negdje približan. Hajde da sve to zanemarimo, da zanemarimo i ove performanse za koje vi kažete da su dobre, ja kažem da su tipično osrednje, nijesu ništa strašno.

Suština je zašto prodajemo kontejnerske terminale, odnosno dajemo na koncesije od 30 godina baš u ovom trenutku, baš u trenutku kada ta firma koja je bila gubitaš i zbog velikog broja radnika i zbog svih onih okolnosti i sankcija itd, polako dolazi na nivo pozitivnog poslovanja. Dakle, imala je gubitak od svega 400.000 za pola godine. Imajući u vidu da je imala gubitak od pet miliona prije dvije godine, a gotovo tri miliona prošle godine, to je defakto poslovanje na pozitivnoj nuli, što znači da će se već iduće godine ući u pozitivu. Zašto je baš prodajemo u ovom trenutku i zašto za svega osam miliona eura plus 20 miliona i nešto koji treba da se tokom osam godina, kada već bude 30% vremena za koncesiju koje je isteklo, da se te pare investiraju u modernizaciju kapaciteta? Dakle, nema nikakvog razloga i potrebe da se ide tom logikom da nešto za šta smo mi kao država dali pare, uzeli kredite, dokapitalizovali firmu od toga kredita koji je uzela Crna Gora isplatili otpremnine zaposlenima i sveli firmu na optimalan broj zaposlenih, a priča se da će da se prepolovi taj broj koji sada radi. Kada se taj broj prepolovi, ne da će to da bude profit nego će da bude veliki profit. Zašto je baš prodajemo u ovom trenutku? SNP i ja vam predlaže mnogo bolju opciju, da razmotrimo šta to imamo uz kontejnerske terminale. Imamo željezničku infrastrukturu, imamo dva terminala u Bijelom Polju i Podgorici, možemo da objedinimo tu priču da to ostane u državnom vlasništvu, to je srce Luke Bar. Zašto bi prodavali Luku? Koji je interes te firme da dođe ovdje kada ima tamo neke tri firme sa

kojima pozitivno posluje, kada imamo nekoliko luka koje su konkurentne Luci Bar, ako neće sve da ih pokupuje? Zamislite ako bi neko rekao možda im je interes da tu luku za male pare uzme i da je stavi van svih glavnih tokova, pa da tamo neke druge luke će su njihovi i povezani interesi profitiraju.

Molba ne vama nego onima koji će odlučivati u krajnjem, a to je Parlament Crne Gore, da dobro otvorimo oči vezano za kompletan postupak ove privatizacije za koju je bilo na početku 14 interesenata, nekih veoma renomiranih globalnih igrača, a svelo se na samo jednog ponuđača koji je, eto, dao baš ovakvu ponudu, kažem osam miliona evra za Luku Bar, da sve ovo zanemarimo i socijalni program. Molba na kraju još jedna ovima koji odlučuju u ovom prvom dijelu, a to je Vlada da, kada već uključujete radnike i zaposlene, a to ste trebali od početka da radite, a ne da ih uključujete zadnjih dana u finalizaciju ovih pregovora, obratite pažnju da je u međuvremenu formiran još jedan sindikat u Luci Bar zbog toga što je sindikat koji je napravio loš ugovor sa menadžmentom oštetio zaposlene za nekoliko miliona evra i da dobijemo mišljenje i toga sindikata kako bi imali sve impute kada budemo ovdje odlučivali.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem, kolega Damjanoviću.

Imaćemo prilike o ovoj temi da govorimo u ovom parlamentu vrlo brzo.

Kolega Mladen Bojanić će postaviti dva pitanja potpredsjedniku Lazoviću. Izvolite, kolega Bojaniću.

MLADEN BOJANIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče Skupštine.

Poštovani potpredsjedniče Vlade, moje prvo pitanje glasi:

Koje aktivnosti Vlada sprovodi u cilju naplate poreskog duga od Elektroprivrede AD?

Obrazloženje: Visina, način i stepen naplate ovog duga će u značajnoj mjeri uticati na ekonomsku politiku Vlade u narednom periodu. Sada da malo krenemo sa širim obrazloženjem. Znam da ovo nije direktno u vašoj nadležnosti nego resornog ministra finansija, ali kao potpredsjednik Vlade za ekonomska pitanja i finansijski sistem svakako morate uticati na kreiranje svih tih aktivnosti koje treba da doprinesu naplati tog poreskog duga koji je, znamo svi, jako visok. Poreska je tajna, pa ne možemo da otkrivamo te tajne, ali znamo da je to manje više nekih 40,50 miliona eura. Znamo da je bilo i pitanje rebalansa koje vaša partija nije prihvatila i ostalo je da imamo jedan ogroman nenaplaćeni dug Elektroprivrede.

Sada me interesuje šta vi kao Vlada namjeravate da radite sa tim, jer nas direktno pogađa, sve građane Crne Gore? Kako dijelite ovlašćenja i odgovornosti unutar Vlade? Znam da vam nije prijatno kada se pomene KAP i Elektroprivreda jer, bože moj, to niste vi zagovarali, pa nije ni vaša odgovornost, ali volio bih da čujem kako vi gledate na sve to. Inače, kako se naplaćuje porez, kako se obračunava je vrlo jasno definisano Zakonom o poreskoj administraciji i tu jasno piše da moraju svi poreski obveznici obračunaju, utvrde, naplate, odnosno da obračuju i plate porez. Po ovome zakonu su dužni i svi državni organi i organi jedinica lokalne samouprave da djeluju. Ovaj zakon se odnosi na pojedince, na građane, pravna lica, pa i na Elektroprivredu. Da vidimo zašto je Elektroprivreda izuzeta iz toga, zašto ona može da ne plati porez toliko dugo vremena, da li je to nekom diskrecionom odlukom Vlade doneseno odloženo plaćanje, uolikoj mjeri je to vezano za dug KAP-a koji ima prema Elektroprivredi? Jednostavno da nam malo objasnite te

nepoznanice koje se već odavno vrte u tom sistemu i da vidimo o čemu se radi i da vidim da li i vi dijelite teret odgovornosti za sve ove odluke po pitanju ovog duga koji je, da ponovim još jednom, enormno visok za naše prilike. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala i vama, kolega Bojaniću.

Potpredsjednik Lazović. Izvolite.

VUJICA LAZOVIĆ:

Poštovani poslanice Bojaniću, nije tajna, odmah ću saopštiti da je trenutni dug Elektroprivrede Crne Gore po osnovu uvoznog PDV-a 31 milion eura, a po osnovu poreza i doprinosa na lična primanja 19 miliona eura, po osnovu ostalih dadžbina Elektroprivreda Crne Gore nema dugovanja.

Znam da ste mi namjerno postavili ovo pitanje zbog toga što unutar vladajuće koalicije oko ovoga nije postojao jedinstveni stav i to je bio razloga, i sami znate, da se ne izglasa rebalans koji je predviđao da se ovo na određeni način kompenzira sa dugovanjem Kombinata aluminijuma Crne Gore prema Elektroprivredi, što nijesmo...mi iz Socijaldemokratske partije. I znam da ste namjerno postavili pitanje, što bih i ja uradio da sam na Vašem mjestu, ali, kao potpredsjednik Vlade ću Vam dati neophodne informacije i jedan pristup koji sam sa ove pozicije, iako je to u neposrednoj u nadležnosti Ministarstva finansija, odnosno Poreske carinske uprave, insistirao i tražio.

Dakle, "Elektroprivreda Crne Gore" zbog neblagovremenog plaćanja obaveza za poreze i doprinose za zarade pravdala nelikvidnosti, odnosno nemogućnosti naplate prodane električne energije Kombinat aluminijuma Podgorica. Mi smo sklopili strateški ugovor sa partnerom kompanijom A2A, između ostalog sa namjerom da podignemo taj stepen naplate i sami znate da danas su ukupna dugovanja stanovništva i privrede prema Elektroprivredi i preko dvjesto miliona eura i da je to jedno pitanje koje je svakako za nas i za realizaciju ugovora veliki izazov.

Od strane Poreske uprave ocijenjeno da se dug iz mjeseca u mjesec uvećava, te u julu ove godine izvršena je blokada računa "Elektroprivrede Crne Gore", po kojem je naplaćen dug u iznosu od dva miliona eura. Dakle, nijesmo u dijelu Poreske uprave stajali i htjeli poslije jula da tolerišemo stvari. Nakon blokade računa Elektroprivreda Crne Gore je ukazala na činjenicu da nije u mogućnosti da jednokratno uplati cjelokupan dug, te da bi do blokade računa u dužem periodu paralisala proces rada Elektroprivrede Crne Gore, to jest snabdijevanje Crne Gore strujom.

Elektroprivreda Crne Gore je predočila svoje mogućnosti da svakog mjeseca može izmiriti poreske obaveze za dvije mjesečne zarade. Obaveze za porez i doprinos se na ukupan iznos zarada za jedan mjesec iznose oko jedan i po milion eura, tako da Elektroprivreda Crne Gore je pokazala spremnost da svakog mjeseca uplaćuje oko tri miliona eura, i to oni sada rade. Nakon blokade računa, odnosno od jula ove godine Elektroprivreda je uplatila poreske obaveze po ovom osnovu u iznosu od 9,13 miliona eura, a ostao je dug od devetnaest miliona eura za sljedećih 12 mjesečnih zarada. Uplatom obaveze navedenom dinamikom, dug koji se evidentira na današnji dan bio bi izmiren zaključno sa martom 2014. po ovoj dinamici, kao što sam to saopštio.

Što se tiče evidencije carinskog duga Elektroprivrede Crne Gore, u ovom slučaju specifično zbog privrede uvezene robe, on se obavlja na taj način što Elektroprivreda Crne Gore jednom mjesečno dostavlja nadležnom carinskom organu potrebnu dokumentaciju

koja sadrži i rekapitulaciju uvezene struje, za prethodni period. U skladu sa tom dokumentacijom Elektroprivreda Crne Gore priprema carinsku deklaraciju za podacima u iznosu carinskog duga za taj period, koji se i dalje procesuiru u okviru Uprave carina. Evidencija tih zaduženja se uredno uvodi kao aktivno potraživanje Uprave carina, dakle nema nikakvog oproštaja, i tu se u potpunosti slažem sa Vama, i kao naplativ carinski dug. Naplata potraživanja Elektroprivrede Crne Gore se vrši u zajedničkim aktivnostima, koje uključuju Ministarstvo finansija, Poresku upravu. I dakle, još jedanput da saopštim da je po tom osnovu trenutni dug u iznosu od trideset jedan milion i pet hiljada eura. Uprava carina ima pripremljenu kompletnu dokumentaciju za sprovođenje postupka prinudne naplate kod Centralne banke na pomenuti iznos carinskog duga. Sigurno će to ovih dana uraditi. Normalno da ćemo ići sa pristupom koji neće poremetiti funkcionisanje ovog sistema, odnosno tražićemo rješenje koje će obezbijediti normalno snabdijevanje građana i privrednih subjekata u Crnoj Gori električnom energijom, ali uz obavezu naplate ovoga duga. Zahvaljujem se.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, potpredsjedniče. Kolega Bojanić, komentar. Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ:

Zahvaljujem.

Drago mi što sam čuo ovo i drago mi je što se ovo radi, jer jednostavno nijesam imao priliku da čujem da li je i zbog kog načina, šta se dešava sa naplatom potraživanja od Elektroprivrede po osnovu poreskog duga i naravno potpuno svjestan i dijelim Vaše mišljenje, da naravno treba uključiti i voditi računa o specifičnosti Elektroprivrede i snabdijevanju električnom energijom. Tako da ne bih nešto mnogo sada tu ni tražio političkih poena i zahvaljujem na odgovoru.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala i Vama, a imate sada i drugo pitanje. Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ:

Zahvaljujem.

Koje aktivnosti sprovodi Vlada u cilju privatizacije Pobjede i novog Duvanskog kombinata, s obzirom na neuspješnost dosadašnjih pokušaja privatizacije ovih kompanija, interes je javnosti, zaposlenih i akcionara da znaju koje korake Vlada planira da preduzme u narednom periodu?

Tako da sam htio da čujem šta tu planirate, dvije su specifične privatizacije, doduše nemaju veze sa Petnjicom, Cetinjem i Mojkovcom, evo smo danas sve o tome, ali jesu specifične, prvo se pokušava Pobjeda privatizovati od 2004. godine. Skoro 10 godina da je zakonska obaveza po medijskim zakonima da ona bude privatizovana, i evo iduće godine slavićemo 10 godina kršenja Zakona o medijima, jer Pobjeda i dalje nije privatizovana.

Ja sam prošli put pitao premijera nešto slično, jer bile su nekakve razne kreracije vezane za kupovinu zgrade od Pobjede, pa još da se dodaju dva miliona firmi koja u ovom momentu ima negativan kapital od pet miliona i naravno tada je premijer rekao da se on nada u tradiciju i da on vjeruje da će "Pobjeda" biti u dogledno vrijeme privatizovana, a evo da vidim šta dalje mislite i dalje da radite s Pobjedom. Još jednom da ponovim tada sam o tome govorio, potpuno po strani uređivačku politiku da ostavimo Pobjede, to me ne

interesuje u ovom momentu, interesuje je zašto su se tolike garancije davale, kada ste znali da Pobjeda nema šanse da vrati te pare. Takođe, novi Duvanski kombinat mi je interesantan, jer tu je već četvrti tender poništen. I tu mi je neka čudna kombinatorika bila da starom Duvanskom prodamo zemlju, uzmemo opremu, da to preselimo u novi. Evo druga godina od faktički ne radi ništa osim što naplaćuje od staroga za korišćene opreme, koji je on sad njemu iznajmio. Nevjerovatne su kombinacije.

Na kraju, šta će se tu desiti, ne znam, hoćete li tu opet ili Pobjedu možda nju da iskombinujete neki zajednički model, pa da budemo, opet ovamo imamo novu Pobjedu, ovamo neki stari Duvanski, potpuno moram da priznam da mi je čudno šta se tu dešava i ajde da pokušam da vidim iz odgovora možda da imate neku strategiju novu, jer očigledno da ove do sad su totalno neuspješne i jedna i druga. Održavate Pobjedu u životu na uštrb poreskih obveznika, koji čitali ne čitali je plaćaju, a kod one druge, čini mi se da igrate malo na zamajavanje zaposlenih starog Duvanskog kombinata, jer ih stalno držite u nadi da će sad uspješnim tenderom novog Duvanskog kombinata oni dobiti posao. I to se već nedo duže vrijeme provlači. Da ne ulazim u dalje kombinatorike, da li tu ima veze sa bilo čim ostalim, bez ikakve sad sumnje, u sve to, sa dačekom Vaš odgovor, pa ćemo vidjeti. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

Potpredsjednik Lazović, odgovor. Izvolite.

VUJICA LAZOVIĆ:

Dakle, radi se od dva preduzeća, odnosno kompanije koji su dio istorije i tradicije Crne Gore, dakle Duvanski kombinat od 1904.godine, a Pobjeda u oslobođenoj Podgorici, odnosno Crnoj Gori od 1944.godine. Nažalost i u jednom i drugom slučaju nekoliko puta smo ponavljali tendere i oni su neuspješni i vidjeli ste i sami da u prethodnom razgovoru sa uvažanim poslanikom Damjanovićem sam saopštio da kod svake privatizacije ponekad i poučeni negativnim iskustvima vodimo računa da izaberemo dobrog partnera. U slučaju Duvanskog kombinata, nažalost pokazalo se da nije dobar partner kompanija koja je dala garanciju za ponudu, ali smo uspjeli da se dobro zaštitimo, dakle dali smo rok kada se moraju uplatiti sredstva, nijesu uspjeli da uplate sredstva, i to je bio osnov za raskid ugovora. Normalno, to nas ne čini srećnim, zato što nemamo konačno rješenje. Mi smo na zadnjoj sjednici Savjeta za privatizaciju zadužili tendersku komisiju, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, da po hitnom postupku se potrdude za normalno funkcionisanje proizvodnje u kompaniji koja je sad u stečaju, kako bi se obezbijedio posao za 170 - 180 tamo zaposlenih, kako bi se snadbijevalo tržište Crne Gore sa određenom količinom cigareta, kako i u tom dijelu ne bi povećavali naš spoljnotrgovinski deficit. Sa druge strane, postoji obaveza da se pronađe odgovarajući model privatizacije, na osnovu dosadašnjih iskustava, vodeći računa o svim zatečenim odnosima i faktima da je zemljište na kojem se sad nalazi Duvanski kombinat prodato investitoru i da smo mi ... po tom osnovu teku određeni penali, određene obaveze, tako da smo u obavezi da što je moguće prije nađemo adekvatno rješenje.

Što se tiče Pobjede, tri puta je raspisivan tender, kao što vam je poznato sva tri tendera su bila neuspješna, planiran je nastavak aktivnosti na polju privatizacije, zavisno od interesovanja investitora odrediće se i model privatizacije. Ne možemo raspisivati tender ako ste sigurni da se niko neće prijaviti, dakle to je ono zamajavanje, i sami znate da "Pobjeda" ima velika dugovanja i da ima značajan broj zaposlenih. Ono što je možda činilo

atraktivnom, to je možda jedan dio imovine i u tom dijelu moramo takođe biti suptilni i oprezni, tako da je to pitanje koje stoji pred resornim ministarstvom i ja očekujem da će oni vjerovatno brzo izaći sa nekim predlogom i da ćemo zajedno prestati sa kršenjem zakona, jer ste u pravu, moramo da to preduzeće da privatizujemo. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala i vama.

Kolega Bojanić, komentar. Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ:

Ja sam bio zadovoljan onim prvim odgovorom, ovim nikako ne mogu biti zadovoljan. Mislim, mogu kao opozicionar da budem zadovoljan, jer jasno ste rekli, nedvosmisleno, da vi ne znate šta da radite sa ove dvije kompanije. Vlada i Savjet za privatizaciju poslije tri, odnosno četiri neuspješna tendera, jednostavno ste stali, ne znate šta da radite, ovo ćemo održavati dalje ovako kako je, platićemo Pobjedu i dalje svi, ona će da gomila gubitke, na kraju ćemo opet nekakvom novom gimnastikom da ih oslobodimo tih poreza, nauštrb građana Crne Gore. Evo, pokazali ste, kao i Savjet za privatizaciju, uspješnost time što raspisujete tendere, a znate dobro, ja i vi znamo, bez ikakve priče teške, ne treba tu ne znam kakva stručnost, privatizovati firmu koja nema ništa, dužna je pet miliona, nema imovine. Nju da privatizujete to je stvarno neki mađioničarski trik, ili nekoga da prevarite, a nadam se da nećete ići u te kombinacije, ne očekujem. Uzeli ste zgradu, prebili ste je, još dodajete što ste kupili zgradu faktički sami od sebe za 2,8 miliona, mi još dva miliona dodajemo Pobjedi preko toga. Vrlo čudna kombinacija, ali dobro, to je vaše pravo, dok ste tu gdje ste da radite to što radite. Vjerujem da građani to prate, da vide da će na nekim narednim, nadamo se brzim izborima i to krenuti da mijenjaju.

Što se tiče ovog novog Duvanskog kombinata i starog Duvanskog, manje-više vezana im je sudbina, novi i stari, čujem da tu jednostavno sad ne znate što ćete. Čuli smo nedavno, predsjednika odbora direktora upotrijebio je pravu riječ za onaj prethodni tender starog Duvanskog, nazvao ga je bajkovitom pričom i evo, bajkovita priča na kraju se i završila - firme koje nikakve reference nemaju u oblasti proizvodnje i prometa duvanskih proizvoda su dobile tender. Srećom bila je ta klauzula, odnosno nijesu mogli, naravno, nijesu platili pare. Lako se zaštititi kad neko treba da uplati novac, a onaj ne uplati da vi raskinete ugovor. Taman posla da smo dali to, a bez novca. Da je trebalo, kao što se puno puta dešavalo, da preuzme gotovu firmu pa onda da ulaže, vjerovatno bismo mu još rokova davali. Ovako, da je morao da da novac pa tek onda da uđe da gradi fabriku, bez velika zasluge Vlade je taj ugovor je raskinut.

Kao opozicionar sam zadovoljan odgovorom, jer pokazali ste da ne znate šta ćete da radite sa ove dvije firme, nemate nikakvu ideju više, ali kao građanin Crne Gore razočaran sam. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSATAFIĆ:

Hvala i vama, kolega Bojaniću.

Sa ovim smo zaključili set pitanja namijenjenih potpredsjedniku Vujici Lazoviću. Zahvaljujemo se na učešću u današnjim poslaničkim pitanjima i odgovorima na njih.

Prelazimo na dva pitanja koja su postavljena doktoru Radoju Žugiću, ministru finansija.

Prvo pitanje postaviće poslanica Zdenka Popović. Izvolite.

ZDENKA POPOVIĆ:

Zahvaljujem.

Prije nego što postavim poslaničko pitanje, poštovani ministre Žugiću, želim da apelujem na vas da se potrudite da isplanirate nekih sto hiljada eura za kupovinu softera Državnoj komisiji za kontrolu postupka javnih nabavki, jer su oni juče rekli da to toliko košta, i ne samo za taj softer nego da se potrudite da isplanirate i novac za potrebe Poreske uprave, takođe za softer, i Poreske uprave i Direkcije za nekretnine, jer kontrolom ovih investicija prihodi bi se drastično povećali i ova investicija bi se svakako jako brzo isplatila.

Moje poslaničko pitanje glasi: U Izvještaju o radu Državne komisije za kontrolu postupka javnih nabavki za 2012.godinu konstatovano je da naručioci javnih nabavki čine bitne povrede zakona u postupku javnih nabavki, koje su od uticaja na zakonitost sprovedenih radnji i donijetih odluka. Takođe je iskazana zabrinutost što se u periodu od 2.04 do 1.12. 2012.godine nije sprovelo 15 rješenja Državne komisije od strane osam naručilaca. Podaci da 45% javnih nabavki preko 500.000 hiljada eura nijesu sprovedeni u skladu sa zakonom, kao i da 45 naručilaca nije dostavilo izvještaj o sprovedenim javnim nabavkama u zakonski predviđenom roku ukazuju na elemente organizovanog kriminala i korupcije. Stoga pitam ko su naručioci koji nijesu ispoštovali rješenja Državne komisije za kontrolu javnih nabavki i zakonski rok za dostavu izvještaja o sprovedenim javnim nabavkama. Da li je, shodno zaključcima Vlade od 14.03 2013.godine, utvrđena odgovornost naručilaca koji krše zakon, da li isti snose odgovarajuće sankcije nezakonitog postupanja i koje mjere Ministarstvo finansija namjerava da preduzme kako bi se poboljšao Zakon o javnim nabavkama, posebno u oblasti nadzora i hitnosti i odgovornosti svih koji ovako drastično krše Zakon o javnim nabavkama?

Poštovani gospodine Žugiću, potpuno je jasno da je najveći problem u postupku javnih nabavki nekvalitetan sistem utvrđivanja odgovornosti svih naručilaca koji krše zakon. Zato i ne čudi konstatacija iz izvještaja Komisije za postupak javnih nabavki da postoje greške u postupku pripremanja dokumentacije za javno nadmetanje, što predstavlja bitnu povredu zakona u postupku javnih nabavki i od uticaja su na zakonitost sprovedenih radnji i donijetih odluka. Posebno se zloupotrebljava to što niko ne kontroliše izvršenje ugovora i plaćanje, jer to nije regulisano zakonskim odredbama. Samo još da konstatujem da Ministarstvo finansija u najkraćem mogućem roku mora da preduzme mjere kako bi se poboljšao Zakon o javnim nabavkama, posebno u oblasti odgovornosti naručilaca javnih nabavki i njihovom sankcionisanju. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala.

Odgovor ministra Žugića. Izvolite.

RADOJE ŽUGIĆ:

Uvažena poslanice Popović,

Prvo bih komentarisao vaše potpitanje pa onda prešao na pitanje. Saglasan sam sa vama da mi moramo snažiti institucije sistema koje ste pomenuli i ne samo ove koje ste pomenuli. Komisija za kontrolu sprovođenja postupka javnih nabavki je institucija za koju ja mislim da snaži svojim kapacitetima i dajemo joj podršku i za kadrovski potencijal, ali i za ono što je informatičko opremanje. Takođe, Poreska uprava je snažno iskoračila tokom ove godine i radićemo na punoj podršci kako u kadrovskom snaženju, tako i na tehničko-

tehnološkom opremanju, kao i za Direkciju za nekretnine. Sve su to elementi koje moramo raditi i to nijesu veliki novci ako to radite sopstvenim snagama, ako imate kadrovski potencijal, a upravo radimo na tome da izbjegnemo sve te silne tendere, posebno za IT sisteme koji mnogo koštaju, a ne znam koliko donose u suštini u smislu snage tih institucija.

Takođe bih se zahvalio na pitanju koje ste danas postavili iz nekoliko razloga.

Prvo, ovo pitanje doprinosi transparentnosti osjetljivog procesa javnih nabavki.

Drugo, ovo pitanje takođe doprinosi upravo onom što smo u potpitanju i odgovoru na potpitanje komentarisali – snaženju, kako Komisije za kontrolu postupaka sprovođenja javnih nabavki, tako i Uprave za javne nabavke.

Treće, ovo pitanje doprinosi i tome da transparentnim odnosom uradimo sve u borbi protiv onih zbog kojih je i samo pitanje postavljeno, tako da se Ministarstvo finansija u traženju odgovora na vaše pitanje obratilo Upravi za javne nabavke i Komisiji za kontrolu postupka provođenja javnih nabavki i dobili smo odgovor koji ću vam prezentovati.

Članom 135, stavom 2. Zakona o javnim nabavkama, "Službeni list Crne Gore broj 42" od 2011. godine propisano je da naručilac...i po odluci Državne komisije za kontrolu postupka javnih nabavki i da je o tome obavijesti u ostavljenom roku. A stavom 6 istog člana propisano je da ako naručilac ne sprovede odluku Državne komisije u ostavljenom roku, Državna komisija o tome izvještava Vladu Crne Gore, odnosno nadležni organ jedinice lokalne samouprave i predlaže postupak odgovornosti.

Nesprovođenje odluka ima za posljedicu povredu pravila upravnog postupka. Ovo imajući u vidu da se postupak javnih nabavki sprovodi po pravilima Zakona o javnim nabavkama i Zakona o opštem upravnom postupku. S obzirom da Zakonom o javnim nabavkama nije propisana prekršajna odgovornost za nesprovođenje odluka Državne komisije, kao i da Zakonom o opštem upravnom postupku takođe nije propisana prekršajna odgovornost prvostepenog organa za nepostupanje po odlukama drugostepenog organa, sprovođenje odluka Državne komisije može se obezbijediti isključivo mehanizmima mjera prema naručiocima od strane njihovih osnivača, kao i vršenjem inspekcijskog nadzora. S tim u vezi Državna komisija za kontrolu postupaka javnih nabavki dostavila je Ministarstvu finansija informaciju o nesprovođenju odluka Državne komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki sa predlogom da se pokrenu postupci odgovornosti.

Predmetnu informaciju Vlada je razmatrala na sjednici od 7. marta ove godine, na kojoj je donijela zaključke broj 6-148/3, kojima je usvojila predmetnu informaciju i zadužila naručioce koji nijesu sproveli rješenja Državne komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki da ista sprovedu i o tome informišu Vladu preko resornih ministarstava.

Pomenutim zaključcima, tačkom 8, Vlada je takođe zadužila resorna ministarstva da, u slučaju nesprovođenja tačkama od 2 do 7, pokrenu postupak odgovornosti članova organa upravljanja i izvršnog organa naručioca koji je imenovala Vlada, kao i izvršnog organa naručioca koji je imenovao taj organ upravljanja naručioca, dok je tačkom 9 zadužila upravu za inspekcijske poslove da preko nadležnog inspektora vrši nadzor pravilnosti sprovođenja postupaka javnih nabavki o tačkama od 2. do 7. zaključaka kojima nijesu sprovedena rješenja Državne komisije da shodno utvrđenom stanju preuzmu odgovornost, odgovarajuće mjere iz svoje nadležnosti.

Kako smo upoznati od strane Državne komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki, od donošenja zaključaka Vlade, sa brojem 6-148/3, tri naručioca su postupila po rješenju Državne komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki i to Javna predškolska

ustanova Ljubica Popović, Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija i Elektroprivreda Crne Gore, ali samo po jednom rješenju.

U odnosu na dio pitanja koji se odnosi na naručioce koji nijesu dostavili izvještaj o sprovedenim javnim nabavkama, ukazujemo da su ti podaci sadržani u izvještaju o javnim nabavkama u Crnoj Gori za 2012. godinu, koje je Uprava za javne nabavke, shodno članu 19 stav 1 tačka 18, a u vezi sa članom 118 Zakona o javnim nabavkama, pripremila i dostavila Vladi i koji je objavljen na web stranici Uprave za javne nabavke.

U cilju poboljšanja Zakona o javnim nabavkama Vlada Crne Gore je svojim programom rada za 2013. godinu predvidjela izmjene i dopune Zakona o javnim nabavkama, iste su planirane za IV kvartal ove godine, radna grupa za izradu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama formirana je u julu mjesecu ove godine koja intenzivno radi na izmjenama Zakona, a sve u cilju poboljšanja istog.

Radna grupa je takođe u toku izrade izmjena i dopuna Zakona razmatrala sve dobijene primjedbe i sugestije date u prethodnom periodu na sami zakon. Napominjemo da sve date sugestije i primjedbe će biti razmotrene u cilju eventualnog uključivanja istih u izmjene i dopune Zakona, koliko god to bude moguće. Takođe biće uključene i preporuke od strane Evropske komisije u cilju pune harmonizacije sa pravnim tekovinama Evropske unije.

Ministarstvo finansija u saradnji sa drugim institucijama u sistemu javnih nabavki preuzima mjere u cilju jačanja i poboljšanja samog zakona.

Ja mislim da će promjene koje su već u formi, da kažem, prednacrtati dati doprinos u smislu boljeg razumijevanja i većeg stepena odgovornosti po svim elementima koje smo prethodno pomenuli.

Rekao bih na kraju samo da, evo pošto trošim previše vremena, slažući se sa vama kroz interesovanje o ovom važnom pitanju kazao sam one elemente gdje možemo, koji su dostupni javnosti a koje nisam saopštio u svom odgovoru na vaše pitanje, da javne nabavke ne znače samo pravni aspekt u smislu kršenja propisa. Javne nabavke moramo tretirati i u dijelu ekonomske cjelishodnosti. To je ogroman dio javne potrošnje koji se moguće u jednom segmentu, da ne cijenimo koliko velikom, troši na štetu ukupnog sistema i održivosti javnih finansija. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala.

Komentar, kolegica Popović.

ZDENKA POPOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine Žugiću, i na odgovoru u pisanoj formi jer mi je lakše da komentarišem ovo što ste vi napisali.

Prije svega želim da kažem da je sprovođenje pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje nešto što više nije izuzetak već postaje pravilo kada su u pitanju postupci javnih nabavki.

Da su aktivnosti državnih organa u borbi protiv korupcije u postupku javnih nabavki slabe, posebno tužilaštva i policije, pokazuje Izvještaj o radu Državne komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki, jer je zanemarljiv broj prijavi, tužbi, a još uvijek nema nijedne pravosnažne odluke za korupciju u javnim nabavkama, ali za to imamo 95 postupaka javnih nabavki koji su poništeni u cjelosti. 176 postupaka djelimično, 45% javnih nabavki preko 500 hiljada eura nije sprovedeno u skladu sa zakonom, 45 naručilaca javnih nabavki nisu u

zakonskom roku dostavili izvještaj o sprovedenim javnim nabavkama, osam naručilaca nije sprovelo 15 rješenja naručilaca Državne komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki, i niko za to nije odgovarao. I ono što je najtragičnije je ono što sam ja našla u odgovoru na moje poslaničko pitanje, i zahvaljujem vam zbog toga što ste citirali odredbu Zakona o javnim nabavkama, gdje se kaže da nije propisana prekršajna odgovornost za nesprovođenje odluka Državne komisije, kao i da Zakonom o opštem upravnom postupku nije propisana prekršajna odgovornost prvostepenog organa za nepostupanje po odlukama drugostepenog organa i sprovođenje odluke Državne komisije može se obezbijediti isključivo preduzimanjem mjera.

Kojih mjera ja pitam, ako ne postoji mogućnost prekršajne odgovornosti i da inspekcijски organi mogu samo da izvrše inspekcijски nadzor.

Ono što imam pred sobom jesu zaključci Vlade gdje se zadužuje Elektroprivreda Crne Gor da kao naručilac javnih nabavki u roku odmah ili u roku od osam dana sprovede rješenje Državne komisije za kontrolu postupka javnih nabavki, sprovela je samo jedno rješenje, a trebala je sedam. Zadužuje se Crnogorski elektroprenosni sistem da takođe to isto uradi, nije uradio. Direkcija za saobraćaj nije uradila. Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, takođe nije uradila. Monteput DOO Podgorica, takođe nije uradio. Jedino ko je uradio od ovih koji se nalaze u zaključcima Vlade je Javna predškolska ustanova "Ljubica Popović".

I ono što je najgore, izvinjavam se samo ću možda minut prekoračiti vrijeme. To što je Vlada zadužila resorna ministarstva da u slučaju nesprovođenja ovih zaključaka pokrenu postupak odgovornosti, na osnovu čega, na osnovu kojeg zakona? Zadužuje se Uprava za inspekcijске poslove da izvrši inspekcijски nadzor. Šta ako uradi inspekcijски nadzor, nema prekršajne odgovornosti, nema krivične odgovornosti. Zadužuje se MUP da preko Uprave inspekcije izvrši inspekcijски nadzor, takođe bez rezultata. I Ministarstvo finansija da ispita adekvatnost signtemskih zakonskih rješenja u oblasti javnih nabavki.

Ono što je pozitivno je to što ste vi krenuli u izmjenu Zakona o javnim nabavkama i ono što svakako morate uraditi, to je da poboljšate sistem, kako sam rekla na početku, odgovornosti svih onih koji krše Zakon o javnim nabavkama, i da oni koji su odgovorni za to budu sankcionisani. Inače, kako ste i sami rekli, ovo nije pravno pitanje, ovo je parekselans ekonomsko pitanje jer preko 300 miliona eura iz Budžeta ide na javne nabavke. Hvala na paćnji.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala i vama na doprinosu od minut prekoraćenja.
Sljedeće pitanje postaviće kolega Orlandić. Izvolite.

MIĆO ORLANDIĆ:

Poštovanje svima.

Poštovani gospodine ministre, moje pitanje glasi:

Praksa je pokazala da je implementacija Zakona o igrama na sreću dovela do brojnih problema i da li smatrate da treba preispitati adekvatnost Zakona ili ga izmijeniti kako bi se stanje u ovoj oblasti u budućnosti popravilo?

Obrazloženje mislim da ne treba posebno čitati jer smo svjedoci zadnjih niz godina šta nam se sve dešava u ovoj oblasti.

Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala i vama, kolega Orlandiću.
Ministar Žugić, odgovor. Izvolite.

RADOJE ŽUGIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.
Uvaženi poslanice Orlandiću,

Zakon o igrama na sreću usvojen je 2004. godine, a izmjene i dopune ovog zakona 2007. godine. Primjenom zakona, praksa je pokazala da su određena rješenja nejasna, nedorečena, pa čak prevaziđena, posebno u dijelu koji se odnosi na oporezivanje dobitaka od igara na sreću, interaktivne igre na sreću, udaljenosti objekata u kojima se priređuju igre na sreću od osnovnih i srednjih škola, priređivanje igara na sreću putem interneta, društveno odgovornog igranja, zabrane ulaska u sve objekte u kojima se priređuju igre na sreću, učestvovanja u igrama licima mlađim od 18 godina, kao i kaznene odredbe.

Takođe, pojedina pitanja vezana za priređivanje lutrijskih igara na sreću nijesu bila regulisana važećim zakonom, i to uslovi za priređivanje igara lutrijskih, kao i uslovi za dobijanje koncesija, garancija i osnovni kapital.

Ministarstvo finansija u saradnji sa drugim relevantnim institucijama je pripremio nacrt zakona koji je 12. jula 2011. godine objavljen na javnu raspravu. Javna rasprava, međutim, otvorena je 12. avgusta 2011. godine, ali usljed značajnog interesovanja javnosti, priređivača igrana na sreću kao i ukupne javnosti, produžena je 30 dana i trajala do 12. decembra 2011. godine.

U skladu sa programom rada Vlade za 2011. godinu, Vlada je na sjednici od 22. decembra 2011. godine usvojila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću. Predlog zakona je 9. januara 2012. godine dostavljen Skupštini Crne Gore na razmatranje i usvajanje.

Predlogom zakona bavili su se Odbor za ekonomiju, finansije i budžet i Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo i prohodnost zakona nije se desila na Odboru za ekonomiju, finansije i budžet.

Uvažavajući stav pojedinih poslanika da je Predlog zakona potrebno povući iz skupštinske procedure radi dorade, kao i činjenice da je isti razmatran na sjednici Komisije za suzbijanje sive ekonomije, Predlog zakona je 8. marta ove godine povučen iz skupštinske procedure. Ministarstvo finansija je formiralo radno tijelo čiji je zadatak da pripremi osnove za izradu teksta Predloga zakona o igrama na sreću. Radno tijelo je sastavljeno od predstavnika Skupštine Crne Gore, Ministarstva finansija, Ministarstva za informaciono društvo, Sekretarijata za zakonodavstvo, Uprave igara na sreću, te Uprave za inspeksijske poslove, Udruženja priređivača društava za priređivanje igara na sreću Crne Gore Montenegro i Udruženja priređivača igara na sreću.

Radno tijelo je održalo više sastanaka tokom kojih su razmatrana pojedina rješenja i posmatrani različiti aspekti u oblasti igara na sreću, definisana ključna pitanja, sistem oporezivanja dobitaka igara na sreću, uvođenje onlajn sistema nadzora i koncesionim naknadama. Formiranje mini radne grupe koja će se pojedinačno baviti svim ključnim pitanjima. Zaključak radnog tijela je da se u što kraćem roku pripremi nacrt zakona kojim će se u skladu sa uporednim rješenjima zemalja članica Evropske unije urediti djelatnost igara na sreću.

Nacrt zakona treba da uspostavi ravnotežu svih zainteresovanih strana, s jedne strane države i njen javni interes i priređivača igara na sreću, ali i nevladinih organizacija sa treće strane.

Takođe, Zakonom o igrama na sreću je definisano da se koncesione naknade od igara na sreću koriste za finansiranje projekata i planova nevladinih organizacija u oblastima od interesa javnog sektora. Kako je Zakonom o nevladinim organizacijama definisan centralizovan model finansiranja nevladinih organizacija, tako je i iz tog razloga potrebno izvršiti usklađivanje Zakona o igrama na sreću sa Zakonom o nevladinim organizacijama.

Na kraju samo da saopštim da smo mi nedavno u ovom parlamentu imali izmjene i dopune Zakona o PDV-u gdje je i ova djelatnost oporezovana, što nije praksa u Evropskoj uniji, a da se istovremeno pokrenula procedura izmjene tog zakona u dijelu onoga što nije pravna tekovina, sa elementima oporezivanja dobitaka od igara na sreću. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala i vama.

Poslanik Orlandić, komentar. Izvolite.

MIĆO ORLANDIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče,

Samo kratko da iskažem zadovoljstvo ovim odgovorom, prije svega što se radi na nacrtu novog zakona i nadam se da ćemo taj posao ubrzati i čim prije da ga imamo ovdje u parlamentu.

Ja bih imao samo jednu sugestiju ljudima koji rade na izradi ovog zakona, ako je ikako moguće da posebno obrate pažnju na državne i nacionalne interese u ovoj oblasti koje treba posebno iskazati u odnosu na sve ono što taj zakon treba da nam donese i sve ono što treba da budu posljedice tog zakona.

Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Prema rasporedu koji imamo, ministar za ljudska i manjinska prava Suad Numanović trebalo bi da odgovori na pitanje kolege Dritana Abazovića, a imamo i molbu iz kluba Pozitivne Crne Gore, zbog odsustva današnjeg kolege Abazovića, da to bude sutra na kraju poslaničkih pitanja. Naravno, imamo i saglasnost da ministar ili predstavnik ministarstva odgovori na to pitanje.

Sada bi trebalo da odgovara na pitanja dr Vladimir Kavarić, ministar ekonomije. Obaviješten sam da je na putu prema Parlamentu, tako da napravimo jednu malu pauzu, nekoliko minuta, da ministar uđe u plenarnu salu.

- pauza -

Nakon kratke pauze nastavljamo sa odgovorima na poslanička pitanja.

Na redu su poslanička pitanja postavljena dr Vladimiru Kavariću, ministru ekonomije, i njegovom resoru.

Prvo pitanje postaviće koleginica Draginja Vuksanović. Izvolite.

DRAGINJA VUKSANOVIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, kolege poslanici, uvaženi gospodine Kavariću,

U skladu sa članom 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavljam vam sljedeće poslaničko pitanje: Koje radnje je Ministarstvo ekonomije preduzelo povodom ispunjenja obaveza o donošenju podzakonskih akata u cilju pune implementacije Zakona o dopunama Zakona o državnim i drugim praznicima?

Obrazloženje: Na prijedlog poslanika Socijaldemokratske partije Crne Gore u junu tekuće godine usvojen je Zakon o dopunama Zakona o državnim i drugim praznicima, čijim je članom 5c određeno da Ministarstvo treba da donese podzakonske akte u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Stoga nas interesuje da li su poslovi na izradi istih okončani, kako bismo sljedeće praznike dočekali spremni da u potpunosti implementiramo usvojeni zakon.

Tražim da mi odgovor dostavite i u pisanoj formi. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala i vama, kolegice Vuksanović.

Ministar Kavarić, odgovor. Izvolite.

VLADIMIR KAVARIĆ:

Ministarstvo ekonomije u skladu sa obavezom propisanom članom 5, stav 3 Zakona o državnim i drugim praznicima, obavilo je sve neophodne pripreme na izradi podzakonskog akta, kojim će se urediti kriterijumi i pravila o izdavanju dozvole za rad u praznične dane. Radni tim u okviru Ministarstva proširen je predstavnicima Ministarstva rada i socijalnog staranja, Privredne komore, Unije poslodavaca, Unije slobodnih sindikata Crne Gore Saveza sindikata Crne Gore, Ministarstva kulture i Uprave za inspeksijske poslove. U okviru ovoga radnoga tima, razmotriće se sva pitanja koja ovim podzakonskim aktom treba urediti. Kao pitanje od posebnog značaja, identifikovane su djelatnosti i tehnologije rada, postupak i uslovi za izdavanje dozvole, a sagledani su i eventualni problemi koji se mogu javiti u vezi sa ovim pitanjima. Postizanje konsenzusa o pitanjima koja treba urediti podzakonskim aktom. Bliže uređenje postupka i rokova za podnošenje zahtjeva za izdavanje dozvole i rokova vezanih za odlučivanje po zahtjevu. Razgraničavanje i utvrđivanje jasnih kriterijuma koje djelatnosti predstavljaju djelatnost čija privreda i tehnologija zahtijeva neprekidan rad. Administrativni kapaciteti za izdavanje dozvole, s obzirom da propisane dozvole izdaje Ministarstvo ekonomije, posebno imajući u vidu raznovrsnost potencijalnih djelatnosti. Jasno je da u Ministarstvu ekonomije ne postoje sva ona znanja koja su potrebna da bi se cijenila ispunjenost ovog uslova iz svih nadležnosti tj. i nadležnosti i drugih ministarstva.

I dalje, šta se smatra adekvatnim dokazima, koji mogu predstavljati, osnovu za izdavanje dozvole? Dalje, odnos sa članom 4 Zakona kojim je propisano da državni organi, organi lokalne samouprave, javne ustanove, javna preduzeća i drugi subjekti koji obavljaju djelatnost od javnog interesa, dužni su da u praznične dane obezbijede vršenje poslova, čijim bi prekidom mogli nastupiti štetne posljedice po građane ili državu. U smislu postojanja, odnosno nepostojanja obaveze pribavljanja dozvole na primjer za subjekte, kada bude djelatnost od javnog interesa. Distribucije snabdijevanja, električnom energijom, vodom, elektronskim komunikacionim uslugama, poštanske usluge, komunalne usluge, prevoz putnika i drugi.

Dakle, kao što vidite radovi na izradi pravilnika su u punom zamahu. Sve institucije koje treba da daju svoj doprinos izradi ovakve uredbe koja bi na adekvatan način uredila

propisano pitanje, su u funkciji, uključena su i očekujemo vrlo brzo da ćemo se pojaviti sa onim što je finalni dio uredbe. Podsjećam da je ova zakonska odredba donesena u posljednjoj fazi tokom raspave u Skupštini. Tako da, mi kao predlagač, odnosno Vlada kao predlagač nije bila konsultovana po pitanju adekvatnosti rokova. Ali, u svakom slučaju mislim da ste se i sami ubijedili da se radi sve ono što treba da se radi da ova uredba bude definisana u najkraćem mogućem roku i na najbolji mogući način predvidjela sve ono što su u mogućnosti i obaveze i koje proizilaze iz ovoga zakonskog roka. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vama, ministre.
Koleginica Vuksanović, komentar. Izvolite.

DRAGINJA VUKSANOVIĆ:

Ja sam iz vaše diskusije mogla da zaključim da još uvijek nijesu donijeti ti podzakonski akti, i koliko mogu da zaključim takođe, s obzirom da se ovdje radilo o junu tekuće godine, da su ti rokovi istekli. Malo nas čudi, iskreno da vam kažem, ali imamo razumijevanja, zato što ste ukazali na činjenicu da zaista postoje ljudi iz struke koji treba da se okupe kako bi ukazali na pojedine činjenice. Ono što je zasigurno, a to je da postoji sistem na koji se računaju rokovi. Zna se ako recimo se danas donese zakon, rok počinje teći sutra i zna se šta je rok o 60 dana. Ono što je interes Socijaldemokratske partije koja je inicirala donošenje ovakvog Predloga zakona jeste da se zaštite oni radnici koji rade na poslovima koji ne zahtijevaju neprekidan proces rada. I u tom dijelu smatramo i vjerujemo da ljudi koji budu izdavali dozvole, neće zloupotrebjavati tumačenje te pravne norme.

I drugo, nadamo se da će svi ti poslovi biti dovedeni i dovršeni do kraja, prije ovih praznika koji sada slijede, a to su novogodišnji, božićni i ostali praznici. Tako da ono što ste Vi rekli- vrlo brzo, ja da vjerujem da će to biti sigurna prije novogodišnjih praznika i da bi to zaista trebalo i moralo da bude, da bi se zaista zaštitili oni radnici. Da još jedanput ponovim, čiji rad zaista ne zahtijeva zaista taj neprekidan proces rada, a da bi poslodavci bili upoznati sa tim. A odlično znaju i poslodavci koji su to poslovi koji ne zahtijevaju neprekidan proces rada. Ako znači imamo radnice koje su zaposlene u butiku, gdje prodaju dječju garderobu igračke, zasigurno da će one imati pravo da provedu novogodišnje praznike i božićne paznike u punom vremenu, jer to nijesu neprekidni procesi rada, kao one koje ste vi naveli. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala i vama.
Slijedeće pitanje postaviće kolega Srđan Milić. Izvolite.

SRĐAN MILIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Gospodine Kavariću, prije svega moram da priznam da nijesam vas očekivao da ćete odgovarati na ovo moje pitanje.

Ja sam postavio pitanje Vladi Crne Gore. Vlada Crne Gore je delegirala to pitanje Vama u situaciji kada postoji resorni potpredsjednik Vlade Crne Gore za regionalni razvoj, moj kolega predsjednik partije gospodin Husović i razlog je bio zato što znam da gospodin Husović se bavio ovim pitanjem. Vi ste meni uvijek drag sagovornik, jeste da neku veliku

korist građani Crne Gore nemaju iz ovih naših razgovora. Ali, ajde da nešto promijenimo, pa da probamo, da odgovorimo i na ovo pitanje oko razvoja regionalnog razvoja.

Zaista u ekspozeu predsjednika Vlade nije bilo nijedne riječi o regionalnom razvoju. Prošlo je godinu dana, gospodine potpredsjedniče Parlamenta, kada je jedan od bitnih razloga zašto će Bošnjačka stranka i u ući u Vladu Crne Gore bila i potreba da se na jedan kvalitetniji način temeljniji, studiozniji, operativniji na dnevnoj operativnoj bazi pozabavimo onime što je problem Crne Gore, a to je neravnomjernost u razvoju.

Mi danas imamo više Crnih Gora, kada govorimo o ekonomskom razvoju, imamo Crnu Goru na Primorju, Crnu Goru svjetla Podgorice i Crnu Goru na sjeveru Crne Gore. I rekao sam ovdje, ne tražeći saglasnost, ne tražeći da mi to odobravate, da mi svi ovdje koji sjedimo ovdje u Parlamentu smo dužnici sjevera Crne Gore. Sjevera Crne Gore koji je paradoks svega onoga što se dešava kod nas. Dakle, mi smo jedina zemlja, gdje je sjever siromašniji od juga. Mi smo jedina zemlja, gdje vam prirodno bogatstvo je ogromno na sjeveru Crne Gore. A na jugu imamo najvećelepnije kuće, imamo najbogatije ljude, imamo ljude koji prijavljuju najveće poreze ili ako mi dozvolite, vrlo kratko onda ću se baviti malo kasnije probaću da budemo u okviru ovih ostavljenih tri minuta, gospodine potpredsjedniče Parlamenta i sa posebnim mjestima na sjeveru Crne Gore. Napravio sam jednu kratku analizu stotinu najvećih poreskih dužnika i stotinu onih koji plaćaju poreze iznad 100 hiljada evra i redovno podnose svoje izvještaje i podmiruju te poreze. I situacija vam je ovakva, gospodine Kavariću.

Kada govorimo o ovoj takozvanoj crnoj listi onih koji ne izmiruju porez ili su firme u blokadi, ili su uvedeni stečajni, dominantno je sa sjevera Crne Gore. Kada govorimo oko onih koji izmiruju te obaveze, prijavljuju preko 100 hiljada evra na godišnjem nivou poreskih obaveznika 64% iz Podgorice. Šta ćemo da kažemo da ovi na sjeveru ne plaćaju porez? To nije tačno. Nemaju jednake uslove za razvoj, nemaju jednake uslove prema onome što je dostupnost tržištu. Nemaju ni onu podršku koju bi trebali da imaju od Vlade Crne Gore. I zbog toga je moje pitanje bilo adresirano, šta je u normativnom dijelu urađeno, a šta je konkretno urađeno prošle godine za ovu godinu dana da imamo novu Vladu Crne Gore.

Hvala Vam na razumijevanju, gospodine potpredsjedniče.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Ministar Kvarić, odgovor. Izvolite.

VLADIMIR KAVARIĆ.

Zahvaljujem.

Istina da postoji potpredsjednik Vlade za regionalni razvoj koji se, od kada je ova Vlada formirana, vrlo predano bavi ovim pitanjima, istina je isto tako da veliki dio ovih nadležnosti, odnosno konkretno tehnička aktivnost koje se obavljaju po pitanju regionalnog razvoja se nalaze u Ministarstvu ekonomije, tako da mislim da smo u punom kapacitetu i na ovo pitanje odgovorio je i potpredsjednik Husović i moja malenkost, tako da ću ja sad pročitati ono što je pripremila ugovor po ovom pitanju.

Demografski pokazatelj spada u ključne pokazatelje razvoja svake zemlje bilo na lokalnom, regionalnom ili nacionalnom nivou, prema rezultatima popisa stanovništva iz 2011.godine. Crnu Goru karakteriše povećanje broja stanovnika za 1,3% u odnosu na potpisu 2003.godine. Regionalno posmatrano primorski i središnji region Crne Gore karakteriše povećanje broja stanovnika za 3,7 odnosno 5,8 respektivno, dok sjeverni region

ima negativnu stopu rasta stanovništva od 7,2%. Povećani odliv stanovništva je prema posljednjem popisu karakterističan u opštinama Plužine, Šavnik, Žabljak i Andrijevića, što je posljedica kretanja na tržištu rada, odnosno mogućnosti pronalaska zapošljenja u razvijenim djelovima države kao i ukupne socio-ekonomske situacije u uslovima ekonomske krize posmatrane u manje razvijenim opštinama. U cilju doprinosa unapređenju socio-ekonomskih i demokratskih pokazatelja na cijeloj teritoriji Crne Gore i smanjenju razlika u razvijenosti opštine i regiona, Vlada je u julu 2010. godine usvojila Strategiju regionalnog razvoja 2010- 2014.godina. Implementacija predmetne strategije u posljednje dvije godine doprijetela je ublažavanju regionalnih razlika odnosno unapređivanju njenih pokazatelja razvijenosti na sjeveru, poput zarada broja i malih i srednjih preduzeća, povećanju stope obrazovanja. Svakako, ekonomski posmatrano, nemoguće je da u periodu nešto više od dvije godine po usvajanju Strategije možemo očekivati realne efekti njene realizacije, odnosno njena realizacija u ovako kratkom periodu može potpuno umanjiti regionalne nejednakosti koje su ipak višedecenijski akumulirani problem.

Međutim, u okviru realizacije ključnih prioriteta strategije urađeno je ono što bilo moguće u skladu sa raspoloživim resursima. Naime, oko 40% ulaganja u razvijene projekte u prethodne dvije decenije odnosilo se na sjeverni region. To su prvenstveno projekti iz oblasti saobraćajne i energetske infrastrukture, komunalne, obrazovne, sportske i zdravstvene infrastrukture, kao i poslovne infrastrukture. Ulaganje u sjeverni region za realizaciju ciljeva strategije regionalnog razvoja svakako nijesu dovoljne i u narednom periodu je potrebno nastaviti sa realizacijom kapitalnih projekata od ključnog značaja za sjever. U vezi sa drugim djelom vašeg pitanja obavještavam Vas da nije formirano Ministarstvo regionalnog razvoja, ovo je već onaj dio koji smo pretpostavljam iskometarisali, i u tom dijelu nijesu potrebne dodatne informacije, mislim da se u potpunosti razumljeli. U sastav nove Vlade od decembra 2012.godine, takođe je imenovan potpredsjednik Vlade za regionalni razvoj sa ciljem unapređenja procesa koordinacije u sprovođenju regionalnog razvoja. U normativnom dijelu u procesu implementacije Zakona o regionalnom razvoju Vlada Crne Gore i Ministarstvo su donijeli skoro sva podzakonska akta kojima je obezbijedena implementacija zakona, i to: Uredba o metodologiji izračunavanja indeksa razvijenosti jedinica lokalne samouprave, Odluka o osnivanju partnerskog savjeta za regionalni razvoj, rješenja o imenovanju članova partnerskog savjeta za regionalni razvoj, Uredba o metodologiji izračunavanja stepena konkurentnosti jedinica lokalne samouprave, Pravilnik o metodologiji za izradu strateškog plana razvoja jedinica lokalne samouprave, a u julu 2011. godine Ministarstvo ekonomije, na osnovu člana 10 Zakona o regionalnom razvoju, izradilo je mapu resursa koja obuhvata privredne i kulturne karakteristike, geografski položaj, ljudske i druge resurse sa procjenom optimalnih pravaca specijalizacije regiona Crne Gore, kako bi na adekvatan način pomogle jedinicama lokalne samouprave da mapu koriste kao podlogu u izradi strateških planova razvoja. Deset opština sjevernog regiona, na osnovu Pravilnika o metodologiji za izradu plana razvoja jedinica lokalne samouprave, donijelo je svoje strateške planove razvoja kao i Glavni grad, Prestolnica i ostale opštine koje pripadaju središnjem regionu. U primorskom regionu tu zakonsku obavezu ispunile su samo opštine Kotor i Tivat. Upućena je na objavljivanje u "Službeni list Crne Gore" i lista stepen konkurentnosti jedinica lokalne samouprave za period 2009. i 2011. Lista indeksa razvijenosti jedinica lokalne samouprave biće upućena i objavljena u "Službenom listu" do kraja novembra 2013.godine. Trenutno je u izradi pravilnik o uspostavljanju i upravljanju bazom podataka o razvojnim projektima za koju je server i softversko rješenje nabaljeno, a njena se implementacija očekuje do kraja

2013.godine, čime će se obezbijediti ispunjavanje obaveza iz člana 22 zakona. Donošenjem ovog pravilnika i uspostavljanjem elektronske baze podataka biće u potpunosti zaokružen pravni okvir za regionalni razvoj. Trenutno je donoseno 70% podzakonskih akata kojima se obezbjeđuje primjena Zakona o regionalnom razvoju. Uskoro će biti pokrenuta procedura Izmjene i dopune Zakona o regionalnom razvoju u smislu njegovog usaglašavanja sa novom teritorijalnom organizacijom. Pokrenut je proces izrade strategije regionalnog razvoja za naredni srednjoročni period, s obzirom na postojeća ističe 2014. godine. U izradi nove strategije će biti pokrenut širok konstitutivni proces kako bi se na najaedekvatniji način definisali njeni ciljevi i prioriteti kao i mjere za njihovu realizaciju.

Gospodine Miliću, poštovani poslaniče, ovo je bila retrospektiva tehničkog dijela odgovora na ovo pitanje. Ono što je suština procesa jeste da je sastavnu komponentu funkcionisanja svake institucije u Crnoj Gori, koja se bavi razvojem, mislim na investicioni razvojni fond, na Zavod za zapošljavanje, na ono što su sredstva koja se opredjeljuju iz Budžeta Crne Gore, imaju posebnu komponentu koja se odnosi na region sjevera. Prošla su vremena kada se razvoj mogao finansirati na bazi budžeta onoga što se zove da kažemo centralna Vlada, i ovo su moment, i to je jednostavno nešto što u skladu sa i euro direktivnom i praksom i sa mogućnostima, najviše i najbolje na bazi onoga što su razvojni potencijali sjevera ili bilo koje druge opštine. Ono što zajedno možemo da konstatujemo jeste da zaista na sjeveru postoje značajni razvojni potencijali i da ovaj jaz, kojega smo svi svjesni želimo da ga eliminišemo, ne može se eliminisati u kratkom roku. Ono što možemo da uradimo jeste da u okviru državnih institucija na centralnom nivou opštine, znači jedinice lokalne samopurave zajedno radimo na uspostavljanju onoga što su razvojni projekti za koje znamo da ima puno potencijala u gotovo svakoj opštini na sjeveru koje pominjemo i o kojima razgovaramo. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala, ministre Kavariću.

Kolega Milić, komentar odgovora. Izvolite.

SRĐAN MILIĆ:

Ako ja mogu da pokušam da prevedem na srpski jezik, radi se o mnogo toga što je planirano, a ništa od toga nije završeno i da u normativnom dijelu se sve planira, i biće zakon posle godinu dana o formiranja ministarstva. U svakom slučaju to je neozbiljno. Neozbiljno je imati posebni resor u Vladi za regionalni razvoj, a onda konstatovati posle godinu dana da ćemo imati zakon.

S druge strane, situacija je ovakva: Žabljak nekih deset hiljada stanovnika, sada nešto više od tri, Šavnik sedam hiljada stanovnika sada 2077, prema popisu stanovništva iz 1991. u Plavu i Šavniku po hiljadu stanovnika manje, u Podgorici po popisu 37 532 više iz 2011. u odnosu na 2003. To je priča o depopulaciji na sjeveru, to je priča o onome zašto mi tražimo da Opština Pljevlja ima svoje učešće u kapitalu, to je priča o 100 miliona evra predviđenih investicija u Opštini Šavnik za male hidrocentrale, to je priča od 13 miliona kvadrata prodate zemlje bivšega PTK-a. Čuo sam da se opet nešto žalio na mene, Carine gospodina Popovića, evo razlog da se još jednom žali na mene, to je priča oko toga da trebamo da imamo otkup sa sjevera Crne Gore. Poštovani građani Crne Gore, 2009.godine SNP je napravio svoj predlog onoga kako treba da izgleda Crna Gora kroz izborni program, tad smo zapisali da je bolje upaliti svijeću nego čitavoga života proklinjati tamu, i tada smo

rekli da se zalažemo za Zakon o regionalnom razvoju, za državni fond za podsticanje razvoja sjeverne regije, za smanjenje poreskih stopa i doprinosa i privremeno ukidanje poreza za ozbiljne stateške investitore za sjever Crne Gore, za najmanje 66% ukupnih sredstava kapitalnog državnog budžeta za realizaciju projekata na sjeveru Crne Gore, za izdvajanje 66% ukupnih sredstava po osnovu kreditne podrške za projekte samozapošljavanja, jer onamo gdje možemo najlakše da riješimo problem zapošljavanje je sjever Crne Gore. Ali ništa od mini farmi, ništa od otkupa, ništa od mljekara, ništa od onoga što je trebalo da se napravi, dali smo koncesije "Vektri Jakić" na trideset godina, umjesto to da iskoristimo sada damo mali koncesionarima da oni mogu da koriste te ..., mi smo to ostavili blokirano, čekamo da se uvede stečaj u "Vektri Jakić".

Poštovani građani, poštovani ministre, poštovani potpredsjedniče Parlamenta, obećao sam, bio sam u Petnjici prošle nedelje. Bio sam u Azane i Vrševo i moram da kažem zaista kolegama iz DPS-a, prilično dobro je urađen put do Ivezica, nije u potpunosti završen kako je trebalo da bude završeno i mora se to popraviti. Ali sad šalu na stranu, obećao sam vam nove zadatke. Da ne govorim imena i prezimena, reći ću inicijale, aktivnisti DPS-a Š.Š. i S.Č. su 1992. godine dobili sredstva samodoprinosu naroda iz Vršave i Azana i to mi je rekao čovjek iz Bošnjачke stranke koji je tamo kandidat na listi za odbornika. rekao je da pomenem to...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Samo morate pojasniti kakve veze imaju S.Č. i Š.Š. sa vašim poslaničkim pitanjem.

SRĐAN MILIĆ:

Sa mojim poslaničkim pitanjem imaju zato što je kod njih sva dokumentacija vezana za ovaj samodoprinosa. Predstavnik Bošnjачke stranke na izborima u Petnjici tražio je da mu pomenem ime, pozdravljam tog gospodina, neću da se time bavim, da pominjem imena. Zahvaljujem se na dokumentaciji i svemu ostalome i očekujem da se ovo što su ovi ljudi platili završi. Narodu na sjeveru Crne Gore, svi ovdje znate o čemu pričam, ne treba mnogo, treba samo malo poštovanja i treba povesti računa da ono što smo obećali i završimo. Nijesam džabe, gospodine potpredsjedniče Parlamenta, čitao izborni program iz 2009.godine. Ko želi sa SNP-om da sarađuje mora, ne da čita, nego, gospodine Vukoviću, da ovo izvrši, jer mi nikada nikoga prevariti nećemo.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Razumijem potpuno da je u toku izborna kampanja i da se pomalo i parlament koristi u te svrhe, ali dobro.

Kolega Genci Nimanbegu će sada postaviti pitanje ministru Kavariću.

Izvolite, kolega Nimanbegu.

GENCI NIMANBEGU:

(Poslanik govori na albanskom jeziku)

Mislím da nema potrebe za prevod ovog dijela, imate pozdrave na jeziku koji se u ovoj Skupštini može upotrijebiti samo ako se najavi 24 sata ranije. Ovo je javna intervencija da se to učini dostupnim uvijek u smislu da budu zapošljeni ljudi koji će to raditi.

Nastavljam sa poslaničkim pitanjem.

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore ministru ekonomije gospodinu Vladimiru Kavariću postavljam sledeće pitanje:

Da li je Ministarstvo ekonomije dalo bilo koje preporuke Savjetu za privatizaciju u vezi sa situacijom u kojoj se nalaze privatizacioni djelovi Ulcinjske rivijere (hoteli Galeb, Lido) i AD Solana "Bajo Sekulić" u stečaju? Da li smatrate da u nekim slučajevima država treba da vrati vlasništvo nad ovim privrednim subjektima koji od njihove rasprodaje nisu ništa vratili društvu tj. nisu ostvarili osnovni cilj privatizacije, a to je efikasnije upravljanje resursima, ostvarivanje boljeg poslovnog rezultata i rasta broja zaposlenih?

Gospodine ministre, sami znate da vam ja redovito postavljam pitanje na temu solane „Bajo Sekulić“. U tom dijalogu i u uz učešće drugih poslanika i javnosti u Vladi Crne Gore je donešena odluka da se to područje zaštiti. Mislim da je to jedan pozitivan proces, ali potrebni su drugi koraci, a ti koraci, posebno u trenutku kada Evropa od nas traži jačanje uloge države, jesu da mi krenemo da analiziramo šta smo uradili sa privatizacionim ugovorima. Da li su oni služili ili služe svrsi, apsolutno imajući u vidu da vrijeme kada se nešto privatizovalo, kada je krenuto u sam proces vaučerske privatizacije i na taj način je došlo da nije u istom momentu, ali imajući sve te informacije u nizu, želio bih od vas čuti odgovor i nastaviti dijalog na ovu temu. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆU SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala i vama.

Ministar Kavarić, odgovor. Izvolite.

VLADIMIR KAVARIĆ:

Zahvaljujem, gospodine Nimanbegu.

Istina je da redovno postavljate pitanje koje se odnosi na budućnost solane „Bajo Sekulić“. Zaista, nemoguće je ne poštovati napore koje ulažete da se preduzeće koje je značajan razvojni potencijal ne samo Ulcinja nego čitave Crne Gore privede onome što je njegova bazična namjena. Ono što i ja radim jeste da stalno informišem o onome šta su aktivnosti, šta su mogućnosti i stalno držimo otvoren poziv da čujemo bilo kakvu sugestiju šta je moguće uraditi da bi se stanje u tom kolektivu popravilo, uz samo jednu ogradu. Ograda je samo data zakonskim okvirom i ničim drugim. Još jednom ću pročitati ono što su stavovi vezani za Solanu.

Dakle, podsjećam da su se sva ovlašćenja koja je Ministarstvo ekonomije i Vlada imala nad radom Solane odnosila na koncesioni ugovor. Istekom istog, odnosno oduzimanjem prava na koncesiju ta ovlašćenja su prestala da imaju važnost. O poslovanju stečajnog dužnika, u ovom slučaju solane "Bajo Sekulić", stara se izabrani stečajni upravnik i nadležni sud. Ministarstvo ekonomije ni Vlada Crne Gore nemaju zakonski osnov da predlažu Savjetu za privatizaciju niti bilo kom drugom organu izvršne vlasti preporuke za preduzeća koja su u stečaju s obzirom na to da su preduzeća u nadležnosti Privrednog suda od momenta otvaranja stečaja.

Po pitanju učinkovitosti privatizacije ukazujemo da je u solani „Bajo Sekulić“ izvršena vlasnička transformacija putem masovne vaučerske privatizacije i kupovinom akcija na berzi, te da shodno tome Savjet za privatizaciju nije učestvovao ni u jednom postupku, jer se nije radilo o privatizaciji putem tendera. S obzirom da se nije radilo o privatizaciji u kojoj bi učestvovao, odnosno u kojoj je učestvovao Savjet, isto tijelo ne može razmatrati učinkovitost vlasničke transformacije u Solani.

Dakle, još jednom ponavljam da prihvatamo apsolutno svaku sugestiju koja ide u pravcu onoga što je rješavanje problema u Solani. Gabariti su: postoji stečajni proces koji je ograničen vrlo precizno zakonom i nadležnostima Privrednog suda, postoji spremnost Vlade koja je iskazana kroz djelovanje resornog ministarstva, odnosno resornih ministarstava da taj prostor bude opredijeljen isključivo za proizvodnju soli.

Što se tiče pitanja koja se odnose na hotel Galeb, odnosno hotel Lido, mislim da bi relevantna adresa gdje ste trebali da potražite odgovor na ovo pitanje bilo Ministarstvo turizma i održivog razvoja, Sekretarijat za razvojne projekte ili Savjet za privatizaciju. Međutim, mi smo se tokom pripreme odgovora na ova pitanja potrudili da pribavimo odgovore koji se odnose na ova dva hotela, a naravno iz nadležnosti resornih ministarstava.

Pročitacu sada te odgovore.

Kad se radi o privatizovanim djelovima Ulcinjske rivijere, konkretno hotelu Lido, shodno ugovoru o kupoprodaji kompleksa hotela Grand Lido i apartmani Lido u Ulcinju, koji je zaključen 15.11.2006. godine, investitor je bio u obavezi da realizuje investicioni program u iznosu od 35 miliona eura kako bi hotel sa vilama doveo do standarda pet zvjezdica. Međutim, zbog nedostatka prostorno-planske dokumentacije investitor nije bio u mogućnosti da u predviđenim rokovima realizuje svoje ugovorom preuzete obaveze. Naime, ova lokacija obuhvaćena je studijom lokacije Port Milena koja je usvojena u januaru 2010. Pored navedenog, investitor nije bio u mogućnosti da se uknjiži kao vlasnik nepokretnosti iako je tenderski postupak ukazao da su predmet prodaje i objekti i zemljište u funkciji hotela. Sredinom 2012. godine Savjet za privatizaciju i kapitalne projekte saglasio se sa predlogom aneksa ugovora o kupoprodaji kompleksa hotel Grand Lido i apartmani Lido koji je potpisan između Kapitali stejt DOO Budva i HTP Ulcinjska rivijera AD Ulcinj. Predmetnim aneksom definisana je dinamika izgradnje hotela shodno planovima i aktivnostima Opštine Ulcinj na rješavanju ekološkog problema i puštanja otpadnih i fekalnih voda u kanal Port Milena, kao i deponovanje štata, zemlje i otpada na njenim obalama koji evidentno onemogućava planiranu izgradnju hotela i ugrožava njegovo buduće poslovanje.

U skladu sa potpisanim aneksom investitor je u obavezi da u roku od 90 dana od dana dostavljanja izvještaja od strane nadležnog ministarstva, Vlade i Opštine Ulcinj kojim se potvrđuje da je u pravcu trajnog otklanjanja uzroka i posledica zagađenja riješeno najmanje 30% ekološkog problema, otpočne sa aktivnostima na izradi idejnog rješenja za izgradnju novog hotela Grand Lido i apartmani Lido. Takođe, investitor će otpočeti ispunjenje svojih investicionih obaveza u roku od 120 dana od dana dostavljanja izvještaja nadležnog ministarstva kojim se potvrđuje da je u pravcu trajnog otklanjanja uzroka i posledica zagađenja riješeno najmanje 75% ekološkog problema ispuštanja otpadnih i fekalnih voda u kanal Prot Milena. Investitor je shodno ... aktivnosti na rušenju objekta. Shodno navedenom, dinamika izvođenja građevinskih radova i realizacija investicionog programa u direktnoj su vezi sa efikasnošću nadležnih organa, prvenstveno lokalne uprave u rješavanju pomenutog ekološkog problema.

Kad je u pitanju ulcinjski hotel "Galeb", ugovor o kupoprodaji hotela "Galeb" u Ulcinju potpisan je 05.09. 2006. između "Rokšped"d.o.o. Podgorica i HTP-a "Ulcinjaska rivijera". U skladu sa ugovorom investitor je preuzeo obavezu da u periodu od tri godine objekat hotela investira u iznosu ne manji od 15,4 miliona eura, kako bi isti doveli na nivou međunarodnog standarda hotela sa pet zvjezdica. Objekat je srušen prije pet godina, ali zbog nedostatka planske dokumentacije u Opštini Ulcinj do danas nije realizovana ugovorena investicija. U sektoru turizma svakako je konstatovano, da u jednom broju objekata nije realizovan

investicioni program, posebno u slučajevima kada je prodaja tih objekata vršena tokom stečajnog postupka od strane nadležnih privrednih sudova. U pojedinim slučajevima na dinamiku realizacije investicionog programa uticala je i činjenica da ambicije investitora nijesu bile usklađene sa spektra gabarita, kao ni urbanističko-arhitektonskog rješenja sa prostorno planskom dokumentacijom.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Genci Nimanbegu, komentar. Izvolite.

GENCI NIMANBEGU:

Hvala, potpredsjedniče Mustafiću.

Hvala Vam, gospodine ministre Kavariću.

Prihvatam da su sve ovo složeni problemi i to da na neka pitanja nije lako uvijek dati odgovor. Ali, ajde da krenemo od tog cilja privatizacije. Evo, rekli ste da je možda trebalo pitati Ministarstvo turizma ili da za poziciju dva hotela ili pošto za Solanu, pošto nije u vašoj nadležnosti, pošto je to privatizovano na Berzi, nije nadležnost Vlade više, u nadležnosti stečajnog sudije je. Znači, Vlada je donijela odluku da se akcije Solane daju po 5% nominalne vrijednosti, i tako došli smo u neku situaciju da je milion eura otuđeno ili privatizovano 15 miliona kvadratnih metara, 15 kvadratnih kilometara. Ali, šta se dešava? Ni u slučaju hotela "Lido" nisam siguran da kupac u momentu kada je kupio hotel, da mu je bio uslov, da je postavio uslov da se "Port Milena" dovede u situaciju manje zagađenosti. Oni su privatizovani 2006. godine. Znači, 2010. godine više od tri godine od dana današnjeg donešena je planska dokumentacija za taj hotel. U slučaju hotela "Galeb", ni hotel "Galeb" nije imao uslov za plansku dokumentaciju. On je dvije godine pošto je kupio, dvije i po godine on je srušio. Umjesto u tri godine da investira 15 miliona.

Navodim sve ove slučajeve iz razloga što Vi morate iz Ministarstva da brinete o tome, jer se događa, rezultati takve privatizacije, da je Opština Ulcinj, nadovezaću se na priču kolege Mililća, kao na Sjeveru. Ona je jedina primorska opština gdje je opao broj stanovnika od 2003. do 2011. godine po popisu. Najmanja prosječna plata na nivou države Crne Gore je bila, po podacima iz avgusta mjeseca i zbog ovih podataka, ovo što vam saopštavam moraju se pokrenuti oziljni razgovori da se ti investitori, po meni uozbilje. Da se suoče sa time da mogu izgubiti ono što su za male pare dobili, osim u slučaju hotela "Lida" jer oni su relativno realno platili cijenu, da svoju imovinu stave u funkciju veće nego u privatnoj firmi, stave u funkciju društvene dobiti, rast i zapošljavanja u određenom području. Zato ću nastaviti sa ovakvim pitanjima dok Vi ne date konkretan predlog šta uraditi u vezi privatizacionih ugovora. Dao sam Vam jedan prijedlog i već od prošle godine, ajmo zamoliti tog vlasnika HTP "Solane" nek i on da državi akcije kao što su je bio primjer u Plužinama, pa da vidimo da li država ili Opština Ulcinj, da li ona može da privređuje efikasnije nego što može taj vlasnik. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem kolegi Nimanbegu i, naravno, ministru Kavariću na učešću u današnjem zasjedanju i postavljanju poslaničkih pitanja i odgovora na poslanička pitanja.

Sada prelazimo na set pitanja koja su upućena Ministarstvu održivog razvoja i turizma, ali prije toga da pročitam obavještenje, da će u današnjem dijelu odgovora na postavljena poslanička pitanja Ministarstvo održivog razvoja i turizma, zbog službenog

odsustva ministra Gvozdrenovića, prisustvovati Zoran Tomić, sekretar Ministarstva, Sanja Lješević-Mitrić, pomoćnik ministra za upravljanje prostorom, Siniša Stanković pomoćnik ministra za komunalni razvoj i upravljanje otpadom i Željka Radak-Kukavičić, pomoćnik ministra za turističku strategiju, politiku i posebne oblike turizma. Pozdravljamo ih.

Procedura, kolega Damjanović.
Izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče Mustafiću.
Pozdravljam i prisutne pomoćnike ministra.

Interesuje me kakav je to službeni put spriječio resornog ministra da bude ovdje u Parlamentu, kada je bio tu prije svega dva-tri sata dok je trajao premijerski sat. Dakle, kad mu je njegov premijer ovdje bio i kada je trajao premijerski sat, bio je dužan da tu sjedi i da sluša svoga premijera. Sada kada poslanici ovog doma trebaju da postave neka bitna pitanja koja se tiču domena ne samo rada njegovog resora, nego i njega lično, njega odjedanput nema.

Ova sjednica, premijerski sat i poslanička pitanja najavljena je mislim mjesec dana unaprijed sekretare, je li tako? Prema tome, mislim da je u najmanju ruku bilo korektno da iako je iskrsao taj planirani put, je li tako, unaprijed da svoje obaveze ministar upodobi sa ovom sjednicom. Dakle, neprihvatljivo je da se kod ključnog kontrolnog mehanizma ovog Parlamenta kao što su poslanička pitanja, odnosno premijerski sat, ovdje ne pojavi ministar koji je bio prije svega dva sata ovdje. Mogu samo da kažem, kakav god da je bio njegov razlog, zna se kakvi razlozi mogu ne daj Bože da spriječe, kakav god bio taj razlog, ja ovdje hoću jasno i glasno da kažem pred građanima Crne Gore da je pobjegao sa ovog premijerskog sata. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem. Nadam se da će sastav koji je danas ovdje pružiti kompetentne odgovore na pitanja.

Želite odgovoriti proceduralno? Objašnjenje.

SINIŠA STANKOVIĆ:

Objašnjenje ako imam pravo, pošto nije pobjegao, nije bježao nikada odavde nego imao je službeni put na osnovu platforme koju je usvojila Vlada, i prije sat vremena otišao je iz Podgorice na taj službeni put.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Ok, to sam već pročitao, ovo je obavještenje.

Zamolio vas je kolega Džavid Šabović da on postavi prvo pitanje, ako se slažu ostale kolege.

Izvolite, kolega Šaboviću.

DŽAVID ŠABOVIĆ:

Kolega Srzentić kada je čuo što smo se kolega Adrović i ja dogovarali, kazao je ono što mi mislimo. Stvarno želim da uvažim sve te razloge koje ste Vi naveli, čak hoću da vjerujem da je tako, ali ne zbog sebe i činjenice da sam ja jedan od onih poslanika koji je postavio pitanje, nego zbog problema koji sam htio tim pitanjem da pokrenem. Uz svo

dužno poštovanje unaprijed, činjenica da se Vama izvinjavam što ste danas bar za mene, džabe dolazili, jer ja moje pitanje neću postaviti dok ministar se ne vrati, nije žar na pupak, nije voda na vatru.

Čekaću na njega da se on zdravo i živo vrati, pa ćemo mi razgovarati. Svaka čast, ja to znam, ali ja tražim da se zapamti da je poslanik ovdje, poslanik. Da mene bira narod, a ja ministra. A ne obratno. Znam ja da je mnogo bolje biti izvršna vlast, ali neću da prihvatim tu igru. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Dužan sam da pitam ostale poslanike koji imaju poslanička pitanja, da li žele da prihvate ovaj sastav ministarstva?

Kolega Adroviću, izvolite.

REŠID ADROVIĆ:

Uvaženi potpredsjedniče, zaista meni je žao uz svo uvažavanje ljudi koji su došli iz Ministarstva, i podržavam gospodina Damjanovića i Šabovića, i zaista moramo naći, inače pred kraj smo današnjeg rada ove Skupštine, i da sačekamo sutra ministra.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Kolega Milić imao je pitanje, takođe kolega Popović, kolega Gojković. Pošto je očigledno da je isti stav svih poslanika, mi ćemo vas, gospodo iz Ministarstva, obavijestiti o tome kada će biti ta poslanička pitanja, da li sutra nakon završetka poslaničkih pitanja. Ako se steknu uslovi, naravno, da ministar bude tu ili na neki drugi način, uglavnom imaćemo prilike da dobijete odgovor.

Ovim zaključujem današnji rad.

Nastavljamo sutra u 10 časova sa pitanjima koja su postavljena ministru unutrašnjih poslova Rašku Konjeviću. Zahvaljujem.

31.10.2013. u 10.20h

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Poštovane kolege, nastavljamo sa radom.

Podsjećam da smo na poslaničkim pitanjima i došli smo do poslaničkih pitanja koja su upućena ministru unutrašnjih poslova.

Ministar Konjević je tu. Ja ga pozdravljam.

Pozivam kolegu Obrada Gojkovića da postavi pitanje. Izvolite.

OBRAD GOJKOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Poštovane kolege, gospodine ministre,

Mislim da ćemo morati već ovako rano da razočaramo našeg premijera, povodom njegove sinoćne izjave da je na aferu "snimak" stavljena tačka.

Sama činjenica da ćemo mi preko poslaničkog pitanja danas raspravljati ponovo o aferi "snimak" govori da je propala njegova teza da je na to stavljena tačka. Znači, o ovome će se pričati dalje i u evropskim institucijama, svakako i opozicija ovdje, preko rezolucije i

preko raznih aktivnosti neće dopustiti, a nadam se ni sudski organi kao ni organi MUP-a, da se ta afera zataška.

Razlog ovake izjave premijera je svakako jačanje monolitnosti DPS-a da će partija da zaštiti svoje kadrove pred istragama i tako dalje. Međutim, koliko god bio uticaj premijera i kakva god da je demokratija u Crnoj Gori, činjenica da možemo poslaničkim pitanjima i na drugi način, drugim procedurama da pokrećemo ovakva pitanja, govori da u Crnoj Gori nije moguće, čak ni kada je tolika vlast u rukama jednog čovjeka, zataškavati stvari.

Ja sam vam slično poslaničko pitanje postavio 20. jula i ono se odnosi na aferu "snimak", što je potvrđeno i ovim nalazima tužilaštva i na strani 72 kupovina ličnih karata u Herceg Novom svrstava u okviru afere "snimak".

Moje poslaničko pitanje glasi:

Da li će Ministarstvo unutrašnjih poslova pokrenuti istragu posle izrečenih pravosnažnih presuda u kojima je svih 11 optuženih za kupovinu ličnih karata u Herceg Novom na lokalnim izborima 7.4.2012. godine proglašeno krivim i osuđeno na zakonske kazne?

U toku procesa optuženi su iznijeli tvrdnje da su to radili u korist Demokratske partije socijalista i da se provjera podobnosti ličnih karata i finansiranje ovog protivzakonitog djela vršilo u Nikšiću. Sud je njihove izjave ocijenio istinitim što se u presudi jasno kaže i na osnovu toga ih proglasio krivim.

Obaveza državnih organa, Ministarstva unutrašnjih poslova i tužilaštva je da povodom ove presude izvršiocima krivičnog djela otvori istragu i protiv Demokratske partije socijalista koju su optuženi naveli kao inspiratora.

S obzirom da se ovdje radi o krivičnom djelu gdje je povezano više lica i organizacija, a finansiranje je obezbijeđeno najvjerovatnije od strane organizovanog kriminala, od vitalnog je značaja za državu Crnu Goru da se pokrene istraga protiv počinilaca ovog teškog krivičnog djela.

Od Ministarstva unutrašnjih poslova tražim da, ukoliko se to pokaže potrebnim, obezbijedi status zaštićenog svjedoka ili svjedoka saradnika za kupovinu ličnih karata na lokalnim izborima u Herceg Novom održanim 7.4. 2012. godine.

Svakako da tužilaštvo obezbjeđuje status zaštićenog svjedoka i svjedoka saradnika, ali smatram da i MUP može da utiče na tužilaštvo i u saradnji sa tužilaštvom obezbijedi ovakav status svjedocima za teška krivična djela koja se, po meni, ovdje tiču organizovanog kriminala.

Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala vama.

Gospodine ministre, imate riječ.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče Skupštine, uvažene kolege,

Kao što ste rekli, poslaniče Gojkoviću, mi smo i na prošlim poslaničkim pitanjima odnosno premijerskom satu razgovarali na ovu temu i tada, moj je utisak, bili zadovoljni sa onim što je odgovorilo Ministarstvo unutrašnjih poslova, posebno u dijelu što nijeste do kraja raspolagali sa potrebnim nivoom informacija, posebno preciznih informacija koje se

tiču postupanja Ministarstva unutrašnjih poslova, odnosno Uprave policije Ministarstva unutrašnjih poslova.

Ja ću vam povodom dopune, ako mogu tako da tretiram ovo vaše današnje pitanje, samo da ukažem na sljedeće.

Dakle, Uprava policije Ministarstva unutrašnjih poslova, povodom kupovine ličnih karata na izborima u Herceg Novom održanim 7.4.2012. godine, preduzimajući mjere i radnje iz svoje nadležnosti podnijela je četiri krivične prijave protiv 11 lica zbog postojanja osnovane sumnje da su počinjena krivična djela povreda slobode i opredjeljenja pri glasanju. Kao što ste i rekli, za tih 11 lica je vođen sudski postupak i oni su pravosnažno osuđeni i proglašeni krivim.

Shodno konceptu Zakonika o krivičnom postupku istragom rukovodi tužilac i Upravi policije Ministarstva unutrašnjih poslova do sada nije dostavljen nijedan zahtjev nadležnog tužilaštva u cilju daljeg postupanja policijskih službenika u navedenom slučaju.

Što se vašeg drugog dijela pitanja tiče, želim da istaknem da Ministarstvo unutrašnjih poslova, kao što ste i vi u pojašnjenju sada rekli, ne obzbeđuje status zaštićenog svjedoka, već to čini komisija za primjenu programa zaštite svjedoka, na zahtjev Vrhovnog državnog tužioca, a komisiju shodno članu 6 Zakona o zaštiti svjedoka čine sudija Vrhovnog suda, zamjenik Vrhovnog državnog tužioca i rukovodilac jedinice za zaštitu svjedoka.

Samo želim još da dopunim da mislim da je kod ovakvih stvari vrlo važno da personalizujemo odgovornost i ta odgovornost je kroz postupanje nadležnih državnih organa, Uprave policije, Ministarstva unutrašnjih poslova, nadležnog tužilaštva i sad pravosnažnom odlukom suda krajnje personalizovana, tako da ne stoji, rekao bih, ovaj dio teze da bilo ko u određenom smislu može biti zaštićen. Kao što vidite, ljudi koji su počinili krivično djelo povreda slobode i opredjeljenja pri glasanju su pravosnažno osuđeni i proglašeni krivim. Da li su njihovi iskazi na sudu, da li će ih tužilac cijeliti u smislu produbljivanja nekog procesa, ne želim da ulazim u tu vrstu procjene jer nije u mojoj nadležnosti. Imate priliku pa o tome porazgovarajte sa predstavnicima Vrhovnog državnog tužilaštva, da li kroz rad u odborima ili rad u plenumu. Dakle, to nije naležnost Uprave policije i Ministarstva unutrašnjih poslova. Bez želje da na bilo koji način ovaj moj stav bude prejudiciran, nešto ću saopštiti što je više nego uobičajena univerzalna stvar u takvim stvarima. Kada nekoga optužite za neko krivično djelo i kada dođe na sud, prirodno je da će on se braniti na način koji bi mu omogućio da u tom sudskom postupku ne bude proglašen krivim, nego neko umjesto njega da bude, ali je zato važno da u sličnim stvarima imamo personalizaciju odgovornosti koja je upravo urađena u ovom slučaju kroz pravosnažne sudske presude.

Zahvaljujem.

Kao što vidite, teško da neko može nekoga zaštititi, univerzalno govorim, jer su ovi ljudi proglašeni krivim.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Kolega Gojković ima riječ. Izvolite.

OBRAD GOJKOVIĆ:

Hvala, ministre.

Ja sam bio zadovoljan vašim prošlim odgovorom. Međutim u međuvremenu se desio novi moment, taj organizator kupovine ličnih karata je postao dostupan pravdi i njegova je kazna je potvrđena. U svom pitanju sam naveo istragu protiv DPS-a, ali ni u kakvom slučaju to nije krivica jedne partije, nego tu krivicu treba individualizovati. Znači, ja se zalažem da se otkrije ko su ti ljudi koji su davali novac da se finansira kupovina ličnih karata i da se to organizuje. Na stranici 3 - svjedočenja ovih ljudi, presude koje je sud donio. Premijer kaže na aferu "snimak" je stavljena tačka, a pravosudni organi, sud je utvrdio da su iskazi ovih optuženih tačni i istiniti i na osnovu toga ih optužio. Šta oni kažu? Kažu na stranici 3 svoje izreke da su to radili u korist Demokratske partije socijalista.

Poštovani građani, želim da me čujete, ovo su mnogo važne činjenice. Pred sudom neko izjavljuje da je kupovao lične karte u korist Demokratske partije socijalista, on se kao izvršilac osuđuje na kaznu zatvora do šest mjeseci i niko ne pokreće dalje istragu odakle novac, da li je istina da je radio za Demokratsku partiju socijalista itd. Znači to su stvari koje su za mene elementarne i ne može da ostane na tome. Ja ću svakako probati i da regujem kod tužioca, da vidim zašto to nije urađeno. Zamislite sada da imamo nekoga ko diluje drogu na ulici, uhvati ga policija i on da izjavu da je dilovao drogue, da je to radio za račun lica NN. Osude ovoga dilera, a organizator nedostupan. Mislim da to nije način kako se radi i da to samo pokazuje koliko je problem pravosuđa u Crnoj Gori, da je nevjerovatno da neko ko je počinuo ovakva krivična djela svjedoči da ih je sam počinio i da je to radio za nečiji račun, a niko ne poziva organizatora koji je u tom svjedočenju naveden kao organizator da pristupi licu pravde i da bude procesuiran, ukoliko je to potrebno, naravno.

Nevjerovatno je takođe da su ta osuđena lica više puta osuđivana za krivična dijela. Gospodine ministre, oni su po tri,četiri puta osuđivani a nikad nijesu odležali kaznu na koju su osuđeni. Uslovne kazne na kojima su neki od njih bili, oni su tačno koristili - godinu dana uslovna kazna i isti dan kada mu istekne kazna on pravi novo krivično dijelo. To je jasan pokazatelj i svakako da ćemo mi naći načina.

Gospodine ministre, želim da vam kažem, zbog vaše operative isto. Afera "snimak" nije zaustavljena, u Herceg Novom se ovakve stvari rade dan-danas. Evo, sinoć sam postavio poslaničko pitanje gospodinu Gvozdenoviću, gdje nije odgovorio. Ovdje je rješenje koje je doneseno od strane Agencije za zaštitu životne sredine mjesec dana pred izbore prošle godine, i gospodin Gvozdenović nije bio tu sinoć da odgovori. U međuvremenu su oni ovo rješenje poništili. Zna li ko je potpisnik ovog rješenja - Daliborka Pejović. Gdje god obrnete u Herceg Novom na svaki korak Daliborka Pejović. Ja ne znam stvarno da li je moguće da je ova država, da je to pravosuđe toliko u krizi kada počinio krivičnih dela sami ukazuju ko su organizatori i da tužilaštvo ne pokreće istrage, iako se na sudskim procesima iznose dokazi i podaci ko su organizatori i kako je to rađeno. Ili treba da se pokrene postupak protiv Demokratske partije socijalista i dokaže njena krivica ili nevinost, pojedinaca iz Demokratske partije socijalista, ili su ovi ljudi davali lažne izjave pred sudom. Evo, ja nijesam pravnik, ali mislim da svako dijete u Crnoj Gori to zna, da treba da idu oni u zatvor zato što su dali lažne izjave, ili da treba neko iz Demokratske partije socijalista da odgovara za ovo što je uradio. Hvala, gospodine ministre.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Dobro, idemo dalje.

Koleginica Snežana Jonica sada ima riječ, nakon nje pitanje će postaviti kolega Izet Bralić.

Izvolite.

SNEŽANA JONICA:

Hvala, potpredsjedniče.

Dame i gospodo poslanici, poštovani građani, gospodine ministre,

Moje poslaničko pitanje glasi:

Da li smatrate da sve lokalne samouprave u Crnoj Gori sopstvene poslove vrše u skladu sa potrebama i interesima lokalnog stanovništva? Da li ste zadovoljni nivoom transparentnosti rada i kvalitetnom uslugu koje se pružaju građanima u lokalnim samoupravama? Kako komentarišete činjenicu da se u velikom broju lokalnih samouprava prije raspisivanja tendera zna ko će dobiti posao, a prije donošenja čak i kriterijuma za raspodjelu stanova ko će dobiti stan? Da li je Uprava policije u periodu od 03.decembra 2012. godine do dana postavljanja ovog pitanja vršila "operativne radnje" u cilju sprečavanja vršenja i otkivanja krivičnih djela i prekršaja u nekoj lokalnoj samoupravi u Crnoj Gori i u nekoj područnoj jedinici Uprave za nekretnine Crne Gore? Ukoliko jeste, o kojim lokalnim samoupravama i područnim jedinicama Uprave za nekretnine se radi i kakav je ishod?

Odgovor tražim i u pisanoj formi.

Ovom pitanju dodacu još jedno pitanje, a mislim da će ministar razumjeti razloge zbog kojih dodajem ovo pitanje i da će imati pripremljen odgovor.

Da li sve lokalne samouprave imaju sopstvenu internet stranicu i da li su i koje lokalne samouprave, saglasno obavezi iz člana 138 Zakona o lokalnoj samoupravi, objavljivale odluke o dodjeli poslova i usluga, zaključene ugovore sa pravnim i fizičkim licima kao i pojedinačne odluke i druge akte i ugovore zaključene u postupku raspolaganja imovinom opštine?

Razlog za postavljanje ovog drugog dijela pitanja je činjenica da je pitanje slične sadržine dostavljeno ministru prije petnaestak dana tako da pretpostavljam da u ovom momentu ima već detalje koje treba da sadrži i ovaj odgovor, a konkretno tiče se i onoga što sadrži poslaničko pitanje, a to je priča o transparentnosti rada lokalnih samouprava i radi se o normi koja je u Zakonu o lokalnoj samoupravi unijeta upravo na predlog gospodina Konjevića, kada je bio poslanik, sa namjerom da u konačnom građani zaista znaju šta se događa u lokalnim samoupravama. Moram da naglasim da je razlog za postavljanje ovog mog pitanja činjenica da mi se čini da je građanima dosta više onih visokih tema kojima se češće bavimo ovdje, da postoji potreba da konačno progovorimo o onima stvarima koje im se događaju svaki dan. Postoji potreba da progovorimo o životnim problemima i situacijama sa kojima se suočavaju svakog dana kada u lokalnim samoupravama ili u okviru javne uprave, dakle u drugim državnim organima a ja sam ovdje potencirala katastar, pokušavaju da riješe neke svoje probleme. Iz tih razloga naglasiću dvije oblasti o kojima je i ministar govorio ovih dana i nadam se da će upravo u tom kontekstu imati nešto novo da nam kaže. Riječ je o oblasti koja se tiče planiranja i uređenja prostora i činjenici da je česta pojava da oni koji su čekali zakonsku proceduru da bude donijet urbanistički plan na prostoru na kojem se nalazi njihova imovina, dočekali su da se na njihovoj imovini ucrtta zelena površina ili put zbog toga što su svi oko njih uradili drugačije, odnosno bespravno sagradili. Da li je to dobra poruka koja se šalje kad god se uradi neki urbanistički plan, sa određenim obrađivačima koji se unaprijed znaju i prije nego što se raspiše tender za obrađivače raspiše, uradi, id a li je to dobra poruka.

Još jedno, i završavam, priča o katastru, nimalo slučajno. Ponoviću razloge, između ostalog ona više puta ponavljana teza jednog mog prijatelja, da svako jutro ide u katastar, a

kad su ga pitali zašto - da provjeri je li onaj stan još uvijek na njegovo ime. Dakle, to je ono što kruži u našem okruženju, među građanima, kao osjećaj usluge koju dobijaju kako u državnim organima tako i u lokalnoj samoupravi. Interesuje me šta vi mislite o tome?

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ministar Konjević ima riječ. Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Imajući u vidu da je koleginica Jonica vrlo revnosna u poštovanju Poslovnika, ne znam da li da odgovorim na jedno ili na pet pitanja, pošto mi je svih pet postavljeno. Imam svega pet minuta da odgovorim. Naravno, iskoristiću priliku, pošto je moja i njena komunikacija kad nema kamera potpuno drugačija u odnosu kad se upale kamere, jer ona kad se upale kamere ponaša se potpuno drugačije. Ja sam to koleginici Jonici više puta rekao, da ću na svaku...(Upadica). Ne znam, što se mene tiče ne moramo. Više puta sam joj to saopštio u privatnoj komunikaciji, građanskoj, koju imamo, više nego korektnoj, i telefonskim putem, i sms porukama. Kada god gospođa Jonica pokaže molbu da se nešto u Ministarstvu unutrašnjih poslova, a za njen interes, interes politički, njen interes, ubrza procedura i tako dalje, uvijek smo izlazili u susret. Ne zbog koleginice Jonice, nego zbog činjenice što Ministarstvo unutrašnjih poslova zaista cijeni da je problem dodatno veći ukoliko neko od poslanika iz crnogorskog parlamenta za njega iskaže interesovanje. To je kad nema kamera. Kad ima kamera onda gospođa Jonica koristi priliku kada ministar unutrašnjih poslova ili bilo koji drugi ministar ne može da se javi, da pokuša da saopšti stvari koje nijesu istinite.

Dakle, koleginica Jonica je juče, kako to Poslovnik nalaže, pet minuta prije posljednjeg roka dobila odgovor, imamo dostavnicu, na poslaničko pitanje. To što je gospođa Jonica mislila da mi ne znamo šta je politika, nego da samo ona zna šta je politika, tu se gospođa Jonica prevarila. Dakle, gospođa Jonica je željela da dobije ekskluzivno odgovor od Ministarstva unutrašnjih poslova pa da ga ona distribuira medijima i pavi određenu vrstu afera, što naravno mi nismo željeli. Mi smo to dostavili ne samo nevladinim organizacijama, to je dostavljeno organizaciji, mislim da se zove Građanska alijansa ili Alternativa, to je dostavljeno dnevnom listu "Vijesti" na bazi Zakona o slobodnom pristupu informacijama. Kad smo kod toga, vrlo precizno i otvoreno vam kažem, radnih mjesta gdje sam radio i šta sam radio nemam nijednog razologa da se stidim, bilo to "Vijesti", bilo to Skupština, niti sam tokom tih radnih mjesta gdje sam radio bio predmet interesovanja bilo kojeg državnog organa i tako će biti nastavljeno u mom radu dok budem bio u fizičkoj snazi da to radim. To je moj princip i ja bih volio da taj princip ima svako. Kad me neko bude prozivao za neke stvari koje nemaju apsolutno veze sa nečim, onda budite spremni da ja vrlo korektno, vrlo otvoreno neke stvari odgovorim pa možda i pokažem poneki papir koji nije nikakva tajna, nego potpuno javna dokumentacija u tom segmentu, jer ne želim da bilo ko sa mojim imenom denuncira na bilo koji način.

Odgovoriću vam na ovih pet pitanja vrlo kratko.

Da li smatrate da sve lokalne samouprave u Crnoj Gori sopstvene poslove vrše u skladu sa potrebama i interesima lokalnog stanovništva?

Ne. Zato što mislim da svaka lokalna samouprava u 21, odnosno sada već i u 22 opštine, može taj posao da radi bolje. Može da pruža usluge građanima bolje, na kvalitetniji način i da zadovoljstvo građana bude bolje. Ali kada imamo događaje gdje građani mogu da utiču na stvari, a to su obično lokalni izbori, njihovo je pravo da ocijene vršenje vlasti u svakoj lokalnoj samoupravi.

Da li ste zadovoljni nivoom transparentnosti rada i kvalitetom usluga koje se pružaju građanima u lokalnim samoupravama?

Takođe nijesam. To je proces koji se poboljšava. Mi smo ga, kao što ste rekli, u prošlom sazivu Parlamenta kroz inicijativu ne samo moju, rekao bih, nego čini mi se da smo zajedno sa vama i kolegom Gošovićem i sa još nekim kolegama iz Demokratske partije socijalista zajednički formulisali normu koja bi trebala da obezbijedi povećanje transparentnosti, postojanje internet prezentacije i vi ćete dobiti u roku odgovor na vaše pitanje. Upravo je ta stvar već nekoliko puta provjeravana.

Kako komentarišete činjenicu da se u velikom broju lokalnih samouprava prije raspisivanja tendera zna ko će dobiti posao, a prije donošenja kriterijuma za raspodjelu stanova ko će dobiti stan?

Molio bih vas da o ovome što ste mi postavili pitanje, pošto imam utisak da vi znate, da mi to saopštite u pisanoj formi i ja ću automatski to da prosljedim direktoru policije...tužiocu da se tim stvarima pozabavi. Dakle, pomozimo u tom segmetnu, ja nemam tu informaciju koju vi imate.

Da li je Uprava policije u periodu od 03.12.2012. godine do dana postavljanja ovog pitanja vršila operativne radnje u cilju sprečavanja vršenja i otkrivanja krivičnih djela i prekršaja u nekoj lokalnoj samoupravi u Crnoj Gori i nekoj područnoj jedinici Uprave za nekretnine Crne Gore? Ukoliko jeste, o kojim lokalnim samoupravama i područnim jedinicama Uprave za nekretnine se radi i kakav je ishod?

Kao što znate, vi ste pravnik, javnim saopštavanjem operativnih mjera i radnji koje policija sprovodi ja bih prouzrokovao negativne posljedice na dalji tok istražnih radnji. Niti na to imam pravo kao ministar unutrašnjih poslova, niti je to u mom segmentu, operativni rad Uprave policije, pa se u njega ne miješam. Informisan sam samo u onoj mjeri u kojoj je to potrebno. Reći ću vam da je to rađeno u lokalnim samoupravama Budva, Nikšić, Podgorica, Bijelo Polje i Bar, u dijelu nadležnosti osnovnih tužilaca, u dijelu nadležnosti specijalnog tužioca Plav i po osnovu rada lokalne samouprave i područne jedinice Herceg Novi, po dva osnova, i Podgorica.

Na vaše peto, dodatno pitanje oko odgovora na dopis koji ste nedavno poslali, u pisanoj formi ćete biti vrlo precizno informisani. Naravno, ja vam i dalje stojim na raspolaganju kada god bude nešto trebalo privatno ili za vaš politički klub, da vam pomognem i ubrzam proceduru.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite, proceduralno, da čujemo gdje je povrijeđena procedura.

SRĐAN MILIĆ:

Povrijeđena je procedura zato što je ministar, vjerovatno razočaran nečim što je bilo juče, sebi dozvolio da kao državni službenik, po meni, prijeti. Odnosno da kaže, što je još teže, ministar je unutrašnjih poslova, ako bude ko o meni nešto pričao, ja ću pokazati papir. Dakle, vaš je posao da pokažete papir, a ne ako neko bude o vama nešto pričao. Ako je to

model kako ministar unutrašnjih poslova vodi politiku u svom resoru, onda znači da svi moramo da malo začujemo ako nešto što je uradio ministar unutrašnjih poslova nije u skladu sa zakonom.

Mislim da bi trebalo da se možda i afirmiše da je ovaj parlament i zahvaljujući i radnoj grupi za izgradnju izbornog povjerenja ušao u rješavanje jednog problema koji je opterećivao Ministarstvo unutrašnjih poslova duži vremenski period, da smo zajedno počeli da rješavamo te probleme. To što se tiče komunikacije telefonom, sms-om i preko facebook-a mene lično ne interesuje. Trebalo bi da svi zajedno, svih 81, uradimo sve da onamo gdje nije dostupna pravda, direktnim razgovorom, ali u skladu sa zakonom, obezbijujemo da ti ljudi budu zaštićeni. Prepoznao sam iz vaših riječi da ćete vi nastaviti i dalje da odgovarate gdje možete. Ali, ovo mi je zasmetalo, zato što smatram da nije to red. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Proceduralna intervencija u svakom slučaju nije bila, bio je komentar u jednom dijelu koji se odnosio na rečenicu, dvije ili tri koje je ministar Konjević iznio u svom odgovoru na pitanje kolegice Jonice. Mi nemamo praksu, kada su poslanička pitanja, za komentare i za replike, tako da bih vas molio da se ubuduće uzdržavamo od komentarisanja odgovora, postavljenih pitanja i tako dalje, nego da pređemo samo na ono što je suština stvari. Dakle, takvu praksu nemamo i ako je budemo uvodili, onda poslanička pitanja mogu da se pretvore u nešto što, u svakom slučaju, nije njihov smisao i njihov cilj.

Ako je, nijesam do kraja slušao, kolega, odnosno ministar Konjević istakao ovu rečenicu o kojoj vi govorite i ako je shvaćena kao prijetnja, pozivam vas da u jednom minutu pojasnite taj stav i da onda damo riječ kolegici Jonici. Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Gospodin Milić iz naše saradnje koju imamo u proteklih dva mjeseca zna da nije moj manir, ni lični ni profesionalni, da prijetim. Razumijem ga da je on sada pokušao kao predsjednik partije, što je normalno, da interveniše u jednom segmentu.

Samo radi pojašnjenja, vrlo sam precizno rekao, ništa do sada gdje god radio nijesam uradio suprotno zakonima i suprotno propisima, i to je moj lični i profesionalni manir. Neću nikome dozvoliti, to je moje lično pravo, nadam se i vi biste isto na takav način postupali, zaštitili sopstveni dignitet kada neko pokušava da vam denuncira određene stvari, a pri tome kritikujući moj prethodni rad. Samo sam rekao da ću, ako se takvi stvari nastave, ali se to radi samo kad su kamere upaljene, znate. Kada nema upaljenih kamera, onda je to - daj završi mi ovo, daj završi mi ono. Zašto ovo građani da ne čuju?

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Nemojte da ulazimo u dalju priču.

Riječ ima kolegica Jonica. Izvolite.

SNEŽANA JONICA:

Konačno je vrijeme da i ja pojasnim. Prvo moram da kažem da odgovore ministra Konjevića, kada mu ja postavim poslanička pitanja, karakterišu par stvari. Prvo, nemoć jer svaki odgovor počinje sa onim ja u ovom pitanju imam pet pitanja, ja jednostavno ne mogu

da stignem da odgovorim, fali vremena, fali prostora itd. Razumijem, postavljam teška pitanja.

Drugo, svaki put postoji potreba da se naglasi ta privatna komunikacija. Moja privatna komunikacija sa vama započinje - uvaženi gospodine Konjeviću, obraćam vam se zahtjevom kojim mi se obratio taj i taj građanin, iz razloga što mu je prekršeno to i to pravo. Time ne pomažete meni kao što ste pokušali da kažete. Pomažem ja vama da budete bolji ministar, pomažem ja vama da znate šta se događa u vašem resoru, pomažem ja vama da vidite kako se vrše oni poslovi koje treba da obavljaju vaši službenici.

Ono što je, takođe, vaš problem je potreba da kažete da ste i vi dovoljno politički edukovani, pa da nijesam samo ja političar kada vam postavim neko pitanje koje može biti ekskluziva, da ćete vi naći načina da odgovorite. Prvo, mislim da nam tom mjestu treba da bude državni službenik koji obavlja svoje poslove u interesu građana, koji rješava probleme sa kojima su se građani suočavali u vašem resoru, a zadnje političar. To što ste sami rekli da vam je ekskluziva bitnija od svega toga je vaš problem. Meni ekskluziva nije bitnija, jer vi odlično znate da su mi sva ministarstva dostavila mišljenja koja ste mi vi juče dostavili i da se nije radilo o nečemu što nijesam mogla dati medijima, prije nego što ste vi dostavili, da sam htjela. Cilj je bio da zbog radne grupe o kojoj vi govorite imamo podatke kako se to radilo, kako bismo tu normu izmijenili i onemogućili da se više krši zakon u toj oblasti.

Ovim završavam i naglašavam, žao mi je što ste pitanje koje sam koncipirala na način da se i vi i ja zabrinemo za probleme građana, za ono što im se događa svakog dana, što u državnim organima, što u lokalnim samoupravama prebacite na lični teren i da se bavite nečim što mogu nazvati krajnje sujetnim pristupom priče. Smatram da je trebalo da u toj, koju volite da pominjete, privatnoj komunikaciji kažete da vam je, po vašem mišljenju, bilo nekorektno to što kažete da sam neistinito rekla. Nije neistinito jer je Premijerski sat zakazan za 12:00 h, a u 12:29 h je stiglo poslaničko pitanje i to nakon toga što sam ujutro u 10:00 h pitala u arhivi je li moguće da ministar Konjević nije dostavio pitanje, jer je juče dostavio svima. Toliko o tome kako vi kvalifikujete istinitosti i neistinitosti.

Da završim. Moj cilj je bio da naglasim da je administracija živi od novca građana i da postoji da vi rješavala njihove probleme, da je usluga pravo građanina, a ne pitanje dobre volje opštinskog službenika, da šalter ne smije biti poniženje i prepreka za građane nego mjesto gdje će oni dobiti rješenje za svoje probleme, da službenici moraju biti predusretljivi prema građanima. Želim da naglasim da je najčešći odgovor koji naši građani dobijaju što u lokalnim samoupravama, što u državnim organima od službenika kojima se obraćaju za rješavanje svojih problema - nemam vremena, dođite sutra. Meni je žao što vas baš ovo ne interesuje, gospodine Konjeviću, što u službama nad kojima vi treba da vršite nadzor službenici našim građanima odgovaraju da nemaju vremena, da dođu sutra ili da to nije u njihovoj nadležnosti. Jer, vaša je briga ne da mi kažete da nijeste zadovoljni nego da mi kažete šta ćete vi uraditi da i vi i ja budemo zadovoljni uslugom koju građani dobijaju u lokalnim samoupravama. Ovdje smo da obezbijedimo da lokalna samouprava bude servis građanima.

Ono što jedino mogu da kažem na kraju priče, u ova tri grada u kojima se sprovode lokalni izbori, kao i u ovim gradovima u kojima već vršimo lokalnu vlast, pokazujemo kako se građaninu pruža usluga na pravi način. Žao mi je što nijeste koristili dobra iskustva iz opština u kojima SNP vrši vlast i pokušali kao ministar da se malo više bavite lokalnom samoupravom kojom ste se bavi kada ste bili predsjednik Skupštine Glavnog grada, a da ne budete samo ministar policije. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Pozivam vas da nastavite ovu urednu i korektnu komunikaciju. Dobili smo i precizan podatak, da je odgovor stigao u 12:29 h. Kolega Konjeviću, možemo li nastaviti? Možemo. Zahvaljujem.

Kolega Izet Bralić ima riječ. Izvolite.

IZET BRALIĆ:

Uvaženi potpredsjedniče Šturanoviću, uvaženi ministre Konjeviću, uvažena ministricice Pejanović - Đurišić, uvažene koleginice i kolege, poštovani građani,

Prebaciću na 37, tako da prilagodite vaše čulne organe.

U skladu sa Poslovníkom Skupštine Crne Gore, postaviću gospodinu ministru Konjeviću dva pitanja.

Prvo pitanje: Skupština Crne Gore usvojila je izmjene i dopune Zakona o unutrašnjim poslovima, kojima se predviđa da policijski službenici prijavljuju imovinu. Da li MUP donio podzakonska akta kojima se detaljnije reguliše ovo pitanje i na koji način ste obezbijedili primjenu propisa kako oni ne bi ostali mrtvo slovo na papiru?

Obrazloženje: Da bi Crna Gora imala profesionalnu evropsku policiju, mora biti sigurna da u njoj nema policajaca koji su prešli na drugu stranu zakona. Prije svega, neophodno je obezbijediti da korupcija bude pojava protiv koje će se svi boriti i koja neće biti u njenim redovima. U javnosti se godinama spekulisalo o tome da su pojedini policijski službenici stekli ogromno bogatstvo na neregularan način, jer ga od skromne policijske plate nijesu mogli izgraditi. Jedan od dobrih preventivnih mehanizama za borbu protiv korupcije jeste provjera imovine, pa i službenika policije. S obzirom na to da nijesu javni funkcioneri nije bilo zakonskog osnova da svoju imovinu policijski službenici prijavljuju Komisiji za sprječavanje sukoba interesa. Zbog toga je na inicijativu Socijaldemokratske partije Skupština Crne Gore usvojila izmjene i dopune Zakona o unutrašnjim poslovima kojima se predviđa da policijski službenici prijavljuju svoju imovinu.

Ministre Konjeviću, da li je Ministarstvo unutrašnjih poslova donijelo podzakonska akta kojima se detaljnije reguliše ovo pitanje i na koji način ste obezbijedili primjenu propisa kako oni ne bi ostali mrtvo slovo na papiru, što se često dešava poslije donošenja zakona u ovoj Skupštini? Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala vam.

Ministre Konjeviću, imate riječ. Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Uvaženi poslanice Braliću, Ministarstvo unutrašnjih poslova donijelo je, u skladu sa članom 103 Zakona o dopunama Zakona o unutrašnjim poslovima, Pravilnik o imovinskom kartonu policijskih službenika objavljenih u "Službenom listu" br. 47/13, koji je objavljen 8. oktobra 2013, a stupio na snagu 16. oktobra 2013. godine.

Članom 5 navedenog Pravilnika propisana su zvanja policijskih službenika za koja se vodi evidencija imovine, i to: samostalni policijski inspektor, viši policijski inspektor, viši policijski inspektor prve klase i glavni policijski inspektor. Naime, policijski službenici u navedenim zvanjima imaju obavezu dostavljanja imovinskog kartona organizacionoj jedinici

Ministarstva unutrašnjih poslova nadležnoj za poslove nadzora nad zakonitošću i cjelishodnošću rada Uprave policije, Direktoratu za bezbjednosno-zaštitne poslove i nadzor, jednom godišnje a najkasnije do 15. novembra tekuće godine. Dakle, obaveza policijskih službenika je da do 15. novembra 2013. godine dostave imovinske kartone za tekuću godinu.

Takođe, u slučajevima promjene podataka iz imovinskog kartona koji se odnose na uvećanje imovine preko tri hiljade eura i promjene zvanja i radnog mjesta kao i u slučaju zasnivanja radnog odnosa, odnosno raspoređivanja u neko od zvanja za koje je propisana obaveza dostavljanja imovinskog kartona, imovinski karton dostavlja se u roku od 30 dana od dana nastanka promjene zasnivanja radnog odnosa, odnosno raspoređivanja.

Takođe, Ministarstvo unutrašnjih poslova donijelo je i Kodeks policijske etike objavljen "Službenom listu" br. 46/13 od 02. oktobra 2013. godine. Članom 11 navedenog akta propisano je da su policijski službenici za koje se vodi evidencija imovine dužni da podnesu imovinski karton i u njemu navedu tačne podatke, a shodno članu 106 stav 1 tačka 4 Zakona o unutrašnjim poslovima ponašanje u službi i van službe suprotno kodeksu policijske etike je teža povreda službene dužnosti, pa će na ovaj način biti obezbijedena svrsishodnija primjena Pravilnika o imovinskom kartonu policijskih službenika.

U vezi sa navedenim ističemo i to da je Ministarstvo unutrašnjih poslova donijelo i uputstvo o načinu dostavljanja imovinskog kartona policijskih službenika i načinu vođenja evidencije imovine policijskih službenika, koje je stupilo na snagu danom potpisivanja od strane ministra unutrašnjih poslova, odnosno 25. oktobra 2013. Godine, koje je kao i obrazac imovinskog kartona policijskih službenika dostupno na sajtu Ministarstva unutrašnjih poslova.

Naravno, Pravilnikom je propisana i obaveza unutrašnje kontrole da primjenjuje Pravilnik o kojem sam upravo govorio. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala vama.

Izvolite, kolega.

IZET BRALIĆ:

Zahvaljujem.

Ministre Konjeviću, mislim da je odgovor na ovo pitanje veoma bitan, ne samo zbog onih policajaca koji su se eventualno našli na drugoj strani zakona, već zbog velikog broja časnih i poštenih službenika Uprave policije koji godinama rade časno i pošteno svoj posao, a možda nepravilno nose teret medijske harange koja se pravila zadnjih godina na račun svih. Generalno na taj način se stvorila jedna predrasuda o tom društvenom sloju i zbog toga je jako bitno da je Ministarstvo unutrašnjih poslova donijelo podzakonske akte, tako da će i onim ljudima koji časno i pošteno rade taj posao godinama biti olakšano, i neke predrasude o kojima ću u drugom svom pitanju govoriti više. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Molim vas, postavite odmah drugo pitanje.

IZET BRALIĆ:

Moje drugo pitanje je u skladu sa Poslovníkom.

Od strane većeg broja autoprevoznika iz Rožaja sam upoznat da na putevima širom Crne Gore uzima maha praksa neprimjerenog kažnjavanja od strane saobraćajne policije. Ta pojava je postojala i ranije, ali je ona značajno dobila na dimenzijama od uvođenja registarskih tablica koje nose oznaku grada iz kojeg dolaze autoprevoznici. Naročito je ta pojava izražena na putevima Berana i Nikšića, prema njihovim riječima.

Šta će Ministarstvo preduzeti ukoliko se statističkim pregledom utvrdi da su ovi navodi tačni? Molim vas da odgovor dobijem u pisanoj formi.

Obrazloženje: Uvaženi ministre Konjeviću, povod za ovo poslaničko pitanje jeste razgovor koji sam obavio sa autoprevoznicima na njihov zahtjev. Međutim, motiv za ovako koncipirano pitanje je želja da pokrenem nešto što je po mom sudu neophodno u našem društvu u cjelini. Pronaći pravi ugao za otvaranje ove teme je teže nego što sam u startu mislio. Ogroman je rizik da ne uspijem u tome, da budem pogrešno shvaćen.

Crna Gora je svakim danom zrelije društvo, te smatram da nije preuranjeno govoriti i o nekim predrasudama koje su teret na evropskom putu. Na startu želim da se ogradim kada govorim o selektivnom kažnjavanju na putevima naše države. Ne mislim na vozače bijesnih automobila sa zatamnjenim staklima, onima koji pretiču na punoj liniji u alkoholisanom stanju i koji ne propuštaju pješake. Prije svega mislim i govorim o onim autoprevoznicima teretnih automobila koji rade, žive i hrane porodice od svoga rada. Prema njihovim navodima, od kada su postavljene tablice s oznakama grada, kazne su neprimjereno češće, kontrole veoma često i bez prekršaja. Kazne se pišu za milimetar tanjih guma, za neposjedovanje atesta za protivpožarni aparat, i često se pišu na firme, što su basnoslovni iznosi i često postaju biznis barijera za rad i funkcionisanje tih ljudi, što trpe i njihove porodice.

Takođe, želim da ukažem da se ne radi niti o nacionalnom, niti o vjerskom kažnjavanju. Naprotiv, iste probleme ističu "Bulatović" iz Bijele crkve, "Halač" iz Halača, "Balota" iz Baća, a zajedničko im je samo daimaju tablice RO. I zajednička je rečenica koju često čuju od policajaca : "Ajde, ajde, vi Rožajci ste puni ko brod, znamo šta vi radite". Predrasuda je razlog selektivnog zaustavljanja, pa nakon toga i kažnjavanja. Razlozi za to su ili dnevne norme koje patrole imaju, ako ih imaju, i drugo, predrasude koje kao društvo nosimo u cjelini pa i saobraćajci koji su dio ovog društva. Ako postoje norme onda se one lakše ispune sa onima koji su dalji, a ako još naleti neko prema kome se već ima predrasuda, onda je posao završen.

Predrasuda o kojoj želim da govorim kao o uopštenoj pojavi je prisutna svuda u svijetu, pa i kod nas. To je unaprijed donesen stav, uglavnom negativan, prema pojedincima, grupama, rasama ili pripadnicima određenih teritorijalnih cjelina. Predrasude se uče u školama, od roditelja, uglavnom od lica koja imaju autoritet i one se snažno ukorijene i veoma teško se mijenjaju. Iz predrasuda proističe nepravedno ponašanje prema pojedincu ili grupi prema kojoj su stvorene i nerijetko to prelazi u netrpeljivost. U socijalnoj medicini se proučavaju predrasude o vrsti, o homo sapiensu.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Privodite kraju, molim vas. Imate još tri minuta posle, tako da ćete moći da kažete.

IZET BRALIĆ:

Danas sam pomenuo regionlnu predrasudu kao mogući uzrok selektivnog zaustavljanja prevoznika sa oznakom RO. Da odmah kažem, nijesam siguran da oni iz Herceg Novog nemaju iste probleme kada se nađu na suprotnom kraju naše države. Ovaj

vid diskriminatornog ponašanja uključuje i negativno mišljenje o drugima, obavezno pozitivno mišljenje o sebi, a kao finale - spremnost na progon i kažnjavanje drugog.

Bliža istorija je puna užasnih događaja proisteklih iz bezazlenih predrasuda, počev od onih šaljivih, o plavušama, lijenim Crnogorcima, Bosancima, škrtim Vranjancima, bogatim Rožajcima, pijanim Nikšićanima i o primorcima kao gulikožama. Uviriježena i ne bezazlena predrasuda i veoma opasna jeste da su svi Beranci četnici, da su svi Rožajci Turci. Sjećam se jedne rečenice koja je najviše doprinijela brisanju predrasuda na ovim prostorima, a izgovorio je uvaženi doktor Radunović, sada ministar zdravlja, koji je kada je Beranama prijetio građanski rat, izgovorio jednu rečenicu koju ću citirati: "Ovdje već 100 godina nema Turaka, a mi i dalje vodimo borbu sa Turcima". Ja mu zahvaljujem na tome, i to je doprinos brisanju predrasuda na ovim prostorima.

Ja sam sa doktorom Sašom Raičevićem ...

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Molim vas, imamo značajno prekoračenje. Privodite kraju da bismo mogli da pratimo raspored koji ste dobili.

Izvolite, ministre Konjeviću.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Uvaženi kolega Braliću, u nešto ću da vas uvjerim, ne ulazeći u taj segment predrasuda o kojima vi govorite i koji ste pokušali na određen način da pojasnite, sa sigurnošću mogu reći da prema svim informacijama statističkim kojim ja raspolazem, a to nam mora poslužiti kao osnova za zaključivanje, ovo što vam je prenijeto kao informacija nije tačno.

Posebno sam iznenađen, jer na sličnu inicijativu kod vašeg prethodnog poslaničkog pitanja oko prohodnosti graničnih prelaza u opštini Rožaje i mogućnosti da robe prelaze preko određenog graničnog prelaza upravo na inicijativu tih prevoznika da bi se smanjili njihovi troškovi, mi smo u Ministarstvu promptno reagovali i obezbijedili da imamo tu vrstu robnog prometa preko graničnog prelaza prema Srbiji.

Zaista mislim da treba temeljnije oslušnuti, sagledati i pogledati neku vrstu nezadovoljstva koja može da se javi, je li tako? Kontrola mora biti, odredbe zakona moraju biti poštovane. Mi ćemo krajem godine za Vladu pripremiti informaciju o sprovođenju novog zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima. Pretpostavljam da iz svega onoga što smo čuli kao primjedbe tokom ovih, čini mi se, sedam ili osam mjeseci njegove primjene i još dva mjeseca primjene do kraja godine, da ćemo ići najvjerovatnije, jer analiza se privodi kraju, u izmjene i dopune Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima. Rekao bih iz prevashodno dva suštinska razloga. Jedan je da nađemo jednu vrstu mjere između onoga što je platežna moć stanovništva, a što su kazne koje su propisane tim zakonom. Da one svakako budu stroge, ali da nađemo jednu dobru mjeru. Nije cilj, ako se ta kazna realno ne može naplatiti, da ulazimo u drugu vrstu problema, prinudne naplate koja zahtijeva određenu proceduru, a takođe Ministarstvo ne daje dovoljnu vrstu instrumenata ili je zaista neke od tih stvari teško sprovesti u praksi, upravo ćemo o tome razgovarati ovdje. I neke druge odredbe, koje ljudi u Ministarstvu precizno analiziraju, analiziraće do kraja godine, po onom su običaju da u nekim stvarima želimo biti veći katolici od pape. Dakle, da imamo neke odredbe koje nemate gotovo ni u jednoj zemlji regiona ili zemljama Evropske unije,

tako striktno i tako strogo. Upravo čuvajući ključnu stvar koja nam je važna, dakle da obezbijedimo bolje poštovanje propisa u toj vrlo važnoj oblasti, da nađemo jednu vrstu bolje mjere prema građanima u tom segmentu.

Uvažena profesorica Pejanović mi je dala jednu dobru ideju. Dakle, njeni studenti na Elektrotehničkom fakultetu, vjerovatno ste to primijetili, uradili su jedan portal "Budi odgovoran", mislim da se tako zove, koji pomaže Poreskoj upravi, Ministarstvu finansija u suzbijanju sive ekonomije. Nadam se da ćemo ja i ona, odnosno da će mi ona više pomoći da obezbijedimo sredstva preko određenih međunarodnih organizacija, da uradimo jedan sličan portal u dijelu praćenja rada Ministarstva unutrašnjih poslova, odnosno Uprave policije, posebno u dijelu rada saobraćajne policije. Mogu reći u tom segmentu da je kvalitet rada sigurno poboljšan u odnosu na prethodne godine, da on daje rezultate.

Sad ću vam konkretno odgovoriti u dijelu direktnog i specificiranog pitanja vezano za Rožaje. Dakle, saobraćajna policija preduzima pojačane aktivnosti na evidentiranju saobraćajnih prekršaja u cilu poboljšanja stanja bezbjednosti saobraćaja. Ove mjere obuhvataju kako preventivne mjere koje se vrše prema učesnicima u saobraćaju, tako i sankcionisanje svih protivpravnih ponašanja predviđenih kako Zakonom o bezbjednosti saobraćaja, tako i ostalim propisima iz ove oblasti. S tim u vezi može se konstatovati da je ukupan broj izdatih naloga za plaćanje novčane kazne i prekršajnih prijava u stalnom porastu. Prema mišljenju Odsjeka za bezbjednost u drumskom saobraćaju Uprave policije Ministarstva unutrašnjih poslova, upravo u oblasti prevoza u drumskom saobraćaju egzistira veliki broj neevidentiranih prekršaja i to kako onih predviđenih Zakonom o bezbjednosti saobraćaja na putevima, tako i prekršaja predviđenih Zakonom o radnom vremenu, pauzama u toku radnog vremena, mobilnih radnika i uređaja za evidentiranje u drumskom prevozu i uvođenja sistema digitalnih tahografa u Crnoj Gori, te su tim povodom u narednom...(Prekid) inspekcije za drumski saobraćaj. Upravo ovih dana u Ministarstvu unutrašnjih poslova obezbjeđujemo čitače digitalnih tahografa...(Prekid) autoprevoznika, ako mogu tako da kažem, odnosno učesnika u saobraćaju koji se bave tom vrstom djelatnosti, jer nam je to vrlo važno.

U cilju odgovora na poslaničko pitanje, izvršena je provjera kroz evidencije podnesenih prekršajnih naloga protiv pravnih lica u stanicama policije Nikšić i Berane, jer vi navodite u vašem pitanju, iz razloga što se ovdje radi o prekršajima sa najvećim rasponom kazni. Navedenom provjerom smo utvrdili da od 52 prekršajne prijave, koliko je na teritoriji Nikšića podneseno u periodu posljednja četiri mjeseca, nije bilo prekršajnih prijava protiv pravnih i odgovornih lica sa područja opštine Rožaje. Od strane službenika stanice policije Berane za posljednja četiri mjeseca izdato je 68 prekršajnih prijava protiv pravnih lica, od čega je osam izdato protiv pravnih lica sa teritorije opštine Rožaje. Na osnovu iznesenih podataka dolazi se do zaključka da primjedbe rožajskih prevoznika o postojanju nekog vida diskriminacije nemaju činjenično utemeljenje, što je naročito evidentirano za područje opštine Nikšić, iz razloga što na ovom području nije bilo sankcionisanih prevoznika iz Rožaja. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:
Zahvaljujem ministru Konjeviću.
Kolega Bralić ima riječ. Izvolite.

IZET BRALIĆ:

Predlažem da ipak dam i sam doprinos otvaranju pitanja predrasuda u Crnoj Gori, priznanjem da moguće i ja imam predrasuda i da je moguće jedna od mojih predrasuda da predrasuda ima u Crnoj Gori. No, ipak predlažem Ministarstvu unutrašnjih poslova i svim ministarstvima, da se ovim problemom treba pozabaviti u vidu, možda, seminarских radova za saobraćajnu policiju, kako bi približili jedni drugima.

Takođe, koristim priliku, ministre Konjeviću, da se zahvalim u ime autoprevoznika Berana, Plava, Rožaja, Andrijevice, Petnjice, u čije ime sam postavio prethodno poslaničko pitanje prije mjesec dana a vezano je za prevoz roba za koje je potreban fitosanitarni nalaz, što je taj problem ekspresno riješen. Nakon toliko godina jedna biznis barijera je otklonjena na taj način i imate zahvalnost tih ljudi koji sigurno nakon tog rješavanja problema mogu da rade svoj posao i hrane svoje porodice. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Vjerujem da je ministar iznenađen ovim odgovorom. U svakom slučaju, ministre, zahvaljujem vam na učešću u našem radu.

Završili smo sa pitanjima i odgovorima Ministarstva unutrašnjih poslova i prelazimo na pitanje koje je upućeno Ministarstvu odbrane. Ministar odbrane Milica Pejanović-Đurišić je ovdje, ja je pozdravljam u ime svih nas.

Pozivam kolegu Vasilija Laloševića da postavi pitanje. Izvolite.

VASILIJE LALOŠEVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Poštovane kolege, poštovani građani, uvažena ministarko Pejanović-Đurišić.

Postavio sam sljedeće poslaničko pitanje vama i vašem ministarstvu:

Da li je tačno da je na sastanku Sjevernoatlantskog saveza na nivou ministara potvrđena spremnost Crne Gore o daljem angažmanu crnogorskih vojnika u saradnji sa NATO paktom u Avganistanu i u 2014. godini, bez obzira na to što je 2014. godina takozvana tranzitna godina kada će većina NATO trupa napustiti Avganistan?

Odmah da kažem, zahvaljujem se vama i vašem ministarstvu, prosljedili ste i pisani odgovor, to je veoma rijetko u ovom parlamentu. Juče smo imali prilike da čujemo od strane poslanika SNP-a da treba afirmisati takvu praksu i obratno, osuditi sve one koji namjerno ne žele da dostave pisani odgovor.

Gospođo Pejanović-Đurišić, imao sam prilike da kao parlamentarac Parlamentarne skupština NATO-a čujem mnogo razmišljanja na ovu temu, zato sam i postavio pitanje. Ne da bih ulazio u karakteristike bilo čega što se tiče misije ISAF u Avganistanu. Stav Socijalističke narodne partije je bio poznat, mi nijesmo podržali tada ISAF misiju jer smo smatrali da je borbena misija. Podržali smo misiju u Liberiji i NAVFOR Atalanta u Somalijском zalivu, ali za ovo smo smatrali da je ipak učešće u borbenoj akciji. Dakle, na sastanku vi ste kazali koji je održan krajem oktobra 2013. godine u Briselu, analizirana je bezbjednosna situacija u Avganistanu i izazovi nakon 2014. godine.

Ja sam imao prilike da pratim u štampi i vaš intervju, ali izjave gospodina Ransmusena, generalnog sekretara koji je pohvalio napredak na cijeloj toj teritoriji Avganistana i kazao da će doći do postepene tranzicije, ali da je ona potrebna isključivo uz kontinuiranu podršku Međunarodne zajednice.

I sada dolazimo do ključnog pitanja. Gospođo Pejanović, bez obzira što smo mi preuzeli određene obaveze vezano za ovu misiju, ja znam da je sada jedna druga faza ove

naše misije, da je to u stvari osim izlaska iz baze i pratnja određenih konvoja, računam da je 2014. godina tranziciona godina kada će se gro snaga SAD, Velike Britanije i ostalih velikih zemalja članica Atlantskog saveza povući i onda mi je bilo čudno zašto će crnogorski kontigent, bez obzira što je on relativno mali, ostati i u 2014. godini čak možda i u 2015. godini.

Da li će ova forma učešća trajati do 2014. godine i da li će zaista doći do podrške svih ovih zemalja...(Prekid) očekujem da ćete i vi kazati. Završavam gospodine potpredsjedniče, ali ipak mislim da je jedna priča oko...(Prekid) trupa može da prođe i bez Crne Gore uz dužnu pažnju svega onoga što međunarodna zajednica smatra o tkz. tranzicionom periodu. Svoje mišljenje oko ovog pitanja i inače pitanja NATO-a u Crnoj Gori daću nešto više u odgovoru koji će uslijediti.

Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ministar Pejanović-Đurišić ima riječ. Izvolite.

MILICA PEJANOVIĆ - ĐURIŠIĆ:

Dakle, više zbog ostalih kolega i zbog javnosti, jer kao što je uvaženi poslanik Lalošević rekao, zaista mi imamo tu praksu da pošaljemo pisani odgovor, jer računamo da je i ova forma parlamentarnog rada u zajedničkom interesu da razjasnimo eventualne nedoumice i u pogledu samog sastava Parlamenta i prema našoj javnosti.

U tom dijelu kada je u pitanju ono što je bio sastanak Sjeveroatlantskog savjeta prošle nedelje u Briselu, jasno je da je to jedna redovna forma rada država koje imaju učešća u ISAF misiji u Avganistanu, i da je to bila prilika da se još jednom procijeni ono što je aktuelna situacija, upravo u svjetlu činjenice da se nalazimo u periodu tranzicije koji sa sobom nosi neke dodatne bezbjednosne, logističke i sve ostale izazove.

Dakle, u tom dijelu je naravno zaključeno na osnovu vrlo preciznih izvještaja sa terena, da taj postupak tranzicije teče vrlo uspješno, da postoje odgovarajući izazovi koji u velikoj mjeri zavise od toga koliko će avganistanske snage bezbjednosti izgraditi svoje kapacitete i biti u prilici da dodatno obezbjeđuju stabilnost u njihovoj sopstvenoj zemlji.

Pri tome je naravno ukazano na činjenicu da se u proljeće naredne godine očekuju predsjednički izbori u Avganistanu, što samo po sebi predstavlja dodatni izazov i da u tom cilju ISAF misija ima još jednu dodatnu obavezu, a to je da obezbijedi održavanje izbora koji će biti kredibilni i transparentni.

Kada je u pitanju ono što slijedi poslije 2014. godine, odnosno misija koja je nazvana "odlučna podrška", to je jedan projekat, da tako kažem na kome se intenzivno radi i ono što mi očekujemo da dobijemo u najkraćem mogućem vremenu jeste odgovarajući operativni plan. Bez toga operativnog plana vrlo je teško govoriti o tome što bi bilo eventualno učešće Crne Gore u kojoj formi, u kojoj mjeri i slično.

Znači, ono što je činjenica jeste da do 31. decembra 2014. godine na osnovu odluke ovog parlamenta, Crna Gora učestvuje u ISAF misiji i da tim svojim učešćem mi pratimo ono što je ponašanje ostalih zemalja, partnera u Avganistanu, na način što smo već išli u susret toj tranziciji, smanjivanjem broja pripadnika Vojske Crne Gore koji su trenutno u Avganistanu, i vjerovatno da ćemo tokom naredne godine biti u prilici da to i dodatno smanjimo ili održimo na ovom nivou. Svakako neće biti nekog povećanja.

Na koji način ćemo učestvovati poslije 2014. godine zavisice od tog operativnog plana koji podrazumijeva da ISAF misija, kako ste vi to dobro rekli, tako je ona je sad borbena misija i to nije mirovna misija, to je sasvim jasno, da preraste u nešto drugo. U misiju podrške avganistanskim snagama bezbjednosti, gdje se može očekivati, kažem još uvijek nije definisano, ali može se očekivati da to bude u formi podrške avganistanskim snagama bezbjednosti kroz odgovarajuće savjetničke, trening pozicije i takođe civilne pozicije u institucijama avganistanske vlade.

Međutim, u svakom slučaju, dakle, ono što je sasvim jasno jeste da Ministarstvo odbrane ima tu obavezu da zajedno sa NATO-om i partnerima u toj misiji vrlo pažljivo prati situaciju, procjenjuje ono što su interesi i potrebe misije, ali da procjenjuje takođe i ono što su interesi države Crne Gore u cijelom tom procesu i da će naravno u tom svom djelovanju pratiti ono što je odluka Skupština. Da ćemo pripremiti odgovarajuće odluke za sljedeću godinu, prvo za Savjet za odbranu i bezbjednost, a onda i za Parlament i da ćemo biti u prilici, da kada situacija bude jasna i ta misija poslije 2014. godine bude na pravi način osmišljena, predložimo određena rješenja da o tome imamo raspravu u Parlamentu i da opet ti pripadnici Vojske Crne Gore ili civilnih institucija u Crnoj Gori koji budu pokazali interes i bude prostora za njihovo angažovanje u Avganistanu, budu upućeni na način kako to i naš Ustav predviđa.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Kolega Laloševiću, izvolite.

VASILIJE LALOŠEVIĆ:

Zahvaljujem, gospođo Pejanović-Đurišić.

Ono što je najbitnije i što je sva javnost Crne Gore čula i bila je intencija moga pitanja, jeste da će konačnu odluku o produžetku eventualne misije i učešće u tkz. misiju podršku dati ovaj parlament, naravno na predlog Savjeta za odbranu i bezbjednost. To je suština sve priče koju sam ja htio vama da postavim. Bez odluke ovog Parlamenta, nema ni jedne odluke, nema produžetka misije, pogotovo u kontekstu toga da je baza Marmal u gradu Mazal Al Šaik sa smanjenim brojem pripadnika crnogorskog kontigenta i da je taj zadatak tog novog kontigenta i onog prethodnog zahtjevniji u odnosu na one prve kontigente, jer oni objektivno izlaze povremeno iz baze i to zaista predstavlja opasnost. Mi u ovom trenutku smatramo, poručujemo, apelujemo i molimo da ni dlaka sa glave ne fali ni jednom vojniku nigdje na cijelom svijetu a pogotovo ne crnogorskim vojnicima koji se nalaze u Avganistanu u misiji ISAF.

Dakle, sva ova priča, ponavljam još jednom je bila sračunata na to da se javno kaže ovdje da Skupština će odlučivati, ali isto tako da razmislimo o svemu ovome što ste kazali u dijelu odgovora, da će nakon 2014. godine Crna Gora u skladu sa svojim mogućnostima kroz finansijske kontribucije, materijalne donacije i sprovođenje treninga nastaviti da radi u misiji.

Mi zaista moramo da vodimo računa i o tom ekonomskom momentu. Finansijske kontribucije od strane Crne Gore u ovom trenutku najmanje su potrebne jer se mi suočavamo sa izuzetno teškom ekonomsko-socijalnom situacijom u Crnoj Gori. Ja mislim da je prioritet da mi završavamo sve ono što se tiče socijale i svih onih teških momenata za sve naše građane, pa da onda ostavimo nakon toga finansijsku kontribuciju na ISAF misiju u Avganistanu. Ima ko da pomaže Avganistanu i misiji i bez nas. Ima mnogo bogatijih

zemalja koje u jednom trenutku tamo ulažu, prave i prate tu finansijsku kontribuciju, ali im se vrati s druge strane kroz proizvodnju ratne opreme i kroz sve ono što ja i vi vrlo dobro znamo. Taj odbrambeni mehanizam koji rade određene zemlje NATO-a u jednu ruku nose i jednu vrstu profitabilnosti.

Ali ne bih želio ovom prilikom da pričam o tome. Ono što još treba istaći i što zaista moram kazati ovdje mi imamo situaciju da u ovom trenutku ta 2014. godina, osim što je tranzitna godina kako je predviđeno za Avganistan, može da bude i godina kada će negdje u Londonu krajem 2014. godine neko odlučivati o članstvu Crne Gore u NATO. Ja moram da ponovim ovdje i nećete mi zamjeriti, stav Socijalističke narodne partije, da o učešću Crne Gore u evroatlantskom savezu, odnosno Nato paktu treba da odluče građani na fer i demokratskom referendumu. Da na tom fer i demokratskom referendumu damo razloge i pro end kontra i da vidimo koji su to benefiti, koje su to mane, da razbijemo određene predrasude o kojima je malo prije ovdje govoreno da će ulaskom Crne Gore u NATO doći milioni investicija, prema tome nećemo sada pričati o tome, ajmo to da ostavimo za eventualnu kampanju o referendumu, da kažemo još jednu stvar da nije to proces koji je totalno komplementaran sa Evropskom unijom, mada ima doze komplementarnosti, da kažemo našem narodu da pojedine članice NATO-a nijesu članice Evropske unije, baš kao što neke članice Evropske unije nijesu članice NATO-a i da jednostavno objasnimo i onaj, nažalost, psihološki momenat kada je neko ubio onu nesretnu djecu. Slava i pokoj dušama te nesretne djece i svim žrtvama na Murinu i širom Savezne Republike Jugoslavije prilikom bombardovanja i agresije NATO pakta.

Svrha i cilj mog pitanja je bio da ne ulazimo u zonu kvalifikacija, političkih opredjeljenja, bože zdravlja biće dana za megdana, nego samo da potvrdimo ovu priču da ćete se o svemu ovome Skupština pitati. Hvala vam. Hvala i vama, gospodine potpredsjedniče.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala i vama, kolega Laloševiću. Zahvaljujem ministru gospođi Milici Pejanović - Đurišić na učešću u našem radu.

Sada ćemo preći na pitanja koja su upućena Ministarstvu rada i socijalnog staranja, gospodinu Predragu Boškoviću. Prije toga samo dvije rečenice. Imao sam nekoliko intervencija, prije svega iz Poslaničkog kluba DPS-a, koje su išle u pravcu intervenisanja na obrazloženje pitanja koje je maloprije uputio kolega Izet Bralić. Zahvaljujem što se odustalo od tih komentara jer bi time narušili praksu koja je inaugurisana i Poslovnikom o radu i praksu rada ovog parlamenta. Ne možemo pitanje komentarisati i ne možemo u odnosu na pitanja ispoljavati institut replike.

Ono što je dato u obrazloženju pitanja koje je postavio kolega Izet Bralić jeste da je on govorio o predrasudama, i to je četiri, pet puta rekao, predrasude u odnosu na ovo, u odnosu na ono pitanje itd, ne ispoljavajući time svoj stav o svemu tome nego govoreći o predrasudama u Crnoj Gori. Ako mene pitate, mislim da je mogao i bez toga i da je mogao i drugačije obrazložiti svoje pitanje, posebno imajući u vidu suštinu pitanja koje je postavio gdje ne vidim mnogo dodirnih tačaka između pitanja i obrazloženja, ali molim vas da se na tome zadržimo. Dakle, nema komentara u odnosu na pitanja. Da je on saopštavao svoj stav ja bih ga prekinuo, jer takav stav ne može da se saopštava ovdje, ali on je govorio o predrasudama koje postoje u Crnoj Gori kada su u pitanju određene, hajde tako da ih nazovemo, i teritorijalne grupe itd. Javlja se i plavuše u sali, tako da i one prihvataju tu

priču, tako da vas molim da, uz uvažavanje apsolutno zainteresovanosti da se reaguje, na taj način to završimo. Zahvaljujem.

Dajem riječ kolegini Zdenki Popović koja će prva postaviti pitanje ministru Boškoviću, koga pozdravljamo u ime svih nas, a nakon nje koleginja Draginja Vuksanović. Izvolite.

ZDENKA POPOVIĆ:

Poštovani ministre Boškoviću, moje poslaničko pitanje glasi:

Koliki je broj nezaposlenih lica u Crnoj Gori po posljednjim podacima Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, posebno mladih od 30 godina sa stečenim visokim obrazovanjem? Da li postoji precizna baza podataka o broju lica koja su završila pripravnički staž u Crnoj Gori, a nijesu radno angažovani? Koliko je iz budžeta opredijeljeno finansijskih sredstava u 2013. i koliko se planira u 2014. godini za program stručnog osposobljavanja? Koliko je pripravnika nakon programa stručnog osposobljavanja od devet mjeseci nastavilo rad, posebno u državnim institucijama i preduzećima koji su u većinskom vlasništvu države? Da li su sva lica sa stečenim visokim obrazovanjem tokom devet mjeseci stručnog osposobljavanja stručno obrazovana po programu koji obezbjeđuje sticanje znanja? Koliko je visokoškolaca, nakon završenog devetomjesečnog stručnog usavršavanja, angažovano ili će ubrzo biti angažovano da volontira u državnim organima, organima državne uprave, agencijama, javnim preduzećima i ustanovama sa većinskim vlasništvom državnog kapitala?

Poštovani gospodine ministre Boškoviću, danas je zadnji dan kada velika većina visokoškolaca završava program stručnog osposobljavanja i u radnoj knjižici će im biti upisana jedna godina staža, iako su odradili svega devet mjeseci pripravničkog staža i ostali zakinuti za tri plate, uz mogućnost da polažu stručni ispit, i to je kraj za većinu, nažalost, pripravnika. Ova reforma u oblasti zapošljavanja gdje se klasični pripravnički staž zamjenjuje programom stručnog osposobljavanja, a pri tom se potencira da nije riječ o radnom angažmanu već putu iz obrazovnog sistema u svijet rada je najgore moguće rješenje iz oblasti zapošljavanja, koji u Crnoj Gori ne može da bude produktivan i ne može da da rezultate. Zbog toga, nakon stručnog osposobljavanja, ne može se radno angažovati većina mladih visokoškolaca jer prosto mi nemamo privrede, privatni sektor je u većini u blokadi zbog neizmirenja obaveza po osnovu poreza i doprinosa prema državi kao iz redovnog poslovanja, pa samim tim ni pripravnici koji kod takvih poslodavaca odrađuju pripravnički staž ne mogu dobiti nadoknadu od države kao da su oni krivi što su im poslodavci u problemima, a država pri tom nije mnogo zainteresovana da ono što mora da isplati pripravicima to i učini.

Na ovaj način pripravnici su dvostruko kažnjeni, bez svoje krivice, i od poslodavca i od države. Prinudeni su, nažalost, da volontiraju, a volontiranje je najbolji način da državne službe i privatni sektor dođu do mladih visokoškolaca i na taj način ih osude na prinudni rad, a uz to ih obučavaju tako da obavljaju složene poslove fotokopiranja, donošenja bureka, kuvanja kafe, a neki čak i ne dolaze na posao jer nema prostornih kapaciteta. Pri tom, Zakon o volonterskom radu nalaže da volonteri rade najduže šest sati dnevno, a ne duže od 25 sati nedeljno, a naši volonteri rade puno radno vrijeme, 40 sati sedmično. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala vama.

Gospodine ministre, imate riječ. Izvolite.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Dame i gospodo poslanici, gospođo Popović,

Na vaše postavljeno pitanje dajem sljedeći odgovor:

Na evidenciji Zavoda za zapošljavanje Crne Gore na dan 28. oktobar 2013. godine, nalazi se 32.875 nezaposlenih lica od čega je 16.180 žena ili 49,27%. Nezaposlenih lica sa stečenim visokim obrazovanjem je bilo 9.835 od čega 6.027 žena ili 61,28%, od čega je od ovih nezaposlenih 9.610 sa sedmim stepenom i 225 magistara nauka. Lica sa stečenim visokim obrazovanjem starosti do 30 godina bilo je 7.025 od čega 4.324 žene ili 61,55%.

Zavod za zapošljavanje posjeduje preciznu bazu podataka o broju lica kojima je finansirao pripravnički staž, ali ne i evidenciju o zapošljavanju tih lica nakon odrađenog pripravničkog staža. Budžet Zavoda za zapošljavanje za 2013. godinu je bio 19.448.795,43 eura od čega je za aktivne mjere zapošljavanja opredijeljeno 2.775.000, a za pasivne mjere zapošljavanja 12,5 miliona eura. U toku su aktivnosti na dimenzijiranju budžeta za 2014. godinu.

Zavod za zapošljavanje ne vodi evidenciju o zaposlenim licima, pa ni o pripravnicima nakon obavljenog pripravničkog staža ili licima nakon obavljenog stručnog osposobljavanja koji nađu zaposlenje već se ti podaci mogu dobiti kroz sistem objedinjene registracije poreskih obveznika i osiguranika, odnosno odgovarajućih obrazaca koje se odnose na prijave socijalnog osiguranja lica i koje se dostavljaju Poreskoj upravi.

Program stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem je kontinuirana programska i systemska aktivnost za sticanje znanja, vještina i kompetencija za samostalno obavljanje poslova i radnih zadataka. Stručno osposobljavanje se vrši prema programima obrazovanja za pojedina zanimanja i radna mjesta sa ciljem osposobljavanja za samostalno obavljanje radnih zadataka. Vlada je u januaru 2013. godine započela realizaciju programa stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem koji je obuhvatio 4.211 korisnika, a ovo stručno osposobljavanje je trajalo devet mjeseci. Za vrijeme stručnog osposobljavanja polaznici programa primali su novčanu nadoknadu u neto iznosu 50% od prosječne zarade u Crnoj Gori. Priprema novog drugog kruga programa je već u toku, a korisnici će početi sa radom početkom 2014. godine, Budžet za 2014. godinu biće definisan nakon što bude završeno prijavljivaje lica za stručno osposobljavanje. Lica koja su se stručno osposobila u skladu sa ovim programom u obavezi su da polože stručni ispit za rad u državnim organima kako bi bili u mogućnosti da se prijave na oglas ili konkurs za rad u državnim organima.

Ministarstvo rada i socijalnog staranja ne raspolaže sa podacima o broju lica koja su se stručno osposobila i nakon toga nastavila da volontiraju u organima državne uprave i javnim preduzećima i preduzećima sa većinskim vlasništvom državnog kapitala. Što se tiče Ministarstva rada i socijalnog staranja mogu reći da svih 12 koji su obavljali stručno osposobljavanje u našem ministarstvu su ostali da volontiraju. Koliko će njih biti zaposleno zavisi od procedura i njihovih sposobnosti, naravno i mogućnosti državnog budžeta da sve to isfinansira. Moram reći da je projekat stručnog osposobljavanja izuzetno bio koristan i kako za lica koja su se stručno osposobljavala tako i za poslodavce, pa i nas u državnoj upravi i mogu reći da su osobe, makar u Ministarstvu rada i socijalnog staranja, iz ličnog iskustva pokazale jedan zavidan nivo kvaliteta, znanja koje su donijeli iz srednje škole, htjenja da se uposle na svim zadacima koji su bili u potrebi u Ministarstvu rada i socijalnog

staranja i kao takvi zaista su doprinijeli da stvorimo jednu zaista kvalitetniju sliku o kadrovima koji izlaze sa fakulteta, odnosno stiču znanje visokog obrazovanja. Da li, naravno Vi i ja se tu nikada nećmo složiti, da li je ovaj projekat imao dobru ili lošu stranu. Ja mislim da je imao mnogo više dobrih strana nego loših. Ne želim da ulazim u polemiku sa vama da li je bilo i zloupotreba. Jeste vjerovatno, ali svakako da se od 4.211 nije mogao svako iskontrolisati, ali su te zloupotrebe bile značajno manje od onoga što su bili benefiti jednog ovakvog programa i ovaj program je stvorio 4.211 ljudi koji će biti spremni sutra da budu konkurentni na tržištu rada da se prijave za bilo koje zanimanje, prije svega u državnoj upravi, a onda i kod privatnih poslodavaca.

Ono što su moje povratne informacije od privatnih poslodavaca jeste da su imali izuzetne koristi od toga i da će jedan značajan broj ostati da radi i nakon odrađenog ovog stručnog osposobljavanja koji nije radni staž, već radno iskustvo od 12 mjeseci, jer je to jedan od uslova da biste mogli da se zaposlite kasnije u državnoj upravi. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala vama.

Izvolite, kolegice Popović.

ZDENKA POPOVIĆ:

Poštovani ministre, Vi ste praktično izbjegli da date odgovor na gotovo sva pitanja koje sam Vam ja postavila mojim poslaničkim pitanjem, izuzev što ste rekli koliki je broj nezaposlenih lica trenutno na Zavodu za zapošljavanje i koliko je visokoškolaca trenutno na Zavodu za zapošljavanje. Zaista je porazna činjenica da je trenutno na Zavodu za zapošljavanje preko devet hiljada visokoškolaca. Kada pričamo o programu stručnog osposobljavanja, program stručnog osposobljavanja ima mnogo dobrih strana, a ima mnogo mana, mnogo dobrih strana ima za zemlje koje nijesu kao Crna Gora, ima dobrih strana za zemlje koje imaju razvijenu privredu, koji imaju mali i srednji razvijeniji biznis i koji imaju one sisteme gdje se stavara bruto društveni proizvod dominantno i gdje se ne vrši samo zapošljavanje u preglomaznoj administraciji, u javnom sektoru gdje nema stvaranja bruto društvenog proizvoda, a imamo i činjenicu čak iz ekspozea premijera koji je ukazao na to da se mora zapošljavati mladi stručni kadar, ali ne u javnom sektoru već u privredi gdje treba da budu ljudi zaposleni.

Međutim, ona sredstva koja su odvojena iz budžeta, a to su velika sredstva samo za program zapošljavanja, stručnog zapošljavanja preko deset miliona eura, trebalo je biti uloženo u otvaranje možda novih radnih mjesta i na taj način zapošljavati visokoškolce, a ne praktično bacati pare, jer mi ćemo imati evo u stvari sad se suočavamo sa činjenicom da 4.211 visokoškolaca koji su završili program stručnog osposobljavanja naći će se na evidenciji Zavoda za zapošljavanje i veliki dio njih će praktično moći da polaže stručni ispit, i kako Vi kažete oni će biti konkurentni na tržištu, ali na kojem tržištu, gdje. Koja su to mjesta gdje mogu da ti visokoškolci budu konkurentni? Mogu jedino da volontiraju kako sam rekla u nekim državnim institucijama, ali to volontiranje, gospodine minister, se često zloupotrebljava pa imamo situaciju da politička elita uglavnom koristi ovakav način zapošljavanja članova svojih porodica gdje se volonterski status označava rješenjem, i ako zakon kaže da se sklapa ugovor o volonterskom radu, pa se dešava da se neko ko je pravnik i volontira može posle određenog vremena volontiranja da polaže državni i pravosudni ispit, a tek onda da postane pripravnik što je apsurd. I takav slučaj smo imali u Višem i imamo i dalje, i u Višem i u Osnovnom sudu i pored upozorenja Evropske komisije

da hitno se mora stati na put nepotizmu. Ovakvi slučajevi se javljaju upravo u institucijama koje su zadužene za borbu protiv ove pošasti.

Na žalost nijeste mi rekli da li znate da li postoji pripravnici koji su odradili pripravnčki staž u privatnom sektoru, a koji nijesu od države dobili nadoknadu po osnovu pripravnčkog staža odradili su 12 mjeseci, odnosno devet po stručnom osposobljavanju. Nijesu dobili nadoknadu zbog toga što su njihovi poslodavci bili u blokadi duže vremena zbog toga što nijesu izmirili obaveze po osnovu poreza i doprinosa, i po tom osnovu država nije mogla da uplati sredstva za izmirenje pripravnčkog staža, a nijeste našli model kako pripravniku da izađete u susret jer on nije kriv zbog toga što je njegov poslodavac u takvom problem. Morali ste naći način da tom pripravniku obezbijedite sredstva da mu isplatite nadoknadu. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Koleginica Draginja Vuksanović sada će postaviti pitanje, nakon nje kolega Neven Gošović.

Izvolite.

DRAGINJA VUKSANOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Uvaženi predsjedavajući, kolege poslanici, uvaženi ministre Boškoviću, poštovani građani Crne Gore.

U skladu sa članom 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavljam sljedeće pitanje:

Kakav je stav Ministarstva rada i socijalnog staranja povodom najave Unije poslodavaca da će pokrenuti inicijativu za izmjenu Zakona o radu, kako bi se period na koji će poslodavci moći da zapošljavaju radnike na određeno vrijeme produžio?

Objasnite: Vjerujem da su upoznati sa ovom inicijativom Unije poslodavaca koja po nama iz ugla Socijaldemokratske partije zaista dolazi u jednom neprimjerenom i neshvatljivom trenutku, a to je kada u decembru ove tekuće godine treba upravo primijeniti najvažniju normu, to je norma koja predstavlja težište Zakona o radu, a to je ugovor o radu kojim će se raditi i zapošljavati na neodređeno vrijeme. Svima nama je poznato ovdje u Parlamentu a iz javnosti da su zaista postojali razlozi koji su navodili poslodavci, i koji su isticali u smislu da oni nijesu saglasni sa tim da se u zakon unese ta norma zapošljavanje radnika na neodređeno vrijeme. Međutim i u tom nekom neslaganju sa njima donijeta je znači neka vrsta kompromisa ili zauzet jedan pozitivan stav u razgovoru između predstavnika radnika i poslodavaca da zaista rad na određeno vrijeme predstavlja strah za zaposlene lice koliko će ostati na poslu, predstavlja neku nesigurnost i unosi socijalni nemir u njegovu porodicu i dovodi u pitanje njegovu egzistenciju i samu egzistenciju njegove porodice. Nakon toga postignut je kompromis i rezultat tog kompromisa bio je sledeći.

Mi smo izglasali Zakon o radu koji sadrži normu kojom je propisano da se ugovor o radu zaključuje na neodređeno vrijeme, a da se ugovor o radu na određeno vrijeme samo zaključuje u nekim specifičnim situacijama koje bi predstavljale izuzetak od pravila i u tom smislu vjerovali smo da će poslodavci tu normu zakona zaista usko tumačiti, a ne tretirati neku vrstu neslaganja sa postojećom odredbom zakona. U tom smislu došli smo sada do situacije da treba da se primijeni ova norma koja je u interesu radnika. To je zapošljavanje na neodređeno vrijeme, a da iz Unije poslodavaca kreće inicijativa kojom oni traže da se taj rok kojim se predviđa zapošljavanje na neodređeno vrijeme produži. Da li Vi smatrate iz

Ministarstva rada i socijalnog staranja da je to opravdano? Mi smatramo da bi to unijelo neki nemir kao što sam malo prije kazala u svojoj diskusiji i ono što je značajno jeste, da oni traže da se taj period produži na dvije godine, a trebali su na pet godina. Ja imam informaciju na dvije, moguće da su oni računali ove pare do sada pa da je to u tom smislu, da su uračunali to, ali suština je u tome da...primjenjuju rezultat kompromisa i dogovora baš u momentu kada treba primijeniti tu normu koja je u interesu radnika, oni traže da se produži rok, a ne poštuju onaj dogovor koji treba da se poštuje, pa me zanima Vaš stav o tome. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala Vama.

Izvolite, ministre.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče, zahvaljujem i Vama, gospođo Vuksanović,

Svakako ili ste dobili ili ćete dobiti odgovore u pisanoj formi, ali ovo pitanje zaslužuje da ga komentarišem malo šire od onoga odgovora pisanog koji ste dobili.

Dakle, pitanje Zakona o radu, a pogotovo pitanje jedne ovakve norme koja tretira Zakon o radu je mnogo kompleksnije pitanje od isključivo gledane sa jedne pozicije, u ovom slučaju pozicije recimo sindikata ili pozicije Unije i poslodavaca ili pozicije Vlade u jednom tripartitnom dijalogu. Tačno je sve ovo što ste naveli i način na koji je donešen Zakon o radu prije dvije godine, način na koji je napravljen kompromis gdje su poslodavci tražili tri godine da može da bude rad na određeno vrijeme, gdje je sindikat tražio da bude na godinu dana, da je napravljen neki zajednički dogovor i konsenzusom usvojeno u Socijalnom savjetu tada zakon da to bude dvije godine. Međutim, iskustvo u primjeni zemalja te odredbe u regionu je pokazalo određena ograničenja kada je primjena te norme bila u pitanju. Zbog toga je Srbija imala najkraće vrijeme trajanja rada na određeno vrijeme od godinu dana sada ide izmjena isto na pet godina do kraja ove godine. Izmjene da taj rad može na određeno vrijeme trajati pet godina.

Pitanje je zaista kompleksno i pitanje je koje iziskuje jednu detaljnu analizu i zbog toga je Socijalni savjet na sjednici od 04. oktobra i donio zaključak da se napravi, opet kažem, konsenzusom jer bih volio i da ovo pitanje kada je Socijalni savjet u pitanju se donese konsenzusom kako bi mogao onda otići pred Vladu, ako dođe do rješenja i pred Vladu, i pred Parlament sa jednim zajedničkim stavom sva tri partnera i sindikata, i poslodavaca i države, a onda ne bi imalo ni upita ni oko izglasavanja. I vama bi kao poslanicima bilo lakše da se izjasnite i da razumijete čitavu suštinu jednog takog predloga od Unije poslodavaca.

Pitanje je na koji način izdefinisati i tretirati radnike? Ne bih volio da dođem u situaciju ni kao poslodavac, sa jedne strane jer država je u neku ruku poslodavac, ali ni kao član tog tripartitnog dijaloga, pogotovo nekoga sa stanovišta Ministarstva rada i socijalnog staranja koji treba da kreira taj normativni dio kada je u pitanju radno zakonodavstvo, radni odnosi, dođemo u situaciju da dođe do masovnog otpuštanja radnika koji su zaposleni na određeno vrijeme kod poslodavaca u situaciji kada ga treba prevesti na zapošljavanje, odnosno u stalni radni odnos.

Pitanje je zaista kompleksno. Pitanje je sad i organizacija agencija za zapošljavanje i agencija za ustupanje. Bojim se da smo svi zajedno istrčali sa tim da, apriori odbacimo inicijativu Unije poslodavaca, a da nijesmo vidjeli koji su njihovi razlozi za to postupanje. U

situaciji kakva je trenutna, evo o tome pričamo već danima i mjesecima, da je prisutna velika nelikvidnost u privredi i prisutno je zatvaranje određenih privrednih subjekata, da ne može radniku biti dobro ako je firmi u kojoj on radi loše, niti može firmi biti dobro ako je radniku loše, koji je tu u jednom kratkom vremenu. Zbog toga sam i na Socijalnom savjetu insistirao da nađemo jedno zajedničko rješenje koje će biti predloženo pred Socijalni savjet i to rješenje mora onda ići prema Parlamentu, odnosno prema Vladi, prema Parlamentu ili ako nema konsenzusa, nema rješenja ostaće ono zakonsko rješenje koje je sada u primjeni i norma koja će biti u primjeni od 22. decembra.

Što se tiče Vlade i Ministarstva rada i socijalnog staranja mi smo bili ti koji su tražili da se napravi jedna zajednička grupa koja će raditi na tom da vidi koje su sve loše strane jednog takvog rješenja, jedne takve inicijative, koju je dala Unija poslodavaca, koje su sa druge strane dobre, da vidimo koji su veći efekti ovog pozitivnog ili ovog negativnog i da onda izađemo sa zajedničkim stavom. Nama je kao Vladi, naravno, uvijek u interesu da nađemo ono rješenje koje će imati najbolji uticaj na ekonomska kretanja u Crnoj Gori. Nadam se da ćemo već u narednim danima, odnosno nedeljama imati jedan zajednički stav po tom pitanju i imati onda i jedan konkretni odgovor da kažemo šta će to biti rješenje koje će svi podržati na Socijalnom savjetu. Toliko i hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite, kolegkinice Vuksanović.

DRAGINJA VUKSANOVIĆ:

Iz Vaše diskusije zaključujem da Vi vjerujete u konsenzus i da vjerujete u kompromis i naravno da će Socijaldemokratska partija podržati ono što bude kompromis, ali kompromis sa obje strane i predstavnika radnika i poslodavca. Međutim, imamo najavu da će se predstavnici Unije samostalnih sindikata Crne Gore oštro protiviti ovome. Postavlja se pitanje, ako je poslodavcima ostavljen rok od dvije godine ono što sam malo prije rekla, da svoje akte prilagode ovome, ne razumijem onda zašto onda nijesu ispoštovali tu odluku, a ona je opet nastala kao posledica nekog prethodnog kompromisa i dogovora o kojem ste Vi radili.

Ono sa čim ja želim da zaključim svoju diskusiju, jeste, da je cilj Socijaldemokratske partije borba za prava radnika i njihove uslove života koji će obezbijediti njima socijalni mir, njima egzistenciju, njihovim porodicama, ali borba i za one interese onih poslodavaca koji pošteno, kvalitetno i odgovorno rade svoj posao. Mogu da pretpostavim da ni jedan poslodavac koji pošteno i odgovorno radi svoj posao i prema radniku zaposlenom, i prema ovoj državi, a to podrazumijeva plaćanje svih obaveza prema radnicima i zdravstveno i socijano osiguranje i davanje radniku slobodnog dana u toku nedelje, zna se tačno koliko je zakonom propisano da radnik ima pravo da odmara. Davanje mogućnosti radniku da slavi, ono što sam ja juče govorila o državnim praznicima, zasigurno vjerujem da takav jedan poslodavac koji poštuje sve te odredbe neće postaviti ovo pitanje oko produžetka roka, da će on ispoštovati tu normu koja je nastala kao posledica kompromisa i, reći ću, kao rezultat kompromisa upravo predstavnika radnika i sindikata. Mislim da upravo iz ove inicijative stoje oni poslodavci koji ne žele i u drugom dijelu da ispoštuju prava radnika. Mislim da se tome treba stati na put. Njima je ostavljen rok od dvije godine. Taj rok je nastao kao rezultat kompromisa. Postavlja se pitanje zašto oni taj rok nijesu ispoštovali? Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala Vama, koleginice.

Nije u skladu sa Poslovnikom, ali ako je u cilju pojašnjenja određenih navoda, veoma je važna problematika. Minut, razjasnite. Izvolite.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Samo želim da potvrdim ono što je gospođa Vuksanović rekla. Ako ne dođe do kompromisa ostaje u primjeni ova norma i ona će se morati primjenjivati. Onda je na Inspekciji rada da kontroliše da li je neko ispoštovao i da li je prilagodio akte i tako dalje. Nemamo tu apsolutno nikakvu dvojbu oko toga. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Imate pravo, izvolite.

DRAGINJA VUKSANOVIĆ:

Bojim se da će upravo onda doći do onoga što ste Vi rekli, a to je da će doći do otpuštanja radnika. Kako stati na put tome?

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Moglo je u ovom trenutku biti razjašnjeno.

Idemo dalje.

Kolega Neven Gošović će sada postaviti pitanje, nakon njega koleginica Azra Jasavić.

Izvolite.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Zahvaljujem potpredsjedniče, koleginice i kolege, gospodine ministre, poštovani građani,

Moje poslaničko pitanje glasi:

Da li će i koje će mjere preduzeti Ministarstvo rada i socijalnog staranja u cilju poboljšanja materijalnog položaja, povećanja novčanih naknada za blizu deset hiljada korisnika prava i socijalnog osiguranja od nezaposlenosti, kao i rješavanje ovih dana ispostavljenih zahtjeva invalida rada koji se nalaze na evidenciji Zavoda za zapošljavanje Crne Gore?

Kratko obrazloženje: Tačkom 4 zaključaka Skupštine Crne Gore donesenih 28.decembra 2012. godine prilikom razmatranja Predloga budžeta Crne Gore za 2013. godinu konstatovano je, da će Vlada u slučaju da se ostvari povećanje poreskih prihoda u odnosu na Plan za prvih pola godine, predložiti mjere u cilju povećanja izdataka, između ostalog i za socijalna davanja.

Ministar finansija prije neki dan saopštio je javnosti da se do kraja 2013. godine očekuje naplata veća od planiranih za oko 100 miliona eura.

Time su evidentno ispunjeni uslovi za primjenu tačke 4 Zaključaka Skupštine Crne Gore od 28. decembra 2012.godine, i povećanje izdataka za socijalna davanja. Pravo na novčanu naknadu po osnovu osiguranja od nezaposlenosti ostvaruju radnici koji su u periodu tranzicije i uništenih i opljačkanih preduzeća ostali bez posla. Ta prava po osnovu

tih naknada danas otvaruje 3076 korisnika naknade od 33 eura, 2.981 korisnik naknade od 57,96 eura, 3.813 korisnika naknade od 100,40 eura. Kako preživjeti sa mjesečnom naknadom od 33 eura u porodicama u kojima malo ko radi, prezaduženim porodicama pitanje je na koje se ne može dati odgovor, ali se zato njihov status u društvu mora poboljšati. Zadržavanje tog iznosa novčane naknade godinama ne nosi niti elemente humanosti, niti socijalne solidarnosti, a posebno ne principa solidarnosti. Jer, ne treba zaboraviti, da su i ta lica koja se već nalaze u periodu 25, 30 i više godina staža u vremenu svog rada shodno zakonskim propisima izdavajale doprinose za zapošljavanje. I za 30 godina radnog staža, čak od svojih 360 plata izdvajali su te doprinose. I s pravom sada očekuju princip solidarnosti prema njima. A među korisnicima tih prava po osnovu osiguranja od nezaposlenosti nalaze se i nezaposleni invalidi rada, koji ovih dana štrajkuju glađu u Bijelom Polju ne bi li Vlada uvažila njihove zahtjeve za odlazak u penziju pod povoljnijim uslovima, kao i ostvarivanje određenih drugih prava. Štrajkuju glađu ne bi li ostvarili određena prava nezaposleni invalidi rada koji su svoje zdravlje ostavili upravo u tim uništenim preduzećima, a riječ je o najugroženijoj populaciji među...(Prekid) licima na evidenciji za zapošljavanje. Zbog svega navedenog, potrebno je da ministar rada i socijalnog staranja da odgovor da li će u 2013.godini doći do povećanja novčanih iznosa naknada po osnovu osiguranja od nezaposlenosti. Te da li će i u kojoj mjeri biti udovoljeno zahtjevima nezaposlenih invalida rada.

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala Vama.

Izvolite, gospodine ministre.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine Gošoviću.

U vezi Vašeg pitanja dajem sljedeći odgovor:

Prema postojećim zakonskim rješenjima, odnosno Zakona o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti u primjeni iz tri različite visine novčane naknade. Najniža u bruto iznosu od 41,02 eura redovna u bruto iznosu od 95,97 eura i uvećana u bruto iznosu od 124,80 eura. Najniža novčana naknada se ne usklađuje nekoliko godina i nepromijenjena je dok se ostale dvije novčane naknade usklađuju na osnovu promjena minimalne zarade, odnosno promjena visine najniže penzije. Iz tih razloga pokrenuta je inicijativa, za izmjene i dopune Zakona o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti, odnosno priprema se tekst izmjena ovog zakona u smislu prevođenja najniže na redovnu novčanu naknadu.

Predlog za izmjene i dopune Zakona o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti biće predloženo za program rada Vlade za 2014.godinu. U vezi zahtjeva Udruženje invalida rada Bijelo Polje koji su donijeli odluku o radikalizaciji protesta, podsjećam Vas da su zahtjevi za poboljšanje statusa invalida rada time i zahtjevi invalida rada Bijelo Polje razmatrani u kontinuitetu od sredine 2011.godine, kroz zajedničke sastanke i pregovore predstavnika ministarstva rada i socijalnog staranja, Zavoda za zapošljavanje, Fonda PIO i Fonda rada sa predstavnicima invalida rada iz Bijelog Polja i saveza invalida rada Crne Gore i nakon toga, zvanično obaviješteni korisnici koji se ogledaju u sljedećem.

Izmjenama i dopunama Zakona o penzijsko-invalidskom osiguranju koji su stupili na snagu 6. januara 2011.godine, poboljšana je status invalida rada u penzijskom sistemu. Poboljšanje njihovog statusa odnosi se na sljedeće:

Uspostavljeno je pravo korisnicima privremene naknade na evidenciji Zavoda za zapošljavanje, da im se za period primanja naknade računa kao staž osiguranja do 31.decembra 2014.godine. Takođe do tog perioda invalidima druge kategorije invalidnosti koji su zaposleni kod poslodavca sa polovinom radnog vremena uspostavlja se pravo da im se staž osiguranja računa kao da rade sa punim radnim vremenom. Licima koja su ostvarila pravo na penziju za period primanja privremene naknade od 1.januara 2007.godine im nije uračunat kao staž osiguranja. Omogućeno je da im se na njihov zahtjev odredi novi iznos penzija uračunavanja tog perioda u staž osiguranja. Licima koja su ostvarila pravo na penzije koji su kao invalidi druge kategorije invalidnosti radili kod poslodavca sa skraćenim radnim vremenom, a taj period im od 1.januara 2009.godine nije uračunat kao da su radili puno radno vrijeme, da im je takođe omogućeno da im se na njihov zahtjev odredi novi iznos penzije i uračunavanje tog perioda u staž osiguranja, kao da su radili sa punim radnim vremenom.

Radi povoljnijeg izračuna penzije licima kojima se period primanja privremene naknade računao staž osiguranja i licima kojima se rad sa skraćenim radnim vremenom računa kao staž osiguranja sa punim radnim vremenom, za određivanje godišnjeg ličnog koeficijenta, uzima se lični koeficijent iz perioda u kojem je osiguranik ostvario zaradu, naknadu zarade, odnosno osnovicu osiguranja. Takođe izašlo se u susret zahtjevima Saveza invalida rada Crne Gore da se kontrolni pregled korisnika invalidske penzije vrši samo jedanput i on nije obavezan za lica kod kojih je na kontrolnom pregledu utvrđeno da nije došlo do promjene u stanju invalidnosti utvrđene rješenjem koje je priznato pravo iz penzijsko-invalidskog osiguranja. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom invalidskom osiguranju koji se primjenjuje od početka 2011.godine, uvedena je mogućnost da se osiguranici koji su navršili 62 godine života i najmanje 15 godina penzijskog staža ostvare pravo na privremenost starosne penzije, kao i da osiguranici sa 40 godina staža osiguranja ostvare pravo na starosnu penziju, bez obzira na navršene godine života. Postignut je i realizovan dogovor da radna grupa za pripremu Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zapošljavanju i ostvarivanju prava i za osiguranje od nezaposlenosti, u čijem sastavu su bila dva predstavnika invalida rada pripremi ovo što sam rekao, da dobiju svi koji ne primaju novčanu naknadu ili primaju iznos od 33 eura. Takođe je ispunjen zahtjev u pogledu subvencije za električnu energiju itd. itd. Ima još toga dosta. Što se tiče zahtjeva za propisivanje posebnih povoljnih uslova za ostvarivanje prava na penziju, kao i povoljnog načina određivanja njene visine u odnosu na druge osiguranike u Crnoj Gori, više puta je tokom razgovora istaknuto da ista nijesu u skladu sa sistemom penzijsko-invalidskog osiguranja i da bi negativno uticala na održivost penzijskog sistema. Kao rezultat ovih pregovora postignut je dogovor da se prilikom naredne izmjene i dopune Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju propiše da se nakon isteka 2014.godine invalidima rada koji primaju privremenu naknadu od Fonda PIO računa staž osiguranja bez vremenskog ograničenja. Ovo se odnosi na zaposlene invalide druge kategorije koji rade sa polovinom radnog vremena i da im se nakon 31.12.2014.godine staž osiguranja računa kao da rade puno radno vrijeme.

Takođe ističemo da invalidi rada koji smatraju da je kod njih nastupila nesposobnost za rad u smislu propisa o penzijsko-invalidskom osiguranju, mogu da podnesu zahtjev uz odgovarajuću medicinsku dokumentaciju za ostviranje prava na invalidsku penziju kod

nadležnog područnog odjeljenja Fonda PIO Crne Gore. I moram reći da sam u junu imao razgovor sa invalidima rada iz Bijelog Polja i poslao im dopis što su mogućnosti Ministarstva rada i socijalnog staranja u skladu sa planovima i programima prije svega rada Vlade i Ministarstva. Iako se u medijima pojavljivalo da sam dobio zahtjev ponovo da razgovaram sa njima nijesam dobio zahtjev da ponovo razgovaram sa njima i kad budem dobio svakako da ću razgovarati. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala Vama.

Izvolite, kolega Gošoviću.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Gospodine ministre, među kategorijama najsiromašnijih u Crnoj Gori svakako se nalaze i radnici za čijim je radom u periodu tranzicije prestala potreba. Tada su radnici velikog broja uništenih preduzeća nad kojima je uveden stečaj bez svoje krivice, nakon višegodišnjeg radnog staža, upućeni na Zavod za zapošljavanje bez povezanog radnog staža, bez isplaćene otpremnine, neisplaćenih zarada, doprinosa, neriješenog stambenog pitanja, a mnoga od tih prava ni do dan danas nijesu ostvarili. Mogućnost zaposlenja tih bivših radnika zbog njihovih godina i radnog staža i životne dobi praktično ne postoji, a do penzije je još uvijek daleko. Ljudi koji su decenijama stvarali vrijednosti ovoga društva i ove države bez svoje krivice žive u nemaštini i oskudici najnužnijih sredstava za život. Dovedene su u stanje potpune socijalne, ekonomske nesigurnosti i straha od budućnosti, a znakova oporavka nema. Svakoj demokratskoj državi građani povjeravaju vlast i plaćaju državu da bi živjeli bolje, a ne gore. Ne povjeravaju joj vlast da bi živjeli bolje oni na vlasti. A kakvu poruku odgovor na moje poslaničko pitanje šaljete bivšim radnicima, invalidima rada na evidenciji Zavoda za zapošljavanje. Da će Vlada u svom programu rada za 2014.godinu predvidjeti ovu mogućnost povećanja novčanih naknada i ovih kategorija nezaposlenih lica koje se do sada ostvarivali tu naknadu, ako sam dobro shvatio u ovom iznosu od 33 eura i da će time steći ono pravo koje sada postoji u sadašnjem zakonu, visine te naknade od 40% od minimalne zarade u Crnoj Gori. Znači, program rada za 2014.godinu i pitanje je kada će se taj Zakon u 2014.godini donijeti i kako će on glasiti, ali do tada treba preživjeti sa ovim iznosima sredstava. Pri svemu ovome treba imati u vidu da su ovo prava koja su stvorena u odnosu na ranije važeće zakonske odredbe koje su važile do 2010.godine, sada su ti uslovi mnogo pooštreni i odnose se samo na prava onih sa 35 godina radnog staža za muškarce, 30 godina za žene i jednostavno u svemu tome ne vidi se taj iskorak koji treba uraditi odmah shodno zaključku Skupštine o kojem sam govorio.

Kada su u pitanju prava invalida rada evidentno je da ne postoji spremnost da se udovolji njegovom osnovnom zahtjevu za stvaranje povoljnih uslova za odlazak u penziju koji su oni naznačili u svojim zahtjevima.

Kada su u pitanju njihove naknade, ostvarivanje prava na naknadu po osnovu nezaposlenosti podsjetiću vas da je Zakon o zapošljavanju iz 2008. godine sadržao i ovakvu normu: Nezaposleno lice ima pravo na novčanu naknadu u visini najniže penzije predviđene Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju do sticanja uslova za ostvarivanje prava na penziju, odnosno do stupanja nekog od osnova za prestanak prava na novčanu naknadu, prema ovom zakonu kada navršši 60 muškarac, odnosno 55 godina života žena i najmanje 10 godina staža osiguranja, odnosno i 30 godina staža osiguranja

najmanje 50 godina života i da se ova novčana naknada usklađuje sa članom 58 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Ova norma koja je unesena u Zakon na osnovu amandmana poslanika SNP-a prestala je da važi te 2010. godine i zar nešto slično ne bi mogli sada ugraditi u ovom zakonu da se bar donekle poboljša materijalni položaj invalida rada ili pak unese ono određenje da im do ostvarivanja prava na penziju pripada pravo ove naknade na iznos minimalne zarade u Crnoj Gori. U tom smislu mi ćemo i podnijeti odgovarajući predlog zakona, ne čekajući program Vlade, jer će to vjerovatno potrajati mnogo duže.

Iskoristio bih priliku, gospodine ministre, da postavim jedno dopunsko pitanje, tiče se socijalne svere i mislim da će ministar biti u mogućnosti da danas da odgovor na to pitanje.

Naime, sredstva informisanja saopštila su nevjerovanu ispovijest Fate Čozović, potpuno nepokretne starice iz Rožaja kojoj i pored višestrukog obraćanja nadzornim komisijama i Centru za socijalni rad u Rožajama nije omogućeno ostvarivanje prava na njegu i pomoć. Prosto da čovjek ne povjeruje da se jedno tako kršenje ljudskog prava može desiti u državi koja teži da bude država socijalne pravde. Posljednji put ta starica je, prema ovim podacima iz sredstava informisanja, podnijela zahtjev za ostvarivanje ovog prava u julu ove godine. Nadležna ljekarska komisija je izašla, zapravo razmatrala je njen zahtjev u oktobru ove godine, nakon nekoliko mjeseci. Konstatovala je da ne može donijeti mišljenje jer postoji samo ljekarska dokumentacija a zahtjevali su da starica bude tu. Nepokretna starica nije mogla doći svakako i onda jedinstavno to mišljenje nije dato. Dan danas, njen predmet kao takav nije riješen. U uvjerenju da vam je predmet dobro poznat, očekujem gospodine ministre da vi sada odgovorite kada će ovoj starici biti omogućeno ostvarivanje prava na isplatu naknade za tuđu njegu i pomoć i da li ste, a vjerujem da jeste, već naložili mjere koje će omogućiti ostvarivanje tog prava u skladu sa zakonom koji se neće računati sada da na nedelje i mjesece nego da to urade u veoma kratkom roku.

U tom smislu i očekujem vaš odgovor i poruku javnosti u odnosu na ovo evidentno kršenje ljudskih prava u Crnoj Gori.

Zahvaljujem i izvinjavam se na ovolikom prekoračenju.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

U svakom slučaju u prekoračenje uračunavamo i dopunsko vrijeme koje ste dobili sa dopunskim pitanjem tako da i to moramo imati u vidu.

Gospodine ministre, možete li da odgovorite sada, ili do sljedeće sjednice u pisanoj formi? Vidim, izabrali ste da odgovorite sada. Izvolite.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Gospodine Gošoviću, ono što je bitno vezano za ovu gospođu o kojoj vi govorite, morate znati da je ljekarska komisija koja radi i procjenu da li neko može da ostvari pravo na tuđu njegu ili ne je u praksi potpuno nezavisna od Ministarstva rada i socijalnog staranja. Ministarstvo rada i socijalnog staranja ne može da interveniše i da nekome kaže ovome dajte tuđu njegu i pomoć a onome nemojte davati tuđu njegu i pomoć. Onda bi to urušilo sistem svakako. Nadam se da se slažete sa mnom i da podržavate jedan ovakav pristup.

Što se tiče pomenute gospođe to su procedure. Dakle, ona je više puta podnosila zahtjev za ostvarivanje tuđe njege i pomoći, nekoliko puta je odbijena. Sada u oktobru, kao što ste sami kazali, nije se pojavila pred komisijom. To su procedure, to je administracija.

Nije joj mogla biti odobrena tuđa njega i pomoć bez njenog prisustva ili bez odlaska na teren što u tom slučaju nije učinjeno. Na sljedećoj komisiji će svakako opet biti procijenjena potreba za ostvarivanjem tuđe njege i pomoći i ako bude odobrena od ljekarske komisije ona će biti ostvarena od onog momenta od kada je ona podnijela zahtjev za ostvarivanje prava na tuđu njegu i pomoć, a to je u avgustu kada je zadnji put podnosila zahtjev za ostvarivanje prava na tuđu njegu i pomoć i to je jedini odgovor koji možete dobiti od mene. Ne očekujete valjda od ministra rada i socijalnog staranja da se upliće u rad ljekarske komisije koja treba da određuje pravo na ostvarivanje prava na tuđu njegu i pomoć. Hvala.

PREDŠEĐAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ne možemo ići mimo Poslovnika.

Mogu li da završim moje obraćanje ministru?

Ministre, naravno znamo svi u ovoj sali vaša ovlašćenja kada su u pitanju i komisije za tuđu njegu i pomoć koja nijesu zaista izvan ovih okvira koje ste vi rekli, samo bih vas molio da iskoristite svoj autoritet i da koliko mžete, naravno, toj komisiji sugerirate što manje administracije a što više životnih pitanja. Vjerujem da je to stav svih nas u ovoj sali, a znamo za vaša personalna, kada je u pitanju vaše ministarstvo, ograničenja.

Kolega Gošoviću, zamolio bih vas, znate i sami da je bilo potrebe sa ove strane za komentarima, ako vi cijenite da je neophodno. Dobro, vi možete da insistirate na tome a ja da insistiram na poštovanju Poslovnika. Poslovník, vi znate, da ne dopušta mogućnost naknadnog uključenja, prema tome nemojte da insistirate. Možemo da se dogovorimo. Nemojte da insistirate. Prema tome ako mislite da je važno, izvolite, dobiće onda vrijeme i ministar da odgovori na vaša pitanja. Izvolite.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Veoma ću kratko, potpredsjedniče, jer je ministar moje dopunsko pitanje iskoristio na način koji zaista nijesam očekivao. Zapravo, u mom izlaganju nije bilo ni jedne riječi političke konotacije. Drugo, nijesam očekivao od ministra da nalaže komisiji kako će da odluči jer je komisija samostalna normalno u svom radu. Ali zar ta gospoda nisu mogla poći na lice mjesta da utvrde zdravstveno stanje te starice nego jedinstavno da insistira na tome da starica bude pristupa i ako kao nepokretno lice ne može doći do sjedišta te ljekarske komisije. Ministre vaša je obaveza, jer je ovo veoma ružna poruka u odnosu na dešavanja u jednoj državi da se tako nešto može dešavati jednom licu da insistirate, da iskoristite svoj autoritet, ne do sljedeće ljekarske komisije, nego koliko je sutra da ta ljekarska komisija podje na lice mjesta i utvrdi zdravstveno stanje te starice, odnosno ispunjavanje ili neispunjavanje uslova za ostvarivanje prava na tuđu njegu i pomoć. To je naša obaveza ako želimo zaista da budemo država u kojoj iole postoji socijalna pravda i briga za nekoga čiji je život na taj način ugrožen i ispunjava uslove za onaj iznos naknade koja znamo kolika je u Crnoj Gori, najniža u okruženju. Zahvaljujem.

PREDŠEĐAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Dakle, svrha vaše dodatne intervencije je bila u onome što sam i ja na neki način saopštio da ministar koristeći svoja na žalost mala ovlašćenja, ali ne sumnjam u to, veliki autoritet, kod ljudi koji su članovi te komisije zaista da to iskoristi i da kao što sam rekao a i

kolega Gošović što manje administracije, što manje birokratije, a što više rješavanja životnih pitanja i da ovo pitanje koje je pomenuto, koje smo svi imali prilike da se upoznamo preko sredstava informisanja zaista bude pitanje koje će biti opomena svima nama a posebno onima koji su neposredno nadležni da takva pitanja rješavaju što prije i na što efikasniji način. Zahvaljujem.

Koleginica Azra Jasavić ima riječ. Izvolite.

Izvinite, koleginice, moja je greška, imate i vi minut u odnosu na kolegu Gošovića i s tim završavamo.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Gospodine Gošoviću,

Uopšte nijesam mislio na taj politički kontekst kada ste pomenuli ovu gospođu, uopšte na to nijesam mislio, mislio sam na onaj predlog zakona koji ćete podnijeti i tako dalje. Dakle, mi vam stojimo na raspolaganju kao Ministarstvo rada i socijalnog staranja da zajedno radimo na tom zakonu. A o pomenutoj gospođi svakako da svi mi ovdje jednako imamo i mišljenje i razmišljanja na tu temu, tako da zaista ne znam zašto ste se oko toga našli prozvani. A što se tiče ovoga nemam ništa dodati ovome, što je potpredsjednik rekao. Dakle, jednostavno su nam ruke vezane u tom smislu da ne možemo uticati na rad komisija, a tačno je da je ta procedura koju komisija sama sebi definisala.

Ja jedino, ovo što je i potpredsjednik rekao, mogu da urgiram kod komisije da se to što prije naloži, na taj način već smo to uradili praktično prije par dana. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala Vama.

Koleginica Jasavić ima riječ. Izvolite.

AZRA JASAVIĆ:

Zahvaljujem.

Želim kratko da kažem, prije nego što se obratim gospodinu Boškoviću, vezano za moje pitanje, da na komisiji nije da ona utvrđuje pravila, već je na Ministarstvu da ono utvrđuje pravila i na državi je da utvrđuje pravila, jer ne može komisija mimo državnih institucija određivati pravila.

Moje pitanje se ne odnosi na staricu, odnosi se na "Oboda", ali me svaka nepravda kao građanku ove zemlje boli i neću ćutati ni na takvu nepravdu u tuđem dvorištu, jer ako ćutate na nepravdu u tuđem dvorištu, kada dođe nepravda u vaše dvorište za odbranu već je kasno, gospodine Boškoviću.

Moje pitanje prema Vama, vezano je za radnike "Oboda":

Za koliko je radnika "Oboda" Vlada isplatila otpremninu u fiksnom dijelu iznosa od 1950 eura; za koliko radnika "Oboda" je Vlada isplatila otpremnine u fiksnom dijelu iznosa od 1926 eura i dijela vezanog za godine radnog staža u iznosu od 500 eura za svaku godinu radnog staža? Ako su različito isplaćivane otpremnine radnicima, očekujem da mi kažete u Vašem odgovoru da li su različito isplaćivane, šta je razlog, da li je radnicima "Oboda", koji su protestovali na Cetinju ispred rezidencije Predsjednika 2008. godine zbog isplaćivanja samo fiksnog dijela otpremnina u iznosu od 1950 eura isplaćen dodatni dio sredstava, ako jeste koliki je to iznos, ko je sredstva uplatio, kome su uplaćena, kome su podijeljena i po kojim kriterijumima? Da li je Vlada ispunila svoje obaveze prema radnicima "Oboda", da li su radnicima "Oboda" shodno sporazumu o poravnanju, obaveza iz radnog

odnosa, uplaćeni doprinosi za periodu od 1996. do 2008.godine, ako jesu u kojem su obimu plaćeni, tačnije da li su uplaćeni shodno primanjima radnika, što bi bilo zakonito ili na drugačiji način i za koji period?

Ovo postavljam, iz razloga što je "Obod" prestao sa proizvodnjom 2003.godine i znam sasvim sigurno, to će vam reći radnici "Oboda", znate i Vi, da nijesu jednako isplaćivane opremnine radnicima koji su od 2003. do 2008.godine proglašavani tehnoloških viškom, u odnosu na one koji su od 2008.godine proglašeni tehnoloških viškom.

Vidim iz Vašeg pitanja da mi nijeste odgovorili na sva pitanja, molila bih da pored ovog što imate napisano, odgovorite na konkretna pitanja koja sam postavila, jer o Vlada se obavezala da ispuni obaveze iz Sporazuma i da uplati doprinose radnici, a informacije sa kojima mi raspolažemo od Vas smo tražili validne informacije i tačno, jer Vi, kao neko ko ima te informacije, morali ste ih dostaviti. Važno je da nam kažete da li su doprinosi za radnike uplaćeni, jer ja imam informaciju da su uplaćeni, ne u skladu sa zakonom, nego na nekom minimalnom osnovu po 32 eura na mjesečnom nivou, što je uslovilo da penzije radnika budu svega nekih 160 eura. Moje pitanje, nije dodatno, da li mislite da od 160 biste Vi mogli ili Vaša porodica da prežive, kako to imaju radnici Cetinja? Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ministre Boškoviću, izvolite, imate riječ.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče,

U prethodnom periodu Vlada Crne Gore kroz realizaciju programa prestrukturiranja pružala je pomoć preduzećima koji su se pripremali za privatizaciju na način što je preuzimala obavezu rješavanja tehnološkog viška u tim preduzećima. Tako se u periodu 2000 - 2007.godina u cilju rješavanja problema zaposlenih za čijim je radom prestala potreba u Holding Industrije "Obod" Cetinje, opredijeljena sredstva u ukupnom iznosu od 4 336 547,28 eura. I to: 2000.godine opremnina za 35 zaposlenih u iznosu od 67 429, 25 eura, 2001. godine opremnina za 100 zaposlenih u iznosu 122655 eura, 2002.godine opremnina za 59 zaposlenih 130 666, eura, 2003.godine opremnina za 463 zaposlena u iznosu 821 992 eura, dokup staža za 89 zaposlenih u iznosu od 625 648 eura, doprinosi za PIO za 89 zaposlenih za period četvrti mjesec ,98. XII.mjesec 2003. godine u iznosu od 253 524 euro, doprinosi za ostale zaposlene za period IV ,98 do XII. 03 od kojih su nakon uplate istih 28 zaposlenih stekli uslove za penziju u iznosu od milion 847 091 euro, jednokratna pomoć za 1300 zaposlenih u iznosu od 130 000 eura. Ukupno, dakle u 2003. godini 3.775327,83 eura, 2004. godine opremnina za 64 zaposlena u iznosu od 123229,020, otpremnina 2005.godine za 19 zaposlenih u iznosu od 36664,45 eura i jednokratna pomoć za 83 zaposlena u iznosu od 8 300.

Svega, dakle, 2000 - 2007.godina u iznosu 4.336.547,28 eura. U martu 2008.godine u cilju stvaranja povoljnih uslova za proces privatizacije holding industrije "Obod" Cetinje, Vlada Crne Gore kroz socijalni program, pratilo je Ministarstvo ekonomije, ponuda svim zaposlenim za sporazumni raskid radnog odnosa po sljedećim uslovima: da se svakom zaposlenom isplati opremnina u iznosu po 500 eura po godini dana radnog staža na dan 31.03.2008.godine i 1.926,55 eura kao fiksni dio opremnine. Da se poveže radni staž do dana raskida radnog odnosa. Uz to prihvatanjem ponude zaposleni ne bi izgubio pravo na mogućnost ponovog radnog angažovanja u "Obodu" kod budućeg strateškog partnera uz

obavezu da nakon sklapanja ugovora sporazumno raskidom radnog odnosa zaposleni neće imati pravo na naknadna potraživanja od "Oboda", osim onih potraživanja koje su odlukama prihvaćene od strane Borda direktora.

Od 1181 zaposlenog navedeni socijalni program je prihvatilo 1179 zaposlenih, kojim je do 21.maja 2008.godine isplaćen cjelokupan iznos. U model izvora obezbjeđenja sredstava za realizaciju ovog programa predožilo je Ministarstvo finansija u saradnji sa Miistarstvom ekonomije, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, a odluku o tome je donijela Vlada Crne Gore. Ukupna sredstva potrebna za realizaciju socijalnog programa za Holding industriju "Obod" Cetinje, iznosila su oko osamnaest hiljada eura. Nakon toga Savjet za privatizaciju je tokom 2008.godine, objavio dva tendera za privatizaciju, 51,8 akcija koje su pripadale državi, ali se na njih niko nije javio.

Odlukom Privrednog suda u Podgorici u aprilu 2012.godine je uveden je stečaj u "Obodu", a 12.juna 2012. donijeta je Odluka o bankrotstvu. Imovina je procijenjena na oko četrdeset miliona eura, uključujući pokretnu imovinu u Plavu i kompletnu imovinu u Beranama, bez poslovnih prostora na teritoriji bivše SFRJ.

Obaveza Vlade prema bivšim zaposlenima u "Obodu" je kroz realizaciju socijalnog programa u potpunosti izvršena, ukoliko postoje nekakva potraživanja bivših radnika, podnešeno je preko 2000 prijava, nakon otvaranja stečajnog postupka, koja proističu iz odluke koje su donešene prije nego što je socijalni program pokrenut i realizovan, onda će se i te obaveze realizovati nakon prodaje imovine "Oboda", u skladu sa Zakonom o stečaju. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala Vama, ministre.
Koleginica Jonica.

AZRA JASAVIĆ:

Gospodine Boškoviću,

Ja Vas molim da me nikada više ne štedite od onoga što mislite da mi kažete. Budite slobodni i recite što mislite, na taj način ćete me inspirisati da ja vama saopštim ono što ja mislim. Jer mnogo toga što mislimo, vjerovatno jedni o drugima, čuvamo da ne kažemo, a vi budite slobodni pa uvijek recite. Vi meni niste odgovorili ni na jedno pitanje.

Ja sam vas pitala da li je različito isplaćivana naknada i otpremnina. Vi na to niste odgovorili jer znate da jeste. I vi znate, ako biste odgovorili danas da biste tako demantovali juče iskaze premijera u ovom domu i zato ste izbjegli da odgovorite. Jer, ja znam da je 400 i nešto radnika primilo otpremninu u iznosu od samo 1.950 eura, znam da su oni protestovali 2008. godine ispred rezidencije. Znamo i to, jer to nije nikakva tajna da je čudnim kanalima, posredstvom gradonačelnika sadašnjeg, tadašnjeg zaposlenog kod predsjednika države, gospodina Bogdanovića, na čudnim osnovama isplaćena neka naknada bez ikakvih transparentnih procedura, ne zna se kome.

Moraćemo konačno u ovoj zemlji da znamo kako se troši državni novac ili je to možda neko privatno platio da bi se rezidencija oslobodila, pa ako je privatni novac pošteno zarađen, nemamo ništa protiv. Ali, ako je javni novac i dat a mi ovdje ne dobijemo odgovor zašto je to tako, onda je to neoprostivo. Neoprostivo je da niste odgovorili na pitanje da li su svi doprinosi uplaćeni radnicima. Ja ću vam reći da nisu. Ja ću vam reći da su nezakonito uplaćivani doprinosi jer su uplaćivani na mnogo manje iznose nego što su radnici primali. Pa sada radnici, umjesto možda 300 ili 400 eura penzije, imaju po 150 eura penzije. Može

li se od toga minister preživjeti? Ne može ministre. Ne znate vi kako je biti gladan, biti siromašan i biti na marginama društvenih dešavanja.

I još nešto, juče je premijer ovdje u ovom parlamentu dijelio lekcije o tome kako se mogao spasiti Obod, pa je rekao da se Obod mogao spasiti da radnici nisu bili međusobno solidarni i da nisu jedni druge štitili na način što nisu htjeli da se diferenciraju i naprave razliku pa da jedni ostanu koji su potrebni da rade, a drugi da odu. I na kraju je rekao, zbog toga, zato što su svi htjeli da budu tu, i da imamo sve, imali smo ništa.

Rekao nam je, takođe juče, povodom afere "snimak", nije spreman da se u Demokratskoj partiji socijalista diferencirate na one koji su zloupotrebjavali državne resurse i na one koji nisu. Bojim se da će sudbina Oboda zateći i Demokratsku partiju socijalista zato što idete na sve ili ništa. Upravo je to poruka koju želim da vam saopštim, jer nam je juče premijer rekao da su radnici Oboda htjeli da ostanu tamo gdje su svi bili i zato su prestali da postoje i za to je ugašen Obod, a zato što vi niste spremni da se diferencirate na one koji postupaju zakonito i na one koji postupaju suprotno zakonu, imaćemo poziciju da će Demokratska partija socijalista, bojim se proći kao Obod. A i treba jer je upravo ugasila kompletnu privredu crnogorsku i osiromašila kompletno građanstvo pa sada imamo ljude koje vi ne gledate i pričate kako komisija treba da ustanovljava pravila. A zašta onda država služi? Država služi da odredi pravila komisiji i da kaže komisiji ako je bolesnik nesposoban da dođe da je dužna da dođe na lice mjesta, automatski da ode na lice mjesta, a vi ovdje pričate kako komisija postupa po sopstvenim pravilima. Žalosna je zemlja u kojoj država dopušta da komisija postupa po pravilima a ne propisuje pravila te komisije. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Na ovaj način smo završili sa pitanjima koja su upućena Ministarstvu rada i socijalnog staranja. Ministru Boškoviću zahvaljujem na učešću u našem radu.

Prelazimo na pitanja koja su upućena Ministarstvu saobraćaja i pomorstva.

Tu je ministar Brajović, koga pozdravljam i dajem odmah riječ kolegi Rešidu Adroviću koji će prvi postaviti pitanje, a nakon njega kolega Vasilije Lalošević. Izvolite.

REŠID ADROVIĆ:

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru pomorstva i saobraćaja postavljam sljedeće pitanje:

Zašto do sada nije došlo do početka realizacije budžetom opredijeljenih sredstava za sanaciju regionalnog puta Berane - Trpezi - Kalači - Rožaje?

Obrazloženje: Regionalni put Berane - Trpezi - Kalači - Rožaje, već duži vremenski period nalazi se u veoma lošem stanju. Zbog vremenskih i drugih nepogoda na djelovima trase puta, a djelimično na cijelom trupu puta, kao na primjer kod mjesta Stjenice, došlo je do odrona koji prijeto da dođe i do totalnog prekida saobraćaja na ovom trenutno jedinom putu koji područje Petnjice i njenih 20-ak sela vezuje sa Beranama, jer je još u lošijem stanju jedina alternativna veza Gusare-Bioče-Berane.

Polazeći od takvog stanja Vlada Crne Gore je budžetom za 2012. godinu bila predvidjela da se za sanaciju ovog puta utroši 500 hiljada eura, ali do toga nije došlo. Isto tako i budžetom za ovu godinu za ove svrhe opredijeljeno je isto toliko sredstava, odnosno 500.000 eura.

Kako je na području sjeveroistoka Crne Gore građevinska sezona za ovu vrstu radova na samom izmaku, smatram da su uprkos budžetskih problema koje imamo, morala iznaći mogućnost da se predviđena sredstva za sanaciju ovog puta konačno realizuju i da se bar saniraju kritične tačke. Ovo tim prije što smo smogli snage da području Petnjice vratimo status opštine. Bilo bi zaista neprihvatljivo da u takvoj situaciji čitava nova opština, u nekom trenutku, ostane bez i jedne veze sa gradom Beranama i Rožajama. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:
Zahvaljujem, kolega Adroviću.
Ministre, imate riječ, izvolite.

IVAN BRAJOVIĆ:
Poštovani potpredsjedniče, poslaniče Adroviću,
Do izgradnje dionica puta Berane - Rožaje, put Berane - Turjak - Rožaje bio je kategorisan kao put prvog reda. Puštanjem u saobraćaj novoizgrađenog puta, stari put preko Turjaka je kategorisan kao put regionalnog značaja R-20. Stari put preko Turjaka služi za povezivanje naselja koja gravitiraju ovom putu sa područja opština Berane i Rožaje, naravno sad i opštine Petnjica, sa magistralnim putem M-2, na dva lokaliteta kod Berana i Kalača. Ovaj put je ukupne dužine 36 km, od čega je dionica od Berana do Polica dužine 7 km izgrađena neposredno prije II svjetskog rata, a dio dionica od Police do Kalača, odnosno Rožaja, u dužini od 29 km u periodu od 1946-47. godine.

Ovaj regionalni put karakterišu nepovoljni horizontalni i vertikalni elementi, kao i nedovoljna širina planova puta pet do šest metara, a savladava planinski prevoj Turjak na koti od 1.350 metara nadmorske visine. U prethodnom periodu ovaj putni pravac je presvučen u cijeloj dužini asfaltnim zastorom. U skladu sa planom redovnog investicionog održavanja, rekonstrukciji i izgradnji državnih puteva 2013. godine izrađena je i revidovana projektna dokumentacija za rekonstrukciju puta R-20 na lokalitetu Stjenice, to je na kilometraži 11 kilometara + 400 metara.

U toku je priprema dokumentacije za raspisivanje poziva za javno nadmetanje i odmah nakon izbora najpovoljnijeg ponuđača će se početi sa radovima.

Naravno, ja se slažem sa vama da nije dovoljno samo reći da je taj put presvučen potpuno sa asfaltom, i išao sam sa tim putem i apsolutno stoji ovo da su to loši elementi puta i da bi trebalo značajno ulaganje. I u svakom slučaju, siguran sam da će, naravno i zalaganjem nove lokalne uprave i zajedno sa nama iz Ministarstva, iz Vlade Crne Gore, se u narednoj godini značajnije doprinijeti kvalitetu tog puta. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:
Zahvaljujem.
Izvolite, kolega Adroviću.

REŠID ADROVIĆ:
Hvala, gospodine ministre.
Ja znam da se radi o malom iznosu sredstava, ako znamo da je budžetom za 2012. bilo planirano da se uloži 35,98 miliona eura, Direkcija za saobraćaj 34 miliona, a u 2013. 30 miliona. Zaista, odlučio sam se da postavim ovo pitanje - jer stanje u kojem je trenutno put je veoma loše, a opredijeljen iznos sredstava je svega nekih 0,16%. Dakle, radi se o veoma malom iznosu sredstava.

Mi smo svjesni sa tim iznosom sredstava da se put značajnije ne može rekonstruisati. Međutim, očekivali smo da ćete u 2012. djelimično riješiti neke kritične tačke na tom putnom pravcu, a da ćete u 2013. takođe nešto uraditi. To bi već nešto značilo za taj putni pravac. Međutim, ovako, prosto je za građane Petnjice koji su, vi ste dobar dio tog kazali, koji su 1957. Jednom nepravdom ostali bez lokalne samouprave, a posebno su zapostavljeni kada je regionalni put koji je povezivao Crnu Goru i Srbiju išao preko centra petnjičkog kraja izmješten na putnom pravcu Berane - Lokve - Rožaje i jednostavno dolazi do totalnog zapostavljanja ovog kraja.

I sada, kako godine prolaze, očekivanja građana jesu sve veća i veća i prosto smo očekivali makar taj mali dio sredstava da ćete iznaći mogućnost i da će se upristojiti makar neke kritične tačke.

Ja znam, i kazao sam u obrazloženju mog pitanja, znam i da ima problema oko realizacije budžeta završnog za 2012. procenat realizacije budžeta mi je jasan, međutim, gospodine ministre, ovdje se radi o nekih 500 hiljada za 2012. i 500 za 2013. godinu. Slična je situacija kada je čitava opština beranska, prosto budžetom se planiraju sredstva međutim, ministre, izostaje realizacija.

Evo, ja ću navesti primjer, znači u 2012. za Opštinu Berane bilo je planirano nešto više od 600 miliona, a ostvareno neuporedivo manje. Ja makar mislim da je, ako nema država mogućnost, makar u procentu kolikim se dijelom realizuje budžet, toliko bi trebalo za taj nerazvijeni sever utrošiti. I prosto, ministre, očekujemo da u tom dijelu vi date doprinos da pomognete, da jednostavno putni pravac dobije jedan malo drugačiji tretman, pošto je ovo na izmaku ova sezona za gradnju, ja očekujem, pošto se priprema budžet za 2014. godinu, da ćete vi nadomjestiti sve ovo što se nije realizovalo i 2012. i 2013. godine i očekujem da ćete predložiti zaista jednu značajniju cifru i da ćete na neki način udovoljiti očekivanjima građana petnjičkog kraja. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem vama, kolega.

Pozivam kolegu Laloševića da uzme riječ, nakon njega pitanje će postaviti kolega Tuponja.

VASILIJE LALOŠEVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Poštovane kolege, poštovani građani Crne Gore, poštovani ministre Brajoviću,

Postavio sam sljedeće poslaničko pitanje koje glasi:

Savjet za privatizaciju i kapitalne objekte je donio odluku o raskidanju ugovora o privatizaciji Barske marine. S obzirom da je pokrenut likvidacioni postupak protiv Latvija skraj banke iz razloga što ona nije u mogućnosti da izvršava ugovorne obaveze, automatski je pokrenut postupak za raskid ugovora o koncesiji sa istom o gazdovanju Barskom marinom. Kakva je dalja sudbina ove kompanije i da li će biti raspisan novi tender?

Lajtmotiv za postavljanje ovog pitanja, vezano za privatizaciju Barske marine, dali su mi odbornici Socijalističke narodne partije u barskom parlamentu i ostalih opozicionih partija, koji su ovih dana predali zahtjev za održavanje vanredne sjednice Skupštine opštine Bar. Oni traže od Skupštine opštine Bar da se pokrene rasprava o privatizaciji, odnosno raskidu privatizacionog ugovora sa Barskom marinom, i raspravu o Kontejnerskom terminalu, odnosno eventualnoj prodaji Kontejnerskog terminala.

Da li će to uslijediti za par dana, vidjećemo, ali je suština cijele priče da je nakon izvjesnog vremena od ove privatizacije, a podsjetiću da je ugovor sklopljen 29. decembra 2009. godine sa konzorcijumom Multikapitals iz Latvije odnosno Rige i da vlasništvo nije dato bezuslovno, da je tada za paket akcija ponuđeno i plaćeno 2,2 miliona eura ili 2,66 eura po dionici a da je nakon toga bilo predviđeno ulaganje od 12,2 miliona eura. Odjednom u štampi, pogotovo onoj ruskoj, litvanskoj, letonskoj, pojavile su se priče da je vlasnik ove banke jedan od suvlasnika gospodin Vladimir Antonov, da ga litvanske vlasti potražuju zbog velikih finansijskih malverzacija, da ga potražuju zato što nije platio porez i da ga potražuju zato što je falsifikovao dokumenta o svojoj banci koja je trebao da priloži kao garanciju.

Ja moram jednu stvar da vam kažem gospodine ministre, ovo je veoma značajna tema za barane. Iz barske opštine nekada je stigla vijest i ona je plasirana putem štampe da je Komsija za identifikaciju kapitala imala svu dokumentaciju koja je govorila da je kompletna imovina Barske marine bila vlasništvo barske opštine.

Nažalost, nakon privatizacije nije barska opština imala mnogo vajde od te marine.

Ulaganja u slobodnu carinsku zonu tadašnju i u marinu, konstatovali su opštinari iz Bara, mnogo su veća od svega onoga što je dobijeno od ovog letonskog privrednika, odnosno investitora. U tom dijelu kapitala lokalna uprava je morala biti zastupljena u odnosu na njena ulaganja za pomenuti privredni subjekt, jer, podsjetiću da je tada Vlada u Zakonu o imovini, da je važio Zakon o imovini i da je tada decidno kazano da sva državna imovina ona kojom upravlja jedinica lokalne samouprave, ima pravo da ima učešće u svemu tom kada se tiče privatizacionog procesa.

Nažalost, sve ovo što se dešavalo minulih mjeseci, minulih godina, potvrdilo je da kada smo birali neke investitore, nismo vršili takozvanu dubinsku istragu i pretragu da li su oni solventni, da li oni u svojim zemljama imaju sumnjivih poslova i da li vlasti u njihovim zemljama pokreću istragu oko njihovih finansijskih malverzacija.

Savjet je donio tu odluku, vaše ministarstvo je predložilo da se raskine koncesioni ugovor, šta će Ministarstvo, odnosno Savjet za privatizaciju, odnosno Vlada Crne Gore uraditi da se zaštiti kapital Barske marine koji je velikim dijelom građen od doprinosa svih građana Bara, i koji pripada svim građanima Bara, odnosno Opštini Bar.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Gospodine ministre, imate riječ. Izvolite.

IVAN BRAJOVIĆ:

Hvala potpredsjedniče.

Poslaniče Laloševiću,

Kao što ste i rekli u vašem pitanju, nakon sprovedenog tendera iz juna 2009.godine, 29. decembra 2009. godine zaključen je ugovor o prodaji akcija Marine AD Bar, za prodaju 54,3464 procenata akcijskog kapitala u vlasništvu države, uz obavezu investicionog ulaganja.

Pomenuti ugovor zaključen je između Vlade Crne Gore, odnosno Fonda za razvoj Crne Gore, Fonda penzijskog osiguranja i Zavoda za zapošljavanje kao prodavca i Latvija skraj banke iz Rige i SIA Multikapitals iz Rige kao kupca.

Vlasništvo nad 54,3464 procenta nije bezuslovno već je povezano sa izvršenjem investicionog programa i primjenom ugovora o koncesiji koji je zaključen 29. decembra

2009. na period od 30 godina između AD Marina Bar i Vlade Crne Gore, odnosno Ministarstva saobraćaja i pomorstva.

Kupoprodajna cijena za akcije u iznosu od 2.222.222 eura u potpunosti je izmirena dok do realizacije investicionog plana u iznosu od 12,2 miliona eura u skladu sa planiranom dinamikom nije došlo. Od strane ovlašćenog lica koje zastupa likvidacioni upravnik a u smislu odluke Okružnog suda u Rigi, Republika Letonija, u 2012. godini otvoren je postupak likvidacije nad Latvija skraj bankom.

Od dana od kada je Ministarstvo saobraćaja i pomorstva dobilo obavještenje kupca u vezi njegove likvidacije, preduzelo je niz aktivnosti, sastanaka sa njihovim predstavnicima, konsultativnih sastanaka, pripremalo predloge i moguća rješenja i tražilo izjašnjenje pravnog savjetnika Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte u nastojanju da se nađe najbolje i najracionalnije rješenje.

Na osnovu navedenog, a u cilju zaštite interesa prodavca, odnosno države Crne Gore, na sjednici Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte usvojen je naš preidlog, znači prijedlog Ministarstva saobraćaja i pomorstva da se jednostrano raskine ugovor o kupovini akcija. Međutim, odlukama Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte, u daljoj proceduri treba odluku da donese i Vlada Crne Gore, te će zaključci Vlade u tom smislu opredijeliti i redosljed ali i dinamiku daljih aktivnosti koje će biti potrebno preduzeti da bi se raskinuo postojeći ugovor i ušlo u aranžman sa novim investitorom. Ipak vjerujem da je izvjesno da će se nakon odgovarajućih postupaka i pravnih radnji koje je prate raskid ugovora, otpočeti sa aktivnostima o pripremi novog tendera. Napominjem da će se prilikom pripreme tendera razmatrati mogućnost za smanjenje investicionog roka koji je u postojećem ugovoru bio planiran na period od pet godina, kao i da se izborom odgovarajućeg investicionog partnera stvore preduslovi za razvoj nautičkog turizma i promocije grada Bara i države Crne Gore kao turističke destinacije, kroz bolje održavanje postojeće i izgradnju nove infrastrukture.

Svakako, ono što želim posebno istaći jeste činjenica da su u proteklom periodu svoje interesovanje za kupovinu akcija Marina izrazile mnoge referentne kompanije sa zavisnim iskustvom u marinskom biznisu, kao i sama lokalna samouprava grada Bara, te da nam to daje za pravo da vjerujemo da ćemo nakon novog tendera, dobiti pouzdanog partnera koji će investicioni program realizovati uspješno, odnosno u skladu sa ugovorenom dinamikom i ugovorenom obimu i vrijednosti investicija.

Ipak, treba istaći da Marina Bar uredno izmiruje sve obaveze, ne samo prema državi nego i prema zaposlenima, da su zarade u Marini Bar i dalje iznad prosječnih zarada u državi, da su zaposlenima isplaćivani bonusi i slično, da u tom smislu ne dovodimo u pitanju sudbinu ove kompanije. Naprotiv, vjerujem da ćemo dolaskom novog partnera uspjeti ne samo da održimo postojeće pozitivno postojanje kompanije i zadovoljavajući položaj zaposlenih, nego da ćemo unaprijediti još u značajnijoj mjeri sve segmente poslovanja Marine Bar.

Naravno, postupak izbora novog partnera će biti u potpunosti transparentan i javnost će o svemu biti obaviještena. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:
Zahvaljujem.
Kolega Laloševiću, izvolite.

VASILIJE LALOŠEVIĆ:
Hvala.

Tačno, gospodine ministre, ... Barske marine, evo jedna informacija iz za Vas i za javnost, pogotovo za žitelje Bara, bila je ovog ljeta 95% i naravno, došlo je do velikog interesovanja nautičara, vlasnika čak i megajahti. Ovog ljeta je ušla i ona čuvena jahta "Mona Liza" od 43 m u barski akvatorijum, ali ovom prilikom ne bih želio o tom. Samo postavljam ponovo pitanje:

Je li moguće da taj Savez za privatizaciju i svi oni koji su donosili odluku za tender ne obrate pažnju da se i tada u ruskoj i litvanskoj i letonskoj štampi pojavljivao, da je ovaj gospodin Antonov takozvani letonski gazda Jezda. A neko je morao da vodi računa o tome da njegova banka nije likvidna, neko je morao da vodi računa da se on u svojoj zemlji tuži za finansijske malverzacije, i za švercovane odluke vezano za učešće na nekim tenderima, tamo u svojoj zemlji. Ali, ni ovom prilikom ne želim da pričam o tome, istražni organi svi oni u Letoniji i bilo kojoj drugoj zemlji daće svoju riječ. Ali, evo postavljam pitanje:

Sjećam se jednog spora između dvije veoma značajne kompanije za razvoj grada Bara. Jedne koja je naslednica čuvene Prekookeanske plovidbe koje nažalost više nema, i ove marine, riječ je o Barskoj plovidbi, marini. Tada su Barska marina, odnosno njen menadžment tužili Prekookeansku, odnosno Barsku plovidbu za neke 93 hiljade evra oko vezova, jer Barska plovidba nije oslobodila određene prostore u toj marini pa je navodni dug, odnosno šteta poslovna Barske marine bila negdje oko 93 hiljade evra, jer nijesu izgrađeni i korišćeni poslovni objekti trafostanice, toplotne pumpe, plinske stanice itd. A s druge strane, kada smo građanima Crne Gore uveli taksu evro po evro, kada smo uveli porez na dohodak, kada smo jednostavno pokušavali da nekim štednjama gdje im nije mjesto zaradimo neke pare za opstanak budžeta, a sve po udaru džepa građana, imali ste prilike da ova kompanija čiji je vlasnik ovaj Letonski gazda jezda, i plaćala je umanjeni PDV u ono doba sjećate se, kada smo mi ovdje vodili računa da se taj PDV podigne vlasnicima jahti i svemu onome. Njima je bilo omogućeno da se umanjuje PDV. A s druge strane, oni su od naših kompanija koje su htjele da uhvate svoje parče hleba i kiseonika, tužbama tražile da im se plati i ono što je možda trebalo da se u dugoročnom i srednjoročnom planu izdvoji, ta plinska stanica i toplotna stanica. I nije ovom prilikom riječ samo o tome, ponavljam priču, a odbornici SNP-a u barskom parlamentu i ostale opozicione kolege otvoriće priču o učešću Opštine Bar. Da li je ona trebala da bude nosilac i vlasnik određenog dijela akcija u ovim preduzećima, da li su nadležni državni organi na ovaj način ignorisali sve ono što su građani Bara ulagali u tu Marinu? Da li je onemogućeno da se privatizacija sprovede baš onako kako je trebalo da se uradi i kakvi su bili zaključci u svoje vrijeme Skupštine opštine Bar? Bojim se da se ovakvim postupcima kada se dubinski ne analizira i kontroliše budući investitor uništava i obezvjeđuje državna imovina kako bi pojedinci, i neću da optužujem nikog ovom prilikom, u kratkom vremenskom roku došli do određenog kapitala. Ponavljam još jednom, riječ je o ruskom gazda Jezdi, riječ je o jednoj respektabilnoj kompaniji u Crnoj Gori, Marini, koja ima velike perspektive. Ko je bio jedanput u tom objektu i ko je posjetio Bar vidio je da je to neslućenih ekonomskih mogućnosti, pa ajde onda da se uozbiljimo i da na nekom novom tenderu nalazimo zaista one investitore koji će doprinijeti da ta marina postane ono što treba da bude jedna od najvećih marina na Mediteranu, da građani Bara imaju koristi i da se bogami obešteti Skupština Opštine Bar, odnosno Opština Bar i svi građani Bara koji su od doprinosa i svega onoga dugi niz godina ulagali u ovaj objekat. Ajmo da se dozovemo pameti i da krenemo sa jednim realnim i racionalnim pristupom. Svaki investitor, dobar investitor je poželjan, investicija i 20 hiljada i 50 hiljada i 100 hiljada i milion evra i 15 miliona evra, ali da napravimo tu kontrolu i da vidimo ko može, a ko ne

može, jer ako je on u njegovoj zemlji bio pod istragom nije mu se trebalo dozvoliti da investira i možda poruši jednu i perspektivnu kompaniju. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Bilo je malo duže, ali shvatam, izbori se približavaju, treba reći poneku.

Kolega Tuponja sada ima riječ, a nakon njega kolega Andrija Popović.

Izvolite.

GORAN TUPONJA:

Zahvaljujem.

Uvaženi predsjedavajući, uvažene kolegice i kolege, uvaženi ministre Brajoviću, poštovani građani Crne Gore,

U skladu sa članom 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore postavljam poslaničko pitanje ministru saobraćaja i pomorstva Ivanu Brajoviću:

Da li je opredijeljenost Vlade da da prednost gradnji autoputa u odnosu na gradnju brze ceste Bar-Boljare, proistekle iz uporedne analize koja je urađena za njih? Da li je ta analiza nedvosmislenim ekonomskim i drugim parametrima opredjeljuje Crnu Goru za gradnju autoputa, a ne za gradnju brze ceste? Koji su to parametri?

Obrazloženje: Postoji interes javnosti za ovako važno pitanje. Ovakve kapitalne investicije su od izuzetnog značaja, ne samo za građane koji danas plaćaju porez već i za maloljetnike, pa čak i za generacije koje još nijesu ni rođene, a moraće da vraćaju planirano kreditno zaduženje.

Proces izgradnje autoputeva je veoma složen i sastoji se od više komponenti koji u nekim fazama obrađuju paralelno, ali po nekom redu to bi bile saobraćajno-transportna, privredno-ekonomska u nekom širem kontekstu, finansijska, projektanska i na kraju građevinska komponenta.

Sjećamo se da je u Gornjim Mrkama presječena vrpca i praktično se počelo sa gradnjom autoputa. Sad znamo da u tom trenutku nismo imali zatvorenu finansijsku konstrukciju, nijesmo imali kompletiranu plansku dokumentaciju, znamo da nismo imali čak ni idejni projekat čitave trase, a kamoli izvođački projekat. Zahvaljujući takvom odnosu Vlade, dozvolite, da se sa pravom brinemo, sumnjamo i pitamo se, sa kojim stepenom ozbiljnosti Vlada koja je donosilac odluka i mi građani kao nosilac tih odluka, to jest neko ko će vraćati kredite koji proističu iz vaših odluka, ulazimo u ovaj projekat. Projekat koji će obilježiti generacije i generacije koje dolaze poslije nas.

Veoma bi značajno bilo znati koje su to kapitalne prednosti autoputa u odnosu na brze ceste, ako znamo da gradnja brze ceste značajno manje košta od autoputa, a karakteristike brzih cesti nisu tako udaljene od karakteristika autoputa. Ovo je posebno značajno pitanje imajući u vidu i ocjene koje stižu sa najznačajnijih međunarodnih, finansijskih adresa, da bi autoput ugrozio održivost crnogorskog javnog duga, što prevedeno na običan jezik ne znači ništa drugo nego državni bankrot. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala Vama.

Ministar Brajović. Izvolite.

IVAN BRAJOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Uvaženi poslaniče Tuponja,

Projekat auto puta Bar-Boljare je definisan kao projekat od strateškog značaja za Crnu Goru čija realizacija treba da omogući ravnomjerniji razvoj sjevera i juga države iskorišćavanjem prirodnih bogastava, razvoj turizma, bolje saobraćajno povezivanje i ukupan ekonomski razvoj. Autoput Bar-Boljare bi trebalo da povezuje Jadransku obalu sa granicom Srbije od Bara preko Podgorice do granice u Boljarima. Kako je planirano ovaj put će povezati Crnu Goru sa Srbijom preko rute Požega-Beograd i nadovezivaće se na t-t koridor 10, što znači vezu sa Rumunijom i Centralnom Evropom. Crna Gora aktivno učestvuje u regionalnoj Evropi i u regionalnoj saradnji i ravnopravni je član Memoranduma o razumijevanju za razvoj osnovne regionalne, transportne mreže u Jugoistočnoj Evropi, SETO memorandum, koji je u Luksemburgu 11. juna 2004. potpisan i od strane Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Makedonije, Albanije, Srbije i Kosova, kao i od strane Evropske komisije i koji shodno tome predstavlja kamen temeljac politike djelovanja Evropske unije prema zemljama Zapadnog Balkana u oblasti saobraćaja. Posebni napredak je napravljen sa uvrštavanjem SETO sveobuhvatne mreže u okviru Trans-evropske transportne sveobuhvatne mreže kroz aneks u oktobru mjesecu 2011. godine. Autoput Bar-Boljare je uključen u SETO sveobuhvatnu regionalnu transportnu mrežu kao SETO putni pravac 4 i u tom dijelu Vlada Crne Gore nastavlja aktivnosti na realizaciji ovog strateškog projekta za Crnu Goru.

Engleska kompanija Scott Haus uz podršku EIB-a početkom 2012. godine uradila je studije izvodljivosti o investicionom planu za SETO putni pravac 4. Evropska oznaka autoputnog pravca Bar-Boljare koja uključuje Izvještaj o tehničkim opcijama koji se bavi analizom alternativnih rješenja na ukupnoj trasi autoputa od Bara do Boljara uz poređenje opcije od do minimum, bez ikakvih ulaganja do punog profila autoputa. Ključni parametri za ocjenu budućeg autoputa obuhvatajući osnove za dalji proces projektovanja uključivali su: područja gdje lokalno poboljšanje trase jeste izvodljivo i povećava sigurnost, područja u kojima je poboljšanje ili proširenje poprečnog presjeka puta izvodljivo, razlika u radovima koji se odnose na signalizaciju i bezbjednost saobraćaja, načine za povećanje bezbjednosti saobraćaja koji prolazi kroz prigradske i urbane oblasti, problemi na raskrsnicama ili pristupnim putevima, oblasti gdje je rekonstrukcija postojećeg puta uslovljena tehničkim ili socijalnim faktorima, vjerovatnoća faznosti radova koju može uslovljavati obim saobraćaja imajući u vidu mogućnost dodatne izgradnje u kasnijoj fazi, kao i potrebu za izgradnjom trake za uspon preticanje.

Kompletna trasa autoputa u Izvještaju o tehničkim opcijama podijeljena je na sedam homogenih cjelina koje su se klasifikovale prema sledećim kriterijumima: Teren morfologije i istraživanog koridora, postojeći projektovani obim saobraćaja kao i različiti spoljni faktori, vrsta saobraćaja teški ili laki teretni saobraćaj, ekološka ili socijalna ograničenja koja bi mogla biti efikasnije riješena alternativnim pravcima, prisustvo postojećih dionica koje nakon rehabilitacije i rekonstrukcije na nivou poluautoputa mogu postati prva faza izgradnje punog profila autoputa.

U analizi se najdalje otišlo sa opcijom izgradnje novog kombinovanog pravca prioritetne dionice Smokovac-Mateševo, međutim predloženo tehničko rješenje za novi pravac nudi kombinaciju dva profila od kojih ovaj prvi zavisno od uslova puta ima šest traka uključujući ili trake za sporu vožnju ili zaustavne trake, a drugi je profil autoputa koji se koristi za saobraćaj u oba smjera, kojim bi se smjenjivale naizmjenično u odnosu na ukupnu dužinu dionice 50%-50% što bi značilo prelazak u pojedinim trenucima sa šest

traka na dvije trake u tunelima ili prelazak sa šest traka na dvije trake na mostovima, što nam je vrlo problematično bilo sa bezbjedonosnog stanovišta. Da podsjetim na projekat autoputa rađen je na računskoj brzini 100kmh.

Pri izradi ove analize konsultanti su se rukovodili u tom dijelu dominantnije održavanjem troškova izgradnje na minimumu, dok su parametri na bezbjednost saobraćaja kapacitet, propusnu brzinu itd, bile niže vrednovani. Uzimajući u obzir da bi ova varijanta nvo kombinovanog pravca prema procjeni konsultanta, tadašnjoj procjeni koštala oko 500 miliona eura, a varijanta izgradnje brze saobraćajnice kao saobraćajnice višeg ranga je iznad ponuđenog tog poluprofila o kom sam govorio.

Mi smo analizirali i aspekte troškova i vremena izgradnje, kao i aspekta sledećih benefita: Značajno smanjenje broja saobraćajnih nezgoda posledica i troškova koje proizilazi iz istih. Skraćivanje vremena putovanja, veća homogenost saobraćaja i veća saobraćajna propusnost, snižavanje operativnih troškova, direktno angažovanje domaće građevinske operative ... što će imati svoje multiplikativne efekte i indirektno koristi. Bolje iskorišćavanje potencijala Luke Bar i kontejnerskog terminala i njihova boja veza sa gravitacionom zonom. Obezbeđivanje kontinuiteta puta istog ranga, ta veza s koridorom 10. Povećanjem mobilnosti, postizanjem boljeg demografskog balansa kroz ravnomjerniji razvoj regiona, izmijenjeni tržišni uslovi poslovanja i povećanja konkurentnosti preduzeća, olakšan pristup regionalnom tržištu, snižavanju zavisnih troškova nabavke, bolja valorizacija potencijala iz domena poljoprivrede, šumarstva, vodoprivrede, razvoj turizma, povećanje zaposlenosti i promjena strukture zaposlenosti.

Kada se sve to upoređivalo došli smo do zaključka da je autoput ipak najprihvatljivije rješenje. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Kolega Tuponja, izvolite.

GORAN TUPONJA:

Zahvaljujem na odgovoru, iako nisam sasvim zadovoljan, jer same komperativne vrijednosti nijesu egzaktno navedene već su više u nekom opisnom paušalnom odgovoru date.

Prema informacijama koje se mogu naći na sajtu Ministarstva saobraćaja i pomorstva predviđeni troškovi izgradnje auto puta iznose nešto manje do dvije milijarde eura. Na tom istom sajtu dat je prikaz cijene auto puta i po dionicama, i tu stoji da dionica atoputa Smokovac-Mateševo treba da košta 64,8 miliona eura. Mi danima slušamo o izuzetno dobroj ponudi kineskog proizvođača koja iznosi 809, 6 miliona eura. Dakle, ta ponuda je za 168,8 miliona skuplja od predviđene cijene, skuplja je za više od 1/4 od predviđene cijene za tu dionicu. Govorim o informacijama sa vašeg sajta.

Nemam nikakvog razloga da vjerujem da je kalkulacija za druge dionice tačna i da druge dionice isto tako neće ispasti skuplje od predviđene cijene. Na tu uvećanu cijenu doći će još i ono što je u građevinarstvu i tako zahtjevnim poslovima više i uobičajno, cijeli niz nepredviđenih radova koji se objektivno pojavljuju u toku gradnje, ali koji vode tome da se daleko premašuje početna ugovorna cijena. Cijena autoputa bi pogrešno postavljenom kalkulacijom i ne uzimanjem u obzir dodatnih nepredviđenih radova lako mogla da se primakne sumi od tri milijarde.

Vaše izjave koje su se mogle čuti u medijima da je i za Sozinu bio predviđen duži rok otplate kredita, ali da su se stvari okrenule na dobro i da se kredit vratio prije predviđenog roka i da je Sozina sad postala privredni subjekat koji zarađuje novac, je valjda samo još jedan dokaz da se ne možemo osloniti na kalkulaciju. Ta kalkulacija je slučajno ovog puta ispala povoljna za nas, a što da nije? Mislim da nije dobro jednu lošu kalkulaciju uzimati za primjer kako eto nešto može ispasti dobro i onda kada smo mi neznaveni. Ipak, treba imati u vidu da će samo za autoput, svaki građanin Crne Gore biti zadužen još za dodatnih 4.000 eura. Niko ne može da kaže da su brze ceste bolje od autoputa. Naravno, da bih volio da mi u Crnoj Gori imamo bar dva autoputa, ali brze ceste jesu alternativa koju vrijedi ozbiljno razmotriti, jer čini mi se da to nije dovoljno dobro urađeno. Brze ceste koje imaju po dvije kolovozne trake u oba pravca i kod kojih je maksimalna dozvoljena brzina 100 ili 110 kmh imaju veoma povoljan odnos cijene gradnje i kvaliteta koji se njima dobija. Mnogi zahtjevi autoputa su kod brzih cesta pojednostavljeni. Brza cesta dozvoljava nešto veći nagib kolovoza, zatim dozvoljava nešto manji radijus krivine nego autoput. Posebno je značajno da pri gradnji tunela brza cesta dozvoljava gradnju jedne tunelske cijevi, dok su kod autoputa potrebne dvije. Tako i sa mostovima i vijaduktima. to su izuzetno skupi djelovi autoputa. Zatim, sama širina koridora, zaštitna zona pored kolovoznih traka je uža nego kod autoputa, pa samim tim i troškovi otkupa zemljišta su niži. Priključna mjesta ili petlja su za autoput jako zahtjevne dok se kod brzih cesta građevinski mnogo jednostavnije. Cijeli niz stvari koji značajno umanjuju cijenu koštanja brzih cesta, a još uvijek zadržava visoke standarde komfora i bezbjednosti korisnika saobraćaja.

Primjera radi, distanca od Smokovca do Berana iznosi nekih 80 km, ona bi brzom cestom bila savladana nekih šest do sedam minuta kasnije u odnosu na autoput.

Gospodine Brajoviću, hoću da Vam kažem da ja znam da je "porše" sjajan auto. I ja bih volio da mi sebi možemo priuštiti "porše", ali ako ne možemo nisam pristalica da ga kupimo po svaku cijenu, jer nećemo imati novca ni za njegovo održavanje, ni da sipamo gorivo, ni da plaćamo rate kredita za njega, pa se bojim da nas taj auto neće nikuda ni odvesti.

Na kraju ponoviću, vjerujem da je u svijetlu odnosa cijene i kvaliteta brza cesta jedna veoma ozbiljna alternativa autoputu, i pozivam Vas, a cijenim Vas kao radnog i savjesnog čovjeka, da je kao takvu u svom timu izanalizirate, uzmete u razmatranje, a sve naravno, u interesu građana Crne Gore i generacija koje dolaze. Hvala vam lijepa.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Znači, ukoliko treba da pojasnite neke navode bez obzira da li je prekoračio ili ne, javite se, važna je tema, pokrenuta je još jedna dilema koja je odavno prisutna u našoj javnosti oko autoputa, da li autoput ili brza cesta itd, odnosno koje su prednosti i jedne i druge varijante što znam da je bezbroj puta razmatrano u vašem Ministarstvu i prije Vašeg dolaska i za vrijeme dok ste Vi tamo. Kažem, važna je tema.

Ako imate nešto da pojasnite, izvolite.

IVAN BRAJOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Izvinjavam se, znam da nije poslovniki, a upravo zbog vrlo korektnog i pitanja i nastupa poslanika Tuponje.

Znači, samo jedna mala ispravka navoda. Nikad nijesam govorio o brzini otplate, skraćivanju otplate i otplaćenom tunelu Sozina, samo sam govorio pričajući o autoputu, upravo koristeći ponekad i Vaše riječi oko Poršea i drugih kola. Kada se počinjala priča o Sozini bila je, pa vaše saobraćajnice su na nivou nekog Golfa, a vi želite odmah Mercedesa da vozite. Samo sam rekao, da kad je izgrađena sozina, da je veći promet bio od planiranog prometa, da je otplaćivanje investicije i da je sasvim u redu ... otplaćuju kredit i stvaraju profit preduzeću. Nikad nijesam govorio o brzini jer to je otplaćeno sve, jedna stvar.

Druga stvar, mi smo analizirali sve ove varijante. Sa stanovišta potreba, rekao sam vam, na primjer, ovo razmišljanje o .... koliko je to sa stanovišta bezbjednosti pri projektovanoj brzini od 100 km, nezgodno je da vi sa šest traka ulazite na dvije trake. Analizirajući sve to, opredijelili smo se za ovu varijantu autoputa i sproveli smo odluke. Pravo da vam kažem, drago mi što ćemo sa svim tim ići u parlament. Kada se konačno definiše i ugovor o projektovanju i izgradnji i ugovor o finansiranju i zakon kao leks specijalis Zakon o auto-putu, to će biti pred poslanicima. Ono što ste pominjali sa sajta, to je varijanta koja se odnosila na priču sa hrvatskim konstruktorom. Ni meni nije lijepo da podsjećam da smo 2009. godine počeli priču o auto-putu i počeli izgradnju i hrvatski konstruktor, to je tada bio sistem privatnojavnog partnerstva, a ne klasični kreditni sistem kao sada. Samo ta pojašnjenja, inače hvala vam na korektnom pitanju. Naravno, ovo su uvijek rasprave. Znam i ja koje su prednosti i mane brzih saobraćajnica i svih varijanti premošćavanja putnom infrastrukturom. Hvala vam.

PREDŠEĐAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala vam.

Ima li potrebe? Ima.

Izvolite, imate minut vremena.

GORAN TUPONJA:

Hvala vam.

Pozvao bih vas, onda, pošto meni ta uporedna analiza nije bila dostupna, ne znam da li je dostupna javnosti, da bude prezentovana, da bude dostupna i poslanicima, u smislu da možemo argumentovano da raspravljamo ovdje u skupštinskoj sali vezano za to pitanje. Hvala vam.

PREDŠEĐAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Dobro je što smo razjasnili bar neka pitanja. Naravno, dileme oko ovog izuzetno važnog projekta ostaju i dalje.

Sada kolega Popović ima riječ, a nakon kolege Popovića kolega Almer Kalač. Izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Poštovana Skupštino, uvažene građanke i građani Crne Gore, crnogorske dijaspore, poštovane ministre,

Poslaničko pitanje Liberalne partije glasi: Što je sa započetim putem Cetinje-Čevo-Nikšić i u kojoj je fazi, jer je za Prijestonicu Cetinje od velikog značaja?

Umjesto obrazloženja citiraću što su rekli o izgradnji puta Cetinje-Čevo-Nikšić, čija je izgradnja započeta 1992. godine, što su rekli vodeći ljudi Prijestonice Cetinje u posljednjih 20-ak godina pred lokalne i državne izbore. Put Cetinje-Čevo-Nikšić koji s pravom nazivaju katunska magistrala prolazi kroz čitav ovaj nerazvijeni region povezujući sela sa Cetinjem i Nikšićem. U isto vrijeme, saobraćajno se povezuje i Rudnik u Bijelim poljanama đe se vade rijetke rude, bijeli boksiti. No, put Cetinje-Čevo-Nikšić ima značaj za čitavu Crnu Goru. Ova saobraćajnica povezujaće centralni i sjeverni dio Crne Gore sa primorskim dijelom, pa će se iz Žabljaka i Šavnika preko Nikšića i Cetinja stizati do Budve za nekoliko časova vožnje, rekao Vojislav Mićunović ministra pomorstva i saobraćaja 29. oktobra 1994. godine. Put Cetinje-Čevo-Nikšić se radi, istina, usporenim intenzitetom, problema, možete i sami pretpostaviti, ima, mala su finansijska sredstva. Istini za volju, ima problema i sa određenim građanima koji traže velike nadoknade za svoja imanja kroz koja prolazi ovaj put. No, nadamo se da ćemo i to nekako riješiti, taj put će sigurno ići, rekao Savo Parača, predsjednik Skupštine Opštine Cetinje 5. april 1998. godine. Za Cetinje, ali i za Crnu Goru od izuzetnog značaja je da se konačno napravi put Nikšić-Cetinje. Vrijeme je da se ovaj strateški važan posao završi, rekao Milo Janković predsjednik Skupštine Opštine Cetinje 12. aprila 2002. godine.

Za 21 godinu završeno je, urađeno je, u stvari započet je put nekoliko kilometara, put koji stvarno, što je rekao tadašnji ministar pomorstva i saobraćaja Mićunović, koji je katunska magistrala, koji ima ogroman značaj za ljude čitavog tog područja .... ljude od Cetinja preko Čeva do Nikšića, nego je to skraćenje puta u odnosu na postojeći Cetinje-Podgorica-Nikšić, mislim da je to nekih 90 km, a predviđena trasa ovog puta je oko 60 km. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite, gospodine ministre.

IVAN BRAJOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Poslaniče Popoviću, prostornim planom Crne Gore do 2020. godine predviđena je izgradnja magistralnog puta Cetinje-Nikšić, odnosno novi magistralni put koji će koristiti djelove postojećeg regionalnog puta R-15 Čekanje-Čevo-Riđani-Nikšić. Direkcija javnih radova je kroz program javnih radova za 1994. godinu započela radove na realizaciji puta Cetinje-Čevo-Nikšić i tom prilikom izvela radove na probijanju 4,2 km puta na dionici Cetinje-Jabuka. Radovi na ovom putu izvodili su se do kraja 1998. godine, kada su prekinuti zbog nedostatka sredstava i teškoća kod dešavanja imovinsko-pravnih odnosa. Prilikom izrade programa i planova za realizacije projekata u oblasti putne infrastrukture vrši se određivanje prioriteta, uzimajući u obzir rang saobraćajnice, saobraćajno opterećenje, postojeću povezanost i ekonomsku isplativost.

Vi ste citirali pojedine prethodne ministre i ugledne građane koji su davali u pojedinim trenucima određene izjave, a ja sad želim vrlo precizno da vam kažem, razumijevajući svu potrebu jer i te kako dobro znam što se sve u periodu kampanje može pričati. Mislim da je i građanima Cetinja najbolje govoriti realne pretpostavke, precizne i korektne pretpostavke da ih sjutra možete pogledati u oči. Zato danas kažem da, kada se sve analiziraju i ekonomska isplativost i postojeća povezanost i saobraćajno opterećenje, nažalost, uslijed ekonomske krize koja utiče na smanjenje investicionih mogućnosti, put

Cetinje-Čevo nije putni pravac koji je među prvim prioritetima. Ne sporim potrebu za njegovom izgradnjom, ali mislim da trebamo biti realni i mislim da je bolje i građanima Cetinja i građanima Crne Gore na takav način se obraćati sa preciznim podacima. Znači, nije on u rangu prvih prioriteta. Ne bih želio da me neko sutra pita šta ste ono govorili pred lokalne izbore 16. novembra, zato vam govorim vrlo precizno o tome.

U posljednje tri godine na postojećoj vezi regionalnih puteva R-1, R-15, R-23 Cetinje-Čevo-Velestovo-Danilovgrad osim redovnog održavanja rađeno je na sanaciji postojećih i izradi novih potpornih zidova, kao i investiciono presvlačenje asfaltnog kolovoza u vrijednosti od 150.000 eura. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:
Zahvaljujem.
Izvolite, kolega Popoviću.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Može se ovo smatrati i kao period kampanje. Naravno, ovaj period kampanje traje već od 1992. godine, kao što sam naveo, za ovaj put. Vaši prethodnici su, po vama, zamajavali javnost 21 godinu, a sada ste vi nama, u stvari, rekli pravu istinu, 21 godinu su svi bili u zabludi. Citirao sam ono što je rekao vaš prethodnik, gospodin Vojislav Mićunović, ministar pomorstva i saobraćaja 29. oktobra 1994. godine, znači to je bilo prije 19 godina, a onda i još dva predsjednika opštine Cetinje, odnosno gradonačelnika Prijestonice 1998, gospodin Parača, 2002. godine gospodin Milo Janković. Nažalost, ovo je odnos vlasti prema Prijestonici, svi se mi, da kažemo, da budemo iskreni, borimo sada za glasače u Cetinju, u ovom periodu, naravno ja sa nekim većim pravom, ja sam na neki način Cetinjanin sa Njeguša.

Ako Liberalna partija bude dio vlasti na Cetinju, buduće vlasti, sigurno je da će ovo biti jedan od naših prioriteta. Naravno, jasno nam je da lokalna vlast i nema ovdje neke velike ingerencije, ali u svakom slučaju ćemo državnu vlast o jadu zabaviti da se ovaj veoma značajan projekat konačno riješi i da se sve ono što je obećavano svih ovih preko 20 godina, da se realizuje. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Dakle, korektnosti radi. Kolega Popoviću, siguran sam da ministar Brajović, pažljivo sam ga slušao, ni u jednoj rečenici nije rekao da su njegovi prethodnici zamajavali javnost. To može biti stvar interpretacije, manje više slobodne, nekoga ko je slušao odgovor na poslaničko pitanje. Naprotiv, mislim da je kolega Brajović iznio neki relativno novi stav u našem ukupnom političkom djelovanju, da, evo, 10,15 dana pred održavanje izbora na Cetinju kaže za jedan projekat za koji se vi i vaša politička partija zalazete da to trenutno nije u vrhu prioriteta njegovog ministarstva.

Dakle, to tumačim tako da jednostavno prioriteti njegovog ministarstva su, barem ih on vidi tako i njegovo rukovodeći tim, postavljeni, bez obzira da li su izbori ili nijesu izbori, u jednoj, drugoj ili trećoj opštini. Mislim da ovim prestaje mogućnost, vaša potreba i vaša intervencija. Moramo biti, samo vas molim, pažljivi jedni prema drugima, ako interpretiramo neki odgovor, da ga interpretiramo u pravcu onome kome je stvarno to bilo rečeno. Shvatio sam da je to bila stvar vaše interpretacije, a ne stvar reprodukcije onoga o čemu je govorio kolega Brajović.

Idemo dalje. Kolega Amer Kalač sada ima riječ.

ALMER KALAČ:

Hvala vam, gospodine potpredsjedniče Skupštine.

Uvaženi ministre, uvaženi poslanici, građani Crne Gore,

Moje poslaničko pitanje glasi: Zašto je prva faza obilaznice oko Rožaja ugovarana više puta, ali je i dalje nedovršena i nije izvršen tehnički prijem tog infrastrukturnog objekta?

Prva faza obilaznice oko Rožaja još nije završena. Do aprila 2012. godine u ovu dionicu puta utrošeno je 3,45 miliona eura, a dužina dionice je 3,4 km. Prema ovim podacima, ta dionica puta je koštala 1,1 milion eura po jednom kilometru. Pored toliko uloženi sredstava i dalje je neprohodna. Kvalitet izvedenih radova ne odgovara ni potrebama ni uloženom novcu. U to se mogu uvjeriti i laici, a kamoli ljudi od struke.

Prema podacima koje je dao direktor Direkcije saobraćaj, gospodin Veselin Grbović izvođač radova bio je konstruktor Inženjering iz Splita dok je od njegovih kolega dobijen podatak da je izvođač Integral inženjering iz Banja Luke. Iz ovog proizilazi da ne znamo ni ko je gradio, ni koliko će ukupno koštati, ni kada će biti završena. Očigledno je služila kao nečija propaganda za nekoliko minulih izbora jer građani trenutno od nje nemaju nikakve koristi. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala vama.

Izvolite, gospodine ministre.

IVAN BRAJOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče. Hvala za prethodnu intervenciju. Mislim da svi treba da budemo vrlo jasni i precizni pred biračima i pred građanima Crne Gore.

Poštovani poslanice Kalač, magistralni put M-2 u dužini oko pet kilometara prolazi kroz uže gradsko jezgro opštine Rožaje i ova dionica ima vrlo intenzivan pješački automobilski saobraćaj, što utiče na smanjenu prohodnost vozila. Sagledavajući bezbjednost svih učesnika u saobraćaju, naročito pješaka, Direkcija za saobraćaj je preuzela aktivnosti na izgradnji obilaznice oko Rožaja i ona je planirana u dvije faze. Prva faza u dužini 3,4 km, da tako kažem, završena je 2012. godine. Ugovor br. 21/07 o izvođenju radova na dionici Zeleni prva faza obilaznice Rožaje zaključen je dana 5.02.2008. godine između Direkcije za saobraćaj i konstruktora Inženjering iz Splita. Tako da ste imali pravu informaciju od kolege Grbovića. Izvođač radova na izgradnji obilaznice je bio konstruktor Inženjering iz Splita, a podizvođači su bili Bemaks iz Podgorice za zemljane radove i Integral inženjering iz Banja Luke za asfalterske radove. Tehnički prijem radova vršen je u aprilu i maju 2012. godine. Radovi nijesu primljeni, a komisija za tehnički prijem je naložila da se na postojećim nezaštićenim kosinama izvrši dogradnja potpornih zidova i postavljanje zaštitne putarske mreže. Zbog pokrenutog postupka stečaja kod izvođača radova konstruktor Inženjering dodatni radovi nijesu završeni. Vrijednost dodatnih radova je, po procjenama oko 50.000 eura i isti će biti realizovani u 2014. godini nakon sprovedene tenderske procedure.

Takođe, u toku je tenderska procedura za izgradu projektne dokumentacije nastavka obilaznice druga faza od Crnje do ulaska u Rožaje sa beranske strane most Dimiškin, kao i projekta kružnog toka na Zelenima čijom realizacijom će cjelokupan tranzitni saobraćaj i za Špiljane i za Kulu biti izmješten iz gradskog jezgra. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala vama.

Izvolite, kolega Kalač.

ALMER KALAČ:

Hvala vam na vašem odgovoru. Imao bih puno pitanja, međutim, na njih svakako danas ne mogu dobiti odgovor jer su kompleksnija. Izjave čelnih ljudi opštine Rožaje da nemaju apsolutno nikakve veze sa ovim projektom definitivno nemaju utemeljenje. Sudeći po izjavama oni nemaju čak ni informaciju da se jedan ovakav infrastrukturni projekat realizuje na teritoriji opštine. Međutim, imaju informaciju kada uoči svakih izbora mašu ovim projektom kao kapitalnom investicijom za opštinu Rožaje, rađenom, ali nedovršenom. Vjerovatno se čeka početak izgradnje auto-puta, pa da istovremeno imamo otvaranje dva objekta. Kada sam već pomenuo auto-put, a prethodno je to bilo pitanje kolega poslanika, ranije je to bilo moje pitanje prema premijeru, ja sam jedan od optimista i od onih ljudi koji vjeruje da će taj auto-put biti izgrađen, ne sumnjam u vaše zalaganje za jedan ovakav infrastrukturni projekat.

Međutim, ono što sa ovog mjesta mogu da kažem je da će izgradnja tog auto-puta trajati mnogo duže nego što je to planirano i najavljeno. Nekakva moja projekcija izgradnje ovog auto-puta sa izvođačem radova koji je trenutno odabran na osnovu ponuda je da će em što će trajati mnogo duže, em će biti uposlano vrlo malo domaće radne snage, a složit ćete se sa tim da smo od kada je najavljen početak gradnje auto-puta uzeli kramp i lopatu u ruke, dosad bi bila izgrađena dobra dionica.

Uzimajući u obzir iskustvo susjednih zemalja imaćemo sljedeći problem. Znači, Kinezi će dovesti svoju radnu snagu, u dobroj mjeri će dovesti svoje materijale, svoje kontejnere za smještaj tih ljudi, svoju hranu. Na kraju će odavde otići sa dva kubika novca ili koliko će to već biti, zavisi od apoena, ostaviti te ljude ovdje, a ostaviti i poslove nedovršene. Ali, da se ne udaljavam od teme, da se vratim na pomenutu saobraćajnicu.

Sami ste kazali da pomenuta obilaznica oko Rožaja nema urađeno priključenje na postojeću saobraćajnicu u mjestu Zeleni. Na sajtu, mislim da je to Direkcija za saobraćaj, možda i Vlada, provjeriću, stoji realizovana i druga dionica ove obilaznice. Pored toliko uložениh sredstava, zamolio bih vas da izdvojite i dodatna sredstva kako bi makar horizontalna i vertikalna signalizacija bila urađena na ovoj dionici puta, jer ne znaju ni gdje se nalaze. Onaj ko je imao prilike da ide ovom dionicom puta mogao se uvjeriti u to. Nekad može pomisliti da je to fatamorgana, bijela traka nekad izgleda isprekidana, a to iz razloga što je put do te mjere nerevan da vozaču to tako izgleda. Veliki je broj ulegnuća na auto-putu, nesaniranih kosina, a prilikom potpisivanja svakog ozbiljnog ugovora stoji bankarska garancija i stoji iznos koji se isplaćuje izvođaču radova nakon obavljenog posla. Tako da bi ove radove trebalo privesti kraju, a tek onda nastaviti sa izgradnjom drugog dijela ove saobraćajnice. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala Vama.

Na ovaj način smo završili sa pitanjima koja su upućena Ministarstvu saobraćaja i pomorstva. Ministru Brajoviću se zahvaljujem na odgovorima koje smo dobili.

Prelazimo na pitanja koja su upućena Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja. Tu je ministar Ivanović, pozdravljam ga.

Samo trenutak, da ministar zauzme svoje mjesto.

Možemo li? Zahvaljujem.

Kolega Velizar Kaluđerović će prvi postaviti pitanje, nakon njega kolega Neven Gošović.

Izvolite.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Hvala Vam, gospodine potpredsjedniče.

Poštovana Skupštino, poštovani građani, gospodine ministre Ivanoviću,

Priznajem, kao što sam prethodnih pet - šest godina svako posebno zasijedanje Skupštine koristio da postavim jedno od dva poslanička pitanja na koja imam pravo, u vezi sa problematikom KAP-a, u zadnjih godinu, godinu i po činim to u vezi sa problematikom Duvanskog kombinata Podgorica sa željom da pokušam da skrenem pažnju ukupne javnosti na ozbiljnost problematike u vezi sa ovim. Moje poslaničko pitanje za ovu sjednicu je sledeće:

Da li Vlada konačno ima namjeru da ozbiljno i odgovorno preispita dosadašnje aktivnosti vezane za nastupanje štetnih posljedica zbog načina i uslova pod kojim je prodana imovina Duvanskog kombinata Podgorica u stečaju preduzeću "Zetogradnja" iz Podgorice, uključujući i ugovoreni način plaćanja kupoprodajne cijene, kojim je, pored ostalog, predviđeno:

- da Duvanski kombinat u stečaju plaća Zetogradnji 98 000 evra mjesečno ako do 1.03.2013. godine ne izvrši primopredaju nepokretnosti;

- da preduzeće "Zetogradnja" dio kupoprodajne cijene u iznosu od 6,2 miliona evra uopšte ne plaća sve dok mu se ne oslobodi lokacija i objekti koji su mu prodani, kao i da se taj iznos neplaćene cijene umanjuje svakog mjeseca za navedeni iznos za 98 000 evra, počev od 1.03.ove godine pa sve do oslobađanja lokacije;

- da je Duvanski kombinat Podgorica u stečaju kao prodavac svoje imovine prihvatio nevjerovatne ugovorne klauzule da snosi troškove kamte od 8% na godišnjem nivou na sva kreditna zaduženja koja kupac Zetogradnja podigne za isplatu kupoprodajne cijene za imovinu Duvanskog kombinata u stečaju, kao i da se kupoprodajna cijena za imovinu Duvanskog kombinata u stečaju umanjuje za još dodatnih 700 hiljada evra na ime troškova rušenja postojećih objekata na toj lokaciji?

Zar nije lako zaključiti, gospodine ministre, da ugovaranje prodaje cjelokupne nepokretne imovine Duvanskog kombinata u stečaju pod gore navedenim uslovima ne ostavlja ni trunku nade državi i manjinskim akcionarima ovog preduzeća da ono može opstati i da će, kako je Planom reorganizacije predviđeno, do 2014. godine vratiti svoja dugovanja, a ona samo prema državi Crnoj Gori iznose oko 20 miliona evra?

Zar nije lako zaključiti da je plan reorganizacije Duvanskog kombinata u stečaju osuđen na propast činjenicom da je prodana njegova cjelokupna imovina, kao i da je Duvanski kombinat u stečaju postao svojevrzni talac Odluka Vlade i Glavnog grada Podgorica o formiranju novog Duvanskog kombinata, posebno sa stanovišta načina i dinamike realizacije ove, po mnogo čemu, fiktivne odluke? Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Gospodine ministre, izvolite.

PETAR IVANOVIĆ:

Poštovani potpredsjedniče Parlamenta, uvaženi poslanici, poslaniče Kaluđeroviću,
Na početku imam dvije poruke.

Prva je da je vaše pitanje u vezi prodaje imovine DKP-e AD u stečaju pitanje koje se odnosi na firmu kod koje se sprovodi stečajni postupak, a Vi znate da je vođenje stečajnog postupka u nadležnosti suda, i za ovo ministarstvo i za Vladu nije prihvatljivo da komentariše i da odgovara na pitanja za koja nije nadležano.

Druga poruka jeste da želim da istaknem čvrsto opredjeljenje i Ministarstva i Vlade da se obnovi proizvodnja duvana u Crnoj Gori, da se uposli što je moguće više ljudi koji žele da se bave uzgojom i proizvodnjom duvana i da se nađe kvalitetan strateški partner koji će ovo preduzeće, koje je nekada bilo jedno od veoma značajnih preduzeća u Crnoj Gori, ponovo staviti na noge. Ipak, u cilju kvalitetnog informisanja javnosti dopustite mi da saopštim i sljedeće:

Reorganizacija Duvanskog kombinata AD u stečaju još uvijek nije okončana, ista se sprovodi preko Privrednog suda. Stečajni postupak poreknut je 25.maja 2010. godine, plan reorganizacije izglasan je od povjerilaca i potvrđen je Rješenjem Privrednog suda u Podgorici od 02.novembra 2010. godine. Planom je predviđeno da se potraživanja izmire u roku od četiri godine. Rok za izvršenje plane počeo je teći 01.decembra 2010. godine, rok ističe 01.decembra 2014. godine. Ukupan dug Duvanskog kombinata AD u stečaju po osnovu prihvaćenih potraživanja iznosi 37,8 miliona eura i odnosi se na klasu povjerilaca prioritetnog potraživanja u ukupnom iznosu 2,4 miliona. Ova potraživanja odnose se na neisplaćene plate i druge naknade prema zaposlenima po osnovu sudskih odluka sa obračunatom kamatom od pravosnažnosti presude do dana podnošenja predloga za pokretanje stečajnog postupka. Klasu povjerilaca glavna potraživanja u ukupnom iznosu 31,6 miliona, ova potraživanja obuhvataju potraživanja Poreske uprave na ime neplaćenih doprinosa, poreza i akciza. Klasu povjerilaca neobezbijedena potraživanja u iznosu od 2,02 miliona eura koja se odnosi na neisplaćene bruto zarade preko iznosa od 10 hiljada eura, neisplaćene sudske troškove po pravosnažnim i izvršnim presudama sa kamatama i potraživanja povjerilaca. Socijalni program Duvanskog kombinata u stečaju u iznosu od 2,4 miliona eura, kao i rezervisana sredstva po sudskim sporovima u iznosu od 400 hiljada eura.

U skladu sa Zakonom o insolventnosti privrednih društava nakon otvaranja strečanog postupka, stečani upravnik je raspisao tender o prodaji imovine strčajnog dužnika i prihvatio ponudu ponuđača Zetogradnja DOO Podgorica i imovinu stečajnog dužnika, zemljište i objekte prodao za 13,2 miliona eura. Pored navedenog imovinu stečajnog dužnika činile su nepokretnosti Republici Srbiji porcijenjene vrijednosti 851 000 eura i osnovna sredstva i oprema sa inventarom ukupne vrijednosti 4,1 milion eura. U skladu sa kupoprodajnim ugovorom sa kupcem Zetogradnjom, kupac je do današnjeg dana uplatio iznos od gotovo sedam miliona eura ili da budem precizan 6 miliona 960 hiljada eura. Ovim sredstvima izmirene su obaveze za povezivanje radnog staža bivših zaposlenih Duvanskog kombinata AD u stečaju i Duvan komerca DOO u stečaju. Preostala sredstva uplatiće se po primopredaji zemljišta. Zašto? Tako je definisano ugovorom koji ja nisam potpisao, kao što znate.

Od iznosa neplaćenih sredstava u dosadašnjem postupku stečaja iznos od 2,6 milina eura isplaćen je na ime neisplaćenih zarada, a iznos od 3,8 miliona eura isplaćen je za rješavanje socijalnog programa. Možete primijeti da sve ono što je prihodovano od strane Zetogradnje je isplaćeno za socijalni program, povezivanje radnog staža ili obaveze prema zaposlenima. Iz navedenog proizilazi da je ukupan dug Duvanskog kombinata AD u

stečaju znatno veći od vrijednosti prodane imovine, i to je fakat. To je činjenica koju znamo i vi i ja.

Pravna povezanost između DKP AD u stečaju i novog DKP AD u Podgorici ne postoji, jer su to dva potpuno nezavisna pravna lica. Novi DKP AD Podgorica osnovan je shodno zakonu, Odlukom Vlade Crne Gore. Novčani ulog od 25 hiljada eura, shodno Zakonu o privrednim društvima, uplatila je Vlada Crne Gore. Vlada je, takođe, donijela odluku o povećanju kapitala novog DKP-e AD Podgorica po osnovu nenovčanog osnivačkog uloga u iznosu od pet miliona i 57 hiljada. Navedena Odluka je realizovana i na osnovu Odluke stečajnog upravnika DKP-e u stečaju o djelimičnom namirenju povjerilaca Vlade Crne Gore prenijeta imovina u vlasništvo DKP AD u stečaju u novi DKP-e. Imovina je prenijeta na ime izmirenja dijela neplaćenih akciza, poreza i doprinosa i drugih naknada prema držav. Kao što znate, u međuvremenu je bilo više inicijativa od strane stečajnog upravnika da se vrši novo prebijanje preko akciznog ... kontinuitet u proizvodnji, čemu je Vlada Crne Gore izlazila u susret.

Skupština Glavnog grada Podgorice donijela je Odluku o izmjeni odleke o učešću Glavnog grada kao akcionara u novom DKP AD. Učešće Glavnog grada sastoji se od nenovčanog uloga koji čini zemljište i komunalnije na novoj lokaciji. U takozvanoj agroindustrijskoj zoni površine 24 hiljade i 600 m². Po osnovu svega ovoga akcionari novog DKP AD su Vlada Crne Gore sa 68,78% i Glavni grad Podgorica sa 31,22%. U ovoj fazi reorganizacije kroz stečaj ne želim da komentarišem navode iz poslaničkog pitanja koja se odnose na manjinske akcionare, jer je to pitanje posebno procesuirano i nalazi se u sudskom postupku. Bilo bi nekorektno sa moje strane da to činim, a u pitanju se legitimna i u okviru zakona definisana prava koja ćemo komentarisati kada se za to steknu zakonski uslovi u okvirima sopstvenih nadležnosti, odgovornosti, prava i mogućnosti. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Kolega Kaluđeroviću, imate riječ. Izvolite.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Hvala.

Na žalost, gospodine ministre, znam da ste Vi naslijedili ovaj problem, ali to vas ne oslobađa obaveze da kao resorni ministar radite da se spasi što se spasiti može. U odgovoru ste samo ponovili cifre koje sam ja već nekoliko puta dobio i od Vas i od stečajnoj upravnika. Nema ništa, nema ni jedne jedine riječi oko toga da li će Vlada učiniti nešto konačno ozbiljno i odgovorno da se problemi oko Duvanskog kombinata u koje je vlast zaplela Duvanski i novi Duvanski i vjerovatno dijelom kupca Duvanskog kombinata, razriješi. Nema nijednog argumenta kojim možete ozbiljno podruprijeti da sve ovo što je učinjeno od uvođenja stečaja u Duvanski kombinat je u funkciji razvoja duvanske industrije u Crnoj Gori.

Sada ću vam reći i dati nekoliko vrlo konkretnih podataka na osnovu kojih ćete moći da inicirate kod Vlade ili da sami, koristeći pravo kao resorni ministar, pokrenete određene procedure da se sve ovo što je do sada učinjeno ili najveći dio toga što je učinjeno, vrati u pređašnje stanje. Dakle, gospodine ministre, stečaj u Duvanski kombinat je uveden 25. maja 2010. godine prije gotovo tri i po godine. Od tog trenutka Duvanski kombinat koji su generacije stvarale duže od jednog stoljeća je podstanar na svom sopstvenom ognjištu, da kažem, na sojoj lokaciji u svojim objektima, na sojoj imovini, jer mu je to oduzeto. Pazite,

25.maja otvaranje stečaja, 6.juna, samo desetak dana kasnije, stečajni upravnik koji, hoćete li i to da kažem, je bivši visoki policijski funkcioner koji dolazi iz Mojkovca. Iz Mojkovca gdje postoji, takođe, jedna fabrika koja se bavi preradom duvana, proizvodnjom cigareta i tako dalje. Prema tome, rizik da je sve ovo sa Duvanskim kombinatom u stvari čišćenje terena za neke druge ljude i stvaranje povoljnije pozicije na tržištu i za mogućnosti šverca duvana, a tome smo očigledno postali vični u zadnjih 15 godina, znači pod velikim je opterećenjem sve ovo.

Objavljuje tender i poziva na javno nadmetanje, objavljuje ga samo desetak dana nakon otvaranja stečaja, kada svi povjerioci Duvanskog kombinata izjavljuju da žele plan reorganizacije, da se nastavi proizvodnja, jednoglasno se to prihvata, on nezakonito prodjaje svu imovinu Duvanskog kombinata i to otvara tender deset dana nakon otvaranja stečaja, objavljuje ga samo u "Pobjedi" i samo sa rokom od osam dana. I ne samo to, evo Zapisnik o otvaranju ponuda nije mogao da izdrži ni osam dana. Osmog dana u 10:05h otvara prispjelu dokumentaciju. Naravno, prispjela je samo ponuda jednog ponuđača koji je ponudio 383 evra više cijene nego što je on utvrdio kao početnu licitacionu cijenu. Kaka je utvrdio početnu licitacionu cijenu, gospodine ministre, evo vam dodatno argumentacije. 13,2 miliona je on ponudio kao cijenu. Na osnovu čega? Na osnovu čije saglasnosti? Kada je formirajući sopstvenim aktom komisiju u Duvanskom kombinatu imao pred sobom papir od 28.maja, dakle otvoren je stečaj 25. on 28 formira komisiju koja mu podnosi izvještaj da je sadašnja vrijednost imovine Duvanskog kombinata 31 milion i 290 hiljada. Ko mu je dao ovlašćenje da ponudi početnu licitacionu cijenu dva i po puta nižu od one kako je komisija u Duvanskom kombinatu utvrdila?

Pošto sam prekoračio, gospodine potpredsjedniče, hvala Vam. Ministre, ponuda, za 20-ak dana biće prvo ročište u Privrednom sudu po tužbi manjinskih akcionara kojih, kao što znate, ima 4 300, dakle, to je 4 300 porodica koje ste ostavili bez vlasničkih prava, vi, kad kažem Vi, mislim da vlast koji su imali 49% vlasništava u imovini Duvanskih kombinata. Dakle, tužba u Privrednom sudu, pri tom, nadam se da sudeći sudija u ovom predmetu neće biti sudija iz stečajnog postupka nad Duvanskim kombinatom, jer bi se radilo o svojevrsnom konfliktu interesa. Dakle, nađite načina, ako istinski želite da se stvore uslovi za kvalitetniju duvansku proizvodnju u Podgorici, evo vam 6,2 miliona evra koje Zetogradnja nije platila za cijenu, a već je imovina prevedena na nju. Imate 20 miliona potraživanja u Duvanskom kombinatu sa velikim izgledima da ih nikada ne naplatite. Što ne angažujete i nađete objekat i prebacite opremu, oslobodite lokaciju i nastavite proizvodnju, nego tri i po godine prodajete imovinu i tri i po godine Duvanski kombinat je zakupac, podstanar u sopstvenom objektu. To je neozbiljno, to je neodgovorno. Hvala vam i izvinite zbog prekoračenja.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala Vama.

Nije predviđeno našim Poslovníkom da gosti imaju proceduralnu intervenciju. Primijenićemo praksu ukoliko imate nešto što je posebno važno sa aspekta ovog pitanja koje Vam je postavljeno. Izvolite minut, ali će minut imati i kolega Kaluđerović.

PETAR IVANOVIĆ:

Hvala Vam, potpredsjedniče.

Ne želim da zloupotrijebim da kometarišem bilo što novo od onoga što ste rekli, ali smatram da je radi javnosti važno da razumijemo ko za šta snosi odgovornost. Dakle, radi

se o firmi koja se nalazi u stečaju. Vlada, kao što sam rekao u svom odgovoru, nema mogućnost da dijeluje tamo gdje postoji otvoreni proces, stečaj, jer to nije u ingerenciji Vlade. Ne želim da komentarišem bilo šta od drugih stvari koje ste rekli da ne bih zloupotrijebio sada ovo javljanje. Još jednom hoću da kažem da i Vi kao poslanik i bilo koji drugi građanin može da pokrene sve inicijative o kojima Vi govorite, ali ako govorite o stečaju Vlada nema pravo da se mijeta u nešto što je stečajni postupak. Vlada ima pravo kroz proces privatizacije da radi ovo što radi i to su ingerencije Vlade, sve dotle dokle se ne okonča stečajni postupak. Nadam se da sam proceduralno objasnio stvar. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Kolega Kaluđeroviću, izvolite.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Gospodine ministre, ne vjerujem da ste to imali namjeru, ali moram da kažem, nemojte da obmanjete javnost. Ovdje imam papir, evo vidite koliko imam papira oko Duvanskog kombinata. Na sve ključne odluke koje je donio stečajni upravnik ima saglasnost Vlade Crne Gore. Ja se obraćam resornom ministru. Između ostalog, gospodine ministre, malo je vremena za ovako bremeniti problem da se razmotri. Dakle, Vlada, Glavni grad i Zetogradnja su potpisali sporazum kojim su se Vlada i Glavni grad obavezali da će urbanistički urediti tu lokaciju kako odgovara Zetogradnji, upravo u danima kada su prodali. Zbog toga nimalo nije slučajno što je cijena sa 31,2 miliona pala na 13 miliona, što je napravljan ovaj aranžman da faktički Zetogradnja plati samo pola cijene, zar nijeste, ako ste imali namjeru Zetogradnji da date tu lokaciju, da je oslobodite industrijskih objekata mogli naći aranžman da upravo ta Zetogradnja kroz ovaj aranžman napravi novi objekat u industrijskoj zoni u Podgorici i da se prebace mašine i da se nastavi proizvodnja duvana u Duvanskom kombinatu, ali vi to nećete. Vi, kad kažem - vi, ne mislim na Vas personalno, mislim na vlast u Crnoj Gori. Nego očigledno čisti teren, još jednom da ponovim, nisu slučajno očigledno ni kadrovi kada je u pitanju stečana uprava. Znete li za podatak da je za ovih tri i po godine svaka transakcija uvoza i izvoza proizvoda za Duvanski kombinat realizovana od strane samo jedne firme, koja se zove Imeks i čiji je vlasnik bivši radnik Duvanskog kombinata. Je li i to slučajno?

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

U svakom slučaju i kolega Kaluđerović i ja, kao i svi vi koji ste u sali, naravno, znate da ni u primisli ministra Ivanovića nije bilo da obmanjuje javnost. Iznio je svoj dio i svoje gledanje na ovaj problem i ja bih sve to tako objašnjavao, bez obzira što papiri ponekad govore i nešto drugačije.

Kolega Neven Gošović, a nakon njega kolega Džavid Šabović.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Koleginice i kolege, poštovani građani,

Gospodine ministre, iskoristiću poslovničku mogućnost da Vam postavim sljedeće poslaničko pitanje:

Na osnovu kojeg propisa je uređeno ostvarenje prava na isplatu "staračke naknade" u Crnoj Gori, i na osnovu kojih kriterijuma se ostvaruje to pravo; koliki je broj korisnika tog prava ukupno u Crnoj Gori, i po jedinicama lokalne samouprave; koliki je iznos "stranačke naknade" u Crnoj Gori, od kada iznos naknade nije povećavan, te da li će Ministarstvo preduzeti mjere za povećanje budžetskih izdataka po tom osnovu?

Daću veoma kratko obrazloženje. Obezbjedenje dostojanstvene starosti mora biti briga svake države, pogotovo države koja po svom Ustavu pledira da bude socijalna država. Cilj dobijanja odgovora na moje poslaničko pitanje jeste da sagledamo na koji način je država obezbijedila tu dostojanstvenu starost jednoj posebnoj populaciji, jednoj posebnoj kategoriji stanovništva, staračkim domaćinstvima čija lica su praktično čitav svoj radni vijek provela na selu, radeći u poljoprivredi ni po kom osnovu ne stižu druge prihode, a već zalaze u životno doba kada im je pomoć države zaista neophodna, pomoć države od koje prije toga sigurno nijesu tražili ama baš ništa.

I drugi cilj do kojeg nam je zajedno stalo jeste: što će Vlada uraditi koje će mjere preduzeti da se u narednom periodu poboljša materijalni položaj staračkih domaćinstava i na taj način promijeni nešto u toj politici Vlade kada su u pitanju ta socijalna zaštita i reforma na planu koja bi podrazumijevala svakako izdvajanje značajnih sredstava za rješavanje tih pitanja? Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala vama.

Izvolite, ministre.

PETAR IVANOVIĆ:

Poslanik Neven Gošović zapravo je postavio sedam pitanja i ja ću pokušati u narednih pet minuta, koliko god mi to vrijeme dozvoljava, da odgovorim na svih sedam, a dostavili smo odgovor u pismenoj formi i poslaniku Kaluđeroviću i vama.

Dakle, prvo pitanje bilo: Na osnovu kojeg propisa je uređeno ostvarivanje prava na isplatu staračke naknade u Crnoj Gori? Pravo na staračku naknadu ostvaruje se u skladu sa Zakonom o poljoprivredi i rularnom razvoju koji je usvojio ovaj uvaženi dom, Zakon je objavljen u "Službenom listu" Crne Gore 56/09. U članu 8 tačka 2 pod d utvrđena je mjera agrarne politike socijalni transferi porodičnim poljoprivrednim gazdinstvima. Istim zakonom u članu 24 definisano je da bliže uslove za isplatu staračkih naknada propisuje Ministarstvo poljoprivrede kroz agrobudžet, odnosno putem uredbe o uslovima, načinu, dinamici sprovođena mjera agropolitike. Pomenutu uredbu Vlada Crne Gore donosi svake godine, ovogodišnja je objavljena u "Službenom listu" 28/13 i u ovoj uredbi samo pravo definisano u okviru tačke 4 mjere agrane politike, socijalni transferi seoskom stanovništvu program staračkih naknada.

Drugo pitanje: Na osnovu kojih kriterijumima se ostvaruje ovo pravo? Kriterijumi i uslovi sticanja prava na staračku naknadu precizirani su u tački 4.1 Uredbe o uslovima načina i dinamici sprovođenja mjera agrarne politike za 2013.godinu, i u najkraćem, zbog vremena, obuhvataju staračku naknadu koja se obezbjeđuje za jednog supružnika ukoliko živi na selu, ukoliko se bavi poljoprivredom, a nema nikakvih drugih primanja. Dakle, riječ je o ljudima koji se bave poljoprivrednom proizvodnjom, imaju prirodne prihode, ali nemaju druge finansijske prihode, nijesu ono, što bi mi ekonomisti rekli, robni poljoprivredni proizvođači. Muškarci koji su navršili 65 godina života i žene koje su navršile 60 godina života, koje nemaju nikakva druga primanja i bave se poljoprivredom imaju pravo na ovu

naknadu, mjesečne uplate vrše se preko pošte. Zašto? Zato što veliki broj ovih građana nema u ovom momentu otvoren račun i imao bi dodatne troškove da dođe da podigne taj iznos, tako da ono što svakog mjeseca radimo jeste da i dodatna sredstva izdvajamo Pošti Crne Gore da bi do kućnoga praga donijeli ono što je mjesečna naknada. U samom pisanom odgovoru možete dobiti preostali dio konkretno koji se odnosi na ovo pitanje.

Treće pitanje: Koliki je ukupan broj korisnika ovog prava u Crnoj Gori? Ukupan broj korisnika ovog prava je 5 110.

Četvoto pitanje: Koliki je broj korisnika ovog prava po jedinicama lokalne samouprave? Dali smo odgovarajuću tabelu, najviše ih ima u Bijelom Polju 879, zatim u Pljevljima 805 itd. najmanje u Budvi sedam, u Tivtu jedan.

Peto pitanje: Koliki je iznos staračke naknade u Crnoj Gori? Iznos staračke naknade u Crnoj Gori je 40 eura mjesečno, odnosno 480 eura godišnje.

Šest od kada iznos naknade nije povećavan? Iznos naknade nije se mijenjao od januara 2009. godine.

Sedam- Da li će Ministarstvo preduzeti mjere za povećanje budžetskih izdataka po ovom osnovu. U predlogu Budžeta ovog ministarstva za 2014. godinu, koji podnio Ministarstvo finansija tražena su veća sredstva za agrarnu politiku. Iz dosadašnjih diskusija može se steći utisak da će ovo pravo i tokom 2014. godine, korisnici ostvarivati u okviru sadašnjeg iznosa. No konačni iskaz u vezi ovog pitanja biće definisan u Skuptšini Crne Gore, nakon usvajanja Budžeta za 2014. godinu. Na ovaj način potrudio sam se da u najkraćem odgovorim što je moguće direktnije na vaše pitanje. Želim da dam još jedan prateći komentar. Ja razumijem razloge postavljenog pitanja, razumijem i vašu i zabrinutost šire javnosti oko iznosa staračkih naknada koje na ukupnom godišnjem nivou dostižu oko dva ipo miliona eura. Volio bih da imamo mnogo veći Budžet, svakako bih volio da možemo da odmah povećamo i iznos staračkih naknada iako one bazično možda i po najmanje pripadaju ovom ministarstvu jer su dio ukupne ili šire socijalne politike. Međutim, i Vi znate kao poslanici ovog uvaženog doma, da Budžet sa kojim raspolažemo nije neograničen, da taj Budžet pune svi poreski obaveznici u Crnoj Gori, i da je ovo realan iznos koji u ovom momentu možemo da priuštimo za staračke naknade. Ja se nadam da povećanje ukupnog društvenog proizvoda Crne Gore, da po tom osnovu povećanje apsolutnog iznosa budžetskih sredstava će u narednih nekoliko godina dati osnovu da na kvalitetniji način uredimo i ovo pitanje. Da li će se ono realizovati preko ovog ministarstva ili preko Ministarstva rada i socijalnog staranja ostavićemo za neku drugu priliku. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala vama.

Kolega Gošović.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Gospodine ministre, želim prije svega da Vam zahvalim što ste odgovor na poslaničko pitanje dostavili u pisanoj formi, tako da sam u mogućnosti bio da sagledam njegovu sadržinu, a što baš nije običaj kad su u pitanju prestavnici Vlade u ovom Parlamentu.

Moje pitanje sadrži mogu reći više potpitanja, ali je krajnji cilj bio taj da se sagledaju mogućnosti povećanja staračkih naknada u narednoj godini. I to je dio vašeg odgovora sa kojim apsolutno nijesam zadovoljan. Ustavom Crne Gore je određeno da država obezbjeđuje materijalnu sigurnost licu koje je nesposobno da radi I nema sredstava za

živor, tako je zapisano u Ustavu. A u životnoj stvarnosti, pored uspostavljene redovnosti u isplati tih primanja Vlada, nije ipak obezbijedila tu najneophodniju sigurnost građanima koji su nesposobni za rad i nemaju sredstava za život. A među tim kategorijama stanovništva, složićemo se svakako, minister, nalaze se i staračka domaćinstva, poljoprivrednici koji su radni vijek proveli baveći se poljoprivredom, nijesu ostvarili nikakva prava na novčana primanja niti penziju, niti bilo koje drugo primanje. Vlada se opredijelila da tim licima obezbijedi materijalnu pomoć u vidu staračke naknade, a kriterijumi za ostvarenje tog prava su ipak određeni na jednom strogom nivou i uređeni su uredbom Vlade.

Naime, pravo na staračku naknadu obezbjeđuje se za jednog supružnika ukoliko žive na selu i bave se poljoprivredom, a nemaju nikakva druga primanja. To pravo mogu ostvariti muškarci čkoj su navršili 65 godina života i žene koje su navršile 60 godina života, i visina te naknade, kao što ste saopštili, iznosi 40 eura na mjesečnom nivou, i nije mijenjana od 2009. Godine. Od te 2009. gospodine minsitre, znamo svi, rasli su troškovi života, naknade ostajale na istom nivou. Samo po osnovu tog kriterijuma rasta troškova života od 25% jasno je da je naknadu trebalo uskladiti bar sa tim procentom. I ono što je sadržano u aktima Ministarstva poljoprivrede jeste cilj koji se želi postići, a to je podizanje kvaliteta života na selu i ostvarivanje tih povoljnih uslova za život onima koji danas održavaju u životu brojna udaljena sela kojima prijete depopulacija ili čak potpuno nestojanje. Ali kako taj cilj ostvariti, gospodine ministre, sa naknadom od 40 eura, kao jedinom izvorom prihoda na mjesečnom nivou jednog staračkog domaćinstva koje se bave poljoprivredom, ali ipak nalazi se u starosnoj dobi kada prihodi od te poljoprivrede ne mogu predstavljati neki sigurni izvor finansiranja. Ali ono što je, takođe, karakteristično i što nije dobro da se ta pitanja uređuju uredbom Vlade, već drugim propisom, jeste način ostvarivanja tog prava, koji ipak ne poznaje naš pravni sistem. Naime, odgovorno lice u Ministarstvu razmatra dokumentaciju prikupljenu od strane nadležne službe za poljoprivredu u lokalnoj samoupravi i to za vremenski period od januara do septembra tekuće godine i donosi rješenja u septembru koja važe i primjenjuju se od tog mjeseca. Dakle, ako neko lice podnese zahtjev za ostvarivanje ovog prava u januaru ili februaru, o tom pravu će se odlučivati tek u septembru što je krajnje nepovoljno rješenje za korisnike tih prava. Zbog istog, taj postupak treba urediti odgovarajućim postupkom na način koji će biti najpovoljniji za korisnike tog prava. Ovo obrazloženje sadrži se i u vašem obrazloženju agrobudžeta za 2013. godinu i taksativno je naznačeno taj postupak kao takav.

Iz vašeg izlaganja i završnog odgovora u odnosu na poslaničko pitanje ipak proizilazi da u 2014. godini možemo očekivati da neće doći do povećanja ove naknade a to ste vi potvrdili vašim izlaganjem.

Gospodine ministre, ne znam da li su vam poznate činjenice da je u mnogim državama evropskih zemalja uveden jedan poseban oblik zaštite siromašnih starih lica bez ikakvih primanja, a to su socijalne penzije. To je nešto što je SNP zacrtao u svom programu i nešto čemu ćemo svakako težiti. To je jedini način da se obezbijedi ta dostojanstvena starost tih lica koja su čitav život posvetili radu u poljoprivredi, ne ostvaruju prihode ni po kom osnovu i jednostavno im se mora obezbijediti dostojanstvena starost.

Iz vašeg izlaganja proizilazi da neće doći do bilo kakve promjene vezano za tu politiku Vladinu i da ipak neće doći do značajnijeg preusmjeravanja sredstava u odnosu na siromašne, ali ono što vam želimo reći jeste da ćete imati našu podršku ukoliko preduzmete mjere da se povećaju ove naknade u 2014. godini prilikom razmatranja budžeta za 2014. godinu i da ćemo na tome i te kako insistirati. Nadamo se da dijelimo i

vaše razmišljanje da je to zaista neophodno uraditi a da se uštedjeti može na nekim drugim osnovama, na nekim drugim stavkama i usmejriti sredstva za one kojima je ipak najteže.

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Kolega Džavid Šabović, a neka se pripremi kolega Milorad Bakić.

DŽAVID ŠABOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Imao sam jedno pitanje za uvaženog ministra Ivanovića.

Na početku, mada je kolega Gošović isto rekao, zahvaljujem što smo blagovremeno dobili odgovor i zaista je rijetka praksa , imali smo, možda ne dovoljno, ali jesmo imali prostora da se odredimo prema tom odgovoru. Pozdravljam što ste poslali to, mada s jednim dijelom neću se složiti. Pokušaću da onim argumentima kojima raspoložem osporim djelove vašeg odgovora.

Poštovani gospodine ministre, šta Vlada Crne Gore i Ministarstvo na čijem ste čelu planira sa "Alpet" DOO Plav, bivši ŠIP "Bor" AD Plav?

Drvena industrija u opštini Plav je u drugoj polovini prošlog vijeka bila jedna od najznačajnijih privrednih grana u našoj opštini, a danas je, na žalost, u beznađu i bez izgleda da povрати i dio svog nekadašnjeg značaja. Možda je privatizacija ovog preduzeća loše odrađena, možda je krivica i na strani sadašnjeg vlasnika, ali teško se mirim sa činjenicom da država stoji po strani i neće da se na pravi način uključi i pomogne, ne novom vlasniku i zaposlenima, nego opštini Plav. Ovo kad kažem mislim na koncesije i sve ono što ide uz to. Naime, i pored činjenice da je veći dio šuma u opštini Plav danas u Nacionalnom parku "Prokletije", ipak smatram da uz stalan i kvalitetan nadzor nadležnih državnih organa ima mjesta i za drvnu industriju koja je bila jedna od razvojnih šansi naše opštine. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Gospodine ministre, izvolite.

PREDRAG IVANOVIĆ:

Poštovani poslaniče Šaboviću,

Naravno da se slažem sa vama iz uzgla potencijala koje Crna Gora ima u oblasti drvoprerade, Čak je i nebitno što ja mislim o tome i da li se slažem sa vama, o tome dovoljno govore činjenice, a te činjenice su neumoljive. Dakle, kada pogledamo koja je to površina naše zemlje koja se nalazi pod šumama, koji su to resursi, ne treba mnogo razmišljati da se dođe do zaključka da imamo jedan veliki potencijal. Potpuno je drugo pitanje sada kako mi koristimo taj potencijal, kako ga mi valorizujemo i usudujemo se da otvorim i tu dulemu u ovom uvaženom domu, a to je da je veoma važno pitanje o kojem ovo ministarstvo sve više vodi računa i naročito će u narednom periodu više voditi računa, a to je koliko je to što koristimo je u legalnim tokovima. Na taj način želim da otvorim odgovor a pokušaću da budem što je moguće više direktan.

Moja je osnovna poruka da Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja u narednom period, ne samo kada je u pitanju opština Plav nego kada su u pitanju sve opštine u Crnoj

Gori, vodiće računa o ustupanju koncesija prije svega onim firmama koje se lokalno nalaze na teritoriji tih opština, zbog zapošljavanja, zbog pokretanja proizvodnje, zbog efekata. Mi koncesione prihode dijelimo na relaciji opština - država. To ne znači da ukoliko imamo one drvoprerađivače koji imaju izražen interes za većim površinama, a te koncesije mogu biti obuhvaćene planovima koje usvaja Ministarstvo, odnosno Vlada, da ne možemo naći model da se i njima izađe u susret. Ali samo moramo voditi računa i o onom drugom dijelu a to je pošumljavanje. Dakle, koliko se s jedne strane siječe šuma, da sa druge strane i obnavljamo resurs zarad budućih generacija.

Konkretan odgovor glasi:

Ugovorom o kupovini drveno-industrijskog kombinata "Bor" Plav, br. 185 od 25.5.2005. godine, "Alpet" DOO iz Plava preuzeo je svu imovinu ovog preduzeća, uz obavezu da zadrži 56 radnika AD "Bor". Koliko je nama poznato na osnovu činjenica, danas u DOO "Alpet" radi samo jedan od nekada zaposlenih u AD "Bor".

Dana 3.8.2005. godine potpisan je ugovor broj 1547 između Uprave za šume i kompanije "Alpet" DOO kojim je uređeno ustupanje šuma na korišćenje područne jedinice Plav, na period od 15 godina. Ugovorom su definisane i okvirne drvene mase, s tim da se godišnja drvena masa utvrđuje posebnim priložima u okviru godišnjih planova gazdovanja. Tako se vršilo i zaduživanje drvnih masa i vodila evidencija o realizaciji ugovora. Poseban ugovor o davanju na korišćenje šuma u gazdinskoj jedinici Trokuz-Ribljak pod oznakom 3057 zaključan je 8. jula 2008. godine a koncesije u ovoj gazdinskoj jedinici obuhvataju 42.235 m³ četinarara i 34.792 m³ liščara.

Uprava za šume dostavila je izvještaj po kojem "Alpet" DOO kasni sa izmirivanjem obaveza po osnovu koncesionih naknada. Prema dostavljenom izvještaju Uprave za šume pod oznakom broj 7009 od 25.12. 2012. dugovanje "Alpet" DOO iznosilo je 57.540,00€. Izvještaj je sačinjen na osnovu zapisnika o sravnjenju uplata i nosi oznaku broj 356 od 11. juna 2013. godine, kojim je stanje usaglašeno sa predstavnikom "Alpet" DOO.

Istovremeno prema podacima Uprave za šume, ukupno finansijsko zaduženje "Alpet" DOO na osnovu ugovorene drvene mase iznosi 951.353,00€ . Zaključno sa 31. 12. 2011. godine ovaj koncesionar uplatio je 495.363,00€, to znači da je, shodno zaključenim ugovorima, koncesionar ostao dužan 455.985,00€.

Dakle, na osnovu koncesija koje su obračunate na bazi posječene drvene mase dug je 57.500, a na osnovu ukupno ugovorene drvene mase koja je trebala da bude posječena 455.985,00€. Od toga ova razlika između dvije cifre.

Činjenica da je koncesionar "Alpet" DOO nije iskoristio označenu i posječenu drvenu masu po Zakonu o šumama, što potvrđuju i zapisnici stručnih komisija i republičkog šumskog inspektora. Neki od razloga zašto koncesionar nije izvršio ugovorene onaveze su nedovoljan broj zaposlenih i zastarjela mehanizacija.

Vlada Crne Gore na sjednici od 25. jula 2012. godine donijela je zaključak po kome zadužuje Upravu za šume da omogućući "Alpet" DOO da u toku 2012. i 2013. godine može iskoristiti zaostale količine doznačene drvene mase saglasno potpisanom ugovoru, uz uslov da izmiri prethodno dospjele obaveze. Kako "Alpet" DOO nije izmirio obaveze po osnovu koncesionih naknada do 20.11. 2012. godine, Uprava za šume raskinula je ugovor. "Alpet" DOO Plav pokrenuo je sudski spor kod Upravnog suda i taj postupak je u toku. Iz istih razloga ne želim da komentarišem dalje šta se dešavalo sa tim postupkom.

Dakle, Vlada Crne Gore je dala priliku koncesionaru da iskoristi neiskorišćenu drvenu masu koju je imao po osnovu ugovora, a koju nije iskoristio. Ono što je on uradio je da je posjekao jedan dio te drvene mase i ostavio je u okviru nacionalnog parka.

Ono što nas muči jeste da ta drvna masa koja se nalazi u nacionalnom parku Prokletije propada, jer se ne koristi. Vlada će se odrediti u smislu korišćenja raspoloživih šumskih kompleksa na teritoriji područne jedinice u skladu sa Zakonom, imajući u vidu što će biti konačan stav u ovom slučaju na osnovu presude Upravnog suda. Meni je žao što mi ne možemo odlučivati drugačije do na osnovu činjenica, a činjenice proziilaze iz zapisnika, ugovora, aneksa itd. i to je dokumentacija kojom raspolaže ovo ministarstvo, na osnovu koje sam ja sačinio ovaj odgovor. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala i vama.

Kolega Šaboviću, imate riječ.

DŽAVID ŠABOVIĆ:

Hvala.

Načinom postavljanja mog pitanja, tekstom, a vidim i vašim odgovorom, želimo i vi i ja da zadržimo nivo, i ako se desi nešto da sada kažem, shvatite da je to možda samo zbog toga što nijesam dovoljno i pravilno informisan. Nije mi cilj da budem advokat ničiji, naprotiv, samo mi je cilj, što sam i rekao, da ono što bi mogla da zaradi opština i građani šteta je da se ne iskoristi.

One podatke koje ja imam, vi ste ovo dobili od Uprave za šume i ja cijenim te izvještaje. Ima jedna latinska mudrost - nek se čuje i druga strana. Ja vas samo pitam da li je ovo usaglašeno stanje, poravnano, jer izvori koji su vama dostavili podatke i ovi iz Alpeta sigurno nijesu isti i oni se ne slažu u ciframa. Opet, plašeći se da ne upadnem u zamku dociranja, ostajem po strani, ostavljam da to nadležni državni organi, kako sam i u svom pitanju potencirao, stalnom kontrolom utvrde. Samo želim da se utvrdi pravo stanje i primijeni zakon.

Sami ste kazali da jedan dio duga, i to ne mali, oko 50 hiljada eura, iznosi to da je šuma posječena, nije otklonjena. Vi ste naveli neke, kako ste rekli, neke razloge za to što nije otklonjena, prihvatam. Možda bih ja dodao slabu organizaciju, dotrajalu tehniku, ali se pitam da li su to jedini razlozi. Konsesionar je dužan da posiječe doznačenu šumu i da bi je odnio mora neko da je otpremi, nije teško zaključiti ko to čini. Znači, Uprava za šume ima svoje lugare, šumare, inžinjere, kojih ima sa tim čekićima. Vjerujte, živim u Plavu, podigao sam kuću, još nijesam posjekao ništa u Plavu. Tu sam drvnu građu kupio u drugoj opštini, da mi nikad niko ništa ne bi rekao.

Idemo dalje, znači ko je taj koji nije, nije postojala sinhronizacija, koordinacija pokreta konsesionara i onoga zaduženog da prati kako on to radi. To treba utvrditi. Drugi konsesionari koji su iz naše opštine, mnogo manji od Alpeta, i oni sa strane, nemaju probleme te vrste. Da li je to što oni redovno plaćaju ili nešto drugo, neću da dociram, sve se plašim te zamke i želim da se izvučem iz toga.

Takođe mi nije jasno, ne što ne razumijem nego ne mogu da shvatim da se neko duži za nešto što još nije posjekao. Planom treba da u ovoj godini posiječe određenu količinu, nije uradio. Ja predlažem, odmah mu oduzmete šume. Ko nije sposoban, koga ne možeš naučiti da leti, nauči ga da što prije padne, kaže Niče. Ali, recimo da je on dužan za nešto što nije uradio, to bi trebalo da nama generalni sekretar od sutra da platu za novembar iako još nijesmo radili ni dana od novembra. I ne znam hoćemo li raditi, to zna jedan svemogući a niko od nas drugi. On je ovdje dužan 500 hiljada zato što je planom 2008. trebao da posiječe, a nije. Sve razloge koje ste naveli prihvatam, tu treba

reorganizacija, broj radnika i možda mnogo drugih, ali da li su to jedini razlozi? Imalo se vremena da se reaguje od 2008. do 2013. Vi ste novi ministar, vaš prethodnik je o tome upoznat, čak i Simović i Milošević, no o tome nećemo.

Na kraju, mene još ovo samo interesuje. Mi, ja vjerujem i vi, možda ne kao mi iz Plava, možda ne kao i oni koji su u ovoj branši više od mene a i od vas, ili što bi rekao narod - čak i ptice u gori znaju gdje je problem, samo što neće niko o tome otvoreno da progovori. Na žalost, Crnom Gorom vlada jedan šumski lobi koji radi posao koji radi. Tu nijesu partije bitne, nemojte se ni vi iz DPS-a ni mi iz SDP-a ni opozicija ispraviti kada se slikamo, ima tu svih, i vaših i naših i njihovih, tu partijska knjižica ne igra veliku ulogu. Tu igra drugu ulogu njegovo veličanstvo pare i zbog toga ima tu vaših, naših, njihovih, tuđih. Bojim se da država još nije počela da radi svoj posao za koji ima pravo, mora, obavezna je da jednom presiječe taj čvor, da stane, da se nikada više ne bi Džavid ili neki drugi Džavidi javljali i počinjali ovu temu. Ja bih bio sretan kad ne bih ovo pričao. Hvala.

PREDŠEDAVALJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala vama.

Daćemo dijalog povodom ove teme, generalno u redu, samo bih vas molio da se pridržavamo rokova, da pokušamo danas do termina kada imamo pokrivenu sjednicu sa prenosom da završimo ono što smo planirali. Izvolite.

PETAR IVANOVIĆ:

Potpredsjedniče, evo ja obećavam da ću kroz odgovor na jedno naredno pitanje nadoknaditi ovo vrijeme koje ću sada uzeti.

Meni je ponajmanje namjera da polemišem. Ono što bih samo htio jeste da dođemo do činjenica i zbog toga sam se javio, jer sam razumio da ste postavili dodatno pitanje koje sam ja doživio na sljedeći način.

Otkud ova razlika u dva zaduženja? Kako je moguće da po osnovu jednog zaduženja imamo 55 hiljada eura, a po nekom drugom 450 hilja eura? Razumio sam da je to nešto što bi moglo da otvori dielmu kod javnosti i zbog toga sam se javio da probam da pomognem da taj dio rastumačimo.

Evo o čemu se radi. Dakle, kada govorimo o javnom tenderu, taj tender priprema Uprava za šume na osnovu niza informacija koje stručnjaci koji rade u Upravi za šume prethodno pripreme. Kada se krene u javni tender onda se definiše koja je to količina drvne mase koja po procjeni stručnjaka treba da bude posječena u nekom periodu na koji se taj tender odnosi, godinu, sedam itd. Šta se dešava kada se ta masa ne posiječe? Nastaju problemi, nastaju dodatni troškovi i iz tog ugla, ja sam samo imao ispred sebe dva papira, jedan papir je ugovor, taj ugovor je zaključen na osnovu tendera i drugi papir je realizacija. Dakle, mi nemo mogućnost da se ne složimo. Ugovor su potpisale dvije strane. On je jasan. Nemamo mogućnosti da se ne složimo ni oko realizacije, jer je on sačinjen na osnovu obostranog zapisnika, i u tom smislu sam ja uvjeren da su ove cifre takve kakve jesu.

Vi ste otvorili dva pitanja koja smatram jako važnim i ne želim da trošim previše vremena. Jedno je pitanje lobija. Dobro sam upoznat sa brojnim lobijima u poljoprivredi, lobijima mljekara, i lobiima proizvođača sokova, i lobijima u drvoprerađi. Ja se nadam da ono što je do sada rađeno vama i svima ostalima daje dovoljno ubjeđenja da mi imamo potpuno drugačiju namjeru, da korak po korak uređujemo sistem. Ne možemo preko noći, nemamo kapaciteta za sve odjednom, ali imamo namjeru da to tako i činimo. Molio bih i

vas i svakog drugog poslanika kada god dođe u posjed bilo kakve informacije za koju cijenite da je važno da zna resorni ministar, u ovom slučaju ministar poljoprivrede, da podijelite tu informaciju sa nama. Evo sad, dok ovo pričamo, mi sravnjujemo stanje sa carinom. Hoćemo da znamo koliko oblovine izlazi iz Crne Gore, jer jedan od kriterijuma tendera jeste da se drvna masa koristi za preradu u Crnoj Gori. Zbog toga su bili ti tenderi. Prema tome, korak po korak ćemo da idemo. Ne možemo sve odjednom, shvatam, ali imamo dobru namjeru.

Eto zbog toga sam i htio to da raščistimo. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite.

DŽAVID ŠABOVIĆ:

Nemam što da kažem, ne mogu da budu dvije istine, mogu samo dvije neistine. Ja očekujem da utvrdite istinu bez obzira ko je kriv u ovom slučaju i nijednoga nemojte poštediti kako god da se zove i u kakvom god da je adresu. Imate, ne moju podršku, trudiću se i moje partije, o kome god da se radi. Ako tu ne stanemo onda ćemo biti uvijek u ustima svih. Znači ja podržavam ovo što ste krenuli, stojim za ovim.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Naravno, opšta podrška je i ovom ministru i svakom drugom ministru na planu otkrivanja eventualnih nepravilnosti i nezakonitosti, tako da to možemo smatrati apelom svih političkih subjekata koji sjede u ovom parlamentu.

Kolega Bakić sada ima riječ. Izvolite.

MILORAD BAKIĆ:

Koristeći institut poslaničkog pitanja ja sam Vladi Crne Gore postavio dva.

Prvo poslaničko pitanje: Šta je Vlada Crne Gore preduzela da se nakon masovnog trovanja građana pitanje urednog vodosnabdijevanja u Beranama riješi na adekvatan način?

Obrazloženje: Vodosnabdijevanje i kontrola ispravnosti vode za piće je u nadležnosti lokalnih samouprava. No, kako u Beranama taj problem postoji već duži period vremena, preko dva i po mjeseca, da i dalje voda iz beranskog vodovoda nije upotrebljiva za piće, Vlada Crne Gore, odnosno republička vlast ne može biti po strani rješavanja ovog aktuelnog problema i ne može biti abolirana za sve propuste s tim u vezi, ako oni postoje.

Gospodine ministre, čista voda i zdrava hrana su osnovni aksiomi zdravog života. Ja sam prije pet minuta dobio odgovor na poslaničko pitanje i nijesam zadovoljan sa njim. Vi me upućujete na jedno drugo ministarstvo da dobijem ove tražene podatke. Evo da čujemo vaš odgovor pa ćemo prokomentarisati malo.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite, gospodine ministre.

PETAR IVANOVIĆ:

Ja sam svim poslanicima koji su postavili poslaničko pitanje, bez obzira da li su tražili pisani odgovor, dostavio pisane odgovore. Tačno je da je vama odgovor došao prije pola sata, ali je nebitno. A zašto? Zbog toga što sam tražio da dobijem dopunske informacije koje će potvrditi ono što je trebalo da bude moj odgovor.

Moj odgovor vama trebalo je da bude vrlo jednostavan i da glasi da Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja nije nadležno za odgovor na ovo pitanje i da stavim tačku. Ali, smatrao sam da to nije korektno i zbog toga sam htio da dobijem još dodatnih informacija da vidimo koji to zakoni upućuju na nadležnost drugih ministarstava ili drugih institucija.

Dakle, Zakon o vodama "Službeni list Republike Crne Gore" br. 27/07 i "Službeni list Republike Crne Gore" br. 32/11, 47/11, propisao je da obavljanje djelatnosti javnog vodosnabdijevanja i javne kanalizacije obezbjeđuje i uređuje jedinica lokalne samouprave, dok je nosilac javnog vodosnabdijevanja Javno preduzeće za vodosnabdijevanje.

Javno vodosnabdijevanje spada u komunalne djelatnosti pa je u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima nadležno Ministarstvo, za ovu oblast, održivog razvoja i turizma. Kada je u pitanju kvalitet vode za piće, nadležno je Ministarstvo zdravlja.

Po pitanju javnog vodosnabdijevanja Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja ima nadležnosti u pripremi i donošenju podzakonskih akata, i to priprema godišnjih programa sistemskog ispitivanja kvaliteta vode na vodozahvatima, zatim donošenje pravilnika o određivanju i održavanju zona u pojasevima sanitarne zaštite izvorišta, pravilnika o načinu i postupku mjerenja količine voda na vodozahvatu, odluka o određivanju izvorišta namjene za regionalno javno vodosnabdijevanje, pravilnika o bližim uslovima koje treba da ispunjavaju pravna lica koja treba da vrše ispitivanje kvaliteta vode itd.

Kontrolu nad objektima i radovima za vodne akte koje izdaje Uprava za vode vrši vodoprivredna inspekcija. Vi znate da Vodoprivredna inspekcija nije više u nadležnosti Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, već je u okviru posebnog organa, to je Uprava za inspekcijske poslove. I tu bi trebalo da stavimo tačku.

Sa namjerom da vratim onih dva minuta, pokušaću za narednih 50-ak sekundi samo da dodam sljedeće. Nije bila namjera, ni moja ni bilo koga u Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja, niti u Upravi za vode, niti u nadležnom sektoru, da se sakrije iza bilo čega. Mi smo zajedno, tri ministra, ministar zdravlja, ministar održivog razvoja i ja, analizirali činjenice, analizirali probleme, da vidimo šta možemo da uradimo da problem razriješimo. Ali, to nije pitanje samo kvaliteta vode, to je pitanje više drugih akata koji su u različitim periodima donošeni da bi se trajno razriješila brojna pitanja, od kojih je samo jedan problem kvalitet vode. Upravo iz tih razloga, mislim da ćete primijetiti i u narednom periodu više tih međuresornih aktivnosti koje potvrđuju s jedne strane da je Vlada sve više tim, i s druge strane da postoje problemi koje ne možemo pojedinačno posmatrati i "kriti" se resorno, nego zajednički nastupati da bismo trajno riješili problem u interesu građana koji žive u tom dijelu Crne Gore. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala vama.

Izvolite, kolega Bakiću.

MILORAD BAKIĆ:

Ja sam, gospodine ministre, moje poslaničko pitanje naslovio na Vladu Crne Gore, vi ste preuzeli da date odgovor i uputili me na drugo ministarstvo. No, o tom- potom, to je završena stvar.

Ja bih samo malo prokomentarisao situaciju u Beranama. Berane je ovoga ljeta bilo često na prvim stupcima štampe, bile su udarne vijesti iz Berana, ne zbog poznatog problema sa odlaganjem smeća, nego nažalost zbog masovnog trovanja stanovništva zbog zagađene vode iz beranskog vodovoda. Građane Berana je zadesila jedna izuzetno teška situacija koja nije izazvana prirodnim nepogodama, već je proizvod ljudskog nemara, nesavjesnog rada i nebrige. Vi dobro znate u Vladi čiji je to nemar i čija je nebriga.

Poznato je da je Institut za javno zdravlje dao nalaz i mišljenje da je uzrok epidemije najspravnija voda za piće, bliže rečeno da su uzročnici trovanja bakterije iz koli grupe. Nakon tog saopštenja razriješene su sve deileme a i tvrdnje odgovornih ljudi da voda ne može biti uzrok epidemije u prvom mahu. Nije utvrđeno gdje su ulazna vrata ljudskih i animalnih izlučevina u cjevovodu beranskog vodovoda.

Nešto kaasnije je saopšteno da je neposredno prije pojave epidemije pokidan i otvoren cjevovod od strane građevinske operative koja radi na putu Berane – Lubnica. To se nije smjelo desiti, to se pokušalo prikriti. Međutim, ništa ne može ostati tajna. Nepobitna je činjenica da je uzrok, ulazna vrata te infekcije, pokidani cjevovod od strane građevinske operative koja radi na ovom putu.

Epidemija je imala odlike hidričnih epidemija, što je glavna karakteristika masovnost. Na sreću, nije bilo smrtnih slučajeva i beranskim zdravstvenim radnicima, odnosno zdravstvenim ustanovama, javilo se preko 1600 bolesnika, a sigurno ih je bilo više jer oni sa blažim formama ostali su kod kuće da se liječe. Sigurno, što je pozitivno u svemu ovome je da su zdravstveni radnici ove dvije ustanove odgovorili svome zadatku i kvalitetno obavili svoj posao.

Od početka epidemije prošlo je više od dva mjeseca, gospodine ministre, a da nadležni organi još nijesu dali zeleno svjetlo za korišćenje vode iz beranskog vodovoda. Građani su prinuđeni da kupuju flaširanu vodu što iziskuje ne male troškove i razna maltretiranja s tim u vezi. Iz beranskog vodovoda, znam pouzdano, čine sve što je u njihovoj moći da se osposobi voda za piće, ispiraju te cijevi, hlorišu vodu itd.

Pošto je taj period vremena veoma dug, ima se utisak da republička vlast stoji po strani i mislim, kao što sam na početku rekao, ne može je ništa abolirati ukoliko ne pomogne beranskom vodovodu da osposobi vodu za piće. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Krećite na drugo pitanje, odmah. Imate još jedno pitanje.

MILORAD BAKIĆ:

Drugo poslaničko pitanje: Koliko je ugovora o koncesiji Vlada Crne Gore kao koncident zaključila sa koncesionarima, i kojim, za korišćenje šuma i eksploataciju mineralnih sirovina na području opštine Berane u periodu od 01.01. 2008. godine do postavljanja ovog pitanja? Koliko je u tom periodu bilo oduzetih koncesija, koliko raskinutih ugovora i po kom osnovu, kolika je visina koncesione naknade pojedinačno po svakom ugovoru, koliki je dio koncesione naknade trebalo biti uplaćen na račun budžeta opštine Berane u skladu sa Zakonom o finansiranju lokalne samouprave, te koliko još ima neizmirenih koncesionih naknada?

Razlog što sam postavio ovo pitanje, gospodine ministre, je priča koja kruži među običnim narodom na sjeveru Crne Gore, da su koncesije na šume pogotovo, a i na eksploataciju šljunka, privilegija određenih ljudi koji su funkcioneri partije na vlasti ili bliski njima. Tragom tih glasina, koje sam u početku prihvatao sa rezervom, potrudio sam se da dobijem neke podatke. Ono što me začudilo je činjenica da se neki ljudi dobitnici tih koncesija ne bave bilo kakvom djelatnošću u drvnoj industriji, već su samo posrednici između države i onih koji se bave preradom drveta.

Na teritoriji Berane ima dosta većih i manjih pogona koji se bave preradom drveta, kako mi kažemo pilana, i neki nemaju koncesije, neki imaju veoma malu količinu odnosno kubikažu, neki dobijaju loše lokalitete, odjeljenja, koja su daleko od puteva gdje ne mogu da se koriste.

I još nešto što sam primijetio, da koncesione naknade nijesu iste po kubiku drveta.

Gospodine ministre, još nešto vam moram reći, možda nema veze sa ovim pitanjem, ali se tiče šumskih resursa. Vi o tome i ne znate pošto ste naučni radnik, profesor na fakultetu, odskoro ste na ovoj funkciji. Pošto je aktuelna ova afera "snimak". Šumski resursi se jako koriste u predizborne svrhe. Pouzdano se zna na sjeveru da funkcioneri na vlasti ili njihovi pomoćnici na jedan veoma neodgovaran način pred same izbore pišu dozvole, otpremnice za određene količine građe ljudima da bi ih glasali. To je za zdrav razum neprihvatljivo, ali je to činjenica koju je lako dokazati i svi ljudi sa sjevera o tome znaju. Složit ćete se, gospodine ministre, da ako se to čini, a čini se, da slobodnih izbora ne može biti i nije ih bilo do sada. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Gospodine ministre, izvolite.

PETAR IVANOVIĆ:

Zahvaljujem, uvaženi potpredsjedniče.

Poslaniče Bakiću,

Dopustite mi samo na početku da dam komentar koji se odnosi na ovo posljednje što ste rekli, a što nije bio dio poslaničkog pitanja, koje sadrži deset potpitanja. Mislim da ću uspjeti u ovom predviđenom vremenu odgovoriti na svih deset.

Prvo, moramo biti svjesni procedure. Procedura je nešto na šta i vi mene opominjete kada prekršim Poslovnik o radu, a isto tako i proceduralno. Želim ja vas da podsjetim da postoji nešto što se zove žalbeni postupak. Na tendere koji su javni i koji su raspisani, neko ko smatra da je oštećen treba da uloži žalbu. Ministarstvo poljoprivrede je drugostepeni organ u žalbenom postupku i meni nije poznato da sa prostora na koje se odnosi vaše pitanje postoji ijedno otvoreno pitanje u drugostepenom razmatranju.

Drugo, zašto nisu iste naknade. Naknade se ne određuju partijski, naknade se određuju na bazi kvaliteta drvne mase. Ja nisam agronom, nisam završio šumarski fakultet, ja sam ekonomista, ali postoje neki osnovni principi koji nemaju nikakve veze sa tim da li ste šumar ili ekonomista. Postoji kvalitet drveta koji definiše cijenu po kojoj će to drvo, odnosno ta drvna masa biti ponuđena na javnom tenderu.

Treće, molim vas, dajte dokaze ako imate dokaz za bilo kakav problem proceduralne prirode. Onog momenta kada se da javni oglas do momenta kada se zaključi ugovor, ja vas uvjeravam, procesuiraćemo svaki dokaz. Za mene nije dokaz priča, komentar, ja se ne bavim komentarisanjem komentara. Mene interesuje dokaz i vi jako dobro znate šta je dokaz. Ako postoji, dajte ga, procesuiraćemo ga.

Što se tiče vaših deset pitanja. Koliko ugovora o koncesiji Vlada Crne Gore je zaključila kao koncidensa sa koncesionarima za korišćenje šuma i eksploataciju mineralnih sirovina na području opštine Berane u periodu 1.1.2008. do dana postavljanja pitanja? Sa kojim - "Polimlje", "Nikola", "Gradeks", "Mima", "Radmans", svi su iz Berana, svi su d.o.

Treće - koliko je u ovom periodu bilo oduzetih koncesija? Nije bilo oduzetih koncesija.

Četiri - koliko je bilo raskinutih ugovora? Dva su raskinuta ugovora, oba za građevinsku jedinicu Mrtvica i to jedan sa doo "Radmans" i drugi sa doo "Polimlje"-Berane.

Pet - po kom osnovu? Po osnovu Zakona o koncesionarima, ne zahtjeva Vlade.

Šest - kolika je visina koncesione naknade pojedinačno po svakom ugovoru? Imate to u tabeli koju smo dali, kreće se od 5,50 eura do 7,55 eura.

Sedam - koliki je dio koncesione naknade trebao biti uplaćen na račun budžeta opštine Berane u skladu sa Zakonom o finansiranju lokalne samouprave? Dakle, prema Zakonu o finansiranju lokalne samouprave procenat od naplaćenih koncesionih naknada za korišćenje šuma iznosio je 2008. godine 10%, 2009. godine 30%, 2010. godine 50%, a za 2012. godinu i 2013. godinu 70%.

Osam - koliko ima neizmirenih koncesionih naknada od strane koncesionara? Dali smo vam tu tabelu, možete pogledati kako ona izgleda, ukupno zaduženje u periodu 2013. godine 363.051,00 euro. Ukupno naplaćeno 333.587,00. Dakle, postoji realna mogućnost da do kraja godine bude naplaćeno sve ono što je bilo zaduženje koncesionara.

Deveto vaše pitanje je bilo koje su to naknade. To su naknade po osnovu koncesije za korišćenje šuma.

Deseto pitanje - koliko po ovom osnovu državni budžet duguje opštini Berane? Državni budžet ne duguje ništa opštini Berane, jer se prilikom naplate sama koncesija dijeli, dijeli se u proporciji 70:30. Dakle, prilikom same uplate 30% ide u državni budžet, a 70% ide u budžet opštine Berane.

Prema tome 70% iznosa od 333.587,00 već je otišlo u budžet opštine Berane.

Hvala, evo dao sam doprinos i sa još jednim minutom.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala vama.

Izvolite, kolega Bakiću.

MILORAD BAKIĆ:

Gospodine ministre, ja nisam rekao da partijski forumi određuju visinu koncesije, nego sam rekao da partijski funkcioneri pred izbore koriste šumske resurse u predizborne svrhe. To sam rekao. Ja sam zbilja prije 10-tak minuta dobio, ja imam drugačije podatke tu. Neću komentarisati, nego ću moje podatke da upored sa ovim, pa ako budem imao neku priliku kasnije možemo o tome komentarisati.

Ali, ovo što sam vam rekao to je sigurno istina, pa opet kažem, sigurno vi to ne možete da prihvatite i mnogi ljudi ne mogu da prihvate, ali se to čini.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ja samo želim da se zahvalim vama na vremenu koje ste proveli ovdje, na kvalitetnim odgovorima koje smo dobili od vas na sva postavljena pitanja. Bilo ih je mnogo

u okviru jednog i dosta je bilo potpitanja, tako da smo zaista u cjelosti upoznati sa svim onim što je bilo interesovanje poslanika iz vaše nadležnosti. Hvala vam.

Prelazimo na pitanja koja su upućena Ministarstvu kulture. Tu je ministar Branislav Mićunović, ja ga pozdravljam u ime svih nas.

Dajem riječ kolegici Žani Filipović, koja će prva postaviti pitanje ministru Mićunoviću, a neka se pripremi kolegica Ljerka Dragičević. Izvolite.

ŽANA FILIPOVIĆ:

Hvala vam, potpredsjedniče.

Uvaženi gospodine Mićunoviću, uvaženi građani i građanke, poštovane kolege i kolegice,

Shodno Poslovniku Skupštine Crne Gore, ministru kulture postavila sam sljedeće poslaničko pitanje:

Koliko je projekata zaštite i očuvanja kulturnih dobara realizovano do oktobra 2013. godine koji su predviđeni Programom za 2013. godinu?

Cijeneći da je kulturna baština prepoznata kao jedan od prioriteta nacionalne identifikacije i da ona predstavlja osnov svih savremenih državnih politika, Ministarstvo kulture svake godine određuje i priprema Program zaštite i očuvanje kulturnih dobara. Ovaj program donosi se u skladu sa članom 128 Zakona o zaštiti kulturnih dobara, nacionalnom strategijom razvoja kulture 2011-2015. godine i u skladu sa Programom Vlade Crne Gore za 2013. godinu. Ovim programom planirana je podrška finansiranje i sufinansiranje programa i projekata od značaja za ostvarivanje javnog interesa u oblasti kulturne baštine Crne Gore i za realizaciju projekata i programa iz oblasti konzervatorske, muzejske, bibliotečke, arhivske i kinotečke djelatnosti. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala i vama, kolegice Filipović.

Ministar Mićunović, odgovor. Izvolite.

BRANISLAV MIĆUNOVIĆ:

Hvala.

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, gospođo Filipović,

U skladu sa pozitivno ustanovljenom praksom implementacije 70 projekata u 2012. godini, Ministarstvo kulture je iz programa o kojem govorite, koji se zove Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara, za 2013. godinu opredijelilo 59 projekata od značaja za zaštitu i očuvanje kulturne baštine.

Programom zaštite i očuvanja su obuhvaćeni projekti koji se odnose na zaštitu, očuvanje, valorizaciju, revalorizaciju, prezentaciju i popularizaciju kulturnih dobara, zbirki, fondova, kao i unapređenje uslova za primjenu zakona iz oblasti kulturne baštine na teritoriji cijele države.

Projekte realizuju nacionalne i opštinske javne ustanove i organi državne uprave iz oblasti konzervatorske, muzejske, bibliotečke, arhivske i kinotečke djelatnosti. U dosadašnjoj implementaciji programa zaštite i očuvanja za 2013. godinu do kraja oktobra tekuće godine uspješno je realizovano već 80%, od čega tri projekta koji se odnose na konzervatorska i arheološka istraživanja, jedan projekat iz oblasti integralne zaštite, osam projekata koji podrazumijevaju izradu konzervatorskih projekata i sprovođenje konzervatorskih mjera, sedam projekata edukacije i doedukacije stručnog kadra, 12

projekata iz oblasti popularizacije i prezentacije kulturne baštine, pet projekata u okviru kojih se vrši popunjavanje i obogaćivanje fondova pokretnim kulturnim dobrima i sedam projekata u okviru kojih se odgovarajućom opremom poboljšavaju uslovi za zaštitu, očuvanje i prezentaciju kulturnih dobara.

Kada je u pitanju valorizacija i revalorizacija, status kulturnih dobara je utvrđen za tri nekropole stećaka, šest nematerijalnih dobara, a pokrenuta su i dva projekta namijenjena valorizaciji televizijskih fondova emisija o kulturnoj baštini.

U toku je implementacija složenog projekta valorizacije kulturnih dobara Crne Gore kojim je na jedinstven način, sa precizno utvrđenom platformom o stručnom sadržaju i formi neophodnih dokumenata, obuhvaćeno 1363 nepokretna i 598 pokrenih kulturnih dobara. Projekat realizuje Ministarstvo kulture i Uprava za zaštitu kulturnih dobara u saradnji sa svim nacionalnim i lokalnim institucijama iz oblasti kulturne baštine, kao i državnim i lokalnim organima uprave iz oblasti društvenih djelatnosti, planiranja i uređenja prostora, Arhitektonskim fakultetom u Podgorici i NVO. Posebna vrijednost projekta je angažovanje oko 250 stručnjaka sa akademskim zvanjima - arhitekta, konzervatori i restauratori, istoričari umjetnosti, arheolozi, etnolozi, istoričari, kroz rad 50 stručnih timova, čime se znatno uticalo na jačanje kadrovskih kapaciteta u ovoj oblasti i sasvim je izvjesno da ovim programom stvaramo novu ekspertsku mrežu za implementaciju mnogobrojnih projekata iz oblasti kulturne baštine.

Na osnovu ovoga što sam izložio, može se zaključiti da se Programom zaštite očuvanja kulturnih dobara profilisao realan i racionalan okvir za organizovano, dinamično i kontinuirano djelovanje u unapređenju stanja kulturne baštine i može se smatrati prekretnicom u načinu finansiranja zaštite i očuvanja kulturnih dobara, a sve shodno reformama koje smo u ovoj oblasti sproveli, od zakonodavnih do institucionalnih i do samo jednog broja projekata koje danas ovdje izlažemo.

Da kažem još i to da će Vlada u toku ovog kvartala usvojiti Program zaštite očuvanja kulturnih dobara za 2014. godinu i primiti izvještaj o realizovanoj 2013. godini.

Zahvaljujem na pažnji i hvala vam što ste mi dali riječ.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vama, ministre Mićunoviću.

Koleginice Filipović, želite li komentar? Izvolite.

ŽANA FILIPOVIĆ:

Zahvaljujem se gospodinu Mićunoviću. Ministarstvo kulture Crne Gore je zaista poslije zakonodavnih i institucionalnih reformi u oblasti kulture posvetilo veliku pažnju projektima iz oblasti kulturne baštine, što se potvrđuje iz ovog odgovora na moje poslaničko pitanje. Dakle, radi se o 59 projekata iz oblasti kulturne baštine i zadovoljstvo je čuti da je 80% poslova i projekata koje ste predvidjeli Programom zaštite i očuvanja kulturne dobara već realizovano do oktobra tekuće godine.

Meni kao istoričaru umjetnosti zaista je izuzetno značajno što ste nastavili projekat revalorizacije i valorizacije sa pojedinačnim elaboratima kulturnih dobara na cijeloj teritoriji Crne Gore, zato što ćemo ovim pojedinačnim elaboratima dobiti jedno novo stanje kulturnih dobara na cijeloj teritoriji Crne Gore, a dobićemo novu kategorizaciju i potpuno novu sliku kulturne baštine na cijeloj teritoriji Crne Gore. Dakle, radi se, kao što ste vi sada rekli, o

1363 nepokretna i 598 pokretnih spomenika odnosno kulturnih dobara na teritoriji Crne Gore, po novom zakonu, i to je za svaku pohvalu.

Napomenula bih takođe da je izuzetno značajan ovaj projekat koji ste pokrenuli, a tiče se zaštite arhitekture 20. vijeka, jer do sada nisu kulturna dobra arhitekture 20. vijeka uopšte zakonom bila zaštićena a ni valorizovana. Značajno je što ste pokrenuli i nastavili višegodišnji projekat koji je nazvan Putevi kontinuiteta. Značajan je iz više razloga, zato ga i potenciram, jer obuhvata istraživanje centralnog dijela Crne Gore, u kojem je najveća koncentracija neistraženih lokaliteta, značajnih zbog revalorizacije, zbog revitalizacije jednog broja kulturnih dobara koja su od nacionalnog značaja, a isto tako i zbog velikog broja podataka koje ćemo dobiti o kulturnoj prošlosti Crne Gore. Ja se zbog svega toga radujem i zahvaljujem se gospodinu Mićunoviću.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala i vama, kolegice.

Sljedeće pitanje će postaviti kolegica Ljerka Dragičević, a nakon nje kolega Nimanbegu.

Izvolite.

LJERKA DRAGIČEVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Uvažena Skupštino, uvaženi građani, uvaženi gospodine ministre,

Na osnovu člana 187. i 188. Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Što ste uradili i preduzeli za zaštitu kulturno-povijesnih spomenika Budve, sa posebnim naglaskom na Bedem i Stari grad kao kulturni spomenik?

Obrazloženje: Poslije potresa 1979. godine svi stručnjaci koji su došli u razorenu Budvu su se složili da Budva nema palače kao Kotor, ali da je Budva jedini primjerak ovakve pučke arhitekture na Mediteranu. Ako znamo da Mediteran čini 21 zemlja koju zapljuskuje Sredozemno more među kojima su Egipat i Grčka, Tunis i Francuska, Malta i Španjolska, da ne nabrajam dalje, pa sami zaključite koje je bogatstvo Budva. Ovo su sve stare zemlje koje se diče svojom tradicijom i ne upropaštavaju je.

Vjerovatno su toga i bile svjesne ondašnje vlasti kada su željeli da se građanima oduzme grad i da se ne aplicira za UNESCO. Nisu uspjeli u tome da oduzmu građanima njihovo, ali jesu da budvanski Stari grad sa bedemima ne bude pod zaštitom Unesko-a. Možda je to sve onda namjerno rađeno da bi se to danas pretvorilo u ono što jeste: jadnica Mediterana, opšte ruglo, javni zahod. Nijedan starograđanin protiv prosperiteta grada Budve nije. Sretni smo da je sve ljepo i da smo destinacija u koju se rado dolazi, ali sve populacije.

Međutim, neodgovornim ponašanjem i neoživljavanjem Starog grada došli smo u situaciju da je postao kako rekoh "jadnica Mediterana" i ruglo. A ovo ne prija nikome od stanovnika, jer bi i mi željeli da pokoljenjima ostavimo nešto što je ovako lijepo, kao što su naši pretci ostavili nama. Strah me je da nećemo imati što u nasleđe da ostavimo. Zašto se nije oživio Stari grad nekom javnom ustanovom koja radi a u interesu je građana i gde bi bilo življe u cijelom gradu. Opštinskih objekata ima za tu svrhu, kao npr. da se uveo katastar u Stari grad.

Zašto nijeste predložili revitalizaciju i zašto dozvoljavate da Vaše kolege iz drugih ministarstava upropašćavaju grad i bedeme dozvoljavajući bučne javašluke koji potresuju

zidine. Vi valjda znate što to znači. Ili, s obzirom da se bedemi još vode na "vojsku Jugoslavije" za njih Vas nije stalo. Zašto se to ne sredi? Svako hoće da od Starog grada nešto čapa ali niko ništa da mu da.

Zar nije sramota, ministre, da se o Budvi i njenoj povijesti pričaju priče kako kome na um padne? Kada otvorite na internetu "Budva" nema nikavih dobrih priča samo neke notorne izmišljotine tu se nađu.

Zar to nije posao ministarstva? Zar vas kao ministarstvo niko ne kontaktira kada se prave zakoni i usvajaju planovi za nelegalnu i neadekvatnu gradnju ili kada se prave zakoni da uz bedeme, kulturno povijesni spomenik, trese sve od buke dan-noć. Moram priznati, kao starina, Bedemi su krasno okićeni raznim reklamnim ponjavama, služe da se uz njih prave magazini odlagališta otpada i to je preko cijele godine. O tome da su nekom jadniku koji je bez ičega poslužili za profitni prostor neću ni da govorim.

Da li je istina, gospodine ministre, da je Stari grad posebno kategorisan od njegovih bedema? Je li istina i da im je kategorija data neadekvatna toj cjelini i toj kulturno-povijesnom spomeniku?

Ako je tako recite mi zašto ste tako postupa i da ne bi ja i uvaženi građani pomislili da ste i vi kao ministarstvo zaboravili struku, a profitu pojedinaca izašli u susret i to na račun nečega što ni vama, ni njima niko nije ostavio u prčiju, već je to blago svih građana kako Budve tako i Crne Gore, Mediterana i svijeta.

Odgovor ću tražiti i u pisanoj formi. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam, koleginice Dragičević, bilo je značajno vremena i uputili ste dosta pitanja a ne samo jedno ministru Mićunoviću. Ne znam da li će uspjeti u pet minuta da sažme svoj odgovor na postavljena pitanja.

Izvolite ministre.

BRANISLAV MIĆUNOVIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, gospođo Dragičević,

U vašem pitanju izloženo je dakle mnogo toga što okupira pažnju države. Ne mislim, ne dijelim mnoge kvalifikative koje ste upotrijebili u tom pitanju, spomenuću samo ruglo itd. Slažem se oko toga da moramo svi se starati i da čuvamo, unapređujemo naše stare gradove, relikvije, i istu Budvu da s ljubavlju i pažnjom se o njoj staramo. U odnosu na vaše pitanje ono što bi mogao biti jedan, kako da kažem, mogući odgovor reći ću Vam da je urbana cjelina Stari grad Budva rješenjem o zaštiti 61. godine, da ima status nepokretnog kulturnog doba, zbog svojih izuzetnih kulturnih vrijednosti. Čitav Stari grad, svi objekti, naravno, bedemi predstavljaju kulturno historijsku cjelinu, jedinstveno nepokretno kulturno dobro. Pored toga četiri sakralna objekta, Crkva Sante Marije in punta, Crkva Svetog Ivana Krstitelja, Crkva Svetog Save osvećenog, Crkva Svete trojice su zbog svojih kulturnih vrijednosti zaštićeni i kao pojedinačno nepokretno kulturno dobro. U proteklom višedecenijskom periodu država je kroz rad institucija koje su mijenjale svoj naziv, ali ne i ulogu službe zaštite kulturnih dobara kroz implementaciju zakona prepoznavala značaj i vrijednost kulturne baštine. U tom smislu kroz izradu konzervatorskih projekata i sprovođenja konzervatorskih mjera kontinuiteta su tretirani brojni pojedinačni objekti u okviru Starog grada Budva, kao i sama urbana cjelina sa bedemima. Radovi su imali za cilj unapređenje sveukupnih kulturnih vrijednosti Starog grada Budve, takođe institucije zadužene za zaštitu i očuvanje kulturnih dobara su mnogim aktima obustavljale adekvatne

nestručno izvedene radove na kulturnim dobrima ali u pojedinim slučajevima od strane vlasnika nijesu sprovedene naložene mjere. Podsjećanja radi u katastrofalnom zemljotresu 1979.godine, Stari grad Budva je bio razrušen a mnogi objekti do temelja srušeni. Glavni zadatak institucija zaštite bio je obnova i revitalizacija u koju su bili uključeni brojni stručnjaci različitih profila, a buduće mjere i režim zaštite utvrđeni urbanističkim projektom iz 1981.godine, a valja napomenuti da je i prije zemljotresa bila izražena potreba za izradom ovakvog planskog dokumenta koji bi regulisao pitanje namjene prostora, način adaptacije, rekonstrukcije objekata i izbora materijala. Nakon obnove i revalitizacije Starog grada Budva poslednjih 15 godina može se procijeniti da su evidentirani primjeri nepoštovanja konzervatorskih uslova i konzervatorskih projekata, što je dovelo do ugrožavanja kulturnih vrijednosti pojedinih objekata u Starom gradu, nelegalni i nestručno izvedeni radovi kao glavni faktor devalviranja kulturnih vrijednosti Starog grada Budva i pojedinačnih kulturnih dobara unutar urbane cjeline, ali Opština Budva prvenstveno su rezultat neadekvatnog odnosa vlasnika i džaoca prema kulturnom dobru koji prilikom izvođenja radova prvenstveno imaju za cilj prilagođavanje objekta novim potrebama i namjenama najčešće shodno pretpostavljenim komercijalnim i drugim interesima pri čemu istorijski, arhitektonski značaj ovog subjekta ne vide kao vrijednost, već kao ograničenje svojinskih prava i umanjenje ekonomskog potencijala. Radi poboljšanja stanja kulturnih dobara Ministarstvo kulture je izvršilo set zakonodavnih institucionalnih reformi sa ciljem da novi okvir odgovori zahtjevima države u pogledu zaštite i očuvanja kulturnih dobara, kojim je predviđeno preduzimanje mjera kojima će se obezbijediti zaštita nepotrebnih kulturnih dobara i spriječiti njihova dalja devastacija, a propisan je inspekcijski nadzor od strane Uprave za zaštitu kulturnih dobara kao i kaznene odredbe u slučajevima nepostupanja u skladu sa zakonom, što će u saradnji svih odgovornih institucija i državnih i lokalnih organa uprave biti sprovedeno i u slučaju kulturnih dobara sa teritorije Opštine Budva, među kojima je i urbana cjelina Stari grad Budva.

U tom cilju nakon sprovedenog postupka revalorizacije koji je u toku, očekuje se da upravo u skladu sa zakonom propisanim mehanizmima postupi u slučajevima nelegalne i neprimjerene gradnje i na osnovu rješenja ista procesuiru drugim državnim organima. Kada je u pitanju izrada planskih dokumenata, zaštita kulturnih dobara se sprovodi kroz integralnu zaštitu, koja pored ostalog na osnovu Zakona o zaštiti kulturnih dobara podrazumijeva izradu studije zaštite kulturnih dobara, a za kulturne istorijske cjeline lokaliteti područja po osnovu značaja i menadžment plan. Uprava za zaštitu kulturnih dobara daje mišljenja na planska dokumenta sa aspekta zaštite kulturnih dobara u odnosu na njihovu usklađenost sa studijom zaštite i menadžment planom, integralnu zaštitu i očuvanje ...(Prekid) sprovoditi kroz planirani i kontinuirani proces stalne saradnje svih resora koji učestvuju u procesu planiranja u okviru koga treba poštovati načelo da svako kulturno dobro zahtijeva specifične postupke za sve nivoe planiranja koje definiše služba zaštite kroz izradu studija.

Dakle, odgovorio sam Vam u tom smislu i moja osnovna teza je na Vaše pitanje, odnosno na Vaše obrazloženje bila da se država veoma stara, da država svojim sredstvima, svojim institucijama, svojim zakonodavstvom čini velike stvari i kontroliše u velikom stepenu sve ono o čemu danas ovdje govorimo i trudio sam se da Vam ipak pojasnim situaciju da su u pitanju pojedinačni primjeri, koliko su oni brojni. Ja ne mislim da su tako brojni, a da se tome ne može stati na put. Ja ne mislim, da je Budva ugrožena do stepena rugla i ja i sa ovog mjesta apelujem da svi zajedno čuvamo jednu od najljepših gradskih sredina ne samo u Crnoj Gori, nego i na mediteranu. Uvažite moju sugestiju, da

su u pitanju pojedinosti i da zajedno to prepoznamo sa zakonodavne strane, sa strane institucija inspekcija itd. A da vi građani staroga grada budete u tom poslu, dobri i valjani partneri. Od velikih prigovora, i od nečega što se možda neprimjereno nazove ruglom bojim se da to nije pravi put, kad se treba zajednički starati o nečemu što nam je ostalo u civilizaciji već dvije hiljade godina.

Hvala što ste me saslušali, što ste mi dali riječ.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem, ministre.

Pravo na komentar, kolegica Dragičević. Izvolite.

LJERKA DRAGIČEVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine ministre, ne mogu reći da sam nezadovoljna vašim odgovorom. Najprije da Vam kažem da je Crkva svetog Sabe, a onda ja bih Vas zamolila da dođete u julu ili avgustu, možete i u junu čak doći ali inkognito da prošetate Budvom negdje oko 4 - 5 ujutru, pa ćete vidjeti o čemu ja govorim. Ja ne bih grad koji volim mimo svega tako nazvala da ne liči na to. A Vama hvala što ste mi rekli da se sa legislativom zakonskom u stvari pokušava sve to dovesti u red. Da pojedinaca koji krše zakon postoji, to je tačno, znamo ih i vi i ja, od Avale da dalje ne govorimo, nekropola je ispod, to znamo svi. Ali hajde, nećemo sad to, sve to znamo, što je bilo, bilo je. Ali dajmo, nemojmo ga dalje urušavati. I baš mi je drago da će postojati takvi zakoni, ali molim Vas, gospodine ministre, koliko god možete da utičete na to da bude monitoring toga. Jer, ako ne budete Vi vršili monitoring, u lokalnu upravu se ja ne uzdam. Imali su vremena puno toga da urade i uredi, ali nijesu uradili. Nikad se ne bih Vama obratila da oni imaju malo sluha i da znaju što je Budva, nikad se ne bih Vama obratila, a meni je bilo drago da se Vama obratim, jer sam očekivala najbolji mogući odgovor od Vas. Vjerujte, ja svoj rodni grad nikad ne bih nazvala ruglom, da ne bude ruglo, a ja ću Vas zamoliti da dođete i inkognito da to pogledate. Zarad pet - šest ljudi i njihovog profita, treba cijeli Stari grad da strada. Mislim da za to nijeste ni vi ni ja, a bome nijesu ni građani Starog grada ni Budve. Neki se ljudi nađu, onda migracije su velike, ali "ča je bilo tega više ni". Hajdemo mi dalje i da ne bude samo gore. Hvala lijepa.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vama.

Kolega Nimanbegu će postaviti sljedeće pitanje i posljednje u ovom krugu pitanja za ministra Mićunovića.

Izvolite, kolega Nimanbegu.

GENCI NIMANBEGU:

(Poslanik govori na albanskom jeziku)

Zbog prevoda ja ću nastaviti na najslužbenijem jeziku i javnosti pročitati moje kratko poslaničko pitanje.

Gospodinu Branislavu Mićunoviću, ministru kulture, uputio sam sljedeće pitanje:

Što Ministarstvo planira da uradi kako bi riješilo problem izazvan nelegalnom gradnjom na lokalitetu Fusha e Topave tj. objekta u Starom gradu u Ulcinju, koji je objekat kulturne baštine prve kategorije?

Ovo pitanje sam Vam prvi put postavio u julu 2011. godine, a da se nijesu preduzele nikakve mjere na rješavanju ovog problema.

Šta je uradilo Ministarstvo od 2011.godine do danas po ovom pitanju?

Očekujem odgovor i u pisanoj formi.

Očekujem, gospodine ministre, sa većim iskustvom u svojstvu poslanika pokušavam uporno neka pitanja dovesti na nivo da oni dobiju tretman rješenja. Mi imamo puno problema na kojima možemo usresredit pažnju, ali mislim, da jedan od glavnih problema što se tiče Starog grada Ulcinja kao opštine, jedan od glavnih problema i zbog albanskog kulturnog nasleđa i njenog učešća u ukupnom kulturnom nasleđu Crne Gore i rješavanja ovog problema u Starom gradu u Ulcinju. Zbog javnosti, moram iskazati sljedeću stvar i ponoviti o čemu se radi. Na tom lokalitetu je od 2006.godine, 2007. godine, krenuta izgradnja objekta koje je dobio dozvolu na tri nivoa ukupne površine nekih 700 km i na osnovu dogovora koji sam dobio i od Ministarstva održivog razvoja i od vašeg ministarstva, jasno je da taj objekat sada nije ni na mjestu, a nije ni u veličini koja je predviđena. Objekat samo u osnovi sigurno ima preko 800 do 1000 km, a objekat predstavlja, ja ću slobodno reći što je moja koleginica rekla za grad Budvu, ruglo za Ulcinj. Bilo ko da isplovi iz one luka koja nije luka u Ulcinju, da ide put Limana, put Valdanosa i Kruča, mora okrenuti glavu na drugu stranu, da ne bi gledao taj objekat. To predstavlja šamar za sve nas, za poslanike, za građane Ulcinja i zato ja uporno tražim pomoć od nadležnih organa, da se napokon napravi taj odlučni trio između Ministarstva kulture zbog zaštite kulturnog nasleđa, Ministarstva održivog razvoja i turizma zbog njihovih ingerencija u oblasti planiranja prostora Opštine Ulcinj i da se to konačno riješi. Da to postane dio Starog grada, koji će moći i građani i turisti obilaziti, sada između ostalog tu je opasno za život. U jednom dijelu tog lokaliteta je bio put za plažu i sada je gotovo nemoguće ići bez opasnosti po život.

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala i Vama, kolega Nimanbegu.

Ministar Mićunović, odgovor na postavljeno pitanje.

BRANISLAV MIĆUNOVIĆ:

Hvala Vam, gospodine predsjedavajući.

Gospodo poslanici, gospodine Nimanbegu, ajde za pomoć u ovom našem dijalogu da prizovemo i nešto što osjećam kao visoku čast da u ovom domu se već drugi dan govori o kulturnoj baštini. Dakle, uselili smo kulturnu baštinu u Parlament i to je to.

Dakle, na Vaše pitanje mogao bih s više rečenica koje sam danas dao u prethodna dva pitanja da dam odgovore. Međutim, uz uvažavanje javnosti da sam već izložio napore i reforme u kojima se trenutno nalazi Ministarstvo kulture i sve institucije kulture. Mislim da smo sliku stanja veoma ozbiljno i duboko promijenili. Daću vam vrlo kratak odgovor na ovu temu slažući se sa Vama, spominjete i sami, da smo komunicirali na tu temu i da smo određena dokumenta u tom smislu vam i dostavljali, da je u toku 2012.godine lokalitet Fusha e Topave u Starom gradu Ulcinju bio predmet upravnog spora, gdje je Upravni sud odbacio tužbu kojom je traženo poništenje konzervatorskih uslova za izgradnju stambeno - poslovnog objekta u Starom gradu Ulcinj.

U toku trajanja upravnog spora, Uprava za zaštitu kulturnih dobara nije mogla preduzimati bilo kakvu radnju na pomenutom objektu. Uprava za zaštitu kulturnih dobara je trenutno u procesu razmatranja svih problema i svih nelegalno izvedenih radova u Starom gradu Ulcinj, a među njima je i lokalitet Fusha e Topave i u svim slučajevima postupaće u skladu sa svojim nadležnostima, a, u sadejstvu sa ostalim organima. Brižljivo se analizira

situacija u Starom gradu Ulcinj i lokacija Fusha e Topave takođe i nadam se da ćemo vam vrlo brzo dati odgovore ne samo za ovaj lokalitet nego i za brojna, opet pojedinačna kršenja postojećih normi ili novouvedenih normi o čemu smo maloprije i govorili. Eto, ukoliko držite da nešto još mogu na tu temu da vam kažem, ali mislim da smo izgubili vrijeme u tom upravnom sporu i da posmatramo cio Stari grad Ulcinj. Razgovarali smo već ne samo sa vama, sa brojnim ljudima u Ulcinju oko pokretanja i izrade menadžment plana za nominaciju Ulcinja na Uneskoovu listu. Nominaciju treba napraviti za Budvu, nominaciju treba napraviti za Stari Bar, nominaciju treba napraviti za Duklju, nominaciju treba napraviti za Svač, i tako dalje i tako dalje.

Nominaciju treba napraviti za brojne pojedinačne spomenike kulture, od Djurđevih stupova, od Husein-pašine džamije u Pljevljima i tako dalje, brojni su, ali mislim da ćemo s projektom revalorizacije biti načisto i da ćemo biti u prilici da napravimo jednu ozbiljnu hijerarhiju i ozbiljnu nomenklaturu u tom smislu. Ministarstvo kulture se zalaže da se posveti optimalna briga, ne samo ove generacije nego svih budućih generacija kada je kulturna baština u pitanju i da se upisujemo, sve ono što zaslužuje da bude upisano na listu svjetske baštine. To su teške procedure. Mi sada radimo nominacioni dosije za upis na listu svjetske baštine za Cetinje, to je jedan naporan posao, koji traži mnogo profesionalaca, mnogo ljudi, mnogo obrazloženja, to su veliki dosije, ali ići ćemo dalje i opet kažem, treba uraditi menadžment planove i tome se već u Ministarstvu kulture posvećujemo. Toliko snage koliko imamo s toliko sredstava koliko imamo mislim da već dajemo dobre i pozitivne rezultate, a vi nas u lokalnim upravama i u Parlamentu podržavajte u tome da kulturna baština nije dobro samo svih koji žive u Crnoj Gori, nego je kulturna baština dobro cijeloga svijeta i posmatrajmo je tako i budimo odgovorni pred generacijama da mi nijesmo učestvovali u razaranju nego da smo je konsolidovali i kulturna baština koja nas uči gdje mi to živimo i zašto postojimo ovako zajedno na ovim prostorima. Zahvaljujem na pažnji. Hvala Vam što ste mi dali riječ.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam, ministre.

Kolega Numanbegu, komentar odgovora. Izvolite.

GENCI NUMANBEGU:

Ministre, kada bih sublimirao Vašu izjavu, Vaš odgovor, mogao bih dati komentar jednom rečenicom. Pa hajte sad sa riječi na djela. Uradite to, pokrenite to. Nema mjera, ministre, nema rezultata, nijesu vidljivi, a objekat kulturne baštine koji je nastao od Ilira kada su bili Rimljani i Bizant i Nemanjići, Balša, Venecija, Turska, ni malo ne zaostaje sa svojom kulturnom baštinom od područja Kotora koji je pod zaštitom UNESCO-a. U ovom domu imamo taj zakon i ja ne tražim ovdje zakon za kulturnu baštinu Ulcinja, tražim da se konačno ozbiljno krene riješit to pitanje, jer po tome da ministarstvo dvije godine nije pokrenulo neke stvari, nije bilo na terenu, ja gospodine ministre imam utisak da Vi nijeste vidjeli taj objekat. Zavod jeste, ali da ste lično išli i vidjeli taj objekat shvatili bi da je to nešto što je šamar na licu cijeloj državi i da ti investitori pokazuju i drskost i oholost kada ruše sve zakone, a kada država nije u mogućnosti da ih spriječi. I nije u mogućnosti da interveniše. Ja bih konačno bio zadovoljan našim dijalogom i Vašim odovorom ako Vi ovdje javno obećate da poslije ovog, po treći put skupštinskog pitanja, vaše ministarstvo drugi put, da se Vi obavezete da ćete u toku sljedeće nedelje sazvati sastanak sa nadležnim institucijama na ovu temu. Po meni to bi bilo poštovanje odnosa prema kulturnoj baštini,

prema Vašem položaju kao ministru kulture u Crnoj Gori i prema nama kao poslanicima koji postavljamo pitanja, koja niti politizujemo, nego jednostavno želimo da stvari krenu naprijed, na bolje. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala i Vama, poslaniče Numanbegu. Bio je ovo krug pitanja koja su bila za Ministarstvo kulture, odnosno ministra Branislava Mićunovića. Ministre Mićunoviću, mi se Vama zahvaljujemo u ovom dijelu današnje rasprave, odnosno poslaničkih pitanja.

Kolega Damjanović, procedura. Izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Zahvaljujem se, potpredsjedniče, poštovana Skupštino, poštovani građani,

Prije nego što kolege krenu sa pitanjima, da postavim ministru Stijepoviću, ja bih samo želio da ukažem na jednu stvar koja se desila juče pred kraj radnog dana. Naime, povrijeđeno je meni i mojim kolegama pravo da dobijemo odgovor na poslaničko pitanje. Dakle, ovdje smo postavili ja i pet kolega, pomenuću ih, kolega Adrović, kolega Šabović, kolega Milić, kolega Popović i kolega Gojković, šest pitanja ministru Gvozdenoviću. Nije problem što je na ovoj sjednici postavljeno 45 pitanja, od čega šest pitanja je gotovo 15% ministru Gvozdenoviću i nije problem što je to postavilo gotovo 10% članova ovoga parlamenta, dakle šest kolega. Ovdje je problem, gospodine potpredsjedniče, to moramo sad ovdje da riješimo i zato sam i namjerno ustao i hoću sa Vama da imam taj dijalog, a kako bi unaprijedili ovaj institut, dakle mi smo planirali vrijeme u odnosu na obaveze ministara. I juče su svi ministri koji su bili i te kako prisutni dok je premijer izlagao na premijerskom satu dali neke svoje okvirne termine kada bi mogli biti ovdje i mi smo, svi poslanici koji radimo od jutra do jutra i danas i u radnim grupama i tako dalje, prilagodili svoje vrijeme da bismo bili ovdje i postavili ta pitanja. Onda nam se dešava da nam se u zadnjem momentu umjesto ministra Gvozdenovića, koji je tražio vrijeme koje mu je dato, pojave četiri pomoćnika. Naravno. ja sam reagovao, reagovao je kolega Šabović i ostale kolege, mi nijesmo htjeli da budemo u volji ministra Gvozdenovića, već da branimo integritet ovoga parlamenta.

Dakle, kolega Mustafiću, potpredsjedniče Mustafiću, meni nije problem to što ja juče nijesam dobio odgovor na pitanje zašto, recimo, njegovo ministarstvo već godinu dana ne daje saglasnost na izmjene prostornoga plana u Budvi, gdje bi trebalo da se gradi investicija, teška je nekoliko stotina miliona evra, a investitori su iz Evropske unije. To mi nije problem. Ja ću to da postavim na narednoj sjednici. Biće prilike ovdje u Odboru, biće prilike u plenumu, ali mi je problem kada se svi prilagodimo planu koji su nam dali ministri i budemo ovdje i ispoštujemo, dakle mi poslanici da budemo tu da postavljamo pitanja, evo i danas, a ministar jednostavno, iako je prihvatio tu obavezu, pošto je valjda procijenio da mu je problem da odgovori na ovih šest pitanja, ne bude tu i pošalje pomoćnike. Dajte za ubuduće da štitimo integritet Parlamenta, da vidimo šta s tim, da li ja dobijam odgovor ministra na narednoj sjednici, da li će mi dostaviti pisani odgovor, pošto se nije juče pojavio, ne ja nego i ovih pet kolega, dakle iz svih partija i iz većine i iz manjine. Samo da to ovdje riješimo.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Kolega Damjanoviću, evo da pokušamo da...i jučerašnji i današnji dan, dakle šest pitanja koja su bila namijenjena za ministra Gvozdenovića je trebalo odgovoriti u

predviđenom terminu. Mi smo dobili obavještenje iz Ministarstva da zbog odlaska na službeni put u 15.30 sati ministar Gvozdenović je morao napustiti ranije salu i poslao je, čini mi se, dosta kompetentan sastav od četiri pomoćnika i sekretara Ministarstva u cilju pokušaja da se odgovori na poslanička pitanja. Međutim, pošto kolege juče nijesu prihvatile takav vid odgovaranja na poslanička pitanja, u naknadnoj komunikaciji koju je ministar Gvozdenović imao sa sekretarijatom Skupštine, saznali smo da će on tek sljedeći četvrtak biti u Crnoj Gori, nakon tog službenog puta. I naravno, nama ostaju dvije varijante. Jedna je da danas, nakon završetka ostalih poslaničkih pitanja ministrima, ukoliko to naravno prihvataju poslanici, odgovore ipak predstavnici Ministarstva, odnosno pomoćnici ministra i sekretar Ministarstva, naravno ukoliko to prihvate poslanici. I druga varijanta je da na kolegijumu odlučimo šta i na koji način ćemo dobiti ili na koji način će poslanici ostvariti pravo da dobiju odgovore na pitanja koja su postavili.

Izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Hvala Vam.

Od Vas kao potpredsjednika Parlamenta i člana kolegijuma tražim da ovo pitanje utvrdimo na kolegijumu. Ja Vas mogu, naravno informisati u svoje ime, ali i u ime kolega. Ja sam s njima imao komunikaciju vezano za ove stvari, da mi nećemo prihvatiti ni pod kakvim uslovima da na pitanja odgovaraju četiri pomoćnika umjesto ministra, a s obzirom na to da je ovaj plan napravljen prije nego što je počeo premijerski sat i da je ministar tada prihvatio da u 16.20h odgovara na pitanja. To što se on sjetio da ima u 15.30 službeni put, mogu da mu vjerujem i ne vjerujem da je pošao na put, to me ne interesuje. Dakle, ostajemo pri onoj odluci od juče, a na kolegijumu da se pozabavimo sa ovim pitanjem, a svakom od kolega je rečeno da će od mene imati prilike da ova pitanja raspravimo na prigodnom mjestu. Hvala Vam.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Delegiraćemo ovaj problem kolegijumu i neka kolegijum zauzme stav i neka rješava kao u svim spornim situacijama koje smo do sada imali, a mi nastavljamo dalje.

Dakle, na redu je set pitanja Ministarstvu prosvjete i sporta. Tu je ministar Slavoljub Sijepović. Dobro došli, ministre.

Prvo pitanje postaviće poslanik Velizar Kaluđerović. Izvolite, kolega.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Hvala Vam, gospodine potpredsjedniče Skupštine.

Poštovana Skupštino, poštovani građani, gospodine ministre Stijepoviću,

Moje poslaničko pitanje glasi: Iz kojih razloga su već duže vremena potpuno stali svi radovi na završetku izgradnje objekta na urbanističkoj parceli XII zvanog "tri fakulteta", koji su trebali biti završeni do 16.februara 2012.godine; koliko iznosi ukupno ugovorena cijena za završetak izgradnje ovog objekta i koji su sve radovi ugovoreni sa izvođačem radova da ih realizuje za tu ugovorenu cijenu; kako je ugovoren način i dinamika plaćanja ugovorene cijene za izgradnju objekta; koliki iznos cijene je do sada plaćen izvođaču radova i koliko iznosi procijenjena vrijednost do sada izvedenih radova i kako i od kojeg subjekta je ona utvrđena? Tražio sam odgovor i u pisanoj formi, do ovog trenutka ga nijesam dobio.

Moje kratko obrazloženje postavljenog pitanja:

Dakle, na tabli koja je obavezna da bude istaknuta pored investicionih objekata i koja treba da sadrži podatke koji su vezani za taj objekat koji se gradi, lako je zapaziti svakom građaninu koji tuda prolazi da je u pitanju ovaj objekat zgrada tri fakulteta, a prema informacijama koje imam, tu treba da budu smješteni Fakultet političkih nauka, Institut za strane jezike i Farmaceutski fakultet, dakle građevinska dozvola je izdata 14.06.2011.godine, početak radova 17.07.2011.godine. Ponavljam, rok za završetak radova koji i dalje stoji na tabli je 16.februar 2012.godine, od kojeg nas već dijeli duže od godinu i po.

Investitor ovog objekta je Univerzitet Crne Gore, izvođač radova je preduzeće "Kroling". Zapaža se da već dugi niz mjeseci je gradilište potpuno pusto, iako je objekat, što se tiče, makar koliko se spolja može vidjeti, grubih građevinskih radova, završen.

Znači propuštena je i druga školska, odnosno studentska godina da se studenti i nastavno osoblje ova tri fakulteta koja sam naveo usele u taj novi objekat, a mediji su još početkom februara ove godine obavijestili javnost da je Upravni odbor Univerziteta Crne Gore dostavio državnom tužilaštvu podatke oko ugovora i načina plaćanja u vezi sa ovim objektom. Mislim da je prava prilika, radi se o objektu koji treba sa razlogom da izazove posebno interesovanje šire javnosti i ja sam, koristeći institut poslaničkog pitanja, želio da bacimo još malo svjetla na problematiku u vezi sa ovim, jer očigledno mjeseci prolaze, rok za završetak radova je davno istekao, a ništa se na gradilištu ne dešava. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vama, kolega Kaluđeroviću. Ministar ima odgovor na poslaničko pitanje. Izvolite.

SLAVOLJUB STIJEPOVIĆ:

Poštovani gospodine potpredsjedniče, gospodine Kaluđeroviću, dame i gospodo poslanici,

Kao što znate, Univerzitet Crne Gore ima svojstvo pravnog lica i u tom smislu ima nadležnosti shodno Zakonu o visokom obrazovanju i Statutu Univerziteta da planira investicije, između ostalog i da određuje kako će sredstva koja ima u svom portfelju usmjeriti i đe. Takođe vam je poznato da možemo da kažemo da je na našem Univerzitetu zadnjih 10 godina intenzivirana ta građevinska djelatnost i prvo su rješavani stambeni problemi zaposlenih. Mogu reći da je od 2005.godine do danas svaki zaposleni sa akademskim zvanjem na Univerzitetu, ko se prijavio da ima problem u rješavanju stambenog pitanja, ga je i riješio. Četrdeset saradnika u nastavi je riješilo svoje stambeno pitanje i najveći broj neakademskog osoblja, uz to što je i podijeljeno i 231 kredit. Naravno, u planovima Univerziteta je bilo da se osim rješavanja stambenih pitanja rješavaju i druga pitanja na Univerzitetu, a to je nedostatak odgovarajućeg prostora za pojedine univerzitetske jedinice. Tako je 2008.godine odlučeno da se raspiše tender za izvođenje radova na objektu koji je nazvan tri fakulteta, Fakultet farmaceutski, Političkih nauka i Institut za strane jezike.

Gospodine Kaluđeroviću, tada je planirano da se objekat gradi u tri faze. Prva faza su grubi građevinski radovi, druga faza su zanatski radovi i treća faza je opremanje objekta. Prema tome, raspisan je tender i po tenderu, kao prvorangirani, izabrana je renomirana podgorička firma "Kroling" da izvodi radove i ona ih je izvršila u iznosu od dva miliona i četiri stotine i šesnaest hiljada eura i dva miliona četiri stotine i šesnaest hiljada i šesto šezdeset eura. I taj iznos je u cjelosti plaćen izvođaču. I tako je završena prva faza.

Mi smo zajedno procijenili da sa drugom fazom treba sačekati, a da sredstva treba uložiti u neke druge investicije, a to su, prije svega nedavno otpočeti radovi na studentskoj sportskoj sali i na studentskim domovima u Podgorici, koji je nedavno završen i u Nikšiću, koji namjeravamo uskoro da otpočnemo.

U međuvremenu, gradilište nije prazno, zapravo prazno je, ali je takav dogovor, odnosno ugovor potpisan da se izvodi fazno. Prva faza je okončana, kada se stvore uslovi, prije svega finansijske prirode da se nastavi sa radovima taj će raspisati tender za drugu fazu, to su zanatski radovi, i dalje kako se bude imalo sredstava, odnosno kako ljudi koji rukovode Univerzitetom Crne Gore budu planirali da treba da u tu investiciju krenu i nastave sa radovima.

Ono što je najbitnije jeste činjenica da ova tri fakulteta nesmetano obavljaju svoju funkciju. Naravno, ovo je mnogo bolji prostor, ali i to je sada će su smješteni adekvatan prostor. Kao što znate Farmacija je smještena u zgradi Medicinskog fakulteta jedna nova, moderno opremljena, evropskog nivoa zgrada, Političke nauke u zgradi Pravnog fakulteta, a Institut za strane jezike u zgradi Ekonomskog fakulteta. Tako da zbog toga što su se ljudi na Univerzitetu opredijelili da sada investiraju druge objekte, prije svega one koji su uže vezani za studentski standard, ne trpe ni studenti ni zaposleni na ove tri fakultetske jedinice.

Naravno, ono što ćete Vi vjerovatno u dopunskom vremenu reći, to je da postoji sudski spor. Da. Postoji u međuvremenu sudski spor, između Univerziteta i izvođača, zato što je zbog DUP-a došlo je do promjene u projektu i do određenog broja neophodnih dodatnih i nepredviđenih radova koje sada treba utvrditi u kojem su obimu i koliko. Kada se to utvrdi, u toku je sudski postupak, ono što bude odluka suda to će obavezati obje strane. To nije razlog zašto su radovi stali. Radovi su planski stali zato što je završena prva faza, čeka se na drugu da se stvore uslovi za njen nastavak. Najvažnije je da studenti nesmetano pohađaju nastavu i obavljaju svoj posao. Zahvaljujem.

Vi to bolje znate od mene.... uvijek dođe do naknadnih ili nepredvidivih radova. To je jedan dio takvih radova zbog promjene u DUP-u i oni su sada predmet spora, to je u odnosu na ugovorenu cijenu veoma, veoma mali iznos koji nije značajan. Ali, ako sud odluči da se duguje platiće se, a ako ne nastaviće se sa tim drugim izvođačem druga faza. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala, ministre.

Kolega Kaluđerović, pravo na komentar. Izvolite.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Hvala vam.

U komentaru vašeg odgovora, gospodine ministre, sami ste rekli 2008. godine je donesena odluka da se gradi objekat tri fakulteta, ne sporeći da se radi o veoma značajnim univerzitetskim jedinicama koje imaju i te kako potrebe da imaju nove prostorije. Onda fazno. Rekli ste prva faza za koju je plaćeno 2 miliona 416.000 i onda pazite: odluka 2008. da se gradi, pa građevinska dozvola 2011. pa rok za završetak radova - februar 2012. a mi smo sada pri kraju 2013. gdje je završena samo I faza u koju je uloženo, kažete, 2 miliona i 400 i hajde da stanemo da bi sada položili kamen temeljac za izgradnju sportske dvorane Univerziteta čiji početak izgradnje, uzgred budi rečeno, se najavljuje ne znam ni sam koliko

godina dugo, ali kamen temeljac, početak radova već se približavaju lokalni izbori u Glavnom gradu i u još jednom broju lokalnih sredina, možda i prijevremeni parlamentarni.

Dakle, složićete se, gospodine ministre, da najblaže što možemo ovo kvalifikovati da je to neracionalan pristup. Uložite 2,5 miliona pa kažete ajde sad to neka pričeka još koju godinu da započnemo neke druge objekte. To nema, po meni, blage veze. Pazite šta je Upravni odbor Univerziteta Crne Gore rekao i o tome javnost obaviještena 16. februara 2013. godine: "Na jučerašnjoj sjednici (to je bilo 15.februara) jednoglasno je odlučio da se kompletni materijali vezani za ugovor te ustanove i danilovgradske firme "Kroling" o izgradnji objekta tri fakulteta zbog čega je ta kompanija tužila Univerzitet i preko Privrednog suda prinudno naplatila 1,3 miliona duga za radove na tom projektu, predaju vrhovnom državnom tužilaštvu". Na kraju tog teksta stoji - predsjednik Upravnog odbora dr Bjelica je podsjetio da je prošli saziv Upravnog odbora podigao kredit od 2 miliona evra koji je uplaćen Krolingu za izgradnju zgrade tri fakulteta 2 plus 1,3 prinudno naplaćen je 3,3, gospodine ministre. Sugestija, provjerite ko ovdje ne saopštava prave podatke.

Kada je u pitanju preduzeće Kroling, koji sekund prekoračim, gospodine potpredsjedniče molba za, kako to od jednom problemi sa Krolingom. Pa to je tradicionalno vaš ugovorni partner na mnogim objektima. Zar nijeste sa tim preduzećem napravili sporazum o privatno-javnom partnerstvu i dali mu zgradu novog Studentskog doma sa koncesijom na 30 godina uz jednu, o tome ćemo tek kasnije da vidimo, kakvu cijenu treba da plaćaju studenti, odnosno država participira. Rekli ste i to je sjajna stvar kada bi se to samjerilo sa drugim potrebama Univerziteta da su malte ne svi zaposleni na Univerzitetu riješili stambeno pitanje. Znam da su građene dvije stambene zgrade oko 500 stanova, da je izvođač radova takođe bio Kroling i da je u odgovoru na moje poslaničko pitanje precizno rečeno da je cijena za izgradnju tih 500 stanova plaćena na način što je Krolingu dato 200 stanova, 200 od tih 500 i kompletan poslovni prostor ispod te dvije stambene zgrade i kompletan garažni prostor.

Još nešto, gospodine ministre, je li bilo ugovoreno da se garažni prostor oko ta dva objekta, da se grade podzemne garaže, što je sada primjereno razvoju glavnog grada? Međutim, od toga se odustalo i to je samo prostor oko ova dva stambena objekta, napravljen je prostor na način koji je uobičajen. Vidjećemo, dobija se ogroman broj stambenog prostora za potrebe izvođača radova na koji je unaprijed plaćeno i zemljište i komunalije, izuzetne privilegije. Vi govorite o dodatnim radovima. Samo mogu reći i kada su u pitanju očigledno ovi dodatni radovi, ali i brojni primjeri kada je u pitanju ugovaranje sa Krolingom koje je učinio Glavni grad, gotovo nema investicionog projekta koji nije završen dodatnim, nepredviđenim radovima koji su početnu ugovorenu cijenu povećali tu negdje do 50%. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolega Kaluđeroviću.

Sljedeće pitanje postaviće kolega Srđan Perić, a nakon njega kolegunica Ljerka Dragičević. Izvolite.

SRĐAN PERIĆ:

Uvaženi potpredsjedniče, uvaženi ministre Stijepoviću, kolege poslanici,

Ministru prosvjete i sporta Slavoljubu Stijepoviću postavio sam sljedeće poslaničko pitanje:

Koje ćete mjere sistemske prirode preduzeti kako bi se uveo u red oblast poslovanja Zavoda za udžbenike i nastavna sredstva, te da li ćete inicirati povećanje transparentnosti u radu ove institucije?

U obrazloženju stoji: Konačni izvještaj Državne revzorske institucije o reviziji Godišnjeg finansijskog izvještaja za 2012. godinu Zavoda za udžbenike i nastavna sredstva te negativno mišljenje na usklađenost poslovanja sa propisima i ekonomičnosti poslovanja dalo je presjek stanja koje je više nego na zabrinjavajućem nivou.

S obzirom da je riječ o materiji koja se reflektuje na konačnu cijenu udžbenika, nužno je preduzeti opsežne aktivnosti kako bi se poslovanje prilagodilo propisima i obavljalo na ekonomičan način. Kako se loše poslovanje ove značajne institucije može odraziti i na ukupno izdavaštvo u Crnoj Gori, potrebno je preduzeti mjere koje su sistemske prirode kako bi se spriječile dalje negativne posljedice.

Tražio sam odgovor i u pisanoj formi.

Ministre Stijepoviću, ne bih želio da doživite lično naša česta obraćanja Vama, jer resor koji Vi vodite i resor nauke smatramo najbitnijim za državu Crnu Goru i smatramo da je to jedini način da ulažemo u obrazovanje i nauku, prosto da uhvatimo voz ka evropskim standardima i da uspostavimo trajnu emancipaciju crnogorskog društva. Međutim, ovo pitanje bi moglo da se preformuliše na sljedeći način: Kako sa dobrog strateškog dokumenta, na koji ste se vi pozvali unazad nekoliko mjeseci i koji glasi "Knjiga promjena", doći do nečega što u realnosti znači izvještaj koji smo dobili od Državne revzorske institucije u odnosu na poslovanje Zavoda za udžbenike i nastavna sredstva, gdje stoji da se Zavodom nije upravljalo sa dužnom pažnjom što je dovelo do neekonomičnog poslovanja i poslovnog gubitka u iznosu od nevjerovatnih 680.000 eura. Ukoliko bude vremena možemo preći kroz konkretne stavke ali utvrđene su brojne nepravilnosti u radu ove institucije ali osnov cijele ove priče jeste to da mi konstatno imamo jako dobre strateške dokumente ali ih ne primjenjujemo.

Kao klasičan primjer za takvo nešto u Knjizi promjena stoji da nastavnici treba da na svom području djelovanja budu suvereni i autonomni, prije svega na području metodike kao i prilikom izbora udžbenika, odnosno odabira udžbenika. Dakle, da smo imali primijenjenu knjigu promjena u toj oblasti vi ne biste imali situaciju u kojoj imate monopolistu na tržištu, vi ne biste imali situaciju da imate poslovanje institucije koja može da ostvari, doslovno, ekstra profit a na kraju se dođe do toga da ta institucija posluje sa gubitkom od 680.000 eura, da se oprašta više od 400.000 eura udžbenika zbog neusklađenosti po tom navodnom obrazloženju zbog neusklađenosti sa postojećim programima. Znači, apsolutno ne postoji komunikacija da se zna šta se štampa.

Ono što je takođe jako važno, znam da ste osjetljivi prosto na tu temu ali to jeste posljedica centralizacije i u toj instituciji ali znate i sami pošto ste na čelu resora koje u osnovi ima učenje. Učenje po modelu je najefikasnije, pa kao što uči dijete od roditelja, đak od đaka, tako su i ljudi gledali prosto kako se rukovodi Ministarstvom prosvjete pa su vjerovatno preslikali i taj model centralizacije i na kraju, kao konačno ishodište, imamo ovakav izvještaj. Zanima me da li planirate da promijenite nešto u ovoj oblasti sistemskog karaktera, ne govorim o ljudskom nego govorim o sistemskom karakteru, i kada ćete početi da primjenjujete strateške dokumente i da li ste spremni da obećate javno da će svaka nabavka Zavoda za udžbenike i nastavna sredstva biti dostupna na internetu i da će se moći vidjeti javan presjek koliki su troškovi štampe, udžbenika uključujući i plate i autorske honorare i štampu, i da li ste spremni da se javno obavezete da će svi budući postupci biti transparentni i sprovedeni u skladu sa Zaknom o javnim nabavkama.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala kolega Periću.

Ministar Stijepović, odgovor. Izvolite.

SLAVOLJUB STIJEPOVIĆ:

Gospodine potpredsjedniče, gospodine Periću, sada sam dobio od Vas još 10 dodatnih pitanja i zaista u pet minuta teško da ću moći na sva da odgovorim, ali ćete naravno po Poslovniku dobiti u pisanoj formi uvijek blagovremeno, i vi i gospodin Kaluđerović, i ostali od nas odgovor.

Sada ste, neću da shvatam ništa lično, ali ste rekli nešto što je zaista lično da se ovi u Zavodu ugledaju na mene i tako dalje. Vjerujte nisam takav da zaključujem tako kao Vi, jer da sam takav sada bih, naravno odgovoriću na sve što ste pitali, čitajući novine mogao da zaključim da vi zloupotrebljavate resurse ove Skupštine i države i ovih građana. Ni u jednom trenutku nijesam pomislio da ste vi tamo pošli i da to auto zloupotrebljavate. Kao građanin gledam ovako. Vi kao poslanik stupate u kontakt sa biračima, sa građanima i vi ste pošli tamo zbog toga, a ne zbog partijskog interesa. Eto. Takav sam ja. Ja vam ne spočitavam da ste ono što sam pročitao u novinama, da ste zloupotrijebili resurse ove države, odnosno ovih građana. Ne, nego vas opravdavam da ste pošli da imate kontakt sa građanima.

Mnogo ste se okomili na te ljude iz Zavoda. Vjerujte da tu griješite. Vi ste radili, prije mene u prosvjeti. Zna te ljude isto kao ja. Doduše, vi malo češće od mene mijenjate radna mjesta što je sigurno odraz ili vaše adaptacije, ili vaše sposobnosti i biranju sredine, i što takođe nemojte lično doživjeti. Ja Vam ne zamjeram. Naprotiv. Mislim da je danas fleksibilnost i radne snage i radnih mjesta i firmi, da je to nešto što je evropski standard. Reći ću vam direktno, nema što da vam obećavam ili ne obećavam. I ova firma, kao i svaka, u ovoj državi mora da poštuje sve zakone ove države. Sve. Mi smo uradili, kao što znate, sve što je rekla Državna revizorska institucija. To sve ima od A do Š u rokovima kako je tamo rečeno da se ispoštuje. Mi smo već, kao što znate, tamo formirali novi Upravni odbor. Odbor je donio Akcioni plan u rokovima i na način kako mu je DRI naložio u preporukama da se otkloni ono što je potrebno. U Ministarstvu smo, lično ja, formirao jednu komisiju na čelu sa našim unutrašnjim revizorima, starijim i mlađim, takva su im zvanja, da takođe u roku koji je tamo predviđen utvrde stanje i otklone nedostatke. Naravno, vi govorite o Zavodu, što me čudi samo kroz ovaj izvještaj, ali vi treba da znate da je to Zavod koji je uspio da u zadnjih 10 godina obezbijedi, između ostalog, sa partnerima da su svaki udžbenik naše dece u svim školama napisali autori iz Crne Gore. Zar to nije za poštovanje. Ne što mi imamo nešto protiv ovih drugih autora, nego su naši autori i najbolje znaju šta treba našoj deci jer žive i rade sa njima.

Drugo, taj Zavod je obezbijedio za razliku od ranije, gospodine potpredsjedniče, da ni jedan euro za štampanje udžbenika za naše škole ne pođe van Crne Gore. I ono što kažete, mora se obezbijediti transparentnost, ali vjerujte da ima tu u tom štampanju kakvih manipulacija i slično, pa ne bi to ostala tajna. Pa vidite da i vi imate više podataka od mene iz Ministarstva prosvjete i institucija koje su u sastavu Ministarstva. Prema tome ne bi ni to ostala tajna. Nemojte te ljude koji godinama rade pošteno svoj posao da ih sada gledamo kroz taj izvještaj. Taj izvještaj je pokazao ono što je nadležnost DRI što poštujem i po njemu ćemo da postupimo i da ispravimo. Oko gubitka. Gubitak je u toj godini zato što je sve što je otpisano knjiženo u toj godini. To nije gubitak iz te godine. Vi znate da udžbenici

ako više nisu u programu, moraju da se mijenjaju češće zato što smo u reformi. Ne može kao u Njemačkoj i Engleskoj, nego smo u reformi, mijenjamo programe, unapređujemo ih, zato se češće mijenjaju.

Mi ne možemo štampati tačno onoliko udžbenika koliko je dece u tom razredu. Zašto? Zato što država mora da obezbijedi svakog dana u godini rezervne udžbenike za onu decu koja su ih izgubila do škole, koja su ih pocijepala, koji su se uništili zbog nevremena, kiše, putuju deca.

Mi moramo imati udžbenike u knjižarama za svaki razred, dovoljan broj za sve ove slučajeve i tako dalje. Govorimo o tome i da udžbenici, vi to znate kao profesor, ako nije u programu on vrijedi onoliko koliko vrijedi onaj papir, a papir ide đe, znamo na reciklažu ili u otpad. Moglo je to da se uradi, da se nešto htjelo manipulirati, da se taj udžbenik prvo otpiše po stvarnoj cijeni, ona nije 4,50 jer više nije u nastavi, on vrijedi koliko vrijedi papir, a to je 0,5 centi, i to nije 600 nego 60 eura, gospodine Periću. Ali, oni se nijesu bavili sa tim, oni su kao ljudi profesionalci otpisali po cijeni koja piše na udžbeniku i to nije nikakva ni uskladenost i nikakav nemar i neracionalnost, nego jednostavno, udžbenici u koji su od 2004. do 2012. otpisani istog dana i knjiženi u 2012. godini, a oni su mijenjani zato što su mijenjani programi, a programi su mijenjani zato što mijenjamo obrazovanje, jer smo u reformi, jer hoćemo da naša deca bolje uče, da više znanja imaju i da ga ugrađuju u svoj razvoj i razvoj Crne Gore.

Zahvaljujem. Dobićete odgovor u pisanoj formi.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam, ministre.

Kolega Perić. Izvolite.

SRĐAN PERIĆ:

Zahvaljujem.

Želim samo, ministr,e da vam kažem, nemojte da se..... javno ovim putem .... iz autora udžbenika. Ja im ovim putem javno odajem priznanje na jedan kapitalan posao koji obavljaju u zadnjih deceniju i takođe ljudima, stručnjacima, u Zavodu za udžbenike i nastavna sredstva kojima ja javno odajem priznanje za jedan kapitalan posao koji su obavili i nemojte da se krijete iza njihovog rada. Ovdje se radi o nečemu, o rukovodiocima te institucije koji su, izmedju ostalog, dozvolilil da se za usluge štampanja udžbenika za osnovnu školu i opštu gimnaziju da je subjekat revizije nije sproveo pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje. Radi se o iznosima 140.212.274,00€.To nema veze sa autorima, da se za usluge štampe vršena avansna plaćanja u iznosu od 1.100.000,00 € i ako zaključenim ugovorima nije predvidjen avansni način plaćanja. To nije obaveza autora, autor nema veze sa tim. Da su isplate prema dobavljačima u vidu kompenzacije izvršene u iznosu od 223.000 eura i ako to ne oslobađa primjenu sistema Zakona o javnim nabavkama.Takodje da je prilikom uzimanja poslovnih prostorija u zakup subjekat revizije nije sproveo postupak predvidjen Zakonom o javnim nabavkama..Ovdje bih mogao da potrošim kompletno vrijeme čitajući kolike su te nepravilnosti na 40 strana, sve vrvi od njih. Nemojmo da krivimo učenike i autore, i nastavnike koji teškom mukom iznose kompletan obrazovni proces da nam se doslovno ne raspadne. Ti ljudi rade jedan kapitalan posao i Pozitivna Crna Gora želi njihovu poziciju da osnaži. Takodje, ono što je druga stvar jako bitna mene ono što zaista brine gospodine Stijepoviću vi ste ovdje izrazili neke policijske metode u smislu praćenja znači vi ste bili vrlo

lični. Ja nemam problem sa tim. Vi ste ih komentarisali. Vi ste u više navrata komentarisali s kim se čujem, da li, odakle mi informacije, kuda se krećem. Ja evo javno pozivam državnog tužioca i generalnog sekretara da utvrdi da li je bilo zloupotrebe položaja s moje strane, kada je riječ o korišćenju službenog auta koji i vi koristite. I vi i ja smo političari i zaista apsolutno od toga ne bježim. Pozdravljam tu akciju praćenja službenih vozila, da ne bi bilo slučajno zloupotrebe. Da vam kažem još nešto, jesam toga dana bio predmet praćenja vaše partije, odmah da vam kažem, jer su dali pogrešnu informaciju da sam bio u drugom gradu sa drugim tablicama i kada se vidjela greška onda se povukla ta fotografija. Znači, samo toliko o tom dijelu i molim samo da nadoknadim ovo vrijeme. Ono što je bitno gospodine Stijepoviću a što nijesam dobio odgovor od vas je sljedeća stvar da li ćete vi preduzeti nešto systemske prirode i vi mi nijeste objasnili samo jednu prostu stvar, da li će poslovanje Zavoda za udžbenike i nastavna sredstva postati javno da svaki nastavnik vidi koja je nabavka izvršena, koliko košta udžbenik i koliko ga plaća u prodavnici.

Znači, to je bila moja osnovna intencija i osnovna namjera. Moja namjera je bila da poštujuemo strateška dokumenta. A ja vam kažem i Vama i svakom od ministara, znamo i ja ponavljam, znamo da nas pratite znamo da slušate telefone, sve je to u redu, ali ne koristite baš ovoliko javno, prosto je malo degutantno. Da ja hoću da budem maliciozan, ministre, ja bih mogao da postavim pitanje kako su dijeljeni udžbenici preko mjesnih zajednica, znate. Eto materijala da ispitajte kako su određene partije preko sistema mjesnih zajednica dijelili udžbenike, eto vam dodatno pitanje, da idem i ja korak dalje. I ono što je jako bitno, ono što je meni bitno jeste da preduzmemo nešto da bi spasili instituciju koja se zove Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. Ako se ne preduzmu takve mjere, mi ćemo ugroziti poslovanje institucije koja je od ekstremne važnosti. I ponovo želim da ponovim, u toj instituciji zaista rade vrsni stručnjaci, autori su obavili kapitalan posao i njima svaka čast. Nemojte za poslovanje kojim rukovodite Vi, za koje ste posredno odgovorni vi, da tu vrstu odgovornosti prevaljujemo na njih. To nije bila ni moja namjera, a vjerujem ni Vaša. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem, kolega Periću.

Nastavljimo dalje sa pitanjima, odnosno sa još jednim pitanjem za ministra Stijepovića, koje je postavila koleginica Ljerka Dragičević.

Koleginice, izvolite.

LJERKA DRAGIČEVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Uvaženi građani, uvaženi koleginice i kolege koji još uvijek imate strpljenja, uvaženi gospodine ministre,

Na osnovu člana 187 i 178 postavila sam vam sljedeće poslaničko pitanje:

Kada će se u školama u Budvi, sa posebnim osvrtom na školu "Stjepan Mitrov Ljubiša", napraviti ormarići za odlaganje knjiga i pribora?

Obrazloženje: Skupština Crne Gore organizira projekat demokratske radionice sa ciljem da podstakne interesovanje kod mladih za politiku i demokratske procese, a zamišljen je kao program građanskog obrazovanja za učenike osnovnih škola u kojima se stiče znanje o parlamentarnoj demokraciji, funkcioniranju parlamenta, donošenju i primjeni zakona, kao i o ulozi medija u pluralističkom društvu. Kroz različite interaktivne sadržaje i na način prilagođenih ovom uzrastu, uz pomoć izabranih i obučenih predavača, odnosno

trenera djece i mladih, uzrasta od 8 do 15 godina, uče kroz igru kako funkcioniše demokracija, stečena saznanja i iskustvo ugrađuju u filmske ili radio priloge koji se kasnije objavljuju na dječjem parlamentarnom sajtu www.demokratskeradionice.me. Pored učenja osnovnih principa demokracije ili usvajanja znanja o parlamentarnim procesima, cilj programa je da objasni i druga dva preduslova za političko učešće, medijski dejlokrug i volju da se izrazi mišljenje. Demokratske radionice se u Skupštini Crne Gore organiziraju u okviru programa Otvoreni Parlament.

Uvijek je neko od poslanika domaćin djeci na radionicama. Da bi se demokracija poštovala do kraja učenici razgovaraju sa poslanicima, odnosno poslanicom, između ostalog, postavljaju pitanje iz onoga o čemu su na radionici slušali i sve ono što njih interesira. 19.septembra t.g. ja sam bila domaćin djeci iz Budve, učenicima Škole "Stjepan Mitrov-Ljubiša". U razgovoru sa djecom odgovarala sam na njihova postavljena pitanja i na svako sam mogla da odgovorim, sem na pitanje kada će im se u školi napraviti ormarići. Obećala sam im da ću to pitanje postaviti Vama, uvaženi ministre, i da ćemo tako dobiti najbolji mogući odgovor i oni i ja. Djeca su imala velike primjedbe na to da su školske torbe, odnosno knjige koje u torbama nose teške i da je nemoguće sa školskom torbom na leđima cijeli dan preboraviti u školi. Torbe im nijesu na leđima samo 45 minuta, koliko čas traje, a oni sele iz učionice u učionicu na časove. Ne bi ni to bio problem, da ne moraju imati u tašnama sve knjige za šest časova, i pod tim teretom njihova nejakna leđa su savijena baš u vrijeme kada se formira kičmeni stub. Mislim da je mnogo jeftinije da se naprave ormarići, gdje bi mogli odlagati knjige, pribor i ostale potrebštine za školu, nego liječiti djecu od deformiteta kičme. Tim prije bi to trebalo hitno da se napravi, jer znamo da ta djeca nemaju ni neke posebne uvjete za fizičko vaspitanje, a o bazenu da ne govorim.

Mislim da se ovo odnosi na puno škola u Crnoj Gori, pa tako inicijativa da se riješi ormarići neka krene od učenika škole iz Budve "Stjepan Mitrov-Ljubiša" i neka obraduju svu djecu u Crnoj Gori koja dijele ove iste probleme sa njima.

Ja bih zamolila i u pismenoj formi odgovor. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala, kolegice Dragičević. 7,5 kg je težina školske torbe za prvi razred, provjereno i izmjereno.

Ovo što je bila informacija o naporu Skupštine da još od najranijih godina učenja upozna djecu sa radom ovog parlamenta i naravno kolegici Dragičević dodatno što je afrimisala i napore Skupštine. Ujedno svim kolegama čestitam Dan parlamentarizma čije je obilježavanje u Crnoj Gori. I naravno onima koji slave krsnu slavu Svetog Luku.

Ministre, izvolite odgovor na pitanje kolegice Dragičević.

SLAVOLJUB STIJEPOVIĆ:

Gospođo Dragičević, hvala na ovom postavljenom pitanju, na iznijetim konstatacijama u Vašem obrazloženju i posebno na brizi o zdravlju i stvaranju boljih uslova za učenje naših najmlađih sugrađana.

Slažem se da moramo uraditi dodatne napore da rasteretimo naše učenike tog fizičkog tereta koji oni nose na putu od škole do kuće. Upravo zato i mi pokušavamo, ovo smo čuli o kilogramima, da stvorimo uslove da naša đeca sa tablet računarom idu u školu. To je naš cilj, naravno za to treba sredstava, a onda i vremena.

Dakle, mi danas imamo u našim školama 5.232 računara i pokušavamo da stvorimo uslove da koliko ima đaka toliko ima i računara. Drugo, u svakoj školi imamo, i u osnovnoj i

u srednjoj, elektronski dnevnik, praćenje dnevno svih ocjena. Imamo u svakoj osnovnoj školi u Crnoj Gori besplatni internet. U svakoj školi, dakle od podgoričke, gradske, seoske, pa do Pljevalja i do Plava pa i dolje do Primorja. Svaka škola priključena je na internet.

Dalje, značajan broj škola ima i elektronske table. Mi treba da se svi zajedno pobrinemo da ova naša đeca umjesto tih knjiga i svesaka teških nekoliko kilograma, zbog kojih kažete krive svoju kičmu u vrijeme kada rastu, imaju jedan tablet računar, i tu će biti i gradivo i svi predmeti. Tako trudimo se da stvorimo sve uslove da budu takve škole.

Mi smo ove godine pilotirali neke škole. Naravno, ovo je poziv svima vama da nam pomognete da stvorimo sredstva kako bi svaki način učenik imao taj računar, jer ne može porodica to, nažalost, svima da obezbijedi. Do tada moramo da stvaramo, ovo što vi kažete, uslove da se odlažu udžbenici, da se odlažu knjige i sveske. Od prvog do pet razreda to ide lakše jer ima prostor na zidovima, znate, ali u starijim razredima su uglavnom kabinetske nastave i tu je manje prostora da se naprave ti prostori da bi odlagale te njihove knjige. Projekat poput demokratske radionice, poput raznih radionica oko vršnjačkog nasilja, odnosno suzbijanja vršnjačkog nasilja, oko odbijanja od pokušaja korišćenja ovih sredstava koje znate, sredstava zavisnosti, sve su to projekti koje radimo partnerski sa Skupštinom, sa lokalnim upravama, sa nevladinim sektorom, sa medijima. Ovo je prilika da pozovemo sve ne samo Parlament nego i roditelje i medije i nevladine organizacije da nam pomognu da kod tih mlađih naraštaja ovakvi projekti budu ono što će zaokupljivati njihovu pažnju, a ne neki drugi koji ih, nažalost, odvlače ulici, što niko od nas ne želi. Osim toga, kao što znate, pokušavamo da uvodimo moderne uslove za učenje i rad, i to ste već sigurno čuli da smo u zadnjih 40-ak dana otvorili nekoliko objekata u oblasti obrazovanja vrijednih 14,5 miliona. Vjerujte da i mnogo bogatije zemlje od naše u ovo vrijeme krize koja je, kao što znate, prisutna na čitavoj planeti nijesu toliko uložili u investicije u oblasti obrazovanja kao što je Crna Gora. To najbolje govori o tome kako ova država, Vlada razmišlja o obrazovanju, koliko brine o njemu jer zna da je ulaganje u obrazovanje, ulaganje u znanje, u mlađi naraštaj ulaganje u budućnost svakog društva, pa tako i naše Crne Gore. Zahvaljujem na ovome i ostajem otvoren za saradnju da pomognemo i deci u školi "Danilo Kiš" u Budvi i svoj deci u čitavoj našoj državi, tu nam treba partnerstvo i pomoć. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam, ministre.

Koleginice Dragičević, pravo na komentar. Izvolite.

LJERKA DRAGIČEVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine ministre.

I zadovoljna sam i nijesam zadovoljna. Znate zbog čega? Ako budu ti mali računari, mene je strah da naše generacije već zaboravljaju da čitaju knjige, da se bave nečim što treba da ih nauči lijepom govoru, lijepom ponašanju. Oni sada pođu na internet, nađu o nekoj knjizi, nekom romanu, ono što im je lektira, tako da to meni dođe kao mač sa dvije oštrice.

U svakom slučaju, oni koji kreću u prvi razred neće imati to nego će morati školske knjige, potpuno sam saglasna sa vama da moramo svi zajedno. Samo bih vas zamolila kada budete u Budvi ormariće pravili da opštinu ne dirate. Sada nam povećavaju vodu na sedam eura, tako da oni jadni nemaju para, pa neka se oni najprije nakrpe pa će onda poslije deci ormariće praviti. Zato vam govorim da mi je voda sedam eura, ali nemojte mi ih

braniti, od mene ih ne morate braniti. Inače pričam ono što je, nikad ne lijeporječim, to je tačno. Meni je drago da sam bila, to mogu zahvaliti službi Skupštine, toj djeci domaćin i oni danas, i oni i njihovi roditelji, pratiće rad Skupštine i drago mi je da smo svi dobili odgovor.

Ovim putem želim da se zahvalim toj djeci, najprije Skupštini što su me odredili da budem domaćin, da djeci koji su bili izvanredni, ostala sam bez teksta kakva pitanja imaju, i to je dobro da imamo takvu generaciju, a isto tako da se zahvalim njihovim profesorima, profesoricama i roditeljima jer je to bilo stvarno jedno divno odjeljenje, vjerujem da su svi takvi. Još jednom vas molim dok ne budu računari, hajde da napravimo neki pomak i da se naprave ti ormarići jer ako nije knjiga jeste kišobran, jeste mantil, jeste kaput, znači uvijek ima nešto da se odloži. Hvala lijepa.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala i vama, kolegice Dragičević.

Ovim smo završili krug pitanja namijenjenih Ministarstvu prosvjete i sporta. Sa nama je bio ministar Slavoljub Stijepović. Ministre, zahvaljujemo se na učešću u današnjem zasijedanju.

Prelazimo na pitanje koje je postavljeno Ministarstvu nauke, odnosno ministrici Sanji Vlahović. Dobrodošli, ministrice, u Skupštinu. Pitanje će postaviti kolega Srđan Perić. Izvolite.

SRĐAN PERIĆ:

Zahvaljujem.

Uvažena ministarko Vlahović, žao mi je što ste dolazili samo zbog jednog pitanja, ali ako ništa, lijepo vas je vidjeti u parlamentu.

U skladu sa članom 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore ministarki nauke Sanji Vlahović postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Kada će u potpunosti biti realizovan projekat naučno-tehnološkog parka Tehnopolis u Nikšiću?

Prezentacija projekta Tehnopolis, u obrazloženju stoji, aktuelizuje se pred već dva ciklusa izbora, stoga javnost treba da zna kada bi bio realan rok za završetak ovog značajnog projekta.

U februaru ove godine, iz Vlade je najavljeno da je prva faza radova planirana za ovu godinu, i da će projekat biti finansiran od strane Investiciono-razvojnog fonda, Ministarstva nauke i Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, te da će naučno-tehnološki park imati centralnu jedinicu smještenu u Podgorici, koja će formalno biti povezana sa tri podjedinice - impulsna centra locirana u centralnom dijelu (Nikšić), na jugu (Bar) i sjeveru (Pljevlja).

Imajući u vidu da je idejno rješenje za rekonstrukciju Doma vojske završeno u oktobru 2012. godine, u julu 2013. godine okončane su pripreme za izradu glavnog projekta Tehnopolisa, a ovih dana je raspisan tender za izradu glavnog projekta, postavlja se pitanje roka kada će ovaj projekat biti u potpunosti dovršen. Zamolio sam vas i za odgovor u pisanoj formi i dobio sam ga prije zasijedanja, što je za svaku pohvalu i što govori da su ministarke obično bolje od ministara. Takođe, prije nego što krenem na svoj dio pitanja, želim da vam uputim pohvale za način na koji je vođen pregovarački postupak za poglavlje koje se odnosi na nauku i koji je privremeno zatvoren, vjerujem da je administracija kojom rukovodite na dobrom tragu u tom dijelu.

Međutim, ono što me je ponukalo da postavim ovo pitanje jeste da, svjesno ili ne, ja sam u svojoj partiji, vi ste u svojoj partiji da smo, nažalost, nauku negdje prebacili na domen politike. Riječ je o projektu koji je više nego potreban Crnoj Gori. Što se tiče Pozitivne Crne Gore, imaćete uvijek političku podršku za ovu vrstu podrške i za više ulaganja u nauku koja su na jako niskom nivou, ali treba da ih bude više u svakom slučaju.

Međutim, ono što je jako važno, što se vidi iz odgovora, u oktobru 2012. godine s obzirom da nije dobro kada nauka postane sluškinja politici, tada kratkoročno dobija politika, a gubi nauka, a dugoročno gube obje, način na koji je išao ovaj proces upućuje na sve da je u stvari, riječ, i ja sam motivisan politički, odmah da vam kažem, hoću da kažem da je dosta obećanja koja se daju političke prirode, kao i ona koja se daju na Cetinju koja su prilično nerealna. Idejni projekat je obnarodovan, tako da kažem, 1. oktobra 2012. godine, uoči parlamentarnih izbora, pa je aktuelizovana informacija o realizaciji projekta neposredno pred lokalne izbore u Nikšiću, pa je ponovo aktuelizovana pred ove lokalne izbore informacija o toku procesa.

Ono što je dodatno jako interesantno, da od izrade idejnog projekta do njegovog početka je skoro dvije godine. Znači, početak građevinskih radova bi trebao da bude tek 2014, a završetak u julu 2015. godine, što je neprimjereno dug rok. Uz to, u odgovoru smo dobili iz kojih sredstava će se finansirati projekat. Međutim, nijesmo dobili iznos. Takođe je vrlo interesantno na koji način Investiciono-razvojni fond može da ulaže u ovu vrstu, iako mi podravljamo vrstu ovog ulaganja. Na kraju, sa tehničke strane jedan vrlo skroman korak osnivanja doo Tehnopolis koji prosto može da osnuje svako fizičko lice sa tog stanovišta. Hoću da pokušamo da vratimo politiku onamo gdje treba da bude, a kada je riječ o nauci da obezbijedimo što više sredstava za nju. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam, kolega Periću.
Izvolite, ministrice Vlahović.

SANJA VLAHOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi predsjedavajući, gospođe i gospodo poslanici,

Evo i sa ovog mjesta, drago mi je što sam i danas ovdje da baš na Dan parlamentarizma mogu da vam od srca čestitam ili bolje reći svima nama, jer parlamentarizam je izuzetno važan za sve građane Crne Gore. Hvala vam i za pitanje. Ni najmanje mi nije teško, naprotiv, zadovoljstvo mi je da postoji interesovanje za projekte koji su vezani za nauku i hvala vam za lijepe riječi koje ste nam uputili vezano za pregovarački proces, koji jeste bio izazovan za neke države možda ne, za ovo poglavlje, ali za nas svakako da, s obzirom da su pozicijew sa kojim smo krenuli bile dosta problematične.

U svakom slučaju, projekat za koji me pitate dio je jednog većeg, značajnijeg strateškog koncepta koji implementiramo, a koji se odnosi na implementaciju dva vrlo važna instrumenta, nova instrumenta za Crnu Goru u naučno - istraživačkoj zajednici, to su Centri izvrsnosti ili Centri uspješnosti i naučno - tehnološki parkovi. Centri izvrsnosti ubrzo počinju da se implementiraju kroz projekat Svjetske banke, a projekat za koji me vi pitate projekat "Tehnopolis" dio je jednog većeg strateškog projekta implementacije naučno - tehnološkog praka u Crnoj Gori, tačnije u Podgorici koji je biznis planom, koji je Vlada donijela 2012. Godine, predviđen za 2015.godinu. Međutim, s obzirom da su se stekli

uslovi da se jedan objekat koji, čini se, bi zaista mogao da dobije punu podršku i da dobije svoj puni smisao u gradu Nikšiću koji ima taj industrijski zamah i zna da odgovori na takve inicijative, bio je sticaj okolnosti kada smo zapravo u skladu sa strateškim programom i uz podršku Investiciono - razvojnog fonda koji je, evo, dio odgovora u finansijskom smislu izdvojio 500 hiljada eura, dakle, pola miliona za početak ovog projekta. Taj sticaj okolnosti dozvolio nam je da započnemo projekat impulsnog centra nekada bogatom industrijskom gradu koji bi trebalo da posluži kao osnov za implementaciju većeg projekta naučno-tehnološkog parka u Podgorici.

Ono što je važno zbog javnosti, potpuno se slažem sa vama da to što je to nova dimenzija, što je to novi instrument i potpuno novi projekat koji nijedna institucija kod nas nije sprovodila, ne abolira nas odgovornosti da se sve predviđene aktivnosti u predviđenom roku implementiraju. Međutim, morate shvatiti da se radi o projektu koji je dosta zahtjevan i u kojem zaista od projekatnata pa do same finalizacije projekta potpuno je nov koncept za sve. U Crnoj Gori niko ništa slično nije implementirao i zato priznajem da možda u nekoj početnoj fazi iz tog entuzijazma i velike želje da projekat što prije bude završen, možda određene faze ili određene izazove nijesmo na najbolji način predvidjeli. Tako nijesmo predvidjeli koliko će nam biti potrebno da isplaniramo dvije ključne laboratorije koje će u "Tehnopolisu" u Nikšiću biti, poljoprivrednu i mašinsku laboratoriju, nije nam bilo dovoljno vremena ni da idejno isprojektujemo i Data centar koji bi trebalo da bude smješten u tom prostoru. Prosto trebalo nam je i malo vremena da sve one koji se uključeni u taj projekat na neki način uputimo u to šta naučno-tehnološki park znači i kako on zapravo treba da predstavlja kopču između akademske zajednice i tog preduzetničkog duha koji treba da donese novu vrijednost, nova mjesta za zapošljavanje i tako dalje.

Vjerovatno zbog toga vidite razliku u dinamici koja je ranije najavljena u odnosu na dinamiku koju smo vam danas dostavili u odgovoru, kako biste se pripremili kvalitetno. Prosto, želja mi je da vam kažem da iako je projekat koji predstavlja izazov i za Vladu, jer podrazumijeva ulaganja od dva miliona eura, to će nam povećati iznos ulaganja u nauku, što nam je oboma znam drago. Dakle, ukupan iznos ovog projekta je dva miliona eura, 500 hiljada se obezbjeđuje iz sredstava Investiciono razvojnog fonda, dio će biti predviđen u kapitalnom budžetu za narednu godinu, dio će biti crpljen iz evropskih i drugih fondova. Dakle, taj sam iznos govori o tome da je svojevrsan izazov pred nama da jedan projekat koji je dosta obiman za Nikšić realizujemo u predmetnom roku. Izuzetno mi je žao da ste prepoznali datume koji se poklapaju sa određenim izbornim procesima, jer znate vi jako dobro kao i ja da prosto nauka se jako loše koristi u političke svrhe, jer svi projekti koje nauka realizuje su dugoročni. Uvijek se žalim, kao ministar u Vladi, da mi je teško da na isti način kao druge kolege prezentiram rezultate, jer svaki projekat koji pokrenete iziskuje određeni vremenski period da se prvi efekti vide. Tako da prosto to. Evo, na žalost nije bilo moguće završiti u nekim rokovima koji bi se i nama dopali i vama i meni. Mislim da će krajem naredne godine, kako smo vam to u tabeli i dinamici dali, ovaj projekat već dobiti određeni smisao i da će određeni dio "Tehnopolisa" u Nikšiću moći već da se koristi kajem naredne godine, jer smo planirali fazno uključivanje određenih elemenata. Sa druge strane, do sredine 2015. godine vjerujem da će projekat biti u svom punom kapacitetu. Uvjerena sam da će Nikšić, kao po prirodi industrijski grad, prihvatiti ovaj novi zamajac i prihvatiti da pomogne da u Crnoj Gori zapravo napravimo po prvi put tu kopču između nauke i biznisa, i da napravimo da inicijative koje se tiču nauke istinski počnu da generišu stvaranje novih vrijednosti, stvaranje novih kompanija.

Dakle, nećete mi zamjeriti što nijesam tabelu sa vremenskom dimenzijom iščitavala, jer ste već odgovor dobili, ali eto zbog javnosti, dakle, planirano je bilo da već do kraja naredne godine imamo kompletiran projekat u odnosu na neke planove koje smo morali da prolongiramo zarad kvaliteta. I sama sam lično bila zagovornik jednog takvog postupka. Dakle, prolongiraćemo za nekih šest mjeseci, već sredinom 2015. godine imati jedan novi impulsni centar, a onda, nadamo se, i iskustvo za pokretanje jednog mnogo većeg, značajnijeg projekta koji je Vlada usvojila u okviru biznis plana, dakle, naučno-tehnološkog parka.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem ministrici Vlahović.

Izvolite, komentar.

SRĐAN PERIĆ:

Zahvaljujem.

Mi prosto želimo da damo političku podršku ovom projektu, nema nikakve dileme. Evo da nastavim sa komplimentima, jer Vi jeste osoba koja zaslužuje komplimente. Znam da ste i kvalitetan čovjek i vrstan stručnjak i da treba da se borite za nauku u Vladi koja ne prepoznaje značaj nauke. To je jako teško. Međutim, ono što ja želim da mi kao stranka pomognemo da vratimo nauku onamo gdje joj je mjesto zašto što je vaša partija koristi upravo u političke svrhe bez vidljivih rezultata. Znači, oni nijesu uspjeli da vam pomognu u tome da vi imate dobar tajming aktivnosti, zapravo tajming aktivnosti koji bi vama bio dobar, ali su napravili savršen politički tajming za politički marketing tog projekta. To je osnovni problem u ovoj priči. Takođe, zašto sve miriše na politički marketing? Ja bih volio, zaista od srca bih volio, da vrijeme mene demantuje, a ne vas, ali se jako plašim da će biti obratno. Imam pred sobom Strategiju naučno istraživačke djelatnosti Crne Gore od 2008. do 2016. Ovo je projekat "Tehnopolisa" od kapitalnog značaja za oblast nauke. U ovom strateškom dokumentu nema ni riječi o "Tehnopolisu", ni jedne jedine riječi, a riječ je o projektu koji mora da se strateški planira, jer bi on trebao da postavi smjernice kuda nauka u Crnoj Gori treba da ide.

Ono u šta su vas, vjerujem, zaista, negdje sticajem okolnosti, uvukli u taj politički teren koji nije dobro da vas uvuku, jer opet kažem, vrstan ste naučnik, da se čak pominje i neka industrija u Nikšiću. Nažalost, industrije u Nikšiću je sve manje. Treba da postoji snažna industrija. Bez snažene industrije čak je veliko i pitanje koliko će moći te laboratorije koje treba da se urade, ponavljam, koliko će biti moguće realizovati ih. Budžet je pred nama za iduću godinu vrlo brzo, pa da vidimo koliko se ozbiljno planira. Takođe, imaćete našu punu podršku. Vi u skladu sa pregovoračkim poglavljem morate da tražite dodatna ulaganja u nauku. Naši istraživački projekti su, na žalost većina njih, u jednom vrlo pasiviziranom stanju. Da, postoje određeni pomaci, došli smo od 0,13 do 0,4 bruto društvenog proizvoda. I na prvu loptu bi mi mogli biti zadovoljni da je to dobar put, ali ako znamo da jedan Japan, koja je tehnološka super sila, ulaže 3 do 4 % od bruto društvenog proizvoda, ogromnog bruto društvenog proizvoda, mi nikako sa procentom koji nastojimo da bude do 1,4% nećemo nikada uhvatiti taj voz. Stoga ja vas pozivam da vi na Vladi tražite što viša sredstva za nauku. To je potrebno i emancipaciji društva i emancipaciji samih naučnika, odnosno njihovom uključivanju u svjetsku naučnu zajednicu. Na žalost, imamo jedan podatak koji je vrlo porazan da je broj objavljenih radova u najreferentnijim svjetskim naučnim časopisima

iz Crne Gore na žalost na ekstremno niskom nivou. Tako imate recimo, teorije recimo, u literaturi koje se pišu u regionu da su potpuno zaobiđeni autori iz Crne Gore.

Znači, ono što je potrebno da bi se to preduprijedilo, jedno vrlo teško stanje u nauci, jeste da se ulaže više. U nama ćete imati saveznike, i ono što želim da pocrtam, pošto smo došli na politički teren, onako kako su obećavani Tehnopolis u tri izborna ciklusa, da građani konkretno na Cetinju, jesu izbori, ja jesam politička ličnost i koristim to, da vode računa da li se može vjerovati takvim obećanjima. Zahvaljujem.

PREDŠEĐAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala i Vama.

Ministrice, hvala Vam na učešću u današnjem radu.

Ostalo je još jedno poslaničko pitanje koje je trebalo juče biti postavljeno, ali zbog obaveza kolege Abazovića i naravno saglasnosti ministra za ljudska i manjinska prava, gospodina Suada Numanovića, ono će upravo sada biti postavljeno. Znači, pitanje je namijenjeno Ministarstvu za ljudska i manjinska prava, ministur Numanoviću. Želim mu dorodošlicu.

Kolega Abazović, izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Poštovani ministre Numanoviću, poštovane kolege i kolegice, poštovani građani Crne Gore,

Ja se ovim putem zahvaljujem gospodinu ministru koji je promijenio termin iako nije imao nikakvu obavezu. Na taj način je pokazao da ima ne samo odgovornih ministrice, nego i odgovornih ministara. I zaista, hvala, jer to nije bila Vaša obaveza.

Ministru za ljudska i manjinska prava gospodinu Numanoviću postavio sam sledeće poslaničko pitanje:

Institucija Ombudsmana je 16.maja 2013. godine podnijela Vladi inicijativu za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o manjinskim pravima i slobodama. Inicijativa se jednim dijelom odnosi na funkcionisanje Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava. Šta je urađeno do sada po inicijativi, i kakve aktivnosti Vlada planira da sprovede kada su u pitanju problemi u funkcionisanju Fonda, posebno imajući u vidu da je Fond već drugi put negativno ocijenjen u Izveštaju o napretku Evropske komisije?

Obrazloženje: U radu Fonda za manjine su utvrđeni ogromni problemi i to u izvještajima Državne revizorske institucije, nevladinog sektora, medija, ali evo vidimo da je ovo pitanje zabrinulo čak i Evropsku komisiju, pa se dva puta ona nalazi u izvještajima o napretku. Suština jeste da Fond ne funkcioniše, prisutni su problemi kao što su, konflikt interesa, dijeljenje projekata kroz kršenje internih procedura i nedostajanje procedura, davanje projekta onima koji ne dostavljaju izvještaje o prethodno realizovanim projektima, a što je eliminacioni uslov za sledeću raspodjelu davanja novca odmah, a ne u etapama, kako se projekat realizuje i odsustvo bilo kakvog vida kontrole utrošenih sredstava i implementacija projekata.

Upravni sud Crne Gore poništio je Odluku o raspodjeli, ali Fond još uvijek nije objavio novu Odluku. Do sada je Paralamentu dostavljen samo Izveštaj o radu za 2011. godinu, po našim saznanjima o njemu se raspravljalo samo u Odboru za ljudska prava čiji sam član, dok za 2012. nije a brzo se završava 2013. godina. Kako bi se ovakve negativne glasine koje kruže oko rada i djelovanja Fonda eliminisale, potrebno je izvršiti preispitivanje

njegovog poslovanja i utvrditi jasan i transparentan model funkcionisanja koji će pomoći da Fond ostvari svoju važnu ulogu u jačanju našeg multikulturalnog društva. Drago mi je da je ostalo, odgovor tražim i u pisanoj formi. Drago mi je da je ostalo 20 sekundi, samo da kažem, zahvaljujem Vam se na pitanju. Vi ste prvi ministar koji je meni odgovorio otkad sam poslanik, prije nego što sam imo šansu da postavim pitanje. Na tome se zahvaljujem kao i na promjeni termina naravno. I nisam očekivao ništa drugo da tako kažem, i u Vašem odgovoru, a Vi ćete sada imati priliku da obrazložite. Kažete da je Fond posebna budžetska jedinica, sa tim sam upoznat, da je njega osnovala Skupština, sa tim sam upoznat.

Pitao sam, koje aktivnosti je preduzela Vlada Crne Gore na inicijativi promjene Zakona o ljudskim i manjinskim pravima čiji sastvani dio u novom nekom zakonu treba da bude i Fond za manjine. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vama, kolega.

Ministar Numanović, odgovor. Izvolite.

SUAD NUMANOVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Uvaženi poslanici, uvaženi poslaniče Abazoviću,

Dakle, dvostruka moja obaveza kada je promjena termina u pitanju jeste moja obaveza kao ministra prema poslanicima da se prilagodim, a prema Vama lično, zato što ste najmlađi poslanik ako se ne varam u ovom Parlamentu, tako da je i to moj doprinos prema najmlađem poslaniku da usaglasimo termine.

Što se tiče odgovora, kao što ste rekli, Vi ste ga dobili u pisanoj formi i zbog javnosti ćete mi dozvoliti da ga ja pročitam.

Dakle, sprovođenje odredbi iz člana 36 Zakona o manjinskim pravima i slobodama Skupština Crne Gore je u februaru 2008. godine donijela Odluku o osnivanju Fonda za manjine. Podsjećam, da je Fond osnovan radi podrške aktivnostima značajnim za ostvarivanje i razvoj nacionalnih, odnosno etičkih posebnosti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica i njihovih pripadnika u oblasti nacionalnog, etičkog, kulturnog, jezičkog i vjerskog identiteta.

Od svog osnivanja kao što ste rekli, Fond je posebna budžetska potrošačka jedinica. Kao osnivač Skupština daje saglasnost na status Fonda, a svoja osnivačka prava ostvaruje preko većine članova Upravnog odbora kojeg bira. I ono što zaista želim da podcrtam jeste, da je Skupština kao osnivač u obavezi, odnosno Fond je kao neko koga je Skupština osnovala u obavezi da joj podnosi i Izvještaj, a da je Vlada Crne Gore preko resornog Ministarstva za ljudska i manjinska prava prisutna u Fondu preko jednog predstavnika od 15 članog Upravnog odbora.

Imajući dakle, u vidu uočene probleme u radu ove institucije, Odbor za ljudska prava i slobode je formirao radnu grupu za izradu akata o radu Fonda za manjine. Radna grupa je sačinila svoj Izvještaj i u maju 2012. godine upoznala Odbor. Prilikom razmatranja tog Izvještaja, Odbor za ljudska prava i slobode nije se opredjeljivao o ponuđenim rješenjima iz predmetnog Izvještaja, niti je usvojio bilo kakve zaključke kojim bi sugerisao Vladi novi način rješenja prema radu Fonda za manjine. Naglašavam, da postojeća rješenja iz Zakona o manjinskim pravima i slobodama nijesu nikakva prepreka za normalno funkcionisanje Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava. Pitanje konflikta interesa,

zatim, dijeljenje projekta kroz kršenje internih procedura i ostalih kršenja prava davanja projekata onima koji nijesu dostavljali izvještaje o predhodno realizovanim projektima koje ste i sami naveli, prosto su uslovi o kojima se treba, odnosno Pravilnik koji treba da poštuju članovi Upravnog odbora Fonda i shodno jasno donešenim pravilima i da donosi jasna pravila, odnosno odluke.

Koa što ste rekli, Državna revizorska institucija je u svoja dva izještaja našla manjkavosti, kada je u pitanju rad ovoga Fonda, ali ono što jeste obaveza Ministarstva, to je da pokuša preko svog predstavnika, a to smo svakako uradili, da sugerišemo izmjenu i donošenje novog Pravilnika. U tom pravcu naš je predstavnik od 15 članova Upravnog odbora sugerisao dosta novih izmjena tog Pravilnika koji bi se odnosili u smislu angažovanja revizorske kuće, kao što je to uradila u poslednjem aktu Komisija od igara na sreću, gdje je na osnovu Nezavisne revizorske kuće donijela određene odluke. Kao što znate, sredstva koja su bila opredijeljena za pojedine projekte su vraćena u ... ove komisije, i prosto još čitav set ostalih sugestija koje smo jedino moguće, preko svog predstavnika, mogli da damo za izmjenu tog pravilnika.

Odgovor na vaše direktno pitanje šta je Ministarstvo uradilo po pitanju sugestije od strane institucije Ombudsmana. Kao ozbiljno ministarstvo mi se bavimo, prije donošenje bilo kakvog zakona ili izmjene bilo kojeg zakona, analizom postojećeg zakona. Zakon o manjinskim pravima i slobodama smo donijeli tek unazad dvije godine, prosto, radi se o dosta kvalitetnom zakonu. Sad ne govorim o njegovoj primjeni, nego u normativnom dijelu da je jako dobar zakon, ali svakako će nam i ta analiza dati smjernice da eventualno razmišljamo o izmjenama i dopunama tog zakona za 2014. godinu, ako analiza bude išla u tom pravcu.

I na kraju, ponavljam još jednom da postojeća zakonska procedura nije nikakva zapreka da Fond u skladu sa zakonom i jasnijim pravilima rasporedi sredstva sa kojima raspolaže, a ne radi se o malim sredstvima, radi se o sredstvima na nivou milion eura na godišnjem nivou. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala i vama.

Kolega Abazoviću, želite li komentar? Izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Zahvaljujem, ministre, samo da se bolje razumijemo. Vi ste korektno odgovorili šta je u vašem domenu, ali samo radi korektnosti, radi javnosti, vezano za osnivanje pojedinih institucija i zašto sam vas to pitao, da dođemo do suštine.

Skupština je osnovala i ovu vladu i vi kao ministar, kao ozbiljno ministarstvo čije aktivnosti ja podržavam, mislim da ste pozvani da ono što se tiče prije svega odbrane ljudskih i manjinskih prava vi sami inicirate. Da li je to kroz amandmane, da li je kroz novo zakonsko rješenje, ja to očekujem od vas. To ćete da uradite 2014. godine, to ste naveli, analizu, i nakon toga ćete vidjeti da li treba preduzimati mjere. Ali to znači još godinu dana, da tako kažem, sumnjivog trošenja budžetskih sredstava. Da se potpuno razumijemo. Ja uopšte ne mislim da je Fond imao same promašaje i da se oko njega veže samo negativna priča, podržavao je i projekte koji su jako dobri i jako značajni i ja sam upoznat sa time i uopšte mi to nije sporno. Mislim da kao institucija treba da nastavi, treba da ga jačamo, treba da ga osnažimo na sve moguće načine da bi on još više odgovarao svojoj svrsi, odnosno svom zadatku u ovome društvu u budućnosti. Ali, da se on ne bi našao, kao što

se ovaj put našao na 43 strani Izvještaja Evropske komisije, vi ste dužni da preduzmete neke inicijative. Naprosto, mislim da je to suština funkcionisanja vašeg ministarstva. Morate da detektujete, to sam vam već jedanput rekao, da detektujete probleme i da ih rješavate prije nego što oni postanu, da tako kažem, prije nego što prekupi, prije nego što čitava javnost bude upoznata o nekim negativnostima. Da imamo tu ulogu u društvu, to se meni čini da svako ministarstvo treba da radi, kao u medicini, da imate preventivnu ulogu, da ne sačekate da se dese neke loše stvari pa tek onda naknadno da reagujemo.

Ja znam da svaki put nije lako, ali neko otklanjanje odgovornosti koje smo čuli od nekih drugih ministara koji su danas odgovarali na pitanja u smislu - nije moja nadležnost, treba neko drugo ministarstvo, treba neka druga komisija, treba Skupština. Čujemo to oko najozbiljnijih pitanja, vezano za KAP, kriva je Skupština. Mislim da to nije nešto što ide prema rješavanju problema. Svima je cilj da imamo institucije koje su transparentne i koje odgovaraju svojim suštinskim zadacima, koje je bilo koja institucija postavila. Ja sa tim želim da zaključim. Očekujem da vi preduzmete inicijativu, nije bitno imate li jednog člana upravnog odbora, vi ste ministar za ljudska i manjinska prava, imate autoritet da pokrećete i druge institucije, da li su to revizorske, tužilaštva, bilo šta, da li je to neki politički dogovor ili bilo šta, mislim da morate iskoristiti taj svoj autoritet da se takve stvari više ne nalaze u izvještajima Evropske komisije, jer zaista stvara ružnu sliku i o državi i u cjelini, a pogotovo ima jedan negativni kontekst vezano za manjine koje ovdje žive. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUTAFIĆ:

Zahvaljujem i vama, kolega Abazoviću.

Ovim završavamo današnji rad i zahvaljujemo se ministru Numanoviću na učešću. Još jednom ponavljam, ostali smo kod dileme šta uraditi sa pitanjima koja su namijenjena Ministarstvu za održivi razvoj i turizam. Delegiraćemo to pitanje kolegijumu i očekujem da će na kolegijumu doći do rješenja koje je prihvatljivo i za poslanike, naravno i za ministra. Ja danas neću zaključiti ovu sjednicu, najaviću nastavak treće redovne u utorak, najvjerovatnije u 12 sati, ali bićete obaviješteni o nastavku te sjednice.

Hvala vam za doprinos.

20.11. 2013. u 15.30h

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Poštovane kolege, prelazimo sada na 4. posebnu sjednicu. Dakle, ova sjednica je bila posvećena poslaničkim pitanjima. Ministar Gvozdenović iz opravdanih razloga nije bio u mogućnosti da odgovori na pitanja koja su upućena Ministarstvu održivog razvoja i turizma. Po dogovoru on je sada tu, i predlažem da sada čujemo pitanja i dobijemo odgovore.

Prvo bih dao riječ, iako nije prvi po redoslijedu, ali s obzirom na određene obaveze, kolegi Džavidu Šaboviću, a nakon njega kolega Rešid Adrović. Izvolite.

DŽAVID ŠABOVIĆ:

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Prije nego što iskoristim svoje pravo i postavim pitanje, osjećam da imam potrebu da objasnim zašto sam bio jedan od onih koji je tražio da odgovore da isključivo ministar.

Mi poslanici u ovoj Skupštini smo tu voljom građana da preko nas pitaju ono što oni smatraju da je najbitnije za njih, odnosno za one sredine iz kojih dolazimo. Toga dana je gospodin Gvozdenović bio u sali, a kada smo trebali da dobijemo odgovore nije bio. Sjutradan smo imali prilike da se uvjerimo da, zaista, nije bio u državi. Ne što nijesmo htjeli da čujemo odgovore od njegovih najbližih saradnika koji su možda više u tom problemu, barem u ovom dijelu koji se odnosi na moje pitanje, nego što sam jednostavno mislio da ovaj dom, a i poslanici trebaju da imaju jedan nivo uvažavanja barem kao ministri. Jednostavno mislim da nas bira narod, a mi ministre. Vjerujem da sam ovo bio dužan da kažem. Žao mi je ako me je neko pogrešno shvatio, ali ponovio bih ovo i sutra i preksutra i sve do kraja ove godine, možda i mandata.

Sada prelazim na ovaj drugi dio. I tada sam rekao da nije so u vodu, da mi nije mnogo bitno kad će ministar odgovoriti nego šta će mi odgovoriti. Čak sam i u kontaktu sa njim, nakon toga, bio spreman, i danas sam, da uopšte ne postavim pitanje i da nemam odgovora ako se problem riješi na pravi način.

Na osnovu člana 107 stav 1 Poslovnika Skupštine Vladi Crne Gore, odnosno ministru održivog razvoja i turizma postavljam sljedeće pitanje:

"Poštovani ministre Gvozdenoviću, šta Vlada Crne Gore, Ministarstvo na čijem ste čelu planira sa hotelom "Plavsko jezero"? Privatizovali smo preduzeća koja su bila u društvenoj svojini sa namjerom da investitori, u skladu sa obavezama koje su preuzeli prilikom kupovine, ulože u njih sredstva i učine ih ekonomski održivim kako bi i investitori i država imali koristi. Međutim, to, nažalost, nije slučaj sa mnogim preduzećima u Crnoj Gori, pa ni sa hotelom "Plavsko jezero".

Naime, hotel koji je nekada primao goste sa svih strana danas je pod hipotekom i zaključanim vratima. To nešto zaposlenih što je ostalo ima samo neizvjesnost i nesigurnost. S tim u vezi podsjećam vas, možda je bolje da podsjećam sve nas, da moramo imati na umu činjenicu da razvoja turizma u opštini Plav, koja je inače 60-ih godina prošlog vijeka imala više turista nego Budva, nema bez hotela Plavsko jezero, uz dužno poštovanje svih ostalih koji zadnje vrijeme ulažu u ovu privrednu granu, a rješavanja njegove sudbine, izgleda, nema bez intervencije države. Način na koji sam postavio ovo pitanje, tekst, govor, ponašanje valjda dokazuje da mi je cilj da se na pravi način riješi ovaj problem. Nema izbora u Plavu, mogao sam ga i kasnije postaviti. Naprotiv, htio sam sada, jer mi je cilj da ono što je bila namjera investitora, kada je kupovao, i države, kada je prodavala, bude nešto drugo a ne ono što je danas. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam, kolega Šaboviću. U finišu vašeg pitanja uključeni ste u direktan televizijski prenos. Sada je sve u redu, prenos ide.

Ministar Gvozdenović, odgovor. Izvolite.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Ministarstvo održivog razvoja je spremno da ne samo odgovori na pitanja poslanika nego da i zajednički tražimo rješenje. Siguran sam da ni vaš mandat ovdje nije samo da se postave pitanja nego da svako uradi ono za šta ga je narod birao, i da bude u parlamentu, ali i da rješava određena pitanja koja su vezana za lokalnu samoupravu. Pa, sugerišem, ne u ovom konkretnom slučaju nego globalno, da poslanici pokušaju zajedno sa

ministarstvima da realizujemo neke stvari, jer dosta tih stvari su u nadležnosti lokalnih samouprava i dosta elemenata koji su vezani za određene projekte mogu da se riješe na taj način. Čini mi se da sam vas ja lično i ovo resorno ministarstvo niz puta pozvali na saradnju u zajedničkoj realizaciji. Važno je da se na tim projektima zaposle mladi ljudi, važno je da se riješe socijalna pitanja.

Takođe, jako je važno da se stvore projekti koji imaju razvojne potencijale. U Plavu ima jako puno potencijala, ali ćemo se složiti da značajan broj projekata koji ima takve potencijale ne funkcionišu. Razloga ima dosta, te razloge treba da otklanjamo, ali svako treba da da, prije svega, maksimalni doprinos iz svoje nadležnosti. Ministarstvo ne može da pokrije nadležnosti raznih institucija. Može da koordinira, podstakne i uradi značajan dio posla, ali samo ne može da završi posao, kao ni u ovom konkretnom slučaju. Ako bi formalno gledali, u konkretnom slučaju, vezano za Plavsko jezero i za hotel koji je tamo, ovo Ministarstvo u ovoj sadašnjoj situaciji nije nadležno, nadležni su pravosudni organi i druge institucije koje bi trebalo to da riješe. Mi smatramo da dodatno treba uložiti napore. Zadnjih nekoliko mjeseci smo definisali određenu politiku, u skladu sa našom agendom koju smo usvojili u martu mjesecu ove godine na Vladi Crne Gore, gdje smo dobili određenu podršku. Poseban akcenat moramo dati na hotele na sjeveru koji nijesu u funkciji. Intenzivno pripremamo određeni predlog rješenja. Siguran sam da ćemo ta rješenja tražiti zajedno sa Investiciono-razvojnim fondom.

Šta je ovdje Ministarstvo konkretno radilo i šta se ovdje konkretno može uraditi? Od 1. januara, neću da ponavljam, mogao bih da vam dam podatke koliko je ovaj projekat plaćen, jako malo, preko berzanske prodaje, nešto između 150.000 i 180.000 eura. Na osnovu ovog projekta podignut je višemilionski kredit koji nije stavljen u funkciju vezan za ovaj projekat. Bilo je dosta imovinskih problema, određenih elemenata koji su vezani za ovaj projekat, ali definitivno ovaj projekat nije uspio. Treba da tražimo rješenja kako da od neuspješnog projekta dođemo do uspješnog projekta. Tu su tri dimenzije. Jedna je dimenzija vezana za realizaciju obaveza koje su vezane za zaposlene koji nijesu primili više od 30 plata, i tu smo se bavili tim pitanjem. Znači, donesena je bila odluka.

Katastarska parcela na kojoj se nalazi Plavsko jezero, utvrđena je Odlukom Vlade Crne Gore kao prioritetni turistički lokalitet. I mi očekujemo, u skladu sa članom 130. Zakona o turizmu, da opština definiše ozbiljne poreske obaveze za ovaj objekat koji ne funkcionišu, da bi ih natjerali da taj zbilja posao se dovede do kraja. Ovim zakonom, znači, za objekte od jedne zvjezdice, opštine imaju mogućnost da 4,5% naplate porez godišnje od tržišne vrijednosti nepokretnosti. A ako su od dvije zvjezdice 3,5% tržišne vrijednosti nepokretnosti. Ovo je apel i poruka, ne samo predsjedniku ove opštine nego i drugim, da na ovaj način se odnose i na taj način će biti mogućnost jednostavnija da država ili bilo neko drugi uzme u posjed ovaj objekat i stavi ga u punu funkciju.

Što se tiče ovog projekta, Ministarstvo, iako nije bilo u okviru nadležnosti, ali u okviru šire nadležnosti je u komunikaciji sa predsjednikom Opštine Plav, Savezom samostalnih sindikata Crne Gore, vlasniku ovog objekta tražilo rješenja da se zaostale obaveze prema radnicima izmire. Odlukom o utvrđivanju javnog interesa eksproprisane nepokretnosti Opština Plav je u 2012. godini određeno zemljište za izgradnju ulice, i to je bilo nešto površine oko 1450 - 1500 m². Izvršena je procjena oko 80 eura, znači to je trebalo da bude nešto iznad sto hiljada eura. Dogovor je bio da ta sredstva tom prodajom budu usmjerana u pravcu realizacije isplate ovih plata. Kada se krenulo u realizaciju tog posla, saglasnost nije dobijena od banke. Četiri puta smo komunicirali sa bankom da riješimo to pitanje. Smatrao sam da ćemo ove nedelje u komunikaciji predsjednik Opštine Plav, Vi, kao poslanik koji

ste postavili ovo pitanje, jer sam siguran ni Vama ni nikom od nas nije samo cilj da ovdje verbalno komuniciramo nego da završimo posao, i tako ću svaki put iskoristiti poslanička pitanja, i na taj način ćemo možda jedni drugima da pomognemo da završimo posao. Nijesmo bili u mogućnosti da obezbijedimo predstavnika banke da riješimo to pitanje. Nakon ovoga, takođe apel predstavniku banke da pokušamo javni poziv da zajednički u ovom trouglu, četvorouglu nađemo zajedničko rješenje.

Cilj nam je da nekoliko hotela na sjeveru koji ne funkcionišu pokušamo da stavimo u funkciju. Mislim da smo blizu rješenja za većinu hotela, samo s druge strane i partneri koji nijesu realizovali obaveze koje su bile u skladu sa ugovorima moraju pokazati svoju kooperativnost. Ako ne pokažu kooperativnost, mislim da lokalne samouprave treba da iskoriste mandat koji im daje zakon i na taj način pomognu da ubrzamo taj kompletan posao.

U crnogorskom turizmu ključna je stvar, prije svega, da hotele koji su zatvoreni opet otvorimo i da ti hoteli daju neku novu energiju i budu kvalitetan smještaj za turiste koji sve više žele da provode na sjeveru Crne Gore. Vidjeli ste nagrade koje smo dobili u zadnje vrijeme, prije svega vezane su za prostor sjevera Crne Gore. Mislim da je to veliki crnogorski izazov, velika crnogorska šansa. U skladu sa tim smo definisali plan budžeta za 2014. godinu i u skladu sa tim pripremamo posebni program sa Investiciono razvojnim fondom koji će biti usmjeren u tom pravcu. Siguran sam u zajedničke napore, da tako kažem, u ovom četvorouglu da se brzo može riješiti i pitanje Plavskog jezera, ali i ne samo da to rješava Ministarstvo, jer on sam to ne može riješiti. Uz dobru volju svih, a znači ne velikog broja nego samo četiri strane, to se može riješiti i u skladu sa tim smatram ovo pitanje pozitivnim, jer pomaže da sprovedemo politiku, a to je politiku da od zatvorenih hotela dođemo do novih hotela u koje se investira, u koje se rade i koji primaju nove goste. Takođe će možda biti ovo još dodatni impuls da se projekat puta, koji bi trebao da se radi gdje bi Plav i Podgorica trebali da budu povezani sa 60 km. jer je to jedno od ključnih stvari za razvoj tog regiona. Hvala lijepa.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala. Bio je ovo iscrpan odgovor.

Kolega Šabović, želite li komentar?

Izvolite.

DŽAVID ŠABOVIĆ:

Hvala.

Ja sam postavio pitanje, misleći da je vaše Ministarstvo nadležno. Vi ste sami kazali da nijeste možda direktno, ali šire i jeste, te da taj problem, koji je više nego očigledan, traje malo poduže, da su ti objekti prodati za iznos između 150 - 170 hiljada, kako sam čuo, te da je na osnovu te imovine kod banaka ili banke podignut kredit u visini od dva i po miliona, koji namjenski, kako rekoste, nije uložen. Prihvatam da je Opština malo spavala, ali zna se ko kontroliše kako se ulažu sredstva. Ako je plavska opština kriva, što je neko podigao, što je neko nekome dodijelio dva i po miliona kredita, pa ih nije uložio u Plav, recite ovdje odmah javno sutra rušim tu vlast u Plavu. Ne sutra no noćas, ako je ona kriva.

Znači, pošto želim da nastavim ono što sam rekao na početku, vidim da i vama iz vaše priče je stalo da riješimo taj problem, i tragom toga dogovora koji ste pokušali sa predsjednikom Sindikata, vlasnikom, predstavnicima Opštine Plav, da se dođe u kontakt sa predstavnicima banke i da se sredstva koja je opština dužna za dionicu puta koji je, ja

mislim 120 - 130 hiljada, nije bitno, da se to plati, s tim da ne bude da opština isplati radnicima, a da ponovo bude zadužena kod vlasnika, jer žiro račun vlasnika je blokiran. Sredstva se ne mogu isplatiti hotelu, a meni je cilj da ti radnici dobiju više od 30 plata, meni i vama. Nije način ako ih bačimo, ako su one dva i po miliona otišle tamo, dje ne znamo, gdje će otići ove 120 hiljada tek. Imali garancija snage da garantuje da te 120 opština plati i da ode pravo u džepove radnika. Odlično, ja to podržavam. I evo obećavam vam javno ovdje da će predsjednik opštine, saradnici i ja i vi, Sindikat učiniti posljednji napor da se to ispravi. Pozdravljam namjeru što kažete da se neki hoteli na sjeveru trebaju vratiti u funkciju, da koriste, samo bih volio, da, ne kažem vi, nego kod većine ne samo ministara nego uopšte građana Crne Gore, sjever se završava na Crkvinama. Trebalo bi malo da stavite više goriva u vaša auta pa da produžite i dalje od Kolašina, pa da se dođe i u Plav i ako nema hotela, znam da morate da spavate ili u Berane ili u Rožaje, možda i u Petnjicu u novu opštinu, ali u Plav nema đe. E, zbog toga, te privatnike ja pozdravljam i namjere, to su sigurno čestite namjere, ali još to nije to po pet, šest soba, deset soba, to nije ono, ako sam rekao na početku da je, kada sam ja rođen neđe Plav imao koliko Budva, to nije priča.. Evo, gospodine ministre, držim Vas za riječ i sebe i Vas, doći ćemo i naći ćemo rješenje. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

Sljedeće pitanje postaviće kolega Damjanović.

Izvolite, a nakon njega kolega Adrović.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Zahvaljujem se, potpredsjedniče Mustaviću.

Poštovani ministre Gvozdenoviću,

Dakle, pošto je kolega Šabović napravio uvod u kome je objasnio zašto je došlo do odlaganja, zašto danas postavljamo poslanička pitanja, ja ću svakako, ovdje da se izvinim prije svega građanima i Vama zbog možda neprimjerenih riječi koje sam tada izrekao na samoj sjednici, ali morate da shvatite da smo i mi poslanici sa obavezama i da i mi planiramo naše vrijeme shodno onome što dobijemo kao plan rada od strane rukovodstva Skupštine. Jednostavno tada je bilo meni neprihvatljivo da, kada smo nešto isplanirali, to ne odradimo taj dan. U svakom slučaju, ako ste se našli uvrijeđeni ,evo da kažem da je to sve bilo samo sa ciljem da ispoštujemo međusobno planove i naše kao poslanika i vaše, naravno, kao ministra.

Naravno, ja sam pitanje postavio na sjednici koja je održana 30. oktobra. I, zaista, sam računao da ću dobiti odgovor u pisanoj formi nakon dvadesetak dana dodatnih koje ste imali u smislu dostavljanja odgovora. Bilo bi mnogo lakše i meni i vama da, kako vi sad kažete kolegi Šaboviću, u odgovoru tražimo rješenja za probleme. Kada bih imao pisani odgovor, naravno, nadam se da ću ga dobiti, bez obzira na to što ćete Vi sad ovdje odgovoriti u ovom usmenom dijelu.

Pitanje je bilo sljedeće: Koji su razlozi kašnjenja za davanje saglasnosti na prostorno plansku dokumentaciju u vezi sa prostorno urbanističkim planom Budve, a zbog čega ne može otpočeti realizacija krupnih investicija, odnosno gradnja ozbiljnih projekata poput golf terena na brdu Spas, iznad Budve i da li se na taj način šalje loša poruka ozbiljnim investitorima da Crna Gora zbog privatnih interesa nije ozbiljna investiciona destinacija i da

u njoj bolje prolaze tzv. "strateški partneri", bliski u pojedinim segmentima vlasti, nego ozbiljnim domaći i strani investitori?

Kao što rekoh tražio sam odgovor u pisanoj formi i još uvijek ga nema.

Obrazloženje: Priča o gradnji golf terena na brdu Spas je počela još prije desetak godina, negdje 2005.godine se zahuktala. Čini mi se da je počasni konzul, belgijski državljanin gospodin Dumortije uložio svoj novac i kupio 60 hektara na brdu Spas. On to zemljište nije kupio da bi špekulisao i prodao ga kada je bio investicioni bum, nego ga je sačuvao da napravi jedan strateški projekat, koji bi donio boljitak Crnoj Gori, koji bi donio boljitak u smislu investicione destinacije, a svakako i opipljivi boljitak, odnosno prihode, koji bi se slili u kasu lokalne samouprave. Pošto ova priča traje veoma dugo, samo da podsjetim, da je još 2008.godine, od strane Skupštine Opštine Budva tada sa predsjednikom Opštine gospodinom Kuljačom i vd.direktorom Agencije za planiranje profesorom Aleksandrom Tičićem, definisan programski zadatak za izgradnju lokalne studije lokacije Spas, koji je imao sve elemente toga što treba da se radi, da je u međuvremenu formirano i zajedničko preduzeće "Montenegro golf" između Opštine Budva i gospodina počasnog konzula, da je unutra otprilike nekih milion m², da ta priča je interesovana i belgijskog premijera, koji je lično u 2010.godine se interesovao šta se dešava sa tim projektom i da jednostavno ni nakon toliko vremena, uprkos tome što su iz Ministarstva finansija dobili određene saglasnosti, a SO Budva jednoglasno aminovala ovaj projekat, raspisan međunarodni tender, još uvijek, zbog neusvajanja prostorno planske dokumentacije, odnosno ne davanja saglasnosti, mi imamo ovdje zastoj kod ove investicije. Na ovaj način smo poslali lošu poruku stranim investitorima da jednostavno ono što su naše obaveze ne završavamo na vrijeme. Pričamo o biznis ambijentu, snižavanju poreskih stopa i tako dalje, o svemu onome što direktno šteti budžet, a ove stvari koje zavise pojedinačno od našeg angažmana angažmana u ovom slučaju Vlade i resornih ministara, nijesmo doveli u red, kako bi strani investitori, ozbiljni investitori završili svoj dio obaveze, investirali u Crnu Goru. Dakle, osam godina ova priča već traje. Hvala vam.

PEDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala i Vama.

Ministar Gvozdrenović, odgovor.

Izvolite.

BRANIMIR GVOZDRENOVIĆ:

Hvala.

Gospodine Damjanoviću, jako sam ohrabren, to sam zbilja očekivao od Vas, da ste zainteresovani za što veći broj investicija, prije svega za kvalitetnije investicije i to me ohrabruje, jer na taj način ovako zajednički pristupamo jednoj politici, koja je vezana za podršku investitorima i mislim da je dobro otvarati ovakav dijalog.

Što se tiče ovog konkretnog pitanja, znači lokalna studija lokacije je donesena i na osnovu te lokalne studije lokacije može da se realizuje projekat golfa, ali i ne samo projekat golfa, nego mogu da se realizuju i projekti hotela i projekti vila. Mi smo u stalnoj komunikaciji sa svim investitorima, pa sa i počasnim konzulom. Počasni konzuli, njegov tim, koji je formiran u Crnoj Gori, već je dostavio dio dokumentacije koji mu je potreban za građevinsku dozvolu. Ja očekujem za petnaestak dana da dostavi kompletnu dokumentaciju, kako bi bio u mogućnosti da na osnovu idejnog projekta, dobije građevinsku dozvolu i na taj način počne realizaciju kompletnog posla. Zahvaljujući

rješenjima koje su ovdje donesena, Zakonom o uređenju prostora u julu mjesecu, znači investitori na ovim projektima u slučaju da su riješeni imovinsko pravni odnosi, mogu da počnu pripreme radove, ako traže saglasnost od Vlade. Znači, tako i u konkretnom slučaju. Ovdje nema nikakvog problema da sutra ujutro investicija počne, zahvaljujući saglasnosti Parlamenta. Mislim da smo donijeli dobra zakonska rješenja i na taj način imamo uslove da podržimo ovako ozbiljne investicije.

Lokalna studija lokacije Spas, čija odluka o donošenju, objaljena u "Službenom listu Opštine broj 02/10", obuhvata prostor od 96,88 hektara. Na tom prostoru, planira se sljedeća namjena: turizam, hotel, turističko stanovanje vile, turističko stanovanje vile četiri zvjezdice, golf teren, Akva park, sport, rekreacija, zelene površine, zatim zelene površine prirodnog predjela, kao i kolske i pješačke saobraćajnice. Ukupan broj ležaja u turističkom naselju je oko 840, a bruto građevinska površina koja se može izgraditi jeste nešto oko sto hiljada kvadrata, što znači da je investicija koja je sigurno preko sto miliona eura. Ovim planskim dokumentom predviđena je fazna realizacija u okviru realizacije planiranja i kapaciteta kao prva fazna realizacija, predviđena je izgradnja saobrajne infrastrukture u okviru toga i izgradnja golf hotela sa golf terenom. Znači, na osnovu Vašeg pitanja sutra ujutro, ako su riješeni imovinski odnosi, ovaj projekat može da se radi i zahvaljujući zakonskim rješenjima su stvoreni uslovi za njegovu realizaciju. Tako da ste me pitali prije sjednice mogao bih da Vam ovo odgovorim i da zajednički uložimo napore da to uradimo.

Predlažem svim poslanicima, kada imaju neko pitanje mogu slobodno da se konsultuju, kao i što većina poslanika radi, mogu da nam postave određeno pismeno pitanje i mi smo spremni da odgovorimo. Vidjeli ste da imamo česte komunikacije i sa drugim poslaničkim klubovima, kako bi na jedan kvalitetan način došli do dobrih zakonskih rješenja.

Što se tiče planske dokumentacije, znači za zadnjih pet godina je donesen impresivan broj planske dokumentacije i stvoreni uslovi za realizaciju preko 21 milion eura, 21 milijardu eura u narednom periodu. Znači, prije svega, donesen je prostorni plan države, nakon toga su donešeni prostorni plan Morskog dobra, određeni projekti koji su vezani za putnu infrastrukturu, za studije lokacije i tako dalje.

Što se tiče prostornih urbanističkih planova, to je direktna nadležnost opština i opštine su to trebale da završe do kraja prošle godine. Znači, ovo je apel opštinama da ubrzaju realizaciju tog posla. Kod nekih opština to traje i 10 godina. Ne vidim nikakve razloge da se to zbilja ne završi, i ja očekujem da Opština Budva i druge opštine, gdje je bio predmet Vašeg interesovanja, to zbilja urade u najkraćem roku i na taj način stvore uslove, ne samo ovu investiciju u nekom većem obimu i već druge investicije i na taj način ubrzaju ekonomski razvoj. Ohrabren pitanjem, jer na taj način sam siguran da svi idemo u dobrom pravcu, a to je da podržimo investicije, da stvaramo dobar ambijent za investicije i da to ne bude samo na priči nego i na djelu. Pozivam sve poslanike iz ovog doma, kad god imaju bilo kakvu inicijativu da se jave nadležnim ministarstvima, takođe koristim priliku da vas informišem da u decembru mjesecu, u skladu sa Oldukom Savjeta za privatizaciju, raspisujemo tender za šest lokaliteta na sjeveru i na jugu. Ako smatrate da postoje adrese na kojima treba dodatno da informišem o realizaciji tih tendera, stojimo na raspolaganju da pošaljemo na adrese koji budu premet interesovanja ili kvaliteta investitora, koje smatrate da imaju svjež, dobar kapital, koji bi dodatno stvorio uslove za novi razvoj i nova radna mjesta u Crnoj Gori. Hvala lijepo.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem Gvozdenoviću.
Kolega Damjanović, želite komentar? Želite.
Izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Hvala Vam.

Stekao bi se utisak da se Aleksandar Damjanović i kolege iz SNP-a od danas bore za regularne strane investitore u Crnoj Gori i za stvaranje toga ambijenta, što je notorna neistina, dakle od kada sam ja lično ovdje zajedno sa mojim kolegama ubismo se, narodski rečeno, od napora da napravimo ambijent za dobre i kredibilne strane investitore, a da otjeramo loše investitore koje su unazadile ovu državu.

Mislim da Vlada nije pratila naše napore i da zbog toga imamo probleme koje imamo da ih ne navodim u razno- raznim preduzećima, trebalo bi mi dva dana i 10 poslaničkih pitanja. Prema tome, da napravimo tu razliku i kada smo usvajali Zakona o svojinsko pravnim odnosima za koje je trebalo 2/3 većina ovdje i Zakon o unapređenju investiciono-poslovnog ambijenta, takođe, za koje je trebala velika većina ovdje, imali ste podršku, jer smo radili ono što treba da se stvore uslovi. To što Vlada Crne Gore, a Vi ste ministar u toj Vladi, nije završavala zakonske poslove i obaveze, to je vaša stvar i o tome pričamo svakodnevno, građani imaju, naravno, mogućnost da sude o svemu tome, a investitori, ozbiljni i neozbiljni, takođe, da percipiraju kako Vlada radi svoj posao. Toliko o angažmanu SNP-a i Aleksandra Damjanovića ovdje.

U odnosu na konkretno pitanje, apsolutno Zakon o uređivanju prostora i izgradnji objekata članom 39 definiše da se dostavljaju lokalni planski dokumenti na mišljenje Ministarstvu, a član 46 ministarstvu na saglasnost, izvolite, završite je vaš dio posla. Da ne ulazim u to da treba da završite. Međutim, kako se to iz Budve često zna reći, zli jezici kažu da je ovaj prostorno-urbanistički plan Budve koji treba da bude definisan i dobije saglasnog od vas, obuhvatio osim ove priče o brdu Spas i golf terenima nešto tamo što se tiče i Svetog Stefana i tretira tamo neku dokumentaciju, neko zemljište gdje treba nešto da se gradi. Kažu zbog nekih tamo sukoba lokalnih funkcionera i nekih investitora oko prioriteta ko će šta da gradi trpi i gospodin Dumortije, počani konzul i ovaj projekat. Niko do sad, ministre Gvozdenoviću, nije računao šta bi bilo da je gospodin Dumortije dobio sve saglasnosti na vrijeme. 2009.godine ova priča je bila aktuelna i tada je odbijen zato jer je rečeno da gradi više hotela nego što mu pripada. Da je tada gospodin Dumortije napravio ovaj objekat, ovaj golf teren, koliko bi bili prihodi državi Crnoj Gori i Opštini Budva i koliko smo izgubili zbog toga što nijesmo stvorili sve uslove za stranog investitora?

Naravno, sada se pojavljuju i neki investitori koji bi investirali u golf terene u opštini Tivat. Apsolutno podrška ako to bude transparentno, regularno i u skladu sa zakonom. Čak i u Crmnici, pa i da to podržimo. Što toga bude više, to budu ozbiljni investitori da damo podršku. Međutim, evo i sa tim završavam, neću da prekoračim, jer smo danas dugo ovdje. Hoću da ohrabrim i Vas da brže završavate Vaše zakonske obaveze, da zli jezici ne kažu da je zbog ministra Gvozdenovića ovo zakočeno. Mene Vaš odgovor danas potpuno ohrabruje da se radnje koje treba da se preduzmu mogu preduzeti od sutra. Mislim da je ovo poslaničko pitanje dovelo do toga se konačno ova saga koja traje osam godina sa brdom Spas i golf terenima, u pitanju je milion kvadrata i milionske investicije, privede kraju. Hvala.

PREDŠEDAUVJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolega Damjanoviću.

Sljedeće pitanje će postaviti poslanik Rešid Adrović, a nakon njega poslanik Obrad Gojković.

Izvolite, kolega Adrović.

REŠID ADROVIĆ:

Na osnovu člana 187, 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru turizma i održivog razvoja gospodinu Branimiru Gvozdenoviću, postavljam sljedeće pitanje:

Da li planirate da u budžet za 2014. godinu predvidite sredstva za rekonstrukciju loklanog puta Stenica – Petnjica?

Obrazloženje:

Lokalni put koji od mjesta Stenice, odnosno od regionalnog puta od Berana prema Rožajama koji tuda prolazi vodi do centra nove Opštine Petnjica, nalazi se u dosta lošem stanju. Na pojedinim mjestima ovog puta ukupne dužine oko tri kilometra kolovozna traka je toliko uska da je nedovoljna za saobraćaj u jednom smjeru, a da se ne govori o mimoilaženju i slično. Kako je sada u pripremi predlog budžeta za iduću 2014.godinu, smatram da bi trebalo predvidjeti sredstva za rekonstrukciju postojećeg ovog dijela puta, kako bi se bar do centra nove Opštine Petnjica moglo normalno dolaziti. Smatram da bi to bilo neophodno planirati, jer niti je lokalna uprava u Beranama za to imala sredstava, niti će u dogledno vrijeme to moći da obezbijedi ni nova lokalna uprava Petnjice, a postojeće stanje je neodrživo. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala i Vama, kolega Adrović.

Gvozdenoviću, odgovor, izvolite.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

Zahvaljujem se na pitanju.

Shodno odluci o izradi kapitalnog budžeta za ovu godinu, Ministarstvo finansija kao organ državne uprave nadležan za poslove budžeta dostavlja u februaru tekuće godine za narednu fiskalnu godinu potrošačkim jedinicama, jedinicama lokalne samouprave obrazac sa stručnim upustvom za pripremu kapitalnog budžeta. U ovom slučaju to nije moglo da se uradi za Opštinu Petnjica i u pravcu realizacije ovog posla postoje nekoliko modela da se finansira Opština, ne samo realizacija ovog projekta.

Precizno sam tu izradio određena zakonska rješenja, sve mehanizme kako rade druge opštine, jednu dobru praksu, vezano za sopstvene prihode, vezano za ustupanje poreza i naknada koje uvodi država što smatramo da je dobar element, egalizacioni fond kao i dotacije iz budžeta države. Siguran sam da će u skladu sa ovim elementima koji su detaljno opisani u odgovoru, koji ću vam pismeno dostaviti, Opština Petnjica naći rješenja za određene investicione aktivnosti. Vezano za konkretan slučaj, planirano je u kapitalnom budžetu za modernizaciju dva i po kilometra lokalne putne infrastrukture u visini od 125 hiljada eura. Lokalna samouprava utvrđuje prioritete realizacije projekta i shodno utvrđenim prioritetima sredstva se mogu opredijeliti za rekonstrukciju lokalnog puta Stenice - Petnjica, koje ste i konkretno postavili.

Siguran sam da realizacijom ovog elementa koji je precizno definisan u predlogu kapitalnog budžeta za 2014.godinu, zajedno sa svim drugim mehanizmima koje daju mogućnost da novoformiranoj Opštini Petnjica obezbijede dodatna finansijska sredstva za

nesmetan i kvalitetan rad. Normalno, čestitam sjedeću uspješnu godinu građanima Petnjice i na svim stvarima koje su planirali za sljedeću godinu i siguran sam da će imati ozbiljnu pomoć Vlade Crne Gore kao novoformirana opština. Hvala lijepo.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

Poslanik Adrović, želite li komentar?

Izvolite.

REŠID ADROVIĆ:

Hvala Vam, gospodine ministre.

Prosto ni ja kao poslanik, a ni građani Petnjice ne sumnjaju da ćete Vi, a ne samo Vi nego svi ministri koji jesu danas u Vladi, pomoći Petnjicu, novu opštinu, jer zaista razloga za to ima, građani nam vjeruju i na kraju krajeva, imali smo priliku da se u to uvjerimo ovih dana. Povjerenje je na našoj strani. Međutim, gospodine ministre, meni je jasno kako se planira ovaj kapitalni budžet, prosto znam da jednostavno Petnjičani nijesu bili u prilici da se prijave i da apliciraju da učestvuju da se određenim dijelom planira iznos sredstava u kapitalni budžet za 2014. Zbog toga sam i postavio pitanje, a vjerujte mi, gospodine ministre, Vi znate, Vama je to poznato, taj put je u mnogo lošem stanju, čak je teško njime ići u jednom pravcu, da ne govorim o mimoilaženju.

Prosto sam želio da Vas zamolim da iznađete mogućnost i način da pokušate da planirate određena sredstva za rekonstrukciju tog dijela puta. Da budem iskren, moram vam otvoreno kazati, ja nijesam sa cifrom koju ste pomenuli zadovoljan. Prosto sam zahvalan što ste razmišljali kako da izdvojite sredstva. Zbog čega nijesma zadovoljan? Građani više očekuju, znam to je nova opština, detaljnih planova nema, oni nijesu mogli aplicirati i prosto sam vjerovao da ćete pokušati iznaći mogućnost da veći iznos sredstava opredijelite za taj putni pravac. Ako znamo da Direkcija javnih radova koja je u sastavu vašeg ministarstva na godišnjem nivou planira oko 35 miliona, barem u 2012. - 2013. a vjeujem i u 2014. neće biti manji iznos sredstava, vjerujem da je zaista trebalo učiniti sve, mada ste Vi kazali da ćete kroz neke druge vidove pokušati da pomognete toj novoj opštini. Zaista, očekivao sam da će veći iznos sredstava biti opredijeljen.

Naime, šta su naša očekivanja u petnjičkom kraju bila? Pošto se radi o dužini puta oko tri kilometra, širina je manje od tri metra, i to je oštećeno dobrim dijelom, očekivao sam da se sa ovog regionalnog puta poveže Petnjica sa nekim putem koji bi bio minimum širine pet metara, a to zahtijeva značajnija ulaganja. Ako znamo da je tri kilometra puta dobijamo nekih 15 hiljada kvadrata samo asfaltna masa je 18 eura, to je 270 hiljada eura, podloga 15 hiljada kvadrata puta pet eura, to je 75 hiljada eura, što bi sve negdje iznosilo oko 360 hiljada. Da se onaj centar Petnjice malo uredi. Iskren da budem, očekivali smo da od nekih 35 miliona eura. A vjerujem u 2014. za Direkciju će biti planiran i veći iznos, da se izdvoji minimum 500 hiljada. Zaista, očekivao sam i prosto vas molim da pokušate da iznađete način i mogućnost da makar taj dio izdvojite pošto će faliti projekata. Znači, prosto u ovoj godini ja znam teško će biti modus naći da se nešto finansira tamo, makar da upristojimo onaj centar i ovaj dio puta sa regionalnog puta do centra Petnjice da pokušate da iznađete mogućnost da veći dio sredstava izdvojite. Jer, ako znamo da je taj kraj bio zapostavljen od vremena socijalizma, pa bogami sve do 2006.godine, dok Demokratska partija nije uzela vlast u Petnjici zaista očekujemo sada izdašniju pomoć.

Hvala puno, o ministre.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeće pitanje će postaviti kolega Obrad Gojković.

OBRAD GOJKOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Gospodine ministre, poštovane kolege,

Moje poslaničko pitanje glasi:

Da li je u skladu sa zakonom rješenje 02 br 13/42 od 18.09.2012.godine, kojom Agencija donosi rješenje o upisu u registar sakupljača, odnosno prevoznika otpada DOO R.Marković. Pod tačkom 4 ovog rješenja, navedeno je da će sakupljene količine navedenog otpada privremeno skladištiti Mokrinje b.b. Herceg Novi, sve do konačnog zbrinjavanja (izvoz ili prerada). Pomenuta lokacija u selu Mokrinj nije nijednim planom na državnom i lokalnom nivou predviđena skladištenje otpada. Kako je bilo moguće izdati jedno ovakvo rješenje koje nije u skladu sa zakonom i da li će se pokrenuti odgovornost zaposlenih u Agenciji za zaštitu životne sredine? U rješenju, što je vrlo interesantno, na kraju piše da je direktor Daliborka Pejović, nema potpisa i nema pečata, to imamo tek u drugom rješenju.

Znači ,ovdje se radi o tome da je privatno preduzeće obratilo Opštini Herceg Novi da dobije saglasnost za prikupljanje i transport otpada. Opština je izdala saglasnost 5.09.2012.godine preduzeću Marković sa sjedištem u Herceg Novom, da na teritoriji Opštine Herceg Novi vrši sakupljanje i transport neopasnog otpada od plastike.

U tački 2 iste saglasnosti se kaže da ova saglasnost služi isključivo u svrhu upisa u registar sakupljača i ne daje pravo DOO R.Marković SO Herceg Novi da na osnovu ove saglasnosti obavlja bilo kakvu djelatnost, posebno da skladišti otpad. Ovo preduzeće je prije toga imalo jednu divlju deponiju, iz iskustva opštine normalno je znalo da mu ne može da mu da jer nije imalo lokaciju za sakupljanje otpada ni po lokalnom ni po državnom planu. Agencija za zaštitu životne sredine mu izdaje rješenje, to je 18.09.2012.godine, čak ovo proširuje na motorna ulja, ulja za menjače, otpadna mineralna hlorovana ulja itd. itd. da bi to izmijenilo svojim kasnijim zaključcima koje je potpisala Daliborka Pejović, koja znamo da je tada bila koordinator za izbore Demokratske partije socijalista u Herceg Novom.

Mi danas imamo situaciju da je samo sa izdatim urbanističko-tehničkim uslovima napravljen zid dužine 140 metara, da je napravljena nastrašica, da se tu skladišti otpad i da jednostavno se obavlja jedna protivzakonita djelatnost. Bez obzira na to što Agencija za zaštitu životne sredine po članu zakona koji je vrlo jasan 39 koja mu je izdala saglasnost to nije mogla da uradi, iz razloga što ovaj član zakona glasi -odbijanje zahtjeva za upis u registar sakupljača i da se zahtjev odbija jernijesu ispunjeni zakonski uslovi opasno po život i zdravlje ljudi i postupak nije u skladu sa državnim planovima i lokalnim planovima. Kako je moguće da Agencija za zaštitu životne sredine izda jednu ovakvu saglasnost koja u potpunosti nije u skladu sa zakonom? I ovo može i nepismen čovjek da vidi, da jednostavno ovdje nijesu postojali zakonski uslovi.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam.

Ministar će odgovor. Izvolite.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

Slažem se da sredstva za Opštinu Petnjicu treba da budu veća i zbog toga sam rekao da je nešto predviđeno kapitalnim budžetom, a postoje znači drugi modaliteti kako može dodatno da se finansiraju određeni projekti. Ali, u Opštini Petnjica, prije svega, je važno da se pripreme projekti kako bi oni bili osnov za dodatno finansiranje. Ali, u tom pravcu ćemo zajednički, ne samo ovo Ministarstvo, nego Ministarstvo saobraćaja, Ministarstvo poljoprivrede i drugi raditi kako bi taj kraj dodatno mogao da valorizuje svoje ozbiljne resurse koje ima.

Uvaženi, gospodine Gojkoviću, imao sam dosta posla da pročitam ovu dokumentaciju koja je bila i ne znam gdje treba usmjeriti oštricu problema koji je nastao, da li u Opštini Herceg Novi ili negdje drugo. Znači, sve je počelo izdavanjem određenih rješenja od Opštine Herceg Novi, izdavanjem određenih rješenja koji su stvorili uslove za upis u registar, pa mogu da pročitam nekih petnaestak dokumenata koji su bili predmet mog interesovanja da bih odgovorio na ovaj vaš dopis. Prvi Vaš dopis 14.07.2012.godine, kada se društvo sa ograničenom odgovornošću podnosi zahtjev Sekretarijatu za komunalno stambene poslove za izdavanje saglansosti na sakupljanje, odnosno prevoz neopasnog otpada od plastike sa teritorije Opštine Herceg Novi, 5.09. Sekretarijat je dao saglasnost da se na teritoriji Opštine Herceg Novi privredno društvo vrši sakupljanje i transport neopasnog otpada plastike. Voditi računa sa tim da u skladu sa Zakonom mogu da pročitam precizno određena rješenja, možete skladište da imate i na drugim lokalitetima, na čitavoj teritoriji Opštine Crne Gore. 5.09.2012.godine, Sekretarijat daje saglasnost da se vrši sakupljanje i transport neopasnog otpada. 8.09. Agencija za zaštitu životne sredine je izvršila upis u registar sakupljača. 16.10. Sekretarijat za stambeno-komunalne poslove podnio je Agenciji zahtjev da se poništi rješenje, jer je samo data saglasnost za plastiku, pa Agencija postupa po tom rješenju. Nakon toga u 2013.godini, isto privredno društvo podnosi zahtjev za realizaciju poslovnih aktivnosti jer tada nije obavljalo, tada predsjednik opštine kao drugostepeni organ poništava to rješenje, u skladu sa tim poništenim rješenjem poništava i Agencije. Iz tog razloga se vidi da je ona i u momentu kad je davala saglasnost, pogotovo kada je poništavala saglasnost radila u skladu sa zakonskim rješenjima koji su ovdje definisani.

Pretpostavljam da ovo ima razne neke da tako kažem razne elemente u svemu tome, ali naš stav je da je taj posao sa aspekta Agencije urađen u skladu sa važećom zakonskom regulativom. Pitanje otpada jedno jako važno pitanje i apelujem da Zakon o komunalnim poslovima koji je dostavljen Skupštini već u nekom periodu skoro godinu dana, da ga konačno donesemo i na taj način stvorimo uslove za još bolje upravljanje i realizaciju otpada na čitavom prostoru Crne Gore.

Druga je stvar da manje politizujemo ova pitanja, a da zajednički tražimo rješenja kako da se prevaziđu ove stvari. Otpad ne treba posmatrati kao nešto što treba lagerovati i postavljati na način kako se to sad radi, nego treba koristiti savremena rješenja gdje se to koristi kao otpadni materijal koji može da predstavlja resurs, a ne kao što sad predstavlja veliki problem.

Većinom ovih poslova ili skoro svi ovi poslovi su u nadležnosti lokalnih samouprava. Mislim da u skladu sa nekom reformom koje radimo u raznim oblastima. Ovdje sam pomenuo reformu turizma koju smo uradili reformu, u koja je vezana za urbanizam. Mislim da se intenzivno mora nešto uradi na tom već intenzivno radi ili ćemo do kraja ove godine donijeti određena rješenja, mora se raditi i na reformi koja je vezana za komunalne poslove. I mislim da je jako važno da donesemo zakonska rješenja koja u Skupštini stoje

godinu dana. Prije neko od poslanika je rekao da se ne sprovode određena rješenja, mi tražimo da rješenja koja se dostave Skupštini zajednički prodiskutujemo, vidimo da li su to najbolja rješenja, čujemo vaše amandmane, ali nemojte da to stoji u policama Skupštine, jer na taj način onemogućavamo da se jako važni poslovi koji su vezani za realizaciju komunalne infrastrukture realizuju na jedan kvalitetan način. Ovo je ozbiljan resurs koji postoji u Opštini Herceg Novi. Realizacijom projekta pet ambalaža i plastike skoro za 40% i više se smanjuje otpadni materijal. Poruka svim predsjednicima opština, organizujte selektivno odlaganje otpada, to je prva stvar koja treba da se uradi. Kao Ministarstvo smo spremni da zajedno sa njima tražimo da se obezbijede dodatna finansijska sredstva, da tražimo određene donacije da se to radi. Poslije toga, takođe iskoristite svoje kapacitete ne da se prepucavate politički, nego da privredni subjekti realizuju svoje namjere. Dajte im određene lokacije, na kojima treba da deponuju određeni otpad. Na taj način rješavate pitanje otpada, stvarate uslove za ekonomski razvoj, zapošljavate određene ljude i na taj način stvarate uslov za bolji i kvalitetniji život i stabilnost u vašoj opštini.

Spreman sam o ovom konkretnom pitanju i o svim konkretnim pitanjima detaljno da razmotrimo, jer ovdje nemam uvijek prilike da odgovorim poslije vašeg odgovora. Hvala lijepo.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam, ministre.

Komentar, kolega Gojkoviću, izvolite.

OBRAD GOJKOVIĆ:

Slažem se sa vama da ovo ne bi trebalo politizovati. Znaete ko bi to trebao da utvrdi? Trebalo bi tužilac da utvrdi, jer imate Zakon koji je jasan nepismenom čovjeku da se ova ovakvo rješenje ne može izdati. Ovdje piše kad postupak nije u skladu sa državnim planom i lokalnim planovima, ugroženo je zdravlje ljudi.

Imate saglasnost Opštine Herceg Novi gdje piše da na osnovu ove saglasnosti ne može obavljati djelatnost. I pokraj svega toga Agencija za zaštitu životne sredine, bez i jednog uporišta Zakona, njemu izdaje čak i za ove opasne otpade i određuje pod tačkom 4: "sakupljene količine navedenog otpada, privremeno će se skladištiti na lokaciji Mokrine bb, sve do konačnog zbrinjavanja". Odakle su izvukli to selo i odakle Agencija, na osnovu kojeg dokumenta je ona našla, u kom planu lokalnom i državnom je našla da je to selo za skladištenja otpada?

I da budemo direktni sad, da se ne zamajavamo, ovo je direktno koordinator DPS-a za Herceg Novi u toku izbora, u toku izbora. I nije joj važno ni zdravlje ljudi ni zaštita životne sredine, važan je broj glasova, jer kad se osvoji glas više niko ne postavlja pitanje, da se ne zamajavamo. Znači, nađite mi jednu tačku uporišta u zakonu da se ovo rješenje moglo izdati, pogotovo rješenje koje nema potpisa, koje nema pečata, gdje se radi o opasnom otpadu, pa se onda pišu zaključci poslije par dana i to se potpisuje.

Taj objekat nema ni građevinsku dozvolu. Izašla je inspekcija i sve to konstatovala, ali se ništa ne preduzima. On i dan danas radi, a ovo je ekološka država, šta je ovo? Ja samo vas pitam da li je ovaj Zakon još na snazi o odlaganju otpada? Ovo je jasno.

Znači, na osnovu kojeg proviđenja, ko je to s nebesa rekao nekom direktoru Agencije zaštite životne sredine da on može da zažmuri, da upre prstom negdje u Crnoj Gori i da kaže nekome "pravi tu deponiju za otpad", pokraj svih stanovnika, pokraj cijelog

grada, pokraj stava opštine, koji su svi odbijajući i koji su jasni. Ja smislim da se ova saglasnost Opštine nije ni pročitala, jer je ovo išlo nekim drugim kanalima. Možete mi slobodno privokavati da je ovo politizacija i jeste politizacija zato što su koordinatori političkih partija, nije ih stalo ni za zdravlje ljudi ni za initerese građana, nego samo za broj glasova, i to je dokazano milion puta i aferom "Snimak", itd. Ali, ovo je najdrastičniji, ovakvi će dokumenti još da izađu u javnost.

Hvala vam.

PREDŠJEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala i vama, kolega Gojković.

Posljednje pitanje za danas postaviće kolega Popović.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Poštovana Skupštino, uvaženi građanke i građani Crne Gore, crnogorske dijaspole, poštovani predstavnici Vlade.

Poslaničko pitanje glasi: "Zašto nije izrađena strategija održivog razvoja nerazvijenih opština na sjeveru Crne Gore?".

Bio je drugi dio pitanja na koji sam dobio pisani odgovor od Ministarstva finansija.

Obrazloženje: Da podsjetim, Liberalna partija nedavno je usvojila Deklaraciju o podsticaju razvoja sjevera Crne Gore kojom će se od države zahtijevati da se opštine na sjeveru moraju tretirati kao nerazvijeno područje, na koje treba fokusirati aktivnosti državnih organa kako bi se nivo razvoja povećao u optimalnom vremenskom periodu. Cilj Deklaracije da se definišu stvarni problemi koji su doveli do zaostajanja u razvoju sjevernog dijela Crne Gore i da se primjenom odgovarajućih mjera u srednjoročnom vremenskom periodu situacija popravi, te da sjever bude lider u regionalnom razvoju nerazvijenih ili slabo razvijenih područja.

Deklaracija Liberalne partije može biti osnova za izradu Strategije održivog razvoja nerazvijenih opština na sjeveru Crne Gore, sistematično strukturirana i prilagođena komplementarnim prednostima pojedinih opština i područja koje obuhvataju. Strategija bi trebala sadržati dva segmenta.

Prvi, usredsrijeđen na kreiranje paketa pomoći individualnim povratnicima na seosko područje u formi besplatnih konsultantskih usluga i konkretne finansijske pomoći za otpočinjanje samostalnog biznisa i besplatne usluge monitoringa.

Drugi dio strategije bi se morao donositi na takođe jasnu i unaprijed, prema potrebama, definisanu pomoć opštinama i preduzećima koja su na njihovim teritorijama. Ovđe se posebno misli na nekadašnja uspješna preduzeća kojih nedvosmisleno ima u sjevernom dijelu Crne Gore.

Deklaracijom su obuhvaćeni sljedeći bitni segmenti u sferi ekonomskog života države. Fiskalna politika, kreditna politika, politika državne pomoći prilikom zapošljavanja i otvaranja novih radnih mjesta, posebno bazirana na naše građane koji se iz dijaspole žele vratiti i ulagati u svoj rodni kraj, zatim investiciona i politika direktnih stranih ulaganja u nerazvijena sjeverna područja Crne Gore. Posebno će biti targetirana područja u kojima postoji šansa za razvojem organske poljoprivrede, održivog turizma i ekološke zelene industrije.

Prilagoditi prostorno planiranje u ovim opštinama, prema preferencijama potencijalnih ulagača, ali bez devastacije biodiverziteta i prirodnih staništa divljih životinja.

Osnovati solidarni fond za podsticaj razvoja sjevera Crne Gore po uzoru na slične organizacije u zemljama Evropske unije.

Deklaracijom je predviđen razvoj marketinškog programa, promocije specifičnosti i atrakcija sjevera Crne Gore, s ciljem privlačenja potencijalnih grinfild investicija.

Kasnije ću nastaviti.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam, poslaniče Popoviću.

Ministar, odgovor, izvolite.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

Želim da naglasim da ljudi zaposleni u Ministarstvu održivog razvoja i Agenciji za životnu sredinu jako su posvećeni pitanjima životne sredine i na to ukazuju rezultati koje je ta agencija ostvarila na čelu sa mojom kolegicom Daliborkom Pejović, i pohvale i podršku koje smo dobili od Evropske unije, za progres koji smo ostvarili po tim pitanjima.

Takođe, mogu da iskoristim još jednu priliku, postavio je još jedno pitanje poslanik Srđan Milić iz SNP-a.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Ali kolega Milić nije tu danas i onda nemamo mogućnost odgovarati na to pitanje, nema poslovničke mogućnosti.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

Ako nema poslovničke mogućnosti, vi to odlučujete, ali sam želio da iskažem dobru volju da na taj način ostvarimo komunikaciju, da neko postavi pitanje koje je formulisano i da na taj način odgovorimo. Bilo je interesantno pitanje, pitanje je bilo vezano za Buning.com, način rada tog projekta na prostoru Crne Gore i o stvarima koje su vezane za turistički promet, što je onako dosta afirmativno da govorimo, i bilo bi vrlo interesantno i inspirativno to pitanje, recimo, za drugi put, ako procijenite.

Zahvaljujem se na ovom iskrenom dobrom pitanju. Znači, ovo pitanje je vezano za strateška opredjeljenja za sjever. Dosta stvari sam rekao prilikom odgovora kada sam govorio vezano za projekat Plavskog jezera, ali sad ću ipak odgovoriti na neka formalna, formalan način na dio odgovora koji je vezan za strategije koje se rade, jer sam siguran da iz ovih strategija ćemo iz poslaničkih klupa, na osnovu forme komunikacija koje smo predvidjeli, nakon ovog odgovora možda i dobiti neke impute, predloge, sugestije, kako bi ta dokumentacija bila još bolja.

Ministarstvo održivog razvoja i turizma je u maju 2013. otpočelo proces revizije nacionalne strategije održivog razvoja kao važnog strateškog dokumenta u okviru kojeg pitanje regionalnih razlika i razvoja, odnosno razvoja nerazvijenih opština, se postavlja kao jedna od najvažnijih. Revidirana nacionalna strategija održivog razvoja za period 2014-2020. godina, imaće utemeljenje u najvažnijim direktivama Evropske unije i međunarodnim dokumentima, kao što su EU 2020. - Strategija održivog razvoja Evropske unije, zaključci Savjeta Samita Ujedinjenih Nacija održivog razvoja i sl. Normalno, imaće utemeljenje u postojećim dokumentima i postojećem stanju na terenu koji je, prije svega, vezana za sjeverni region.

Polazeći sa polazišta za revidiranu strategiju, nalaze se na sajtu Ministarstva održivog razvoja i turizma, i dostupno je za sve komentare i sugestije i to je moja prilika da

pozovem, ne samo poslanika gospodina Popovića, nego i druge poslanike da svojim komentarima, sugestijama, unaprijede rad na realizaciji ove strategije.

Kako bi revidirana strategija imala široki društveni konsenzus oko razvojnih pitanja u toku ovog mjeseca otpočele su konsultacije sa društvenim akterima koji će biti nastavljeni organizovanjem regionalnih okruglih stolova sa interesnim stranama, uključujući i opštine. Ako određeni poslanici smatraju da u okviru neke rasprave u odboru ili neki drugi način, obavimo tu komunikaciju, ako je to u skladu sa Poslovníkom, mi smo raspoloženi.

Ja sam ovdje jako puno napisao, tri četiri strane, vezano za ovaj strateški dokument, kakve su aktivnosti, šta je sve urađeno na planu realizacije ovog posla, koji su to planski dokumenti koji su urađeni, koji su to planski dokumenti koje namjeravamo da uradimo u 2014, 2015. i 2016. godini. Takođe sam, u komunikaciji sa Ministarstvom ekonomije pripremio i dio odgovora koji ću vam i pismeno dostaviti i dio odgovora koji je vezan za finansiranje razvoja sjevera. Takođe, o određenim reformskim elementima koje planiramo da realizujemo u narednom periodu, u okviru fiskalne politike, takođe, pitanja sjevera biće posebno tretirana.

Sa aspekta turizma, smatramo da je pitanje regionalna razlika značajna, da se jako puno moramo usredsrediti na rješenja koja su vezana za sjever Crne Gore, većinu prihoda sada ostvarujemo na jugu, ali ozbiljan potencijal je vezan za sjeverni region.

Očekujem podršku i kapitalnog budžeta gdje su planirana značajna finansijska sredstva za sjeverni region, za truističku valorizaciju i stvaranje infrastrukture, skoro više od polovine kapitalnog budžeta će biti usmjereno u tom pravcu. Predložena su vrlo praktična rješenja. Ta praktična rješenja su proizvod donesenih zakonskih rješenja, kao što je Zakon o uređenju prostora đe pod infrastrukturom ne podrazumijevaju se više samo putevi nego se podrazumijevaju i žičare i ostale stvari i na taj način smo otpočeli realizaciju značajnog projekta, kao što je projekat Bjelasica i Komovi. Imamo dosta rješenja koja su vezana za projekat durmitorskog prostora, a čuli ste i određena rješenja koja smo ovdje razmijenili vezano za projekat koji je vezan za Opštinu Plav.

Takođe, iz izvještaja koji su vezani za turizam ste vidjeli da su nacionalni parkovi, dio koji je vezan za sjever, imali pojačanu potražnju za tim uslugama, i preko 17% smo imali povećanje prometa, što znači da zbilja postoji ozbiljan potencijal, prije svega za da tako kažem taj eko turizam i te stvari u narednom periodu ćemo raditi.

Jako je važno da strateški to uredimo, slažem se sa vama, i u skladu sa tim očekujem određene sugestije, u skladu sa formom koju smo definisali, a to je da možete postaviti određena pitanja, da date određene sugestije, da date određene komentare, da nam ukažete na određene studije koje možda nisu sagledane u pripremi programskog zadatka.

Zahvaljujem za reviziju ovog jako važnog strateškog dokumenta koji definiše rješenja do 2020. godine. Hvala lijepo.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam, ministre.

Kolega Popović, izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Nastaviću još par stvari iz Deklaracije Liberalne partije, a onda ću prokomentarisati.

U sklopu podsticaja stranih ulaganja predviđeno je stimulisanje kupovine postojećih postrojenja i preduzeća i preuzimanje kontrole nad njima, kako bi novi vlasnik upravljao efektivnije i efikasnije od prethodnog vlasnika.

Prema regulativi Evropske unije, državna pomoć određenim njenim regionima, u ovom slučaju sjeveru Crne Gore, predstavlja dozvoljeni oblik pomoći. Ona se može vršiti kroz subvencije i poreske olakšice, odnosno oslobađanje vlasničkog udjela, državne garancije investitorima, i zajmove pod povoljnijim uslovima od tržišnih. Ovo je jedan od stubova deklaracije i bazična osnova na kojoj Liberalna partija želi pomoći razvoju nerazvijenog sjevernog dijela Crne Gore, posebno u uslovima tranzicije i globalne ekonomske krize. Pružiti veću slobodu lokalnim samoupravama, odnosno sprovesti potpunu decentralizaciju i podsticati konkurentnost na svim nivoima, kako administrativnim tako i na realno ekonomskim.

Ovo što je gospodin ministar rekao, to sve teoretski stoji, mi se dugo dugo već borimo sa tim. Imamo, znamo i sami paradoksalnu situaciju, kakva ne postoji niđe u svijetu. Gotovo ne postoji da imamo razvijeni jug a imamo nerazvijeni sjever.

Šansa Crne Gore je da taj sjever stvarno na neki način trebaće godina, decenija da ga dovedemo do nekog nivoa približnom jugu, ali se ovome radujem što ste rekli da će se polovina kapitalnog budžeta planiranog za narednu godinu iskoristiti na sjeveru Crne Gore i sigurno je da će to Liberalna partija podržati u tom dijelu.

Mi imamo ogroman problem koji teško da vaše ministarstvo može zaustaviti. Jednostavno ljudi sa sjevera Crne Gore iseljavaju, dobar dio njih dolazi u Podgoricu. Naročito imamo problem što mladi ljudi, ja mislim da gotovo nema tog mladog čovjeka sa sjevera koji dođe na studije u Podgoricu, koji se vraća nazad u svoj rodni kraj. Ako to ne uspijemo da zaustavimo, mislim da nam je sva ova priča i sva ulaganja da su nam besmislena. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vama, kolega Popoviću.

Ovim smo iscrpili niz pitanja postavljenih ministru održivog razvoja i turizma Branimiru Gvozdenoviću.

Zahvaljujemo se, naravno, i vama, gospodine ministre, na učešću u današnjem radu, s tim što imamo još jedno pitanje koje je postavio Srđan Milić, ali nemamo danas poslaničke mogućnosti za njega da odgovorimo.

Vjerovatno ćemo na nekoj od sljedećih sličnih sesija ili na neki drugi način na ovo pitanje odgovoriti.

Ovim zaključujem 4. posebnu sjednicu koja je posvećena poslaničkim pitanjima i najavljujem sutrašnju sjednicu posvećenu premijerskom satu.

Hvala vam.